

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Krakowie

LKR.410.22.5.2023

Pan

Marcin Nowak

Prezes Zarządu

Igrzyska Europejskie 2023 Sp. z o.o.

ul. Życzkowskiego 20

31-864 Kraków

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

zmienione zgodnie z treścią uchwały nr KPK-KPO.441.167.2024 Zespołu Orzekającego Komisji
Rozstrzygającej w Najwyższej Izbie Kontroli z 14 października 2024 r.

P/23/065 Organizacja III Igrzysk Europejskich 2023

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Krakowie

ul. Łobzowska 67, 30-038 Kraków

T +48 12 342 34 00, F +48 12 342 34 44

lkr@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Igrzyska Europejskie 2023 Sp. z o.o., ul. Życzkowskiego 20, 31-864 Kraków (<i>Spółka</i>)
Kierownik jednostki kontrolowanej	Marcin Nowak, Prezes Zarządu od 7 maja 2022 r. (<i>Prezes</i>) Poprzednio funkcję Prezesa Zarządu pełnił Michał Langer, od 16 grudnia 2021 r. do 6 maja 2022 r.
Zakres przedmiotowy kontroli	1. Planowanie i przygotowanie do organizacji III Igrzysk Europejskich 2023. 2. Organizacja i przebieg III Igrzysk Europejskich 2023.
Okres objęty kontrolą	Lata 2019-2024 (do 14 czerwca), z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed tym okresem.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o <i>Najwyższej Izbie Kontroli</i> ¹
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Krakowie
Kontrolerzy	1. Dominika Stępień, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LKR/96/2023 z 14 września 2023 r. 2. Andrzej Salwiński, specjalista kontroli państwowej, upoważnienia do kontroli nr LKR/95/2023 z 14 września 2023 r. i nr LKR/55/2024 z 2 maja 2024 r. 3. Przemysław Sala, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienia do kontroli nr LKR/17/2024 z 12 lutego 2024 r. i nr LKR/53/2024 z 2 maja 2024 r. 4. Marta Wojnarska, doradca ekonomiczny, upoważnienia do kontroli nr LKR/20/2024 z 29 lutego 2024 r. i nr LKR/56/2024 z 2 maja 2024 r. oraz legitymacja służbowa nr 22088. 5. Agata Brzeska-Lebiecka, doradca prawny, upoważnienia do kontroli nr LKR/103/2023 z 19 września 2023 r. i nr LKR/54/2024 z 2 maja 2024 r. (akta kontroli. str. 1-10, 8360-8367)

¹ Dz. U. z 2019 r. poz. 623, dalej: *ustawa o NIK*.

II. Ocena ogólna² kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia, że spółka Igrzyska Europejskie Sp. z o.o. (*Spółka*) zrealizowała działania związane z przygotowaniem i organizacją III Igrzysk Europejskich 2023 (*Igrzyska*), do wykonania których została powołana, pod dużą presją czasu. Część zadań zostało wykonanych nierzetelnie, a także niegospodarnie wydatkowano środki publiczne, co NIK ocenia negatywnie.

Igrzyska odbyły się w zaplanowanym terminie od 21 czerwca do 2 lipca 2023 r., w ramach których przeprowadzono wszystkie przewidziane zawody sportowe. Jednak krótki czas na organizację tego wydarzenia, ciągle zmieniające się warunki jego realizacji, w szczególności w zakresie lokalizacji i ustalenia dyscyplin sportowych miały wpływ na wzrost kosztów przedsięwzięcia i stwierdzone w toku kontroli nieprawidłowości.

Na realizację działań związanych z przygotowaniem i przeprowadzeniem Igrzysk Spółka wykorzystwała środki publiczne w łącznej wysokości 589 683,9 tys. zł, z tego 440 948,1 tys. zł pochodzące z budżetu państwa w części, której dysponentem był Minister Sportu i Turystyki oraz 146 735,8 tys. zł z budżetu samorządów terytorialnych, będących gospodarzami Igrzysk i właścicielami Spółki, tj. Województwa Małopolskiego (WM) i Gminy Miejskiej Kraków (GMK).

Zastrzeżenia NIK dotyczą niezachowania należytej staranności przy zawieraniu transakcji zakupu przez Spółkę 33 650 tys. euro za środki pochodzące z dotacji celowej z budżetu państwa w celu wniesienia opłaty licencyjnej do EOC. W wyniku niepodjęcia z bankiem faktycznych czynności negocjacji kursu walutowego Spółka wydatkowała na ten cel o 2495,1 tys. zł więcej niż mogła wydać, biorąc pod uwagę najwyższy kurs sprzedaży EUR/PLN oferowany klientom przez inny bank w dniu realizacji transakcji przez Spółkę, niezależnie od kupowanej kwoty euro. Dodatkowo w przypadku czterech wydatków sfinansowanych ze środków dotacji GMK i WM przelewy zagraniczne zrealizowano w sposób niegospodarny poprzez dokonanie ich z rachunku bankowego Spółki prowadzonego w złotych z przewalutowaniem środków pieniężnych na środki w walucie obcej po kursie transakcyjnym banku, tj. mniej korzystnym dla Spółki niż możliwy do uzyskania kurs negocjowany z bankiem za pomocą platformy internetowej banku służącej do zawierania negocjowanych natychmiastowych transakcji wymiany walut wymienialnych. W wyniku tego Spółka wydatkowała więcej co najmniej o 5 tys. zł, biorąc pod uwagę kursy sprzedaży walut obcych oferowane przez inny bank, niezależnie od kwoty przewalutowanych środków.

NIK stwierdza opóźnienia w rozliczeniach z kontrahentami na kwotę 53 927,1 tys. zł, co spowodowało konieczność zapłaty 96,8 tys. zł tytułem odsetek. Naruszenie obowiązujących przepisów prawa lub działania nierzetelne stwierdzono w przypadku wszystkich badanych dziewięciu zamówień publicznych, na realizację których ze środków dotacji z budżetu państwa wydatkowano łącznie 71 656,3 tys. zł. Stwierdzone nieprawidłowości polegały głównie na: zastosowaniu niewłaściwego trybu wyboru wykonawcy, dopuszczeniu oferenta, który nie spełniał warunków postępowania, nierzetelnego oszacowania wartości zamówienia, nieuprawnionego udzielania zamówień dodatkowych.

Zastrzeżenia NIK dotyczą także niezłożenia zawiadomienia do Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (UOKiK) o podejrzeniu stosowania praktyk ograniczających konkurencję, w szczególności dotyczących zmów cenowych wykonawców startujących w przetargach ogłaszanych przez Spółkę lub narzucaniu

² Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej. W niniejszym wystąpieniu pokontrolnym zastosowano ocenę opisową.

nieuczciwych cen, w przypadku czterech prowadzonych postępowań o zamówienie publiczne, co było działaniem nierzetelnym.

Spółka zaciągnęła zobowiązanie o wartości powyżej 1000 tys. zł bez uzyskania uprzedniej zgody Rady Nadzorczej Spółki, a także cztery zobowiązania o wyższej wartości niż szacunkowe, maksymalne wartości, na które wyraziło zgodę Zgromadzenie Wspólników (powyżej 5000 tys. zł).

Spółka nie zrealizowała dwóch działań związanych z przygotowaniem i realizacją przedsięwzięć oraz organizacją i przeprowadzeniem Igrzysk w obszarze promocji i marketingu dotyczących *organizacji wydarzeń w Miastach Partnerskich oraz działań związanych z wdrożeniem programu Ambasadorów*, które zostały przekazane Spółce do realizacji przez GMK i WM i nie poinformowała o braku możliwości tych działań i konieczności zmiany harmonogramu. NIK zwraca uwagę, że niewykonanie tych działań mogło wpłynąć na mniejsze zainteresowanie Igrzyskami wśród kibiców, szczególnie mieszkańców miast partnerskich, w których odbywały się zawody sportowe.

Spółka złożyła w terminie wszystkie wymagane rozliczenia otrzymanych dotacji celowych z MSiT, z WM i z GMK, jednak do dnia kontroli (28 maja 2024 r.) żadne rozliczenie nie zostało zatwierdzone. NIK stwierdza nierzetelne sporządzenie rozliczeń końcowych do GMK i WM, a także niezapewnienie zgodności danych wykazanych w tych rozliczeniach z wyodrębnioną ewidencją pozabilansową dla tych zadań. Ponadto NIK stwierdza wykorzystanie dotacji otrzymanej z MSiT niezgodnie z przeznaczeniem na realizację wydatków przed datą podpisania umowy dotacji (7,1 tys. zł). Zastrzeżenia NIK dotyczą również nieudokumentowania kontroli wewnętrznych przeprowadzonych w Spółce w II połowie 2022 r. i w I połowie 2023 r. oraz nieobsadzenia stanowiska inspektora kontroli wewnętrznej od 5 maja 2023 r. do dnia kontroli NIK (29 maja 2024 r.). NIK zwraca uwagę, że zgodnie z postanowieniami umów o powierzeniu zadań zawartych z WM i z GMK wprowadzony przez Spółkę system kontroli wewnętrznej miał zapewnić m.in. wiarygodność przesyłanych rozliczeń końcowych oraz sprawozdawczości. Dodatkowo Zarząd Spółki przyjął założenie o przeprowadzeniu kontroli kompleksowych po zakończeniu Igrzysk, które nie zostały zrealizowane w wyniku nieobsadzenia stanowiska inspektora kontroli wewnętrznej. Zdaniem NIK nieprzeprowadzenie kontroli przez inspektora kontroli wewnętrznej mogło przyczynić się do powstania nieprawidłowości dotyczących braku rzetelności rozliczeń końcowych.

NIK zauważa, że na wydarzenia związane z Igrzyskami rozdystrybuowano bilety jedynie na 77% miejsc biletowanych podczas Igrzysk, a w ramach tej puli aż 64% stanowiły bezpłatne *Ticket invitation*. W konsekwencji przychody ze sprzedaży biletów były mniejsze od kosztów związanych z ich wytworzeniem o 650,3 tys. zł (o 21%). NIK zwraca również uwagę, że Spółka uzyskała przychody ze sprzedaży biletów na ceremonie otwarcia i zamknięcia Igrzysk jedynie od odpowiednio 23,6 i 27,6% widzów.

Spółka, jako Komitet Organizacyjny Igrzysk, nie wywiązała się z wszystkich postanowień wynikających z *Host City and Region Contract (umowa HCRC)* dotyczących opracowania dokumentów programowych i ich formalnego przedłożenia do zatwierdzenia do EOC. W szczególności dotyczyło to: *Planu Generalnego*, programu kulturalnego, strategii i planów dotyczących zawodów testowych próbnych, programu sprzedaży biletów, programu świadczeń dla gości komercyjnych, a także pierwszego projektu planu bezpieczeństwa. Zastrzeżenia NIK dotyczą niesporządzenia i nieopublikowania do zakończenia kontroli (14 czerwca 2024 r.) raportu końcowego oraz studium przypadku Igrzysk, do czego Spółka była zobowiązana umową HCRC.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny częściowej³ kontrolowanej działalności

OBSZAR

Opis stanu faktycznego

1. Planowanie i przygotowanie do organizacji Igrzysk

1. Spółka została zawiązana jako spółka celowa w celu przygotowania i realizacji przedsięwzięć oraz wykonywania zadań związanych z organizacją Igrzysk. Rozpoczęła działalność 30 listopada 2021 r.

Przedstawiciele Spółki przekazywali Zespołowi zadaniowemu do spraw koordynacji działań przygotowawczych do organizacji Igrzysk powołanemu przez Ministra Aktywów Państwowych⁴ (Zespół Zadaniowy) informacje związane z organizacją Igrzysk, w tym raporty z przygotowań i działań podjętych przez Spółkę, informacje o szacunkowym budżecie Igrzysk oraz o listach dyscyplin sportowych. Zgłaszane przez Spółkę do Ministerstwa Aktywów Państwowych (MAP) problemy dotyczyły przede wszystkim potrzeby umieszczenia w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 12 stycznia 2022 r. w sprawie wykazu przedsięwzięć III Igrzysk Europejskich w 2023 roku⁵ przedsięwzięć realizowanych przez Spółkę, niezbędnych do przygotowania i przeprowadzenia Igrzysk, i tym samym objęcia tych przedsięwzięć wyłączeniem spod stosowania ustawy z dnia 11 września 2019 r. *Prawo zamówień publicznych*⁶. Przedsięwzięcia realizowane przez Spółkę zostały wprowadzone do wykazu na podstawie zmiany rozporządzenia ws. wykazu przedsięwzięć z 23 sierpnia 2022 r.⁷ Prezes wskazał, że komunikacja z przedstawicielami Zespołu Zadaniowego odbywała się w formie korespondencji mailowej, telefonicznie oraz w czasie osobistych spotkań w Warszawie lub w Krakowie. Dodał, że pierwszy prezes Spółki (późniejszy wiceprezes Zarządu) w początkowym okresie działania Spółki brał udział w spotkaniach Zespołu Zadaniowego i każdorazowo przedstawiał aktualny stan przygotowań do organizacji Igrzysk.

Od października 2021 r. do czerwca 2023 r. w MAP odbyło się 10 posiedzeń Zespołu Zadaniowego, w których brali udział przedstawiciele Spółki.

(akta kontroli str. 19-39, 6546-6591)

2. Główne negocjacje dotyczące zapisów umowy *Host City and Region Contract* (umowa HCRC) były prowadzone przez Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego (UMWM) oraz Urząd Miasta Krakowa (UMK) przed powstaniem Spółki. Prezes podał, że 12 września 2020 roku w Rzymie przedstawiciele Polskiego Rządu, samorządu Województwa Małopolskiego i samorządu gminy Kraków wspólnie ze Stowarzyszeniem Europejskich Komitetów Olimpijskich uzgodnili wstępną listę 23 dyscyplin podczas Igrzysk. Od tego czasu MAP nie uczestniczył bezpośrednio w rozmowach i uzgodnieniach dotyczących programu sportowego, gdyż nie leżało to w jego kompetencjach. Przedstawiciel MAP uczestniczył jedynie w inauguracji ustalen listy dyscyplin w czasie spotkania w Rzymie.

Prezes wskazał, że Spółka nie miała inicjatywy w sprawie zapisów umowy HCRC, gdyż główne negocjacje jej treści były prowadzone przed założeniem Spółki. Wszelkie negocjacje i uzgodnienia zmian umowy HCRC były prowadzone w korespondencji mailowej, w czasie spotkań online oraz spotkań podczas wizyt EOC/strona Polska.

³ Oceny częściowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena częściowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

⁴ Zarządzenie Ministra Aktywów Państwowych z dnia 2 czerwca 2021 r. w sprawie powołania Zespołu do spraw koordynacji działań przygotowawczych do organizacji III Igrzysk Europejskich – Kraków, Małopolska 2023 (Dz. Urz. Ministra Aktywów Państwowych poz. 14).

⁵ Dz.U. poz. 145, dalej: rozporządzenie ws. wykazu przedsięwzięć.

⁶ Dz.U. z 2023 r. poz. 1605, ze zm., dalej: upzp.

⁷ Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 23 sierpnia 2022 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie wykazu przedsięwzięć III Igrzysk Europejskich w 2023 roku (Dz.U. poz. 1820).

Wskazał, że w negocjacjach i w prowadzeniu uzgodnień uczestniczyli przedstawiciele UMWM, UMK, Polskiego Komitetu Olimpijskiego (PKOl) oraz Zespołu Ekspertów ds. organizacji Igrzysk powołanego w UMWM (Zespół Ekspertów). Spółka od chwili powstania do dnia podpisania umowy HCRC cały czas współpracowała z UMK i z UMWM, natomiast współpraca z PKOl bazowała na wykorzystaniu doświadczenia we współpracy z europejskimi i światowymi federacjami sportowymi oraz innymi międzynarodowymi organizacjami sportowymi. W okresie od stycznia 2022 r. do 17 maja 2022 r. Spółka aktualizowała zapisy umowy HCRC dotyczące: zmian terminu wpłaty opłaty licencyjnej, sportów dodatkowych, które były dodawane przez EOC i PKOl, gwarancji dodatkowego finansowania dla dodatkowych/pokazowych dyscyplin, podziału zysku z praw telewizyjnych oraz uzgodnień dotyczących możliwości pozyskania przez Spółkę sponsorów i partnerów Igrzysk. Prezes dodał, że Spółka *prowadziła bieżącą weryfikację całej treści zapisów umowy w związku z ciągłymi zmianami interpretacji jej zapisów ze strony EOC, mającymi wpływ na rozumienie treści i podział zobowiązań stron*. W zakresie podziału przychodów z organizacji Igrzysk w trakcie negocjacji umowy HCRC omawiany był podział zysków ze sprzedaży sygnału TV, możliwość pozyskiwania partnerów/sponsorów oraz prawa know-how. Nie negocjowano podziału zysku ze sprzedaży biletów, do którego w całości była uprawniona Spółka jako Komitet Organizacyjny. Ustalenia dotyczące pozyskiwania partnerów/sponsorów przez Spółkę bez dodatkowego podziału wpływów z EOC oraz praw do know-how zostały zaproponowane i uzgodnione na etapie pracy Zespołu Ekspertów. Ustalono, że wszystkie prawa własności intelektualnej do konkretnego know-how będą należały wyłącznie do strony, która je wytworzy (Komitet Organizacyjny, Gospodarze lub PKOl), a na żądanie EOC właściciel będzie mógł udzielić prawa do korzystania z konkretnego know-how według własnego uznania, za uzgodnionym wynagrodzeniem albo bezpłatnie.

(akta kontroli str. 19-39, 6546-6591, 6330, 6334)

Korespondencja drogą elektroniczną dotycząca zapisów treści umowy HCRC odbywała się przede wszystkim pomiędzy członkiem Zespołu Ekspertów, będącym później prezesem i wiceprezesem Zarządu, a przedstawicielami UMWM i UMK, PKOl i EOC. Prezes wskazał, że *po ustaleniu wszystkich zapisów i decyzji, iż umowa zostanie podpisana 16/17 maja 2022 roku, strona polska otrzymała ostateczną wersję umowy do weryfikacji w piątek 13 maja 2022. Okazało się, iż zostały wprowadzone zmiany odbiegające od uzgodnionych przez wszystkie strony zapisów. Zmiany te były dokonane bez udziału UMWM, UMK i Spółki. Główną zmianą w umowie była zmiana podziału zysku ze sprzedaży praw medialnych poza granicą Polski*.

W przypadku krajowych praw telewizyjnych miały one zostać przyznane wyłącznie Spółce (Komitetowi Organizacyjnemu), natomiast w pozostałej części (w odniesieniu do wszystkich terytoriów na świecie z wyjątkiem Polski) zysk miał być dzielony pomiędzy EOC a Spółkę. W wersji projektu umowy HCRC z grudnia 2021 r. zawarto zapisy, zgodnie z którymi EOC oraz Spółka miały podzielić się udziałami w przychodach netto faktycznie wygenerowanych i zapłaconych przez Europejską Unię Nadawców (ang. *European Broadcasting Union, EBU*) na rzecz EOC z tytułu korzystania z praw medialnych zgodnie z wartościami procentowymi: do 1 mln euro – po 50% EOC i Spółka, do 3 mln euro – 60% EOC i 40% Spółka, ponad 3 mln euro – 70% EOC i 30% Spółka. W przekazanej w maju 2022 r. przez PKOl do przedstawicieli UMK i UMWM oraz do Prezesa wersji umowy HCRC zapis dot. podziału zysku ze sprzedaży praw telewizyjnych za granicą uległ zmianie. Zgodnie z nowym brzmieniem podział tych zysków miał odbyć się pomiędzy EOC i PKOl po 50%. Inne zmiany w treści umowy HCRC dotyczyły postanowień o poniesieniu odpowiedzialności prawno-finansowej wyłącznie przez Spółkę oraz przez Gospodarzy, a z wyłączeniem PKOl. Dotyczyło to odpowiedzialności za zapłatę do EOC wynagrodzenia za prawo

do zorganizowania Igrzysk oraz za ewentualne roszczenia z tytułu naruszeń, niewykonania umowy HCRC, wszelkich rzeczywistych bądź domniemanych działań lub zaniechań wynikających nie tylko z działań Spółki i Gospodarzy, ale również z działań PKOl.

16 maja 2022 r. radca prawny, [...] ⁸, przekazał drogą mailową swoje uwagi do treści umowy HCRC przekazanej przez PKOl. Wskazał, że o ile z prawnego punktu widzenia nie zaszły w niej żadne znaczące zmiany, z wyjątkiem punktu 39, o którym mowa poniżej, o tyle biznesowo umowa została zmieniona wyłącznie na korzyść PKOl i faworyzuje go względem innych stron. Nie chodzi tu tylko o kwestie partycypacji z zysków dotyczących praw telewizyjnych (gdzie został przewidziany podział 50/50 wyłącznie pomiędzy EOC i PKOl), ale również o kwestie odpowiedzialności (pkt 39.1 umowy). PKOl został wykreślony z grona podmiotów, które zobowiązane będą zwolnić EOC z odpowiedzialności za roszczenia zgłoszone przez podmioty trzecie, nawet jeśli podmiotem, który spowoduje powstanie takich roszczeń będzie PKOl. Co więcej, zgodnie z aktualną treścią punktu 39 OC i Hosts mają odpowiadać również za roszczenia wynikłe z nienależytego wykonywania umowy przez PKOl lub spowodowane przez PKOl. (...) Podsumowując: 1) biznesowo umowa w ostatniej wersji jest mniej korzystna dla OC oraz dla Hosts (UMWM i UMK) i faworyzuje PKOl, 2) prawnie - brak jest jakichś innych istotnych zmian, poza kwestią rozkładu odpowiedzialności, o której mowa w pkt. 39 umowy.

(akta kontroli str. 19-39, 6079-6095, 6330, 6334, 6546-6591.)

Prezes wyjaśnił, że Spółka zdecydowała się podpisać umowę HCRC 17 maja 2022 r. w ustalonym brzmieniu z uwagi na sytuację faktyczną w jakiej się znajdowała. Po pierwsze bardzo krótki okres operacyjny do rozpoczęcia Igrzysk przy ogromnym zakresie zadań do realizacji oraz ograniczenia budżetowe, a co za tym idzie osobowe, wymuszały gradację celów i decyzji Zarządu Spółki z nimi związanych. Nadrzędnym celem było samo zorganizowanie zawodów sportowych w ramach Igrzysk, w szczególności na wytypowanych obiektach i ich bezpieczna realizacja. Po drugie zakres dyscyplin sportowych do rozegrania, a co za tym idzie ilość obiektów ulegała ciągłym modyfikacjom. Umowa HCRC była pewnym modelowym wzorcem umowy o organizację Igrzysk Europejskich, natomiast realizacja tak dużego przedsięwzięcia i wyzwania, które pojawiały się w trakcie realizacji umowy wymusiły modyfikację wzajemnych zobowiązań. Prezes wskazał również, że każde negocjacje cechują się tym, że poszczególne strony dążą do korzystnych dla siebie rozwiązań, ale ostateczny tekst umowy jest wynikiem kompromisu w celu realizacji nadrzędnych celów wynikających z umowy. Wskazał, że właścicielem praw do marki „Igrzyska Europejskie” jest EOC i w związku z tym narzucał pewne nienegocjowane zapisy umowne (co nie jest niczym dziwnym w światowym sporcie (...)). Ponadto zwrócił uwagę, że Spółka była jedną z wielu stron umowy, a jej faktyczny wpływ na ostateczne decyzje w sposób oczywisty był nieporównywalnie mniejszy niż pozostałych sygnatariuszy. Wskazał również, że bez podpisania HCRC jakiegokolwiek prace dążące do organizacji IE nie byłyby możliwe. EOC przed podpisaniem kontraktu tylko w minimalnym stopniu angażował się w projekt. Odmowa podpisania przez Spółkę umowy była równoznaczna z faktycznym uniemożliwieniem organizacji Igrzysk z przyczyn leżących po stronie Spółki, co skutkowałoby naruszeniem przepisów ustawy z dnia 2 grudnia 2021 r. o wsparciu przygotowania III Igrzysk Europejskich w 2023 roku oraz postanowień umowy Spółki (niezrealizowanie celu utworzenia Spółki). Rodziłoby to też roszczenie, w tym finansowe, po stronie pozostałych stron

⁸ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r. poz. 902) oraz art. 11 ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz. U. z 2022 r. poz. 1233) wyłączono jawność informacji w zakresie danych przedsiębiorcy. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy, który oznaczył tę informację jako tajemnicę przedsiębiorstwa.

umowy HCRC, które poniosły już pewne koszty związane z zawarciem umowy i organizacją Igrzysk. Dodatkowo jako szkodę uznać należałoby koszty poniesione przez Spółkę od czasu powstania aż do likwidacji. Wiązałoby się to też z odpowiedzialnością członków Zarządu. Nie do oszacowania są koszty wizerunkowe Spółki oraz jej właścicieli, czyli Miasta Krakowa oraz Województwa Małopolskiego, a także Polski jako kraju, który oficjalnie zadeklarował organizację Igrzysk.

Prezes wskazał, że Spółka podjęła kroki w celu dochodzenia praw do zysków z transmisji telewizyjnych względem PKOl. Zgodnie z notatką podpisaną przez ówczesnego Prezesa PKOl, Prezydenta Miasta Krakowa, Marszałka i Wicemarszałka Województwa Małopolskiego, na spotkaniu 17 maja 2022 r. w PKOl ustalono, że niezwłocznie po podpisaniu umowy HCRC PKOl podpisze ze Spółką porozumienie, na mocy którego zobowiąże się do przekazania na rzecz Spółki 50% swoich zysków z tytułu udziałów w przychodach netto faktycznie wygenerowanych i zapłaconych przez EBU na rzecz EOC z tytułu korzystania z praw medialnych. Pismem z 2 sierpnia 2022 r. dwóch członków Zarządu Spółki wystąpiło do ówczesnego prezesa PKOl o wyznaczenie spotkania w celu określenia warunków podziału praw medialnych, jakie zostaną wypłacone przez PKOl na rzecz Spółki. Spółka nie otrzymała odpowiedzi w tej sprawie. Wyjaśniając, czy po 2 sierpnia 2022 r. Spółka ponawiała wnioski do PKOl o ustalenie warunków podziału przychodów z tytułu praw medialnych, oraz czy powzięła w tym czasie informację o wysokości wygenerowanych przychodów, Prezes wskazał, że podejmowano działania w tym zakresie, jednak na tę okoliczność przedłożył jedynie korespondencję między EOC a PKOl, wewnętrzną korespondencję Spółki oraz niepodpisany projekt pisma z 12 marca 2024 r. do PKOl, zawierający zapytanie o stan rozmów między PKOl a EOC w sprawie praw medialnych. Spółka podjęła próbę uzyskania informacji od EBU o faktycznie wygenerowanych i zapłaconych przez EBU na rzecz EOC przychodach netto z tytułu korzystania z praw medialnych, jednakże okazała się ona nieskuteczna. Prezes wskazał, że Spółka nie ma narzędzi, aby dochodzić przekazania tych informacji z EOC. Do dnia kontroli (10 czerwca 2024 r.) Spółka nie zawarła porozumienia z PKOl, jak również nie zostały wpłacone przez PKOl na rzecz Spółki żadne środki z tytułu udziału w zysku w tytułu praw medialnych.

(akta kontroli str. 50, 125-126, 2856, 3718, 3722, 6328-6334, 7534, 8239, 8241, 8251-8260, 8268-8269)

W sprawie uzgodnień programu sportowego Prezes wskazał, że *do chwili utworzenia Spółki w negocjacjach dotyczących liczby dyscyplin organizowanych w ramach Igrzysk brały udział wyłącznie UMK i UMWM, PKOl oraz MAP oraz ponownie utworzone MSiT. W celu zatwierdzenia przez EOC planowanych działań Spółki, jak i zmian na liście dyscyplin 17-18 lutego 2022 r. odbyło się spotkanie w siedzibie EOC w Rzymie, na którym m.in. omawiano kwestię listy dyscyplin. W notatce z 21 lutego 2022 r. sporządzonej z tego spotkania, przekazanej przez Spółkę do UMK oraz do UMWM zawarto listę dyscyplin olimpijskich (19), poza olimpijskich (6) oraz pokazowych (4) wraz z uwagami do niektórych z nich, dotyczącymi ewentualnego usunięcia ich z listy lub ewentualnych warunków ich zorganizowania. Prezes wskazał, że po tak poczynionych ustaleniach co do listy dyscyplin, w dalszym ciągu trwały uzgodnienia pomiędzy PKOl, UMWM, UMK, MSiT a EOC co do dalszych zmian w dyscyplinach. Do tych ustaleń była włączona również Spółka. Dodał, że ostateczna lista dyscyplin została ustalona w maju 2023 r.*

(akta kontroli str. 19-39, 6096-6102)

W umowie HCRC zawartej 17 maja 2022 r. znalazła się lista zawierająca 20 dyscyplin olimpijskich (lucznictwo, lekkoatletyka, sporty wodne, badminton, koszykówka 3x3, boks, taniec sportowy – *breaking*, kajakarstwo (sprint, slalom), kolarstwo (górskie, *freestyle BMX*), szermierka, judo, pięciobój nowoczesny, *rugby 7*, wspinaczka

sportowa, strzelectwo, tenis stołowy, *taekwondo*, *triathlon*) oraz osiem nieolimpijskich (piłka ręczna plażowa, piłka nożna plażowa, karate, *kickboxing*, biegi górskie, *padel*, skoki narciarskie (letnie), *teqball*). W 2023 r. lista ta uległa zmianie i zgodnie z zawartym 19 czerwca 2023 r. aneksem do umowy HCRC w ramach sportów olimpijskich zamiast pierwotnie wskazanych sportów wodnych pojawiły się dwie dyscypliny: pływanie artystyczne oraz skoki do wody, a dyscypliny nieolimpijskie zostały uzupełnione o *Muay Thai*.

W przypadku sportów nieolimpijskich w umowie HCRC wskazano, że sporty te mogą być dodawane do programu pod warunkiem zawarcia porozumienia między EOC i Komitetem Organizacyjnym oraz pod warunkiem istnienia odpowiedniego budżetu i logistyki. Ponadto w odniesieniu do zawodów z zakresu lekkiej atletyki, strzelectwa i sportów wodnych zawarto zapis, że Komitet Organizacyjny będzie uczestniczył w organizowaniu w ramach Igrzysk tych zawodów tylko i wyłącznie wtedy, gdy zostanie zawarte dodatkowe porozumienie między Komitetem Organizacyjnym, zaangażowanymi województwami, miastami i Rządem oraz pod warunkiem, że takie dodatkowe porozumienie wyraźnie wskaże, zapewni i zagwarantuje źródła finansowania tych zawodów w ramach Igrzysk bez obowiązku samodzielnego ponoszenia takich kosztów przez Spółkę. Prezes wskazał, że o ile zapis umowy HCRC dawał wtedy Spółce pewne gwarancje, iż finansowanie organizacji zawodów w dyscyplinach: lekkoatletyka, strzelectwo oraz skoki do wody i pływanie artystyczne (jako sporty wodne) będzie wskazane, zapewnione i zagwarantowane, bez konieczności ponoszenia kosztów ze środków przeznaczonych na realizację zadania głównego, czyli organizację zawodów we wszystkich pozostałych dyscyplinach, o tyle kwestia organizacji zawodów w dyscyplinach: *kickboxing*, karate, *Muay Thai*, jak również *padel* i *teqball* były do chwili podpisania ostatecznych umów współpracy pomiędzy Spółką i organizacjami tych dyscyplin niewiadome i zmienne.

(akta kontroli str. 6339-6345, 7728-7952)

W złożonym do MSiT przez Spółkę wniosku z 9 listopada 2022 r. o przyznanie dotacji na zadanie pn. *Dofinansowanie przygotowania i organizacji III Igrzysk Europejskich w 2023 roku* w załączniku nr 2 *Plan kosztów organizacyjnych w poszczególnych sportach* ujęto koszty organizacji dyscyplin, w tym: lekkoatletyka (15 000 tys. zł), strzelectwo (4046,1 tys. zł), pływanie artystyczne (2894,5 tys. zł) oraz skoki do wody (2130,3 tys. zł). Prezes wskazał, że MSiT częściowo i w wysoce niewystarczającym zakresie zrealizował zobowiązanie „wskazanego, zapewnionego i zagwarantowanego” finansowania ze strony Rządu, o jakim mowa w HCRC. W dokumencie pn. *Bieżący raport stanu organizacyjnego oraz finansowania i kosztów III Igrzysk Europejskich 2023 Kraków Małopolska*, przygotowanym przez Spółkę na okoliczność spotkania z przedstawicielami MSiT, UMK, UMWM 18 stycznia 2023 r. w kwestii dodatkowego finansowania ww. dyscyplin wskazano, że zakładając, że spółka uwzględniła we wniosku o dofinansowanie z MSiT zabezpieczenie dofinansowania ze strony rządowej [dla ww. dyscyplin sportowych] można przyjąć, iż uwzględniła ona w swoim budżecie operacyjnym te pozycje i kwoty, pomniejszając o 24 070,9 tys. zł budżet, jakim Komitet Organizacyjny miał dysponować na realizację podstawowego zakresu dyscyplin w Krakowie i Małopolsce. Wskazano również, że w odniesieniu do żadnej z dyscyplin, o których mowa w art. 8.5 HCRC, nie są obecnie spełnione warunki finansowe pozwalające Komitetowi Organizacyjnemu uczestniczyć w organizowaniu poszczególnych zawodów w ramach Igrzysk Europejskich. W dokumencie tym poruszone zostały kwestie finansowania dyscyplin pokazowych, których federacje miały pokrywać koszty organizacji zawodów w ramach Igrzysk. Wskazano, że w przypadku czterech takich dyscyplin (*teqball*, *padel*, *kickboxing*, karate) dwie z nich zanegowały wcześniejsze ustalenia, próbując przenieść na Spółkę obowiązek pokrycia kosztów organizacji zawodów w tych dyscyplinach. Prezes

wskazał, że Spółka przez cały okres przygotowania wydarzenia stała konsekwentnie na stanowisku, że przedmiotowy zapis HCRC wyraźnie wskazuje sposoby finansowania i rolę Komitetu Organizacyjnego w tych procesach. Niestety wskazane w pkt 8.5 podmioty nie były w ogóle zainteresowane współpracą lub deklarowane współfinansowanie okazywało się wysoce niewystarczające. Strona rządowa, reprezentowana przez MSiT konsekwentnie stała na stanowisku, że nie będąc stroną umowy HCRC nie będzie także zawierać żadnych dodatkowych, wynikających z niej porozumień. Odmawiała też przeznaczenia na współfinansowanie tych zawodów jakichkolwiek dodatkowych środków poza tymi, które zabezpieczone zostały w przyznanej dotacji ogólnej na realizację wydarzenia. Spółka, zarówno w oficjalnej korespondencji, jak i podczas wszelkich spotkań stała na stanowisku, że działania takie nie spełniają kryteriów HCRC w zakresie zapewnienia i zabezpieczenia źródeł finansowania tych zawodów bez ponoszenia kosztów przez Komitet Organizacyjny na jego koszt. W odniesieniu do pozostałych wskazanych w pkt 8.5 grup podmiotów, prowadzone były długie, zakończone różnymi efektami rozmowy. W ich efekcie zostało zapewnione współfinansowanie poszczególnych zawodów w różny sposób, w różnej wysokości i ze zróżnicowanym efektem.

(akta kontroli str. 6342-6377, 6405-6406, 7728-7952)

21 lutego 2023 r. Spółka zawarła z Miastem Wrocławiem porozumienie o współpracy w zakresie współfinansowania zawodów sportowych w strzelectwie sportowym w ramach Igrzysk Europejskich 2023 we Wrocławiu, zgodnie z którym Miasto Wrocław zobowiązało się do zapewnienia wkładu finansowego w organizację zawodów w wysokości 2000 tys. zł. W ramach tych środków Miasto zobowiązało się do zapewnienia bazy noclegowej wraz ze śniadaniem dla nie więcej niż 630 osób w tym zawodników, członków ekip i sędziów (aneksem z 19 kwietnia 2023 r. do umowy został dodany dodatkowy zapis o zapewnieniu bazy noclegowej wraz ze śniadaniem dla nie więcej niż 84 osób). Prezes wskazał, że Województwo Dolnośląskie nie było zainteresowane jakąkolwiek współpracą w tym zakresie.

11 kwietnia 2023 r. Spółka zawarła porozumienie z Miastem Oświęcimiem o współpracy w zakresie organizacji zawodów sportowych w pływaniu artystycznym w ramach Igrzysk Europejskich 2023, zgodnie z którym Miasto zobowiązało się do pokrycia we własnym zakresie kosztów związanych z organizacją zawodów, tj.: udostępnienia obiektu wraz z pokryciem wszelkich kosztów eksploatacyjnych związanych z obsługą obiektu pływackiego, udostępnienia do użytku Spółki wszelkich uzgodnionych i koniecznych terenów publicznych, obiektów publicznych oraz infrastruktury publicznej w obrębie Miasta, które będą stanowić i/lub uzupełniać uzgodnione oficjalne lokalizacje Igrzysk, wsparcia Spółki w zakresie brandingu promującego Igrzyska, zapewnienia na własny koszt i we własnym zakresie transportu autobusowego dedykowanego wyłącznie dla uczestników zawodów, umożliwienia bezpłatnego korzystania z kursów miejskiej komunikacji w Oświęcimiu dla uczestników Igrzysk, wszelkich innych niezbędnych świadczeń związanych z organizacją zawodów, szczegółowo określonych w odrębnej umowie.

W związku z organizacją zawodów w skokach do wody z Miastem Rzeszowem oraz z Województwem Podkarpackim zostały zawarte wyłącznie umowy na realizację działań informacyjno-promocyjnych (odpowiednio 25 kwietnia oraz 8 maja 2023 r.).

Prezes wskazał, że w zakresie organizacji zawodów w lekkiej atletyce ostatecznie nie zostało podpisane żadne porozumienie ani umowa. Miasto Chorzów i Katowice nie były zainteresowane żadną formą współpracy. Województwo Śląskie, po wielu monitach z naszej strony przekazało informację, że wszystkie sprawy organizacyjne przekazane zostały spółce Stadion Śląski wraz ze środkami na partycypację w kosztach organizacji zawodów w wysokości 15 mln zł.

(akta kontroli str. 6546-6591, 6401-6406)

W odniesieniu do sportów nieolimpijskich, w przypadku *Muay Thai* wszystkie koszty organizacyjne poniosła federacja, w przypadku zawodów *teqball*, *padel* i *kickboxing* Spółka poniosła koszty w niektórych obszarach działań organizacyjnych⁹, a w przypadku karate – zakres finansowanych przez Spółkę działań odnosił się do całości działań organizacyjnych.

(akta kontroli str. 6401-6406, 6419-6468, 6546-6591)

Spółka poniosła koszty uroczystości podpisania umowy HCRC 17 maja 2022 r. w wysokości 12,5 tys. zł, z tego 7 tys. zł na obsługę językową (tłumaczenie symultaniczne), a 5,5 tys. zł na usługę gastronomiczną.

(akta kontroli str. 8268-8269)

3. Spółka nie przekazała do EOC do zatwierdzenia *Planu Generalnego* (ogólny plan organizacyjny i harmonogram generalny), co było wymagane klauzulą 7.1 (a) umowy HCRC. Zgodnie z nim Spółka, będąca Komitetem Organizacyjnym miała opracować *Plan Generalny* na podstawie specyfikacji przekazanych przez EOC oraz zgodnie ze strukturą ogólną określoną w załączniku A do umowy HCRC i przekazać do EOC niezwłocznie po jego udostępnieniu. Prezes wyjaśnił, że Spółka nie przekazała takiego dokumentu, gdyż plan działania i sposób organizacji Igrzysk był kilkakrotnie przedstawiany na spotkaniach z EOC w okresie przed podpisaniem umowy HCRC (w czasie jej negocjacji). Spotkania odbywały się w siedzibie UMWM, UMK i PKOl. Na podstawie roboczych ustaleń EOC zaakceptował sposób działania i organizacji przyszłego Komitetu Organizacyjnego, którym docelowo stała się Spółka. *Plan Generalny* organizacji Igrzysk, jak i postępy prac nad organizacją były przedstawiane na oficjalnych spotkaniach Komisji Koordynacyjnej (powołanej przez EOC). Na tej podstawie uznano, że został wypełniony ten zapis umowy HCRC.

(akta kontroli str. 6167-6170)

Pierwsze wersje ogólnego planu organizacyjnego Igrzysk były przygotowywane przez Zespół Ekspertów. Plan organizacyjny Igrzysk przedstawiony w opracowanym przez Zespół Ekspertów *Raporcie z przygotowań do III Igrzysk Europejskich 2023 Kraków, Małopolska* z grudnia 2021 r. zawierał strukturę Komitetu Organizacyjnego (Spółki), podział projektów wraz z zakresem działań w poszczególnych projektach, wstępny harmonogram sportowy, budżet Spółki i organizacyjny Igrzysk według stanu na październik 2021 r. (bez kosztów działań związanych z organizacją zawodów lekkoatletycznych, inwestycji w stałą infrastrukturę sportową i pozasportową oraz opłaty licencyjnej). Plan ten w stosunku do jego ostatecznej formy nie zmienił się jedynie w zakresie terminu organizacji Igrzysk. Zmiany dotyczyły przede wszystkim listy dyscyplin sportowych, liczby uczestników, lokalizacji zawodów oraz zwiększenia całkowitego budżetu Igrzysk. Prezes wskazał, że kolejne wersje planu i harmonogramu sportowego były przedstawiane EOC na spotkaniach roboczych.

(akta kontroli str. 19-39, 5911-5913, 5918-5919, 5942-5991, 6167-6170, 6546-6591)

Spółka nie opracowała i nie przekazała EOC do zatwierdzenia programu kulturalnego, o którym mowa w klauzuli 7.1 (b) umowy HCRC. Prezes wyjaśnił, że *przedstawiciele EOC podczas spotkań i rozmów prowadzonych przez ówczesnego Prezesa (...) oraz przez Dyrektora Pionu Hospitality, byli informowani o planach i założeniach, jednakże nie potrafili wskazać osoby, do której Spółka by miała raportować te informacje. Generalnie, ponieważ przedstawiciele EOC nie byli w stanie dostarczyć Komitetowi Organizacyjnemu żadnych wytycznych, manuali – po wewnętrznych rozmowach*

⁹ *Teqball* – produkcja TV, *livestreaming*, *anty doping*, akredytacja. *Padel* – produkcja TV, *livestreaming*, wolontariat, *anty doping*, transport lokalny, ceremonie medalowe, pakiet powitalny dla sędziów (odzież IE2023), *Competition Manager* – wynagrodzenie, *branding* obiektu sportowego, opieka medyczna, *timing&scoring*, akredytacje, catering dla zawodników i sędziów na obiekcie sportowym. *Kickboxing* – *anty doping*, promocja, akredytacja, *branding*, catering dla zawodników, sędziów i VIP na obiekcie.

podjęte były decyzje, że wszystkie koncepcje opracowujemy wg możliwości ich realizacji w tak krótkim czasie, na bazie budżetów, którymi dysponujemy. Zapisy w umowie dotyczące zatwierdzenia m.in. planu kulturalnego pozostały, pomimo że na etapie negocjacji umowy było wiadomo, że Spółka nie ma możliwości dotrzymywania terminów z tym związanych. W trakcie spotkań EOC potwierdzało, że nie wymaga tych dokumentów i prosi tylko, by aktualne statusy przedstawiać na posiedzeniach Komisji Koordynującej (tzw. Com Meeting).

(akta kontroli str. 5918-5919, 6157)

Spółka opracowała swój *Plan marketingowy*, o którym mowa w klauzuli 7.1 (d) umowy HCRC. Komitet Organizacyjny miał w najkrótszym możliwym terminie po podpisaniu umowy HCRC opracować w porozumieniu z EOC swój *Plan marketingowy*. Prezes wskazał, że plan ten został opracowany w pierwszej połowie 2022 r., a ostateczny kształt nabrał w czerwcu 2022 r., w kolejnych tygodniach i miesiącach Pion Promocji i Marketingu dopracowywał szczegółowe elementy poszczególnych działań i kampanii. Współpraca z EOC przy jego opracowywaniu odbywała się na cyklicznych spotkaniach online.

Dokument pn. *Plan i strategia działań*, zawierał prezentację celów strategicznych takich jak: promocja Polski (jej kultury, historii, najważniejszych osobistości), promocja regionu i Miasta, promocja olimpizmu i sportu, przedstawienie dyscyplin, największe wydarzenie sportowe w Europie 2023 roku, największe wydarzenie sportowe w Polsce w ogóle, zaangażowanie i zainteresowanie młodych ludzi sportem, sportowym trybem życia. Zawierał także prezentację celów promocyjnych: *Budowa mocnej marki Igrzyska Europejskie, Budowa nowoczesnego wizerunku Samorządu Miasta i Województwa, jako gospodarzy Igrzysk Europejskich, Budowa rozpoznawalności marki European Games (Igrzyska Europejskie) i jej właściciela – EOC (Europejski Komitet Olimpijski)*. Dokument ten nie określał jakie szczegółowe działania przewidziano i zaplanowano dla osiągnięcia wskazanych celów strategicznych i promocyjnych oraz jakie efekty założono do uzyskania dla poszczególnych działań. Dokument *Plan i strategia działań* zawierał także projekty logo Igrzysk, *brandbook* (księga znaku) i KV (ang. *Key Visual*), projekty piktogramów sportowych, maskotek Igrzysk, wyszczególnienie planowanych kanałów komunikacji, schemat działań promocyjnych, harmonogram oraz planowany budżet działań promocyjnych i marketingowych, omówienie ceremonii otwarcia i zamknięcia Igrzysk oraz wyniki badań *wstępnych świadomości oraz nastrojów społecznych w związku z organizacją Igrzysk*.

(akta kontroli str. 5911-5913, 6167-6177, 6546-6591)

Spółka nie przedłożyła do pisemnego zatwierdzenia EOC strategii i planów dotyczących zawodów testowych próbnych, co było wymagane klauzulą 7.1 (e) umowy HCRC. Prezes wyjaśnił, że *w toku rozmów i uzgodnień EOC stwierdzono, iż EOC uznaje zawody, które się odbyły przed rozpoczęciem działań Spółki jako zawody testowe. Spółka przedstawiła zestawienie zawodów testowych, które miały się odbyć w okresie działania Spółki w formie prezentacji w czasie spotkania Komisji Koordynującej EOC [12-13 października 2022 r.]. Zestawienie zostało zatwierdzone, przez co uznano, iż obowiązek wynikający z zapisu HCRC został spełniony.*

Zestawienie zawodów testowych zaprezentowane w październiku 2022 r. obejmowało dziewięć zawodów testowych (dyscyplin sportowych), z których osiem zostało przeprowadzonych przed wskazanym spotkaniem (od stycznia do września 2022 r.). Zawody te były organizowane w oficjalnych lokalizacjach Igrzysk przez polskie związki sportowe. Prezes wskazał, że *EOC poprosił o przygotowanie pełnego zestawienia zawodów testowych, aby przedstawić je wszystkim członkom Komisji Koordynującej, którzy na co dzień nie byli w kontakcie ze Spółką. Komisja*

rozumiejąc sytuację i czas w pełni je zaakceptowała. Dodał, że ze względu na bardzo ograniczony czas przygotowania działań operacyjnych, Spółka nie mogła czynnie brać udziału w zawodach testowych, gdyż nie miała jeszcze gotowych systemów, ostatecznych planów. Spółka uczestniczyła jako obserwator w tych zawodach analizując założenia planów operacyjnych. Wskazał także, że zgodnie ze sztuką i założeniami jakie były przygotowywane jeszcze w roku 2021 Spółka, jako Komitet Organizacyjny, miała rozpocząć swoją działalność minimum 2,5 roku przed Igrzyskami. W tym czasie byłoby możliwe przygotowanie aktywnego uczestnictwa w zawodach testowych z uwzględnieniem wykorzystania systemów akredytacyjnych, biletów, zakwaterowania, operacji transportowych. Niestety tak się nie stało i Spółka ze względu na brak czasu i gotowości operacyjnej nie była gotowa na czynne uczestnictwo w zawodach testowych. Programy obserwacyjne realizowane przez Spółkę pozwoliły zweryfikować, czy zaplanowane działania i rozwiązania w poszczególnych projektach są właściwe i pozwolą w przyszłości zrealizować zadanie.

(akta kontroli str. 5911-5913, 6318-6319, 6546-6591)

Spółka przeprowadzała analizy gotowości operacyjnej. Prezes wskazał, że otrzymał raport z podejmowanych działań i gotowości operacyjnej w czasie spotkania CoCom II, jak i w bieżącej komunikacji. Dodał, że zapraszała przedstawicieli EOC do współpracy w zatwierdzaniu gotowości operacyjnej. W przeprowadzeniu testów nikt z EOC nie brał udziału. Oczywiście przedstawiciel EOC, (...), który często wizytował Spółkę, na bieżąco weryfikował stan przygotowania. Prezes podkreślił, że EOC nie przesłał, ani nie przedstawił jasnych wytycznych względem przeprowadzania testów gotowości operacyjnej. Wskazał, że harmonogram realizacji testów był wypracowany roboczo i uwzględniał: testy systemów T&S (Timing & Scoring), w których uczestniczył lider zespołu technologicznego, koordynatorzy sportowi danej dyscypliny, a testy były przeprowadzane w siedzibach dostawy IT w Madrycie i Barcelonie. Przedstawiciel Spółki był na miejscu w Hiszpanii, a koordynator sportowy zdalnie uczestniczył w przeprowadzeniu zawodów zgodnie z założonym sposobem rozgrywek, eliminacji, rangi zawodów, czasem trwania itp.

Potwierdzeniem gotowości operacyjnej były, przygotowane przez dostawcę IT¹⁰ w okresie kwiecień/maj 2023 r., raporty łączne do poszczególnych przeprowadzanych zawodów sportowych. Prezes wskazał, że dokumenty te były wynikiem uzgodnień i współpracy zespołów dostawcy IT i Spółki. Dodał, że Spółka od końca kwietnia 2023 r. prowadziła również działania zatwierdzające ostateczne rozwiązania operacyjne na obiektach nazwane zamykaniem obiektów. Nie tworzone dodatkowej dokumentacji potwierdzającej gotowość operacyjną.

(akta kontroli str. 19-39, 6319-6320, 6546-6591)

Plany rozmieszczenia miejsc w poszczególnych obiektach sportowych uwzględniały gości o statusie VIP¹¹. Prezes Spółki wyjaśnił, że plany stref VIP były przedstawiane do akceptacji EOC, jednakże nigdy żadnych oficjalnych akceptacji nie otrzymano. Uzgodnienia wypracowano w komunikacji mailowej oraz podczas rozmów osobistych. Wskazał, że pierwsze spotkanie w sprawie obsługi gości VIP zaproszonych przez EOC odbyło się 20 marca 2023 r. Wcześniej, pomimo naszych próśb, nie mieliśmy wskazanej osoby do kontaktu w tych tematach z EOC. Dopiero 10 marca 2023 r. EOC wyznaczył taką osobę. Dodał, że na tym etapie nie otrzymaliśmy oprócz wstępnych oczekiwań żadnych konkretnych informacji, nazwisk ani nawet liczby gości o statusie VIP. Spotkanie dotyczyło globalnych zasad akredytacji, dostępu do stref VIP, biura EOC w Hotelu Sheraton i oczekiwanej obsługi dla EOC, którą miała zapewnić Spółka,

¹⁰ Wyłączny partner informatyczny EOC odpowiedzialny w ogólnym zakresie za usługi wymienione w załączniku E do umowy HCRC oraz wyłączny patron informatyczny EOC.

¹¹ Ang. Very Important Person.

kwestii usług transportowych, ceremonii medalowych, programu dla dygnitarzy oraz kwestii udziału EOC w ceremoniach otwarcia i zamknięcia. Bardziej szczegółowe informacje zaczęliśmy otrzymywać dopiero w czerwcu – a realne spotkania dotyczące planów usadzenia gości VIP na Ceremonii Otwarcia 19 czerwca 2023 r. i kolejne 20 czerwca 2023 r. już bezpośrednio na stadionie im. Henryka Reymana.

(akta kontroli str. 5911-5913, 6297-6301, 6546-6591)

Spółka nie przedłożyła EOC programu sprzedaży biletów, w celu uzyskania jego zatwierdzenia i udzielenia pisemnej zgody, co było wymagane klauzulą 10.2.1 umowy HCRC. Plan sprzedaży biletów opracowany przez Spółkę ograniczał się do cennika biletów i nie zawierał wszystkich elementów wskazanych w klauzuli umowy HCRC, tj. systemu dystrybucji biletów wstępu do obiektów, liczby biletów przeznaczonych do dystrybucji na rzecz EOC, Gospodarzy, PKOl, federacji, narodowych komitetów olimpijskich, nadawców, sponsorów i dostawców, ceny nominalnej biletów oraz wysokości ewentualnych opłat za zarządzanie/dostarczenia biletów, sposobu dystrybucji globalnej, procedury zwrotu i wymiany i biletów (w tym odbioru i ponownej dystrybucji biletów) dotyczącej biletów zakupionych przez widzów wyeliminowanych drużyn, trybu obsadzenia niesprzedanych miejsc w terminach Igrzysk. Prezes wyjaśnił, że w toku prac przygotowawczych wszelkie uzgodnienia ilościowe i cenowe były opracowywane i realizowane w Lokalnym Komitecie Organizacyjnym, tj. w zespole Pionu Biletów, wraz ze stałą współpracą z Zarządem Spółki. Bardzo duża zmienność ilości dyscyplin, lokalizacji, typów trybun uniemożliwiała stworzenie gotowego, finalnego i komplementarnego cennika biletów np. rok przed wydarzeniem, gdyż pracownicy Pionu Biletów nie mieli potwierdzonych dyscyplin, podanych zatwierdzonych lokalizacji, a przez to zinwentaryzowanych obiektów, pod kątem ilościowym. Podobna sytuacja miała miejsce z trybunami tymczasowymi, których planów bardzo długo nie można było uzyskać z uwagi na procedury zamówień powyższych obiektów (trybun tymczasowych). Sytuację utrudniał też skomplikowany system biletowy dostawcy IT oraz sposób implementacji do niego wszelkich danych o obiektach, jak i całkowitej obsługi systemu, co wydłużało procesy przygotowawcze. Prezes wskazał, że prace nad programem sprzedaży biletów rozpoczęły się w kwietniu 2022 r. Cenniki były opracowywane na bieżąco i zatwierdzone przez Zarząd Spółki na początku marca 2023 r., a następnie podane do wiadomości EOC.

(akta kontroli str. 6250-6296, 6546-6591)

Spółka nie przedłożyła EOC do pisemnego zatwierdzenia programu świadczeń dla gości komercyjnych, co było wymagane klauzulą 11.3 umowy HCRC. Prezes wyjaśnił, że plan nie był przedstawiony do EOC, gdyż EOC wykazało zainteresowanie tematem pakietów komercyjnych tylko w zakresie kwestii łączenia grupy ich gości z gośćmi zewnętrznymi. Z ich strony było tylko wskazane oczekiwanie zapewnienia odpowiedniego bezpieczeństwa i procedowania pełnych akredytacji dla tych osób. Nie wskazali w żadnej z rozmów czy korespondencji innych potrzeb i oczekiwań w tym temacie. Dodał, że z uwagi na względy bezpieczeństwa oraz ograniczoną liczbę miejsc w strefach podjęto decyzję o niewprowadzeniu do oferty komercyjnej, oferty dla gości VIP.

(akta kontroli str. 6301-6302)

Spółka nie przedłożyła EOC do zatwierdzenia pierwszego projektu planu bezpieczeństwa, co było wymagane klauzulą 21.3 umowy HCRC. Prezes wyjaśnił, że dokumenty z obszaru bezpieczeństwa przygotowywane w Spółce podlegały ciągłym zmianom i korektom. Wynikało to z faktu dynamicznych zmian co do liczby dyscyplin, ich lokalizacji i odpowiedzialności poszczególnych pionów za przygotowanie poszczególnych obiektów i zawodów. Koncepcja nie została przesłana do zatwierdzenia Komisji Koordynującej, wynikało to z tempa prac i dynamiki zmian

operacyjnych, przy jednoczesnym bieżącym informowaniu EOC. Informacje te były na bieżąco przedstawiane i konsultowane podczas spotkań i uzyskiwały akceptację.

Prezes wskazał, że kontakty z EOC odbywały się za pośrednictwem (...) i to podczas spotkań z nim przedstawiano wszelkie aspekty przygotowań, w tym analizowano potencjalne zagrożenia. Takie analizy nie odbywały się w cyklach comiesięcznych, jednak EOC nie sygnalizował takich potrzeb i akceptował tryb przygotowań i sposób informowania o zagrożeniach. Dodał również, że z uwagi na fakt, że Spółka nie miała możliwości prawnych oraz narzędzi do monitorowania bezpieczeństwa publicznego, nawiązana została współpraca z Departamentem Porządku Publicznego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji (MSWiA). Współpraca ta była realizowana podczas cyklicznych spotkań w siedzibie MSWiA, w których brali udział przedstawiciele ww. departamentu, Departamentu Zdrowia MSWiA, Policji, Państwowej Straży Pożarnej, Straży Granicznej, Służby Ochrony Państwa, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego. W trakcie spotkań, które odbyły się: 21 lutego i 21 października 2022 r. oraz 2 czerwca 2023 r., były omawiane bieżące aspekty przygotowań do Igrzysk oraz analiza stanu bezpieczeństwa. Z uwagi na fakt, że pracownicy Spółki nie mieli dostępu do informacji niejawnych, zakres przekazywanych im informacji ograniczał się do ogólnych informacji o braku potencjalnych zagrożeń dla osób i obiektów w trakcie Igrzysk. Wskazał również, że bieżąca analiza zagrożeń w trakcie Igrzysk prowadzona była na podstawie codziennych informacji od pracowników komitetu organizacyjnego, pracujących na wszystkich obiektach Igrzysk. Spotkania te prowadził dyrektor operacyjny Spółki i co do zasady odbywały się one dwa razy dziennie (rano i wieczorem).

(akta kontroli str. 6320)

4. Na potrzeby zapewnienia bezpieczeństwa w trakcie Igrzysk zostały opracowane takie dokumenty jak m.in. *Analiza koncepcji działań, zadań i kompetencji w ramach przygotowania do zapewnienia bezpieczeństwa imprezy masowej podczas III Igrzysk Europejskich Kraków-Małopolska 2023*, analizy stanu bezpieczeństwa pożarowego obiektów sportowych i pozasportowych, *Koncepcja bezpieczeństwa pożarowego*, analizy map i dokumentacji planistycznej koniecznej do opracowania map z zaznaczeniem dróg pożarowych dla obiektów tymczasowych, plany operacyjne dla poszczególnych obiektów sportowych, analizy ryzyka zagrożeń, koncepcje bezpieczeństwa dla miast partnerskich, analizy wyposażenia obiektów pozasportowych w oznakowanie i podręczny sprzęt gaśniczy, raport z rekomendacjami do bezpieczeństwa pożarowego.

(akta kontroli str. 19-39, 6320, 6546-6591)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

Spółka nie wywiązała się ze wszystkich postanowień umowy HCRC, tj.:

- nie przekazała do EOC do zatwierdzenia *Planu Generalnego* (ogólny plan organizacyjny i harmonogram generalny), co było wymagane klauzulą 7.1 (a),
- nie opracowała i nie przekazała EOC do zatwierdzenia programu kulturalnego, o którym mowa w klauzuli 7.1 (b),
- nie przedłożyła EOC do pisemnego zatwierdzenia strategii i planów dotyczących zawodów testowych próbnych, co było wymagane klauzulą 7.1 (e),
- nie przedłożyła EOC programu sprzedaży biletów, w celu uzyskania jego zatwierdzenia i udzielenia pisemnej zgody, co było wymagane klauzulą 10.2.1,
- nie przedłożyła EOC do pisemnego zatwierdzenia programu świadczeń dla gości komercyjnych, co było wymagane klauzulą 11.3,
- nie przedłożyła EOC do zatwierdzenia pierwszego projektu planu bezpieczeństwa, co było wymagane klauzulą 21.3 umowy HCRC.

Prezes wyjaśnił, że Zarząd Spółki w porozumieniu z EOC i pozostałymi partnerami stawał wielokrotnie przed decyzjami, które cele wynikające z umowy HCRC należy realizować w pierwszej kolejności, a które cele (w tym dokumenty programowe i ich zatwierdzanie) w dalszej kolejności, lub realizować w zmodyfikowanej formie, w formule bieżących uzgodnień w kontaktach roboczych. Dotyczyło to też przypadków całkowitego odstąpienia od realizacji wcześniejszej przewidywanych celów. Zasada swobody umów, w tym ich modyfikacji, znalazła w tym przypadku zastosowanie.

Umowa HCRC nie zastrzegła formy pisemnej zmiany umowy pod rygorem ich nieważności. Co więcej strony umowy w punkcie 42.1.4 dopuściły możliwość zmiany postanowień w wyniku różnych czynników. Dynamika zmian okoliczności faktycznych oraz wspomniane wyżej ograniczenia wymuszały bieżące modyfikowanie wzajemnych zobowiązań przy wzajemnej ich akceptacji. Z reguły nie przybierały one pisemnej formy aneksów do umowy z przyczyn praktycznych, bo decyzje często ulegały zmianie, a procedura pisemnego aneksowania była długotrwała.

(akta kontroli str. 6157, 6170, 6253, 6300-6301, 6318, 6328-6334)

OCENA CZĄSTKOWA

Spółka od momentu powstania współpracowała z MAP, Miastem Krakowem i Województwem Małopolskim w zakresie przygotowania i organizacji Igrzysk. Wywiązała się z obowiązków wynikających z umowy HCRC dotyczących opracowania planu marketingowego, przeprowadzenia analiz gotowości operacyjnej oraz opracowania analiz i koncepcji na potrzeby zapewnienia bezpieczeństwa w trakcie Igrzysk. Zastrzeżenia NIK dotyczą niewywiązania się ze wszystkich postanowień wynikających z umowy HCRC w zakresie opracowania i przedłożenia EOC dokumentów programowych. NIK zwraca uwagę, że opracowany plan i strategia działań nie określały szczegółowych działań dla osiągnięcia celów strategicznych i promocyjnych oraz założonych efektów.

OBSZAR

2. Organizacja i przebieg Igrzysk

Opis stanu
faktycznego

1a. Zgodnie z postanowieniami umowy HCRC z 17 maja 2022 r. Spółka była odpowiedzialna za uiszczenie do EOC wynagrodzenia za prawo do zorganizowania Igrzysk oraz za prawa komercyjne o istotnej wartości, które zostały przyznane Komitetowi Organizacyjnemu, Gospodarzom i PKOl w łącznej wysokości 34 mln euro (opłata licencyjna). Prezes wskazał, że w kwocie opłaty licencyjnej zawarte były opłaty do europejskich federacji sportowych oraz opłaty związane z obsługą dostawcy IT. Wynagrodzenie za prawo organizacji Igrzysk miało być płatne do EOC w trzech transzach, tj.: 22 mln euro w terminie trzech miesięcy od podpisania umowy (do 17 sierpnia 2022 r.), 10 mln euro do 31 grudnia 2022 r. oraz 2 mln euro nie później niż na 60 dni przed rozpoczęciem Igrzysk (do 24 kwietnia 2023 r.). Środki finansowe na wniesienie opłaty licencyjnej w całości pochodziły z dotacji celowej z budżetu państwa, udzielonej Spółce przez Ministra Sportu i Turystyki. Umowa dotacji na realizację zadania publicznego pn. *Opłata do The European Olympic Committees w ramach organizacji III Igrzysk Europejskich w 2023 roku* została zawarta 24 sierpnia 2022 r. Całkowity koszt zadania, określony w tej umowie, wyniósł pierwotnie 168 799,8 tys. zł, a po zmianie (aneks nr 4 z 18 lipca 2023 r.) 164 130 tys. zł.

(akta kontroli str.19-39, 6107-6114, 7728-7952)

Środki z tytułu pierwszej transzy płatności Spółka przekazała do EOC 29 sierpnia 2022 r., tj. 12 dni po terminie określonym w umowie HCRC. Prezes wskazał, że 26 maja 2022 r. Spółka poinformowała Ministra Sportu i Turystyki o podpisaniu umowy HCRC i zwróciła się z zapytaniem o przedstawienie propozycji warunków programu wsparcia przygotowania Igrzysk, w tym pozyskania dotacji na pokrycie kosztów opłaty licencyjnej. Pomiędzy formalnym przedłożeniem oferty i podpisaniem

umowy przedstawiciele Spółki na bieżąco kontaktowali się z przedstawicielami Departamentu Igrzysk Europejskich MSiT (*DIE w MSiT*) w tej sprawie. Odbывały się również spotkania, w trakcie których Spółka była instruowana co do formy i sposobu realizacji zadania. Prezes podniósł, że *Spółka nie miała żadnych mocy sprawczych do tego, aby wymóc czy przyspieszyć procesy decyzyjne w MSiT. W pierwszym możliwym momencie tj. w dniu 24 sierpnia 2022 r., Spółka przedłożyła w MSiT formalną ofertę realizacji zadania publicznego pn. Opłata do The European Olympic Committees w ramach organizacji III Igrzysk Europejskich w 2023 roku, po czym niezwłocznie została podpisana umowa pomiędzy Spółką a MSiT na realizację wskazanego zadania publicznego.* 25 sierpnia 2022 r. (czwartek) Spółka otrzymała pierwszą transzę dotacji w wysokości 109 223,4 tys. zł, stanowiącej równowartość 22 000 tys. euro. Prezes wskazał, że z uwagi na tak znaczną wysokość faktury Spółka zobowiązana była do negocjacji warunków zakupu gotówki w obsługującym Spółkę banku. We wskazanym okresie, z uwagi na pierwsze tego typu działanie, taka procedura zajmowała co najmniej dwa dni robocze. Działania te można było rozpocząć dopiero w momencie wpływu środków z MSiT na rachunek Spółki i finalnie zapłaty za fakturę do EOC dokonano 29 sierpnia 2022 r. (poniedziałek), tj. w pierwszym możliwym terminie.

(akta kontroli str. 6107-6114, 6124-6139, 6147)

Płatność z tytułu drugiej transzy opłaty uregulowano 7 października 2022 r., tj. blisko trzy miesiące przed terminem płatności określonym w umowie HCRC. Prezes wyjaśnił, że środki w wysokości 49 647 tys. zł, stanowiące równowartość 10 000 tys. euro wpłynęły na rachunek bankowy Spółki 7 października 2022 r. *Spółka w żaden sposób nie miała wpływu na to kiedy otrzyma wnioskowane środki i nie występowała formalnie o ich przekazanie.* Po otrzymaniu środków niezwłocznie dokonano zapłaty drugiej transzy za fakturę z tytułu nabycia licencji.

(akta kontroli str. 6148, 6124-6139)

Środki z tytułu trzeciej transzy opłaty przekazano do EOC 2 maja 2023 r., tj. 8 dni po terminie płatności określonym w umowie HCRC. Wysokość tej transzy w stosunku do kwoty określonej w umowie HCRC została pomniejszona o 350 tys. euro, stanowiącej równowartość utraconych praw ze sprzedaży sygnału TV na terenie Polski. Prezes wyjaśnił, że w okresie przygotowawczym (styczeń 2023 r.) okazało się, że Spółka nie może w pełni dysponować przyznanymi prawami telewizyjnymi. Zgodnie z klauzulą 27.7.1.2.3 umowy HCRC Spółce zostały przyznane *wszelkie (wyłączne) krajowe prawa telewizyjne i inne prawa audiowizualne.* Tymczasem EOC na mocy wcześniejszej, odrębnej umowy sprzedało EBU prawa do sprzedaży sygnału TV na terenie Polski. Prezes wskazał, że co najmniej od 31 stycznia 2023 r. była prowadzona formalna korespondencja pomiędzy pracownikami Spółki a EOC odnośnie do *szeroko rozumianych praw telewizyjnych.*

W mailu z 31 stycznia 2023 r. przedstawiciel EOC wskazał, że według EOC zapisów umowy dotyczących praw medialnych na terenie kraju Gospodarza nie należy interpretować w taki sposób, że Komitet Organizacyjny ma prawo do sprzedaży tych praw niezależne od EBU, a w taki sposób, że zysk jaki EBU uzyska ze sprzedaży praw medialnych na terenie Polski zostanie przekazany do Komitetu Organizacyjnego. 22 marca 2023 r. w Krakowie odbyło się spotkanie Komisji Koordynującej, w trakcie którego ustalono, że z uwagi na niemożliwość dysponowania przez Spółkę pełnią praw telewizyjnych, EOC zrzeknie się części należnego wynagrodzenia z tytułu opłaty licencyjnej. Dodał, że na tym spotkaniu EOC ustalało z EBU wysokość kwoty, jaką EBU może potencjalnie uzyskać za prawa na terenie Polski od TVP S.A. Prezes wskazał, że rozpoczęto wówczas prace nad sformalizowaniem przedstawionego zagadnienia. Z uwagi na fakt, że sygnatariuszami umowy HCRC było pięć podmiotów, w tym jeden z siedzibą poza granicami Polski,

zakończyły się one 19 czerwca 2023 r. podpisaniem aneksu do umowy HCRC, w którym to zmniejszona została opłata z tytułu licencji na rzecz EOC.

Zapłata do EOC ostatniej transzy z tytułu opłaty licencyjnej w wysokości 7825 tys. zł, stanowiącej równowartość 1650 tys. euro, została zrealizowana 2 maja 2023 r.

(akta kontroli str. 19-39, 6147-6150, 6152, 6333-6334)

Ostatecznie dotacja celowa, przyznana na podstawie umowy z 24 sierpnia 2022 r. z przeznaczeniem na wniesienie przez Spółkę opłaty licencyjnej w łącznej kwocie 168 799,8 tys. zł została wykorzystana w wysokości 164 130 tys. zł. Środki niewykorzystane w kwocie 4669,9 tys. zł wynikały ze zmniejszenia wysokości trzeciej transzy o 350 tys. euro, tj. o 1737,6 tys. zł (wg kursu 4,9647 EUR/PLN, po którym została skalkulowana kwota dotacji MSiT) oraz z oszczędności w kwocie 2932,2 tys. zł powstałych w wyniku spadku rynkowego kursu walutowego i wynikającej z tego różnicy między kursem walutowym uwzględnionym przez MSiT w kalkulacji kwoty dotacji w złotych (4,9647 EUR/PLN) a kursami walutowymi zastosowanymi przy realizacji przez Spółkę przelewów zagranicznych poszczególnych transz opłaty (4,8720 EUR/PLN 29 sierpnia 2022 r., 4,9120 EUR/PLN 7 października 2022 r. i 4,7430 EUR/PLN 2 maja 2023 r.). Środki niewykorzystane zostały zwrócone na rachunek MSiT.

Niezależnie od mniejszej kwoty wydatkowanej na opłatę licencyjną w związku z różnicami kursów wymiany waluty pomiędzy oszacowanymi na etapie zawarcia umowy dotacji a okresem realizacji płatności, Spółka nie dopełniła obowiązku określonego w § 2 ust. 13 umowy dotacji z 24 sierpnia 2022 r. polegającego na dokonaniu przelewów walutowych do EOC po możliwie jak najkorzystniejszym kursie wymiany euro. Upoważniony pracownik Spółki nie podjął faktycznych czynności negocjacji kursu walutowego z bankiem przed dokonaniem płatności poszczególnych transz opłaty dla EOC. Analiza dostępnych informacji rynkowych, w tym ofert w innych bankach wskazuje, że oszczędności mogłyby być większe. Szerzej kwestię tę przedstawiono w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 11-16, 19-39, 6103-6156, 9666-9753, 9980-9995, 9998-10008, 10204-10217, 10242-10265, 10275-10293, 10301-10303, 10423-10443)

1b. Spółka podejmowała działania mające na celu propagowanie Europejskiego Ruchu Olimpijskiego poprzez publikowanie postów promujących sporty olimpijskie, promowanie idei europejskiego ruchu olimpijskiego podczas wydarzeń organizowanych przez PKOl¹², realizowanie kampanii reklamowych z wykorzystaniem wizerunku polskich olimpijczyków, a także zaproszenie ich do aktywnego uczestnictwa w ceremonii otwarcia Igrzysk.

Prezes wskazał, że promocja Igrzysk na arenie międzynarodowej odbywała się pośrednio poprzez podmioty współpracujące, tj. Polską Organizację Turystyczną (POT), Małopolską Organizację Turystyczną oraz dostawcę IT. Spółka nie poniosła z tego tytułu żadnych kosztów. W ramach swoich działań Spółka prowadziła działania promocyjne na arenie międzynarodowej za pośrednictwem [...] ¹³. W grudniu 2022 r. zawarto umowę na *branding* zewnętrzny samolotu pasażerskiego [...] ¹⁴, który w ten

¹² Noworoczne Spotkanie Rodziny Olimpijskiej w Warszawie (10 stycznia 2023 r.), Olimpijski Weekend w Białce Tatrzańskiej (14-15 stycznia 2023 r.), Piknik Olimpijski w Warszawie (27 maja 2023 r.), Weekend Olimpijski w Kołobrzegu (10-11 czerwca 2023 r.).

¹³ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r. poz. 902) oraz art. 11 ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz. U. z 2022 r. poz. 1233) wyłączono jawność informacji w zakresie danych przedsiębiorcy. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy, który oznaczył tę informację jako tajemnicę przedsiębiorstwa.

¹⁴ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r. poz. 902) oraz art. 11 ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz. U. z 2022 r. poz. 1233) wyłączono jawność informacji w zakresie danych przedsiębiorcy. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy, który oznaczył tę informację jako tajemnicę przedsiębiorstwa.

sposób w okresie od maja 2023 r. promował Igrzyska na krajowych i europejskich portach lotniczych. Spółka z tego tytułu poniosła koszty w łącznej wysokości 1172,5 tys. zł

(akta kontroli str. 19-39, 5197-5210, 8649-8651)

1c. Spółka nie opracowała programu kulturalnego, co szerzej przedstawiono w pierwszym obszarze wystąpienia. Była dyrektor Pionu Hospitality wskazała, że realizowane przez Spółkę wydarzenia kulturalne ograniczały się do imprezy dla zaproszonych gości 20 czerwca 2023 r. w Centrum Kongresowym ICE Kraków oraz programu turystycznego zorganizowanego dla gości *EOC Family*¹⁵. Wyjaśniła, że Spółka nie organizowała innych wydarzeń kulturalnych, gdyż program kulturalny był elementem, za który miały odpowiadać bezpośrednio miasta goszczące Igrzyska. Prezes wskazał, że wydarzenie w Centrum Kongresowym ICE Kraków miało charakter zamknięty i nie stanowiło elementu programu kulturalnego.

(akta kontroli str. 6002-6020, 6157, 6164, 6546-6591, 7171-7172)

Prezes wskazał, że z założenia oferta dla gości i kibiców była projektem, którym miały się zajmować miasta goszczące w ramach własnych struktur i budżetów. Był to projekt dobrowolny, to miasta korzystające z organizacji Igrzysk miały promować swoje bazy noclegowe i turystyczne. Dodał, że działania związane ze stworzeniem programu kulturalnego Igrzysk były podejmowane jeszcze na etapie Zespołu Ekspertów. W czasie spotkań z przedstawicielami miast (Zakopanego, Tarnowa i Krynicy-Zdroju) ustalane były możliwości utworzenia zespołów miejskich, omawiane były zasady współpracy i celowości poszczególnych projektów, jak również sposób promocji *Miasta Partnerskiego* przez wydarzenie sportowe. 24 stycznia 2023 r. Spółka zorganizowała warsztaty, na które zaproszono wszystkie potencjalne zainteresowane strony i podmioty łącznie z POT i dostawcą IT. Warsztaty skierowane były głównie do branży turystycznej, a ich głównym celem była możliwość prezentacji wydarzenia (Igrzysk) oraz produktów lokalnych, na bazie których mogłyby zostać opracowane pakiety turystyczne, przedstawienie działań i narzędzi promocyjnych miast i regionu oraz oferty kulturalnej na okres Igrzysk w poszczególnych lokalizacjach. W warsztatach wzięło udział ponad 130 osób.

Prezes wskazał, że w pierwotnych założeniach, zgodnie z umową HCRC, miał zostać stworzony program kulturalny, w tym również program dla osób towarzyszących gościom VIP. Spółka miała zabezpieczyć tzw. *EOC Family/Hospitality House* – miejsce spotkań podczas Igrzysk dla gości o statusie VIP, w którym codziennie od 19:00 do 24:00 byłby zapewniony catering, atrakcje muzyczne/kulturalne. W czerwcu 2022 r. podczas wizytacji w Krakowie EOC poinformował o anulacji projektu *EOC Family House*. W związku z tym powstała nowa koncepcja wykorzystania Centrum Kongresowego ICE Kraków, gdzie Marszałek Województwa Małopolskiego oraz Prezydent Miasta Krakowa mieli być gospodarzami 4–5 wydarzeń specjalnych, na które mieli zostać zaproszeni goście o statusie VIP, przedstawiciele EOC, prezydenci i sekretarze narodowych komitetów olimpijskich. W Centrum Kongresowym ICE Kraków miała zostać utworzona strefa promocji miast goszczących, wzbogacona o pełną strefę komercyjną. Prezes wskazał, że dopiero w lutym 2023 r. udało się zorganizować pierwsze spotkania z przedstawicielami UMWM i UMK. Podczas jednego ze spotkań została podjęta decyzja by zorganizować tylko dwa wydarzenia, tj. 20 czerwca 2023 r. wydarzenie poprzedzające Igrzyska, na które mieli być zaproszeni również zagraniczni władarze miast partnerskich Miasta Krakowa oraz regionów partnerskich Województwa Małopolskiego, oraz 30 czerwca 2023 r. spotkanie oficjalne podsumowujące Igrzyska. W wyniku rozmów z UMWM

¹⁵ Rodzina EOC – działacze i pracownicy EOC, działacze narodowych komitetów olimpijskich oraz federacji międzynarodowych lub europejskich lub innych organów zarządzających dyscypliną sportową Igrzysk.

i z UMK ostatecznie została podjęta decyzja o organizacji tylko wydarzenia 20 czerwca 2023 r., w którym finalnie wzięło udział 368 osób. Spółka na zorganizowanie tego wydarzenia poniosła koszty w łącznej wysokości 234,4 tys. zł, obejmujące usługi cateringowe, wynajem hostess i program artystyczny. Koszty te zostały sfinansowane z dotacji otrzymanej od Województwa (17,6 tys. zł) oraz z innych źródeł (216,7 tys. zł). Prezes wskazał, że na etapie odwołania przez EOC konieczności organizacji *EOC Family House* zostaliśmy poinformowani, że EOC ogranicza liczbę gości i nie przewiduje udziału osób towarzyszących. Na tym etapie byliśmy informowani, że EOC wraz z grupą Prezydentów i Sekretarzy Generalnych Narodowych Komitetów Olimpijskich będzie liczyło ok. 120 osób. Jednak sytuacja ta zmieniła się w maju 2023 roku, gdy po wielu prośbach (od marca 2023 r.) Spółka otrzymała listę 174 gości do zakwaterowania w hotelu, którą to grupę miała obsługiwać w zakresie usług transportowych, welcome desk, akredytacji etc. Na tym etapie nie było zgłoszenia, że jest potrzeba organizacji wyjść turystycznych. Prośbę o organizację programu turystycznego wystosował Przewodniczący Komisji Koordynacyjnej EOC 2 czerwca 2023 r. Pion Hospitality przygotował zgodnie z prośbą propozycję organizacji trzech wycieczek turystycznych po Krakowie dla grup max. 15 osób każda, trwających do dwóch godzin – wycieczki piesze, przewodnik angielskojęzyczny, wejście do muzeów. W związku z zainteresowaniem ze strony gości 26 czerwca 2023 r. została podjęta decyzja o organizacji jeszcze jednego programu 29 czerwca 2023 r. w godzinach popołudniowych. Z programów turystycznych łącznie skorzystało ok. 50 osób, a łączny koszt programów wyniósł 2,9 tys. zł.

(akta kontroli str. 5911-5913, 6157-6166)

1d. W planie marketingowym Spółki (*Plan i strategia działań*) wskazano cele strategiczne oraz promocyjne, które przedstawiono w pierwszym obszarze wystąpienia. Dokument ten nie wskazywał działań przewidzianych dla osiągnięcia określonych celów strategicznych i promocyjnych oraz efektów do osiągnięcia dla poszczególnych działań. Przekazane w trakcie kontroli zestawienie działań obejmowało m.in. ceremonię otwarcia Igrzysk, *Drogę Ognia Pokoju*, komunikację w mediach społecznościowych, stworzenie strony internetowej Igrzysk, organizację wydarzeń promujących, wystaw informacyjnych, zamówienie broszur informacyjnych i maskotek, a także prowadzenie kampanii w komunikacji miejskiej w Krakowie, na lotniskach, w pociągach, *branding*. Dla działań, które miały przyczynić się do osiągnięcia celów strategicznych (promocja Polski, regionu i Miasta, olimpizmu i sportu), jako osiągnięty efekt wskazano jedynie, że *osiągnięto efekt zaplanowany*. W przypadku działań, które były realizowane w celu osiągnięcia celu promocyjnego jakim była budowa mocnej marki *Igrzyska Europejskie*, wskazano, że osiągnięto efekty takie jak: stworzenie spójnej komunikacji wizualnej marki Igrzyska, stworzenie unikatowych piktogramów dla każdej z 29 dyscyplin sportowych, wyprodukowanie systemu wystawienniczego, stworzenie strony internetowej oraz profili w mediach społecznościowych (*Facebook* 16 tys. obserwujących, *Instagram* 14,5 tys. obserwujących, *TikTok* 22 tys. obserwujących, 226 tys. polubień). Jako efekty działań podjętych dla osiągnięcia celu promocyjnego określonego jako budowa nowoczesnego wizerunku samorządu Miasta i Województwa jako gospodarzy Igrzysk wskazano: obecność Igrzysk na wydarzeniach organizowanych przez Gospodarzy na terenie Krakowa i Małopolski, powstanie cyklu promującego walory Miasta i Województwa, zamieszczenie opisów Miasta i Województwa, logotypów i artykułów im poświęconych na stronie internetowej Igrzysk, zaangażowanie w proces tworzenia maskotki blisko 2500 dzieci z Polski i zza granicy. Jako efekty działań podjętych w celu budowy rozpoznawalności marki *European Games* (Igrzyska) i jej właściciela, tj. EOC, wskazano umieszczenie na stronie internetowej Igrzysk informacji o EOC

i logotypu oraz prowadzenie wspólnej komunikacji związanej z odliczaniem czasu do rozpoczęcia Igrzysk, ogłaszaniem zawodników, czy ważnymi momentami.

Działania promocyjne poza obszarem kraju objęły kampanię promocyjną w Sztokholmie od 22 do 29 stycznia 2023 r. Stanowiska informacyjne lub strefy promocyjne Igrzysk pojawiły się podczas sześciu wydarzeń poza Polską.

W sprawie przyjęcie wskaźników (efektywności/wydajności) dla pomiaru prowadzonych przez Spółkę działań marketingowych Prezes wyjaśnił, że *wskaźnikiem efektywności prowadzonych działań jest ekwiwalent reklamowy (...). Efektywność działań mierzona była cotygodniowo poprzez prowadzony przez Spółkę monitoring mediów oraz bieżące wyniki zasięgu i aktywności użytkowników na portalach społecznościowych.*

(akta kontroli str. 4712-4719, 5911-5913, 6168-6176, 6546-6591)

Zgodnie z klauzulą 29.1.1 umowy HCRC Spółka, Gospodarze i PKOl mieli opracować wspólny plan marketingowy, który miał zostać przedłożony EOC do zatwierdzenia. Prezes wyjaśnił, że taki plan został opracowany, a formalne uzgodnienia zastąpiły bieżące, cykliczne uzgodnienia robocze. Prezes wskazał, że Miasto nie angażowało się w procesy marketingowe, niemniej Pion Promocji i Marketingu Spółki był w stałym kontakcie dotyczącym akceptacji poszczególnych elementów komunikacyjnych, a w kwestiach planów i działań marketingowych kontaktowano się z pełnomocnikiem Prezydenta Miasta, który na bieżąco był informowany o podejmowanych działaniach. Prezes podał, że *Województwo od początku angażowało się w kwestie marketingowe, zaimplementowaliśmy do planu ich potrzeby komunikacyjne. Plan też kilkakrotnie był omawiany ze wskazanymi przez Marszałka Województwa Małopolskiego osobami. Otrzymaliśmy dostęp do banku zdjęć Województwa oraz Miasta Kraków, każdorazowo akceptowaliśmy działania realizowane przez wskazane podmioty. Wskazał również, że z informacji uzyskanych od osób pracujących w Spółce i odpowiedzialnych za stworzenia planu marketingowego na początku 2022 roku PKOl nie był zainteresowany uczestnictwem w pracach nad planem marketingowym. Późniejszy kontakt był operacyjny, nie koncepcyjny. W sprawie raportów dotyczących realizacji planu marketingowego Prezes wskazał, że nie były sporządzane, ponieważ zastąpiła je formuła cotygodniowych spotkań z EOC oraz z dostawcą IT, na których bieżąco omawiano statusy działań.*

(akta kontroli str. 19-39, 6172-6173)

1e. W kwestii raportów okresowych przedstawianych do EOC dotyczących postępów w przygotowaniu i przebiegu Igrzysk, Prezes wskazał, że raportowanie można podzielić na dwa okresy. W pierwszym okresie, tj. przed powstaniem Spółki i działalności Zespołu Ekspertów, podejmowane działania były raportowane EOC przez UMWM. W drugim okresie, tj. działalności Spółki, głównymi raportami były przygotowane raporty zbiorcze na spotkania z Komisją Koordynacyjną (12 października 2022 r. i 22 marca 2023 r.). W przygotowanych raportach ujęto informacje m.in. o budżecie Igrzysk, o osobach odpowiedzialnych za poszczególne obszary działań operacyjnych, program i harmonogram sportowy, najważniejsze założenia w poszczególnych obszarach operacyjnych. Prezes wskazał, że poza tymi raportami osobiście lub za pośrednictwem niektórych pionów operacyjnych codziennie kontaktował się z EOC.

(akta kontroli str. 5915, 6170, 6546-6591)

1f. Program sportowy zrealizowany w trakcie Igrzysk obejmował 29 dyscyplin sportowych, w tym 10 w randze bezpośredniej kwalifikacji do Letnich Igrzysk Olimpijskich 2024 w Paryżu (IO 2024), 9 dyscyplin w randze kwalifikacji do IO 2024, 11 w randze Mistrzostw Europy oraz 2 w randze drużynowych Mistrzostw Europy. Program sportowy określony w umowie HCRC podlegał drobnym modyfikacjom.

W umowie HCRC z 17 maja 2022 r. jako jedną z dyscyplin wskazano ogólnie sporty wodne z uszczegółowieniem brzmiącym *pływanie na wodach otwartych, mistrzostwa dla zawodników w wieku poniżej 23 lat, pływanie synchroniczne i nurkowanie*. Ostatecznie w ramach sportów wodnych zorganizowano pływanie artystyczne i skoki do wody (zmiana wprowadzona aneksem z 19 czerwca 2023 r.). Prezes wskazał, że była ona *wynikiem wzajemnych ustaleń uwarunkowanych możliwością organizacji tych dyscyplin*. Ponadto do programu sportowego Igrzysk został włączony *Muay Thai* nieujęty w umowie HCRC. Prezes wskazał, że dyscyplina ta została włączona na podstawie informacji otrzymanej od EOC.

(akta kontroli str. 19-39)

1g. Spółka nie opracowała programu sprzedaży biletów, który zawierałby wszystkie elementy wymagane klauzulą 10.2.1 umowy HCRC (co opisano szerzej w pierwszym obszarze wystąpienia), a przekazany w toku kontroli NIK plan sprzedaży biletów ograniczał się do cennika biletów. Spółka poinformowała, że pomimo niezawarcia w tym dokumencie wszystkich elementów wskazanych w ww. klauzuli umowy HCRC, przyjęto następujące rozwiązania w tym zakresie:

- systemem dystrybucji biletów wstępu do obiektów był system dostarczony przez dostawcę IT;
- w projekcie planu sprzedaży biletów, opracowanego przez Pion Biletów Spółki, przewidziano kontyngent biletów dla grupy *Sponsorzy* (17 310 biletów¹⁶), na rzecz EOC (12 772), dla gospodarzy, tj. Województwa (3847) i Miasta (999), oraz dla MSiT (3814); nie przewidziano kontyngentu biletów przeznaczonych dla grup *Nadawcy* i *Dostawcy*; PKOl i federacje narodowe miały możliwość zamówień biletów komercyjnych (poprzez zakup w systemie dostawcy IT);
- przyjęty cennik biletów był zróżnicowany w zależności od dyscypliny i obiektu; nie stosowano dodatkowych opłat przy zakupie biletów cyfrowych lub w kasach; jedyną opłatą jaką mogli ponieść kibice były dobrowolna dopłata do biletu w jakości kolekcjonerskiej oraz opcjonalna dopłata do wysyłki zamówienia kurierem (w przypadku zamówienia biletów kolekcjonerskich);
- dystrybucja globalna była oparta tylko na systemie sprzedaży online dostarczonym przez dostawcę IT;
- nie stosowano procedury zwrotu i wymiany biletów dla kibiców drużyn wyeliminowanych;
- w przypadku występowania miejsc niesprzedanych kibicom w systemie biletowym dostawcy IT przeznaczono je do programu dystrybucji darmowej m.in. dla dzieci i młodzieży, szkół, szkółek sportowych, grup sportowych, klubów, stowarzyszeń (np. seniorskich) i tym podobnych organizacji.

(akta kontroli str. 6253-6254, 6262-6263)

Prezes wskazał, że *EOC nie przekazywał do Spółki i pracowników Pionu Biletów żadnych informacji i wymogów oraz zapotrzebowania na bilety (ilościowe, lokalizacyjne, inne)*. Z inicjatywy dyrektora Pionu Biletów zadbano o realizację odpowiedniego kontyngentu biletów o nazwie EOC (już na etapie pierwszych podziałów trybun i określania umiejscawiania grup na widowniach), gdzie miejsca te były zablokowane do dyspozycji EOC. Wynikało to z obawy przed tym, że EOC zgłosi się po te bilety w ostatniej chwili, gdy mogą być one rozdysponowane dla innych grup lub rozsiane w kilku miejscach konkretnego obiektu. Ilość biletów przekazanych do EOC nie przekroczyła 15%, a wręcz w przypadku wielu dyscyplin były mniejsze by móc te bilety przekazać do ogólnej sprzedaży dla kibiców i osób, które realnie zasilą trybuny swoją obecnością. Dodał, że bilety te miały oznaczenie *Invitation* (zaproszenie) i nie były wycenione w wartości pieniężnej.

¹⁶ Liczba biletów, które zostały zarezerwowane i zamówione przez daną grupę.

(akta kontroli str. 6255, 6276-6296)

Przyjęte ceny biletów na wydarzenia sportowe uzależnione były od dyscypliny i obiektu. Ceny te wahały się od 10 do 100 zł (lekkoatletyka), przy czym na niektóre imprezy wstęp był bezpłatny (lekkoatletyka na zawodach 20-22 czerwca 2023 r., *teqball*, *padel*, *kickboxing*, *Muay Thai*). Prezes wskazał, że *ceny poszczególnych biletów zostały przygotowane w dolnych granicach średnich cen jeżeli chodzi o widowiska sportowe (ceny przeciętne od 10 do 90 zł za bilet normalny bez tzw. ulgi dla osoby uprzywilejowanej)*. Dodał, że każdą dyscyplinę traktowano indywidualnie, a cenniki ustalono na podstawie bieżących wydarzeń sportowych dyscyplin zawartych w programie Igrzysk (np. skoki narciarskie) oraz porównywalnych (wielkością, skalą, na tych samych obiektach) lokalnych wydarzeń sportowych w regionie (np. mecze piłki nożnej), gdyż wiele dyscyplin nie było wcześniej organizowanych z dostępem biletowym (np. rowery górskie, *triathlon* i wiele innych).

(akta kontroli str. 19-39, 6254-6255)

Za sprzedaż biletów w systemie biletowym online oraz w kasach odpowiedzialna był dostawca IT. W zakresie warunków sprzedaży biletów Prezes wskazał, że wszelkie zasady sprzedaży biletów prezentowane były w odpowiednim regulaminie i zapisach na stronie internetowej dostawcy IT. Nabywcy biletów musieli każdorazowo zaakceptować warunki sprzedaży biletów podczas procesu zakupu. Ponadto kibice musieli zaakceptować regulamin organizacji imprez masowych stosowanych na obiektach Igrzysk, stosować się do zasad i poleceń, w tym do listy zakazanych przedmiotów, i wielu innych elementów jakie ustalano każdorazowo dla danego obiektu. Prezes dodał, że *na potrzeby obsługi kibiców przygotowano dodatkowe dokumenty tzw. FAQ czyli odpowiedzi na typowe pytania, by kibice mogli wygodnie sprawdzić informacje na temat zasad ich obsługi podczas Igrzysk. Wspierano ich także systemem obsługi ich zapytań poprzez formularz w systemie biletowym, jak również opcjonalnie w rozmaitych social media, choć nie było to zawarte w zakresie pracy związanej z obsługą biletów*.

(akta kontroli str. 19-39, 6255, 6546-6591)

Harmonogram sprzedaży biletów podzielony był na fazy. W pierwszej fazie od 12 kwietnia 2023 r. uruchomiono sprzedaż na większość dyscyplin sportowych, od 26 kwietnia 2023 r. na łucznicstwo, BMX, piłkę nożną plażową, piłkę ręczną plażową, wspinaczkę sportową, strzelectwo, od 10 maja 2023 r. na lekkoatletykę, a od 24 maja 2023 r. na ceremonie otwarcia i zamknięcia. Prezes wskazał, że *podział ten wynikał z utrudnień jakie Pion Biletów miał w związku z obsługą systemu biletowego dostawcy IT, utrudnieniami rysowania obiektów w systemie oraz brakiem pełnych informacji o obiektach, trybunach tymczasowych, czy też programie zawodów (decyzyjność, zmienność, brak wiążących informacji organizacyjnych, projektów, zatwierdzeń ilości kibiców itd.)*. Dodał, że w odniesieniu do lekkoatletyki przyczyną późniejszego uruchomienia sprzedaży biletów było *utrudnione rysowanie obiektu Stadionu Śląskiego w systemie biletowym, które ostatecznie zostało i tak wykonane przez pracowników Pionu Biletów, by w ogóle móc wystartować z tą sprzedażą*. Ponadto pracownicy Pionu Biletów bardzo długo oczekiwali na zatwierdzenie cennika i zgodę na organizację sprzedaży tych biletów, gdyż do jej realizacji przygotowano specjalne porozumienie pomiędzy Spółką a Stadionem Śląskim. W przypadku biletów na ceremonie Prezes podał, że *sprzedaż była włączona w ostatniej fazie z powodów braku informacji jakie trybuny mogą być w sprzedaży, gdzie dokładnie będzie stała scena i wszelkie wyłączenia związane z realizacją tych wydarzeń*.

(akta kontroli str. 6258-6259)

Łącznie w trakcie Igrzysk suma wszystkich miejsc na obiektach sportowych wyniosła 223 623 (z wyłączeniem czterech lokalizacji, gdzie wstęp na zawody był wolny),

natomiast liczba biletów sprzedanych w drodze online oraz w kasach lub przeznaczonych do dystrybucji wśród określonych podmiotów wyniosła 171 585, w tym 109 840 biletów stanowiło pulę tzw. *Ticket Invitation* przeznaczonych do dystrybucji wśród Gospodarzy, EOC, partnerów oraz sponsorów¹⁷. Sprzedano 61 745 biletów, z tytułu czego Spółka uzyskała przychód w wysokości 2431,3 tys. zł. Koszty związane z uzyskaniem tego przychodu wyniosły 3081,6 tys. zł.

NIK zauważyła, że na wydarzenia związane z Igrzyskami rozdystrybuowano bilety jedynie na 77% miejsc biletowanych podczas Igrzysk, a ramach tej puli aż 64% stanowiły bezpłatne *Ticket invitation*. W konsekwencji przychody ze sprzedaży biletów były mniejsze od kosztów związanych z ich wytworzeniem o 650,3 tys. zł (o 21%).

(akta kontroli str. 6255-6260)

1h. W kwestii standardów dla obiektów zakwaterowania podczas Igrzysk Prezes wskazał, że *EOC na etapie negocjacji umowy HCRC wskazał standardy ogólne zakwaterowania w wiosce zawodniczej – miały one być porównywalne ze standardem hoteli trzygwiazdkowych. Było to punktem wyjścia do prac nad całą koncepcją. Na tej podstawie wizytowano bazę noclegową w miastach Zakopane, Krynica-Zdrój i Tarnów. Również w tym okresie była zorganizowana wizytacja obiektów sportowych i noclegowych w wyżej wymienionych miastach wraz z przedstawicielami EOC. Po tej wizytacji nie otrzymaliśmy żadnych uwag do wizytowanych obiektów noclegowych i oferowanego przez nich standardu. Dodał, że w okresie od zawarcia umowy HCRC, EOC nie przekazywało żadnych dodatkowych wytycznych dotyczących zakwaterowania i organizacji wioski.*

Prezes podał, że podczas pierwszej wizyty Komisji Koordynującej była zorganizowana wizytacja kampusu AGH wraz z pełną prezentacją założeń organizacyjnych – został zaprezentowany plan organizacji poszczególnych stref, informacje o wykorzystywanych obiektach sportowych, lokalizacje strefy cateringowej, lokalizacje centrum akredytacji i bezpieczeństwa, centrum obsługi narodowych komitetów olimpijskich, Klub Studio przeznaczony na athletes lounge wraz z opcją organizacji programu relaksacyjno-rozrywkowego. Pokazane zostały także pomieszczenia i pokoje w akademikach. Cała koncepcja została przyjęta przez członków Komisji bardzo dobrze, jedyne obawy budziły kwestie bezpieczeństwa związane z przekraczaniem przez członków NOC¹⁸ ul. Piastowskiej. W marcu 2023 r. podczas kolejnego posiedzenia Komisji Koordynującej został przedstawiony ostateczny plan organizacji wioski i informacje o statusie postępowań związanych z budową obiektów tymczasowych, dostawcy cateringowego, dostawcy usług na potrzeby organizacji athletes lounge. Ponownie odbyła się wizyta na terenie kampusu AGH z potwierdzeniem i szczegółowym omówieniem aktualnych rozwiązań. Prezes dodał, że w kwietniu 2023 odbyły się NOC Open Days, podczas których zostały zorganizowane wyjazdy do Zakopanego, Krynicy-Zdroju, Rzeszowa, Bielsko-Białej i Oświęcimia – w trakcie tych wizyt prezentowane były też hotele, które wzięły udział w postępowaniach przetargowych. Podczas tego spotkania EOC nie zgłaszała żadnych uwag co do prezentowanych obiektów.

Podczas Igrzysk łącznie zakwaterowanych zostało 12 198 osób, a liczba osobonocy wyniosła 103 351. Łączne koszty zakwaterowania w wioskach zawodniczych (sportowcy, członkowie i pracownicy reprezentacji) wyniosły 32 775,5 tys. zł, a koszty

¹⁷ EOC Family (19 480 biletów), EOC (12 772), sponsorzy (17 310), MSiT (3814), UMWM (3847), UMK (999). Pozostałe *Ticket invitation* to m.in. dodatkowe pule dla UMK oraz UMWM na obie ceremonie i wybrane sporty (domówione w toku prac operacyjnych), program wsparcia grup seniorskich, dzieci i młodzieży, szkół i szkółek sportowych, grup osób niepełnosprawnych, a także bilety awaryjne oraz testowe dla pracowników operacyjnych, bilety relokacyjne w razie problemów kibiców.

¹⁸ Ang. *National Olympic Committee*, Narodowy Komitet Olimpijski.

usług cateringowych w wioskach i w obiektach sportowych 34 017,5 tys. zł. Koszty zakwaterowania sędziów i delegatów technicznych wyniosły łącznie 5521,2 tys. zł.
(akta kontroli str. 6302-6310)

1i. W ramach zabezpieczenia medycznego Igrzysk zapewniono opiekę medyczną grupom docelowym, tj. zawodnikom, osobom funkcyjnym, obsłudze oraz widzom. W wyniku przeprowadzonych postępowań wyłoniono wykonawców usług zabezpieczenia medycznego podczas Igrzysk odrębnie dla miasta Krakowa i powiatu krakowskiego, miasta Tarnowa, miast Zakopanego i Nowego Targu, miast Krynica-Zdrój i Nowy Sącz, miasta Wrocławia, miasta Oświęcim, miasta Rzeszowa oraz aglomeracji katowickiej. Usługi zabezpieczenia medycznego Igrzysk świadczyło pięć różnych firm medycznych. Na terenie wioski zawodniczej w budynku domu studenckiego *Hajduczek* przy ul. Witolda Budryka w Krakowie, w celu zapewnienia podstawowej opieki medycznej jej mieszkańcom, zlokalizowano całodobowe ambulatorium. Z tytułu organizacji i zapewnienia świadczeń medycznych Spółka poniosła koszty w łącznej wysokości 5604 tys. zł.

W trakcie Igrzysk zarejestrowano 139 urazów (urazy głowy, kończyn, klatki piersiowej, kręgosłupa). Główne przyczyny ich powstania stanowiły kontuzje powstałe w wyniku uprawiania sportu oraz wypadki. W liczbie tej nie uwzględniono hospitalizacji oraz interwencji zespołów Państwowego Ratownictwa Medycznego (PRM) ze względu na brak takich danych, a także liczby interwencji medycznych realizowanych przez operatorów medycznych dyscyplin sportowych wyłączonych z organizacji przez Spółkę (z wyjątkiem lekkoatletyki, dla których dane zostały udostępnione przez Stadion Śląski). W ramach zabezpieczenia medycznego Igrzysk odnotowano 495 interwencji medycznych, przy czym liczba ta nie uwzględniała, podobnie jak przy liczbie urazów, hospitalizacji i interwencji PRM oraz liczby interwencji medycznych realizowanych przez operatorów medycznych dyscyplin sportowych wyłączonych z organizacji przez Spółkę (z wyjątkiem zawodów lekkoatletycznych). Prezes wskazał, że liczba urazów i interwencji medycznych nie uwzględniała danych dotyczących takich dyscyplin jak: karate, padel, *teqball*, *Muay Thai*, kichboxing. Organizatorzy tych dyscyplin nie dostarczyli wymaganych danych w określonym czasie i zakresie. Zostały one zatem wyłączone z raportowania. Delegat medyczny Komisji Koordynacyjnej został poinformowany o tym fakcie i nie wniósł zastrzeżeń. W późniejszym czasie Spółka otrzymała dane dotyczące karate (jedna interwencja medyczna), *teqball* (dwie interwencje medyczne, dwa urazy) oraz *padel* (brak interwencji medycznych).

(akta kontroli str. 19-39, 6321)

1j. Za realizację kontroli antydopingowej odpowiedzialna była Polska Agencja Antydopingowa (POLADA¹⁹), która została wybrana w drodze postępowania o udzielenie zamówienia publicznego na podstawie *upzp* na świadczenie usług przeprowadzenia kontroli antydopingowej krwi i moczu. Zgodnie z umową po stronie POLADA było zapewnienie m.in. personelu w postaci akredytowanych przez ITA²⁰ kontrolerów antydopingowych, pielęgniarek pobierających antydopingowe próbki krwi, wystarczającej liczby sprzętu antydopingowego, pojemników służących do transportu próbek antydopingowych oraz transportu próbek antydopingowych do laboratorium akredytowanego przez Światową Agencję Antydopingową (WADA²¹) z każdej lokalizacji. Natomiast po stronie Spółki było zapewnienie floty samochodów do transportu próbek oraz personelu POLADA, jak również zapewnienie

¹⁹ Polska państwowa osoba prawna z siedzibą w Warszawie, nadzorowana przez ministra właściwego do spraw kultury fizycznej, utworzona 1 lipca 2017 na podstawie przepisów ustawy o zwalczaniu dopingu w sporcie.

²⁰ Ang. *International Testing Agency*, ITA. Międzynarodowa Agencja Kontroli Antydopingowej w Lozannie. Niezależna organizacja utworzona jako fundacja non-profit, która realizuje programy antydopingowe EOC.

²¹ Ang. *World Anti-Doping Agency*, WADA.

zakwaterowania z wyżywieniem dla 70 osób personelu POLADA (pielęgniarek i kontrolerów antydopingowych). W każdym z obiektów sportowych oraz z hoteli przygotowano pomieszczenie techniczne z dostępem do toalety w celu przeprowadzenia procedury pobierania próbek od zawodników. Pomieszczenie kontroli antydopingowej zostało wyznaczone również na terenie wioski zawodniczej, gdzie pobierane były próbki antydopingowe poza zawodami. Próbki pobrane podczas Igrzysk były przekazywane do analizy Polskiemu Laboratorium Antydopingowemu w Warszawie, które jako jedyne w Polsce posiadało akredytację WADA. Łącznie pobrano i przeanalizowano 1050 próbek moczu i 152 próbki krwi plus 75 DBS (ang. *Dried Blood Spot* – Sucha Kropla Krwi). Z tytułu zapewnienia kontroli antydopingowej Spółka poniosła koszty w kwocie 4265,4 tys. zł.

(akta kontroli str. 19-39)

1k. Zgodnie z umową HCRC Spółka miała przedłożyć EOC do zatwierdzenia scenariusze ceremonii otwarcia i zamknięcia Igrzysk nie później niż 31 grudnia 2022 r. Umowa z wykonawcą wyłonionym w przetargu pn. *Kompleksowa organizacja ceremonii otwarcia i zamknięcia III Igrzysk Europejskich 2023* została zawarta 27 kwietnia 2023 r. Przedmiotem umowy było świadczenie usług w zakresie opracowania szczegółowego scenariusza oraz kompleksowej organizacji ceremonii otwarcia i zamknięcia Igrzysk. Prezes wskazał, że *priorytetem w ostatecznym wyborze oferty na opracowanie i realizację ceremonii były zarówno cena, jak i wartość artystyczna. Doprecyzowanie i zatwierdzenie scenariusza obu ceremonii odbyło się po konsultacjach ze specjalistami z dziedziny kultury i produkcji telewizyjnej, (...) dyskusje na ten temat odbywały się w Ministerstwie Sportu – z udziałem Ministra, Dyrektor Biura Koordynacji Igrzysk Europejskich 2023 z MAP (...)* Po wyborze wykonawcy odbywały się spotkania z reżyserami, realizatorami obu ceremonii w Warszawie, w Krakowie. Nanoszone były zmiany chociażby odnośnie do wykonawców, długości programów artystycznych, poszczególnych elementów scenariusza. Krótki czas na realizację obu wydarzeń, warunki zewnętrzne (stadion przy ul. Reymonta służył jednocześnie za arenę rywalizacji w rugby 7) powodowały, że wymiana opinii, korekty były dogrywane w trybie operacyjnym. Prezes dodał, że *Pion marketingu i promocji na bieżąco przekazywał w tej sprawie informacje do EOC.*

(akta kontroli str. 6322, 6546-6591)

Ceremonia otwarcia i ceremonia zamknięcia Igrzysk odbyła się na Stadionie Miejskim im. H. Reymana w Krakowie odpowiednio 21 czerwca i 2 lipca 2023 r. W ceremonii otwarcia uczestniczyli m.in. Prezydent RP, Minister Infrastruktury, Minister Sportu i Turystyki, Minister Aktywów Państwowych, Wojewoda Małopolski, przedstawiciele władz samorządowych, w tym Marszałek Województwa Małopolskiego oraz Prezydent Miasta Krakowa, jak również zagraniczni goście – Przewodniczący EOC i członkowie delegacji zagranicznych. Podczas ceremonii zamknięcia obecni byli przedstawiciele władz centralnych, w tym Minister Sportu i Turystyki, Minister Infrastruktury, przedstawiciele ministerstw, władz samorządowych, przedstawiciele EOC oraz członkowie delegacji zagranicznych.

Łączne wynagrodzenie wykonawcy wynikające z umowy na świadczenie usług w zakresie opracowania szczegółowego scenariusza oraz kompleksowej organizacji otwarcia i zamknięcia Igrzysk wynosiło 18 650 tys. zł netto (22 939,5 tys. zł brutto).

Na ceremonie otwarcia i zamknięcia Igrzysk sprzedano odpowiednio 4746 i 5139 biletów, co przełożyło się na wpływy z tego tytułu w łącznej wysokości 528,8 tys. zł (odpowiednio 311,7 tys. zł i 217,1 tys. zł). Według danych przekazanych przez Spółkę liczba uczestników, którzy byli na ceremonii otwarcia, wyniosła 20 138 osób, a na ceremonii zamknięcia 18 632 osoby.

NIK zauważyła, że Spółka uzyskała przychody ze sprzedaży biletów na ceremonie otwarcia i zamknięcia Igrzysk jedynie od odpowiednio 23,6 i 27,6% widzów.

(akta kontroli str. 6322-6323, 6546-6591)

11. Jako nadawcę głównego Igrzysk Spółka wybrała konsorcjum wykonawców, którzy zaoferowali najniższą cenę w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego w trybie przetargu nieograniczonego (opisany w dalszej części wystąpienia). Umowę na świadczenie usług nadawcy głównego i produkcję sygnału telewizyjnego zawarto 3 marca 2023 r. Zgodnie z pkt 23.1 umowy HCRC wyznaczenie nadawcy głównego miało nastąpić do 31 października 2022 r., bądź też, w przypadku wystąpienia nieprzewidzianych okoliczności, w najkrótszym możliwym terminie po tej dacie, a Spółka zobowiązana była przez cały czas do konsultowania z EOC kwestii takiego wyznaczenia.

Prezes wyjaśnił, że z powodu wysokiego poziomu skomplikowania projektu telewizyjnego, polegającego przede wszystkim na konieczności przygotowania bardzo dużej ilości dokumentów specjalistycznych do postępowania przetargowego – bardzo szczegółowy oraz złożony opis przedmiotu zamówienia, plany kamerowe do każdej z transmitowanych dyscyplin wraz z wyspecyfikowanym wymaganym sprzętem produkcyjnym – dochowanie znacznie wcześniej ustalonego pomiędzy stronami terminu nie było możliwe. Wspomniany komplet dokumentów przetargowych przygotowywany był przez bardzo wąski zespół specjalistów Komitetu Organizacyjnego.

Prezes wskazał, że zapis w umowie HCRC dotyczący zatwierdzenia przez EOC wyboru nadawcy głównego był zapisem *martwym* z uwagi na wybór nadawcy w postępowaniu przetargowym. EOC zostało poinformowane o wyborze nadawcy głównego i nie wносиło żadnych zastrzeżeń ani roszczeń z tytułu zapisu umowy HCRC, który nie mógł być w pełni realizowany z uwagi na obowiązujące przepisy *upzp*. Wskazał także, że przed wyborem nadawcy głównego odbyły się konsultacje z EOC i omówiono najistotniejsze wymagania, jakie powinien spełniać nadawca.

W umowie na świadczenie usług nadawcy głównego i produkcję sygnału telewizyjnego zapewniono m.in. realizację transmisji na żywo i w sposób nieprzerwany zmagani sportowych wybranych dyscyplin sportowych zgodnie z planem produkcji telewizyjnej oraz codziennego przeglądu najważniejszych wydarzeń długości 40-60 minut ze wszystkich konkurencji planowanych na dany dzień. Przesyłanie sygnału telewizyjnego (podstawowego i podsumowań) do międzynarodowej bramy telekomunikacyjnej zapewniono poprzez zobowiązanie nadawcy do zaprojektowania, wykonania oraz zapewnienia funkcjonowania i obsługi *Międzynarodowego Centrum Nadawczego*, do którego wyprodukowany sygnał był dostarczany drogą światłowodową i w którym był on przejmowany przez zespół EBU i przekazywany dalej do głównego punktu dystrybucyjnego EBU, a następnie wysyłany do poszczególnych właścicieli praw telewizyjnych.

(akta kontroli str. 46-54, 61-62, 64-98-106, 115, 8268-8269)

Jedynym podmiotem odpowiedzialnym za dystrybucję praw medialnych była EBU, która prowadziła rozmowy z podmiotami telewizyjnymi. Spółka odpowiadała za produkcję telewizyjną, a kwestie dostarczenia sygnału do poszczególnych nadawców oraz *monetyzowania przesylu* i sprzedaży praw leżały po stronie EBU. Igrzyska transmitowały 43 stacje telewizyjne w Europie i na świecie, z czego 41 transmitowało lekkoatletykę, 28 kolarstwo, 38 sporty wodne, a 27 stacji pozostałe dyscypliny.

Prezes wskazał, że zgodnie z umową HCRC wpływy z praw medialnych EBU przekazywało na rzecz EOC, a następnie 50% miało zostać przekazane do PKOl. Prezes nie miał wiedzy o wysokości przychodów przekazanych przez EBU na rzecz EOC, ani przez EOC na rzecz PKOl.

Sprawa dotycząca podejmowania działań związanych z wywiązaniem się PKOl z przekazania na rzecz Spółki 50% swoich zysków z tytułu udziału w przychodach z praw medialnych została przedstawiona w pierwszym obszarze wystąpienia.

(akta kontroli str. 37, 38, 40, 49-50, 55-56, 121-126, 2856, 3718, 3722, 7534, 8239, 8241, 8251-8260, 8268-8269)

1m. Prezes wskazał, że zgodnie z pkt 24 umowy HCRC dostawca IT jako główny dostawca technologii oraz usług cyfrowych (w tym pomiar czasu i punktacji oraz rejestrowanie wyników) został wskazany przez EOC. Dostawca IT przygotował całość zagadnień związanych z tymi usługami po dostarczeniu przez pion sportu wymaganych dokumentów (format zawodów, harmonogramy, system kwalifikacji itp.). Na podstawie informacji dostarczonych przez Spółkę dostawca IT przygotował dla każdej dyscypliny *Księgi wymogów sportowych* zawierające informacje o sposobie przeprowadzenia zawodów, z uwzględnieniem dostarczenia usług pomiaru czasu i punktacji. Wymogi dotyczące zakresu działań i zapewnienia sprzętu na potrzeby przeprowadzenia zawodów były omawiane na cotygodniowych spotkaniach Spółki z dostawcą IT. Prezes wskazał, że dostawca IT był gotowy do przeprowadzenia zawodów na około miesiąc przed rozpoczęciem Igrzysk, co potwierdzały m.in. przeprowadzone testy gotowości działań.

Zakres działań dostawcy IT wynikający z umowy HCRC został wypracowany wspólnie ze Spółką w dokumencie *Statement of Work (SOW)*, w którym zapewniał on:

- obsługę usług administracyjnych i korporacyjnych,
- systemy zarządzania igrzyskami,
- systemy pomiaru czasu, punktacji i wyników,
- usługi operacyjne igrzysk,
- usługi cyfrowe, w tym m.in. biletowanie (platforma biletowa do sprzedaży biletów online: zarządzanie popytem, mapy miejsc w obiektach, gromadzenie wymagań dotyczących sprzedaży biletów, konfiguracja map obiektów, zarządzanie kontami użytkowników, realizacja sesji i wydarzeń, wdrożenie strategii sprzedaży, integracja interfejsu lokalnego dostawcy, bilety dla Rodziny EOC (narodowe komitety olimpijskie, federacje, EOC i Partnerzy), konfiguracja strategii sprzedaży biletów Rodzinie Igrzysk),
- zapewnienie niezbędnego wykwalifikowanego personelu na podobnych imprezach do wykonania wszystkich zadań w ramach odpowiedzialności dostawcy IT na różnych etapach całego projektu,
- lokalizacja aplikacji i integracja systemu,
- testy funkcjonowania,
- zarządzanie wdrażaniem całej infrastruktury technologicznej, usług i urządzeń w ramach SOW, odinstalowanie IT i raporty po zakończonych Igrzyskach,
- bezpieczeństwo informacji,
- usługi i sprzęt infrastruktury technicznej: chmura/hosting, sprzęt grafiki wideo (*Video Graphics*), dostawa sprzętu i oprogramowania (laptopy do obsługi urządzeń wynikowych na miejscu zawodów oraz urządzeń do pomiaru czasu i punktacji, UPS/zasilacz bezprzewodowy/Baterie dla urządzeń T&S),
- projekt okablowania tymczasowego,
- operacje obiektowe: sprzęt, logistyka personelu, transport personelu, transport sprzętu z zagranicy, odprawa celna, ubezpieczenie sprzętu w czasie transportu.

Spółka nie poniosła żadnych dodatkowych kosztów w związku z realizacją zadań określonych w SOW.

(akta kontroli str. 38, 53, 123, 127-153, 8268-8269)

Spółka udzieliła dostawcy IT dodatkowych zleceń z wolnej ręki na łączną kwotę 49 569,4 tys. zł, z tego 17 765,2 tys. zł na *Budowę łączy internetowych LAN do*

objektów oraz sieci WiFi w obiektach (z przywróceniem obiektów do stanu pierwotnego), 14 642,6 tys. zł na Realizację łącza internetowego WAN dla telewizji, 7917,8 tys. zł Zamówienie na sprzęt IT, 3583,2 tys. zł na Realizację dodatkowych łączy internetowych WAN dla telewizji, 2995 tys. zł Zamówienie na obsługę biletarii (usługi lokalnej sprzedaży biletów) oraz 2665,6 tys. zł na Realizację streamingu dla potrzeb telewizji. Zlecenie z wolnej ręki uzasadniono nieistnieniem alternatywnych wykonawców, którzy mogliby potencjalnie zrealizować zamówienie. Zgodnie z umową HCRC dostawca IT był jedynym wyznaczonym partnerem Igrzysk w zakresie branży IT i został w umowie HCRC wskazany jako wykonawca wszystkich działań związanych z szeroko rozumianym IT w zakresie organizacji Igrzysk, które nie zostały ujęte w zakresie współpracy z EOC i ze Spółką. Wskazywano także na konieczność zapewnienia spójnego systemu IT dla wszystkich zaangażowanych w organizację Igrzysk podmiotów, możliwego wyłącznie przy wyborze jednego wykonawcy. Uznano, że nie istnieją żadne rozsądne rozwiązania alternatywne, a zlecenie dodatkowych usług IT innemu wykonawcy stanowiłoby naruszenie umowy HCRC i byłoby sprzeczne z wymaganiami w zakresie cyberbezpieczeństwa.

Usługi dodatkowe w zakresie operacji informatycznych na obiektach i niskonakładowej produkcji telewizyjnej zostały zastrzeżone w umowie HCRC dla dostawcy IT na zasadzie wyłączności.

Realizację łączy internetowych WAN dla telewizji, łączy internetowych LAN do obiektów oraz sieci WiFi w obiektach zlecono dostawcy IT z uwagi na fakt, że na podstawie umowy HCRC spółka miała obowiązek zabezpieczyć łącza internetowe dla potrzeb organizacji wydarzenia. Realizacja tych łączy nie wchodziła w zakres działania dostawcy IT określony w SOW, jednak, jak wskazał Prezes, większość tych łączy miała być wykorzystywana dla potrzeb działań dostawcy IT zgodnych z SOW. Prezes wyjaśnił, że analiza łączy internetowych istniejących na obiektach wskazała, że nie ma możliwości wykorzystania ich dla potrzeb stworzenia spójnej sieci łącza internetowego na Igrzyska, oraz że zlecenie dostawcy IT realizacji tych łączy pozwoliło uniknąć konieczności zatrudniania dużej liczby specjalistów w dziedzinie IT. Prezes nie przedłożył dokumentacji potwierdzającej realizację łączy internetowych WAN dla telewizji, łączy internetowych LAN do obiektów oraz sieci WiFi w obiektach, a jedynie wskazał na przedłożone uprzednio dokumenty, które dotyczyły jednak innego rodzaju dostaw (tj. sprzętu IT). Były wiceprezes Zarządu wskazał, że potwierdzeniem wykonania zleceń przez dostawcę IT były raporty cząstkowe, potwierdzane przez dyrektorów pionów.

W ramach dodatkowego zlecenia z wolnej ręki na zakup sprzętu IT Spółka nabyła m.in. laptopy, myszy, drukarki, monitory, laminatory, niszczarki, kable HDMI i internetowe, tablety, pendrivy, kamery USB, karty sieciowe i radia. Prezes wyjaśnił, że Spółka dokonała zakupu sprzętu IT, który był dedykowany do realizacji zadań we współpracy z dostawcą IT. Kwestię tę opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*. Były wiceprezes Zarządu wskazał, że zakupiony sprzęt został zinwentaryzowany i znajduje się w Spółce, z wyjątkiem pojedynczych egzemplarzy wykupionych przez pracowników. Sprzęt ten był wykorzystywany przez pracowników Spółki, jak i do przeprowadzania zawodów (np. na stanowiskach komentatorskich). Liczba i rodzaj nabytego sprzętu były określone przez powołany w Spółce zespół technologiczny. Inwentaryzację 1294 szt. sprzętu informatycznego w magazynie przeprowadzono według stanu na 30 września 2023 r. Inwentaryzację roczną sprzętu komputerowego metodą spisu z natury przeprowadzono według stanu na 31 grudnia 2023 r. w okresie od 15 do 31 grudnia 2023 r.

Zapewnienie systemu biletowego wchodziło w zakres działania dostawcy IT określonego w SOW, natomiast fizyczna sprzedaż biletów (obsługa *ticketingu*) została dodatkowo zlecona dostawcy IT przez Spółkę. Prezes wskazał, że dostawca IT nie

zapewniał fizycznej sprzedaży biletów (*ticketingu*), w tym fizycznej sprzedaży biletów, punktów kasowych, blankietów itp. Zlecenie dodatkowych zamówień dostawcy IT w zakresie obsługi bileterii wynikało ze zwiększenia liczby dyscyplin sportowych, co nastąpiło po podpisaniu umowy z dostawcą IT (*Cooperation agreement* z 27 lutego 2023 r.). Potwierdzeniem wykonania zlecenia obsługi bileterii przez dostawcę IT były tygodniowe raporty sprzedaży przekazywane do Spółki. Nie sporządzano odrębnych protokołów wykonania zlecenia.

Realizację streamingu dla potrzeb telewizji zlecono dostawcy IT z uwagi na zapewnienie przez ten podmiot pomiarów czasu i punktacji oraz obsługi i produkcji grafik dla sygnału telewizyjnego. Zlecenie dostawcy IT realizacji streamingu uznano za działanie najefektywniejsze z operacyjnego punktu widzenia. Oferta cenowa i rozwiązania techniczne zaproponowane przez dostawcę IT zostały zweryfikowane z innymi dostępnymi na rynku i uznane za najkorzystniejsze. Realizacja streamingu nie wchodziła w zakres działania dostawcy IT określony w SOW.

(akta kontroli str. 38-39, 50-51, 53, 57-59, 123-124, 127-153, 393-395, 482-575, 612, 617-642, 669-710, 747-761, 1575, 3488-3494, 7433, 7440-7444, 7462-7464, 7486-7494, 7876-7949, 8268-8269)

Wykonanie zleceń przez dostawcę IT zostało potwierdzone raportami częściowymi. Płatności dokonywano za osiągnięcie kolejnych *kamieni milowych*. Łącznie wypłacono za wykonane zadania 40 330,1 tys. zł, przy czym dwie faktury opłacono z opóźnieniem (opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*).

Prezes nie wskazał jak zostały zdefiniowane *kamienie milowe*, z tytułu osiągnięcia których dostawca IT wystawiał faktury. Również były wiceprezes Zarządu nie wskazał jak zostały zdefiniowane *kamienie milowe*. Wskazał na określenie *kamieni milowych* w umowie HCRC, w której nie zawarto ich definicji. Zgodnie z zapisami umów były one określone jako procent realizacji zadania, a w przypadku umowy z 27 lutego 2023 r. dodatkowo poprzez skrótowy opis przewidzianej do realizacji części zlecenia.

(akta kontroli str. 552, 585-607, 612, 642-668, 1570, 1574, 3488-3494, 6643, 6675-6703, 7728-7952)

Spółka zlecała innym podmiotom usługi informatyczne głównie w zakresie niezwiązanym z przedmiotem usług zapewnianych przez dostawcę IT określonym w załączniku E do umowy HCRC. Wśród nich były m.in. zakup licencji dostępowych do narzędzi informatycznych, zakup certyfikatów kwalifikowanych, usługi audytowe w zakresie IT, usługi serwisowe, usługi wsparcia specjalistów ds. IT, dostawa sprzętu komputerowego i akcesoriów. Prezes wskazał, że usługi te dotyczyły działań administracyjnych Spółki, które zgodnie z SOW były wyłączone z zakresu działania dostawcy IT.

(akta kontroli str. 389, 393, 8268-8269)

1n. Spółka nie wywiązała się w pełni z obowiązków rozliczeniowych i sprawozdawczych z przeprowadzenia Igrzysk wobec EOC. Do dnia kontroli (10 czerwca 2024 r.) nie sporządzono raportu końcowego po zakończeniu Igrzysk oraz studium przypadku Igrzysk, co opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

Spółka nie miała wiedzy na kiedy jest planowana likwidacja Spółki i związane z tym sporządzenie i przekazanie EOC raportu z działalności wraz ze sprawozdaniem finansowym. Na dzień kontroli (26 kwietnia 2024 r.) raport z działalności nie został opracowany. 31 stycznia 2024 r. Rada Miasta Krakowa podjęła uchwałę kierunkową, w której wyraziła zgodę na rozwiązanie Spółki.

(akta kontroli str. 7428, 7433)

2a. 25 października 2022 r. Minister Sportu i Turystyki ogłosił *Program wsparcia przygotowania i organizacji III Igrzysk Europejskich w 2023 r. (Program wsparcia)*, na podstawie którego Spółka mogła otrzymać dotację z budżetu państwa na

dofinansowanie zadań związanych z przygotowaniem i organizacją Igrzysk. 10 listopada 2022 r.²² Spółka złożyła w MSiT wniosek o udzielenie dofinansowania. Sporządzono go na ustalonym formularzu (wzorzec). Wraz z wnioskiem złożono wymagane załączniki.

Spółka nie dysponowała początkowym projektem wysokości poszczególnych kosztów przewidzianych do pokrycia ze środków dotacji MSiT z lipca 2022 r. Prezes wyjaśnił, że w lipcu 2022 r. nie były jeszcze prowadzone szczegółowe prace nad Programem wsparcia, a w MSiT dopiero tworzone departament do prowadzenia spraw związanych z Igrzyskami. W odpowiedzi na żądanie przedłożenia początkowego projektu wysokości poszczególnych kosztów przewidzianych do poniesienia ze środków dotacji MSiT, Prezes przedstawił wniosek o dofinansowanie z 9 listopada 2022 r., do którego załączono zestawienie zbiorcze kosztów tożsame z zestawieniem załączonym do umowy. Prezes wyjaśnił, że nie widział poprzedniego budżetu.

(akta kontroli str. 2857, 4071, 4073-4119, 6638, 6641, 6846, 7530, 8268-8269)

Spółka wnioskowała o przyznanie środków z budżetu państwa w wysokości 193 766,6 tys. zł, stanowiącej 94,96% planowanych kosztów zadania, z tego na (według wykazu z rozporządzenia *ws. wykazu przedsięwzięć*): ochronę fizyczną obiektów i terenów (13 800 tys. zł), ceremonie otwarcia i zamknięcia Igrzysk oraz inne ceremonie (20 600 tys. zł), zakup oficjalnych strojów dla wolontariuszy i delegatów technicznych (5610 tys. zł), usługi świadczone dla uczestników i innych zaangażowanych osób (61 092,6 tys. zł), tymczasowe areny sportowe i zabudowa (23 350 tys. zł), usługi porządkowe, sprzątanie i odbiór odpadów (1000 tys. zł), zakup lub wynajem sprzętu IT, technicznego i sportowego (5389,6 tys. zł), promocję Igrzysk (12 360 tys. zł), organizację zawodów i wydarzeń sportowych (30 360 tys. zł), opiekę medyczną (2500 tys. zł), produkcję sygnału telewizyjnego i obsługę techniczną mediów (5085,2 tys. zł) oraz na koszty pośrednie niezbędne do obsługi zadania (12 619,1 tys. zł).

Wniosek został sporządzony rzetelnie i zgodnie z wytycznymi. Umowa o dofinansowanie została zawarta 16 listopada 2022 r. Przyznane dofinansowanie (dotacja celowa) wyniosło łącznie 193 766,6 tys. zł, przy czym 22 696 tys. zł miało być wypłacone w 2022 r., a 171 070,6 tys. zł w 2023 r.

Wysokość poszczególnych kosztów ujęta w umowie dotacji odpowiadała kwotom ujętym we wniosku Spółki. Były koordynator ds. rozliczania dotacji MSiT wskazał, że początkowe kwoty poszczególnych kosztów ujęte w umowie dotacji wynikały z prognoz, gdyż rzeczywiste wysokości kosztów nie były jeszcze znane.

(akta kontroli str. 4071, 4073-4119, 4130, 6839)

Była dyrektor Pionu Promocji i Marketingu oraz prokurent (były wiceprezes Zarządu) wskazali, że tak późny termin zawarcia umowy i uzyskania dofinansowania z budżetu państwa odbił się negatywnie na przeprowadzeniu m.in. działań promocyjnych. Spowodowało to skumulowanie działań marketingowych w grudniu 2022 r., ich zmniejszoną skuteczność oraz wpłynęło na cenę zakupionych reklam.

(akta kontroli str. 6828, 6831-6832, 7163)

2b. Umowa dotacji została zmieniona sześciokrotnie. Aneks nr 1 z 24 stycznia 2023 r. dokonano aktualizacji zakresu rzeczowo-finansowego umowy (przesunięcie między zadaniami 870 tys. zł) i harmonogramu przekazywania transz dotacji, w tym:

- zwiększono koszty zakupu lub wynajmu sprzętu IT, technicznego i sportowego o 870 tys. zł (z 5389,6 tys. zł na 6259,6 tys. zł),

²² Wniosek z załącznikami wysłano 10 listopada 2022 r., lecz spółka nie dysponuje dokumentacją potwierdzającą zawartość przesyłki. Termin złożenia wniosku określony w pkt VII.1 Programu wsparcia upływał 10 listopada 2022 r. (data stempla pocztowego).

- w kosztach promocji Igrzysk przesunięto 5300 tys. zł z *brandingu* (kreowania marki) na kampanie krajowe i zagraniczne,
- w kosztach organizacji zawodów i wydarzeń sportowych przesunięto 13 992,3 tys. zł pomiędzy pozycjami kosztów, w tym zwiększono koszty wynajmu obiektów sportowych i pozasportowych (13 000 tys. zł), a zmniejszono koszty prezentacji sportowej (8845,2 tys. zł), koszty *per diem* dla sędziów²³ (2581 tys. zł) oraz zwrotu kosztów podróży sędziów (1719 tys. zł).

Były dyrektor Pionu Sportu wyjaśnił, że wzrost kosztów zakupu sprzętu sportowego (o 870 tys. zł) wynikał z rekomendacji delegatów technicznych, którzy w trakcie przygotowań do zawodów doprecyzowywali wysokość zapotrzebowania na sprzęt. Różniły się one od początkowych założeń opracowanych przez dyrektora Pionu Sportu na podstawie wytycznych federacji sportowych. Były koordynator ds. rozliczania dotacji MSiT wskazał, że zmiany wysokości kosztów dokonane aneksem nr 1 uwzględniały rozliczenie dotacji za 2022 r. w poszczególnych pozycjach kosztów. (akta kontroli str. 3759, 4071, 4131-4166, 6837, 6839)

Aneksem nr 2 z 10 maja 2023 r. dokonano aktualizacji zakresu rzeczowo-finansowego umowy (przesunięcie między zadaniami 6545,7 tys. zł) i harmonogramu przekazywania transz dotacji, w tym:

- zmniejszono koszty usług świadczonych dla uczestników i innych zaangażowanych osób w zakresie zakwaterowania, wyżywienia i transportu osób (2545,7 tys. zł) i koszty ochrony fizycznej obiektów i terenów (2500 tys. zł),
- zwiększono koszty opieki medycznej (2500 tys. zł) oraz koszty promocji Igrzysk (1830,1 tys. zł), przy czym w tej kategorii też przesunięto 3000 tys. zł między pozycjami kosztów; w efekcie m.in. zwiększono koszty *brandingu* (2850 tys. zł) i ustalono koszty wynagrodzeń osób zatrudnionych w ramach kosztów bezpośrednich (1980,1 tys. zł), natomiast zmniejszono koszty kampanii krajowych i zagranicznych (1850 tys. zł) oraz produkcji wydawnictw, gadżetów i pakietów powitalnych (1000 tys. zł).

Były koordynator ds. rozliczania dotacji MSiT wyjaśnił, że zmiany wysokości kosztów dokonane aneksem nr 2 uwzględniały rzeczywiste koszty lub ich zaktualizowane prognozy, dokonane na podstawie rozpisanych przetargów i zawartych umów. (akta kontroli str. 4071, 4167-4258, 6837, 6839)

Aneksem nr 3 z 7 września 2023 r. dokonano aktualizacji zakresu rzeczowo-finansowego umowy (przesunięcie między zadaniami 27 520,6 tys. zł), w tym:

- zwiększono m.in. koszty produkcji sygnału telewizyjnego i obsługi technicznej mediów (22 108,8 tys. zł) oraz koszty tymczasowych aren sportowych i zabudowy (4433,3 tys. zł),
- zmniejszono m.in. koszty pośrednie obsługi zadania (8190,7 tys. zł), koszty organizacji zawodów i wydarzeń sportowych (5907,9 tys. zł), ochrony fizycznej obiektów i terenów (5049 tys. zł), opieki medycznej (3225,3 tys. zł) oraz koszty zakupu lub wynajmu sprzętu IT, technicznego i sportowego (2620,6 tys. zł),
- w ramach kosztów organizacji zawodów i wydarzeń sportowych zmniejszono m.in. do 0 zł koszty przygotowania zawodów lekkiej atletyki (6545,4 tys. zł), karate (614,4 tys. zł) i wspinaczki sportowej (475,1 tys. zł), a także koszty ubiorów sędziów (996,8 tys. zł), a zwiększono m.in. wynagrodzenia osób zatrudnionych w ramach kosztów bezpośrednich (2070,7 tys. zł) oraz koszty wynajmu obiektów sportowych i pozasportowych (924,2 tys. zł),
- zmniejszenie kosztów pośrednich obsługi zadania dotyczyło przede wszystkim zużycia materiałów i energii (3150,1 tys. zł) oraz usług obcych (3302,2 tys. zł).

²³ Tzw. *kieszonkowe*, wynikające z pkt 8.20 umowy HCRC.

Były dyrektor Pionu Sportu wskazał, że zmniejszenie kosztów zakupu sprzętu sportowego (o 2620,6 tys. zł) wynikało ze zmiany koncepcji pozyskania tego sprzętu, tj. z planowanego pierwotnie zakupu na wynajem i służyło to ograniczeniu kosztów.
(akta kontroli str. 3759-3760, 4071, 4259-4349)

Aneks nr 4 z 8 września 2023 r. zwiększono wysokość przyznanej dotacji o 38 740,2 tys. zł (do 232 506,8 tys. zł) oraz dokonano aktualizacji odpowiednio zakresu rzeczowo-finansowego umowy i harmonogramu przekazywania transz dotacji. Zwiększono w szczególności koszty usług świadczonych dla uczestników i innych zaangażowanych osób (10 146,7 tys. zł), koszty tymczasowych aren sportowych i zabudowy (9710,8 tys. zł), koszty produkcji sygnału telewizyjnego i obsługi technicznej (9136 tys. zł), ochrony fizycznej obiektów i terenów (5821,6 tys. zł) oraz opieki medycznej (1537,1 tys. zł).

Aneks nr 5 z 20 września 2023 r. zwiększono wysokość przyznanej dotacji o 46 062,8 tys. zł (do 278 569,6 tys. zł) oraz dokonano aktualizacji odpowiednio zakresu rzeczowo-finansowego i harmonogramu przekazywania transz dotacji. Zwiększono w szczególności koszty usług świadczonych dla uczestników i innych zaangażowanych osób (15 361,7 tys. zł), koszty produkcji sygnału telewizyjnego i obsługi technicznej (11 301,3 tys. zł), koszty tymczasowych aren sportowych i zabudowy (9640,1 tys. zł), ochrony fizycznej obiektów i terenów (5494,5 tys. zł) oraz koszty opieki medycznej (1450,8 tys. zł).

Były koordynator ds. rozliczania dotacji MSiT wskazał, że zmiany wysokości kosztów dokonane aneksami nr 3, nr 4 i nr 5 z września 2023 r. wynikały z aktualizacji prognozy wysokości poszczególnych pozycji kosztów do kwot rzeczywistego ich wykonania oraz przyznania przez MSiT dodatkowych środków finansowych, co było związane z bieżącą sytuacją Spółki, tj. istniejącym deficytem środków finansowych.

Aneks nr 6 z 28 września 2023 r. dokonano aktualizacji zakresu rzeczowo-finansowego umowy (przesunięcie między zadaniami 127,7 tys. zł). Były koordynator ds. rozliczania dotacji MSiT wskazał, że zmiany te wynikały z dopasowania wysokości poszczególnych pozycji kosztów do ich rzeczywistego wykonania, a rozliczenie końcowe przedstawia rzeczywiste koszty na podstawie faktur.

(akta kontroli str. 4071, 4350-4387, 4388-4508, 6839)

Prezes oraz byli i obecni dyrektorzy pionów merytorycznych Spółki nie wskazali szczegółowych przyczyn zmian wysokości poszczególnych kosztów w aneksach do umowy dotacji z MSiT oraz wnioskowania o ich wprowadzenie.

W sprawie kosztów badań antidopingowych były dyrektor Pionu Sportu oświadczył, że interweniował w EOC, by wyniki badań antidopingowych były dostarczane w czasie 48 h a nie 24 h, co skutkowało obniżeniem kosztów ich wykonywania. Niezależnie od tego koszty badań antidopingowych były większe niż zakładano. W prowadzonym postępowaniu o zamówienie publiczne w procedurze unijnej²⁴ ofertę złożył jeden wykonawca, a zaoferowania przez niego cena była większa niż szacowana przez Spółkę o 97% (3942,5 tys. zł brutto wobec 2000 tys. zł brutto).

(akta kontroli str. 385-389, 391-393, 770-806, 2855, 3765-3768, 8268-8269)

2c. Pozycje kosztów wskazane w umowie dotacji z MSiT odpowiadały przedsięwzięciom wskazanym w pozycjach 32-42 załącznika do rozporządzenia ws. wykazu przedsięwzięć oraz mieściły się w katalogu kosztów określonym w Programie wsparcia. W sprawie zaliczania niektórych kosztów do poszczególnych kategorii wskazanych w umowie dotacji (np. w kosztach promocji projektu i produkcji znicza i pochodni, w kosztach organizacji zawodów i wydarzeń sportowych udziału hostess w ceremonii dekoracji, *per diem* dla sędziów, ubioru sędziów i prezentacji sportowej,

²⁴ <https://platformazakupowa.pl/transakcja/702236>.

a w kosztach pośrednich tzw. *działalności gospodarczej* i kosztów realizacji procedury zamówień publicznych) Prezes wskazał, że zgodnie z Programem wsparcia, który obejmował katalog kosztów, ostateczna interpretacja jego zapisów należała do wyłącznej kompetencji Ministra. Wszystkie koszty szczegółowe (w tym wskazane powyżej) były wymienione w załącznikach do umowy dotacji i aneksach do niej, co w ocenie Spółki oznaczało skorzystanie przez Ministra z jego wyłącznej kompetencji ostatecznej interpretacji zapisów Programu wsparcia, w tym interpretacji katalogu kosztów. Prezes wskazał, że w dokumentacji Spółki nie odnaleziono żadnego dokumentu, który pozwalałby określić, jakiego rodzaju koszty zostały przewidziane do poniesienia w ramach kosztów pośrednich w poz. *działalność gospodarcza*, których wysokość początkowo miała wynieść 266,8 tys. zł, a po zmianach wyniosła 0 zł.

(akta kontroli str. 463-467)

Planowane do sfinansowania koszty ujęte w sześciu kategoriach uległy zwiększeniu od 17,6% do 837,8% pierwotnej wysokości. Największe kwotowo zmiany dotyczyły kosztów produkcji sygnału telewizyjnego i obsługi technicznej mediów, tj. o 42 601,9 tys. zł (837,8%), kosztów usług świadczonych dla uczestników i innych osób zaangażowanych, tj. o 23 837,6 tys. zł (39%), oraz kosztów tymczasowych aren sportowych i zabudowy, tj. o 23 784,2 tys. zł (101,9%). Koszty ochrony fizycznej obiektów i terenów zwiększyły się o 3749,6 tys. zł (27,2%), opieki medycznej o 2262,6 tys. zł (90,5%), a promocji Igrzysk zwiększyły się o 2177,4 tys. zł (17,6%).

Planowane do sfinansowania koszty ujęte w sześciu innych kategoriach uległy zmniejszeniu od 1,4% do 97% pierwotnej wysokości. Największe kwotowo zmiany dotyczyły kosztów pośrednich niezbędnych do obsługi zadania, tj. o 8190,7 tys. zł (64,9%), kosztów zakupu lub wynajmu sprzętu IT, technicznego i sportowego, tj. o 1743,2 tys. zł (32,3%), oraz kosztów zakupu oficjalnych strojów, tj. o 1494,2 tys. zł (26,6%). Koszty organizacji zawodów i wydarzeń sportowych zmniejszyły się o 1191,7 tys. zł (9,7%), koszty usług porządkowych, sprzątnięcia i odbioru odpadów o 970 tys. zł (97%), a koszty ceremonii otwarcia i zamknięcia igrzyska i innych ceremonialów zmniejszyły się o 283,4 tys. zł (1,4%).

Najbliższe wielkościom szacunkowym (zmiana poniżej 10%) okazały się koszty ceremonii otwarcia i zamknięcia Igrzysk oraz koszty organizacji zawodów i wydarzeń sportowych.

(akta kontroli str. 4071-4508, 6846-6854)

Wyjaśniając przyczyny zmian wysokości planu poszczególnych pozycji kosztów, były koordynator ds. rozliczania dotacji MSiT wskazał na niedoszacowanie początkowej wysokości kosztów, a także na konstrukcję wniosku o dofinansowanie i w konsekwencji umowy dotacji. W jego ocenie była ona nieadekwatna do przedmiotu dofinansowania, gdyż została sporządzona na wzór umowy dotyczącej jednej dyscypliny, a nie tak złożonego wydarzenia jakim były Igrzyska. Wskazał także, że koszty zostały sztucznie podzielone na poszczególne dyscypliny.

Odnosząc się do przyczyn zmian wysokości poszczególnych kosztów, Prezes wskazał na znaczny wzrost cen od 2021 r., w którym po raz pierwszy szacowano koszty, zwiększenie liczby dyscyplin i lokalizacji ich rozgrywania, co wpłynęło na zwiększenie kosztów transportu, logistyki, produkcji TV, zabezpieczenia imprez, promocji, *brandingu* oraz kosztów osobowych, a także na zmieniające się warunki współpracy z federacjami sportowymi i wymagania stawiane przez EOC. Wskazał również, że wzrost kwoty dotacji z MSiT był związany ze zwiększeniem się kosztów przygotowania i przeprowadzenia Igrzysk. Podkreślił, że Igrzyska są *stosunkowo nowym wydarzeniem, którego wewnętrzna tożsamość dopiero się tworzy*.

Prezes wskazał, że MSiT wymagało, aby wkład własny do wniosku wynosił nie mniej niż 5%. W Spółce nigdy nie prowadzono szczegółowych analiz jaką część kosztów

ująć we wniosku do MSiT, podstawowym kryterium ich ujmowania była zbieżność z ogólnymi celami Programu wsparcia oraz z katalogiem kosztów, a także *potencjalna łatwość* w końcowym rozliczeniu dotacji. W Spółce nie było wyliczeń/analiz lub innych dokumentów, na podstawie których ujęto koszty w aneksach do umowy. Prezes wskazał, że z powodu dużej dynamiki zdarzeń związanych z przygotowaniem i przeprowadzeniem Igrzysk *niejednokrotnie dość przypadkowo zmieniano poszczególne kwoty przewidziane do współfinansowania z dotacji MSiT*. Wskazał również, że wprowadzane zmiany były uzgadniane i miały akceptację DIE w MSiT. Dowodem na to są podpisane aneksy do umowy dotacji. Spółka zgłaszała propozycje zmian do umowy do DIE w MSiT, który przedkładał te zmiany do podpisu Ministrowi Sportu i Turystyki w formie aneksów do umowy. Brak akceptacji DIE w MSiT do propozycji Spółki skutkowałby nieprzedstawieniem Ministrowi aneksu do podpisu.

Były wiceprezes Zarządu wskazał, że zmiany wysokości poszczególnych rodzajów kosztów w umowie dotacji MSiT wynikały z dokonania w umowie podziału kwoty dotacji proporcjonalnie na poszczególne dyscypliny. W ten sposób kwoty poszczególnych kosztów były niedostosowane do potrzeb Spółki (zwłaszcza odnośnie do kosztów produkcji sygnału TV²⁵), musiały być dostosowane do wymogów wzoru wniosku o dofinansowanie, a ponadto MSiT wymagał ujęcia we wniosku dyscyplin, które wcześniej nie były ujęte w budżecie Igrzysk (lekkoatletyka, sporty wodne i strzelectwo). Były wiceprezes Zarządu wskazał także na przyczyny merytoryczne dokonywania zmian, np. mniejsze koszty zakupu oficjalnych strojów wynikały z mniejszej niż zakładano liczby wolontariuszy, koszty sprzątania i wywozu odpadów zostały ujęte w umowach najmu, a pierwotnie były w budżecie Spółki, wygenerowano oszczędności wynikające z wypożyczania sprzętu od innych urzędów, a także w zakupie energii i sprzętu sportowego. Wskazał również na zwiększenie liczby dyscyplin w stosunku do początkowo planowanej oraz *zawyżanie cen przez firmy składających oferty w przetargach ogłaszanych przez Spółkę*.

Byli i obecni dyrektorzy pionów merytorycznych Spółki nie wskazali szczegółowych przyczyn pierwotnego oszacowania poszczególnych kosztów związanych z realizacją zadania, jak i ich zmian.

(akta kontroli str. 385-393, 463-468, 770-806, 864, 866-867, 1647-1652, 6837-6838, 6843)

Wysokość dotacji celowej z MSiT po zmianach (278 569,6 tys. zł) stanowiła 143,8% wielkości pierwotnej (193 766,6 tys. zł).

Dotacja wpłynęła na rachunek Spółki w terminach zgodnych z harmonogramem, tj.: 21 listopada 2022 r. (10 000 tys. zł), 14 grudnia 2022 r. (12 696 tys. zł), 28 lutego 2023 r. (44 743,9 tys. zł), 31 marca 2023 r. (30 000 tys. zł), 28 kwietnia 2023 r. (40 000 tys. zł), 31 maja 2023 r. (56 326,7 tys. zł), 8 września 2023 r. (38 740,2 tys. zł), 20 września 2023 r. (46 062,8 tys. zł), tj. łącznie 278 569,6 tys. zł. Spółka dokonała zwrotu niewykorzystanej kwoty dotacji w wysokości 1751,5 tys. zł na rachunek MSiT (13, 30 i 31 października, 6 listopada 2023 r. oraz 20 marca 2024 r.).

(akta kontroli str. 719-720, 4073, 4672-4679, 4752-4753, 5041-5044, 6820, 6846-6863)

Koszt całkowity zadania objętego dofinansowaniem z MSiT wyniósł 291 752 tys. zł. Według rozliczenia na 21 marca 2024 r. środki dotacji celowej z MSiT wykorzystano w wysokości 276 818,1 tys. zł (99,4% przyznanej dotacji i 94,9% kosztu całkowitego zadania), z tego: 84 684,7 tys. zł (30,6% dotacji) na usługi świadczone dla uczestników i innych zaangażowanych osób, 47 621,8 tys. zł (17,2%) na produkcję sygnału telewizyjnego i obsługi technicznej mediów, 46 155 tys. zł (16,7%) na

²⁵ Zaplanowano koszty w wysokości 5085,2 tys. zł, a po zmianach wyniosły one 47 687,1 tys. zł (937,8% planu).

tymczasowe areny sportowe i zabudowy, 29 328,7 tys. zł²⁶ (10,6%) na organizację zawodów i wydarzeń sportowych, 20 065 tys. zł (7,3%) na ceremonie otwarcia i zamknięcia oraz inne ceremonie, 17 549,6 tys. zł (6,3%) na ochronę fizyczną obiektów i terenów, 14 536,9 tys. zł (5,2%) na promocję Igrzysk, 4755,6 tys. zł (1,7%) na opiekę medyczną, 4328,7 tys. zł²⁷ (1,6%) na koszty pośrednie niezbędne do obsługi zadania, 4115,8 tys. zł (1,5%) na zakup oficjalnych strojów, 3646,4 tys. zł (1,3%) na zakup lub wynajem sprzętu IT, technicznego i sportowego, a 30 tys. zł (0,01%) na usługi porządkowe, sprzątania i odbioru odpadów.

(akta kontroli str. 4071-4072, 4081, 4752-4871, 4972-5062, 6855, 8273-8278)

Poniesione wydatki mieściły się w rodzajach kosztów wskazanych w *Katalogu kosztów*, z wyjątkiem wydatków na oficjalne ubrania Igrzysk (94,6 tys. zł) w ramach poz. *Promocja Igrzysk Europejskich*, które nie zostały ujęte w *Katalogu kosztów* w ramach poz. *Promocja Igrzysk Europejskich*, lecz w poz. *Zakup strojów oficjalnych na potrzeby przeprowadzenia III Igrzysk Europejskich w 2023 roku*. Prezes wyjaśnił, że ujęcie ich w kosztach promocji było efektem tempa prac nad wnioskiem do MSiT. Spółka w zakresie oficjalnych ubrań stosowała się do wytycznych MSiT.

(akta kontroli str. 463, 466, 2773-2776, 4649-4651, 5583, 5588, 8268-8269)

Prezes wskazał, że od 21 marca 2024 r. do dnia kontroli (20 maja 2024 r.) trwały uzgodnienia dotyczące dotacji celowej udzielonej przez MSiT z przedstawicielami MSiT kontrolującymi Spółkę. W wyniku tych uzgodnień dokonano korekt w kwotach jakie Spółka wykazała w rozliczeniu (zwiększenie kosztów organizacji zawodów i wydarzeń sportowych o 2,3 tys. zł i kosztów pośrednich o 1,9 tys. zł). Spółka nie przekazała do MSiT korekt ostatecznego rozliczenia, gdyż MSiT ich nie żądało.

(akta kontroli str. 8273-8278)

Dokumentację dot. rozliczenia dotacji MSiT w formie elektronicznej sporządzał koordynator ds. rozliczania dotacji MSiT i przekazywał ją innym pracownikom Spółki, w tym do Pionu Finansów i Księgowości. Był koordynator ds. rozliczania dotacji MSiT wskazał, że rozliczenie końcowe przedstawiało rzeczywiste koszty na podstawie faktur, które finalnie okazały się większe niż zaplanowano.

Na etapie realizacji zadania były koordynator ds. rozliczania dotacji MSiT wszystkie zmiany zakresu rzeczowego zadania uzgadniał w drodze mailowej z DIE w MSiT.

(akta kontroli str. 6837-6844, 8268-8269)

2d. W 2022 r. Spółka prowadziła ewidencję otrzymanych i wydatkowanych środków z dotacji MSiT na kontach pozabilansowych. Był wiceprezes Zarządu wskazał, że wyodrębnienie środków z dotacji MSiT miało miejsce na rachunkach bankowych, z których miały być dokonywane wydatki. W 2023 r. w ewidencji księgowej Spółki prowadzono wyodrębnioną ewidencję finansowo-księgową na kontach zespołów 0 *Majątek trwały*, 3 *Materiały i towary*, 4 *Koszty wg rodzajów i ich rozliczenie*, 5 *Koszty według typów działalności i ich rozliczenie*, 6 *Rozliczenia międzyokresowe* oraz 9 *Konta pozabilansowe*. Wydatki zostały wyodrębnione pod względem źródła ich finansowania (środki własne, dotacja UMK, dotacja UMWM, dotacja MSiT, program Erasmus).

(akta kontroli str. 60, 301-302, 317-384, 401-428, 1652, 3769, 3781, 3785, 3796)

Od lipca 2022 r. Spółka prowadziła rachunkowość we własnym zakresie wykorzystując w tym celu programy *Symfonia* i *Comarch ERP Optima*. Tymczasem § 4 pkt 3 i 4 *polityki rachunkowości*, wprowadzonej uchwałą nr 1/2021 Zarządu Spółki z 20 grudnia 2021 r., przewidywał, że Spółka korzystała w tym czasie z obsługi zewnętrznej w zakresie prowadzenia ksiąg rachunkowych, a programy finansowo-

²⁶ Z uwzględnieniem uzgodnień z MSiT po 21 marca 2024 r. – 29 331 tys. zł, tj. więcej o 2,3 tys. zł.

²⁷ Z uwzględnieniem uzgodnień z MSiT po 21 marca 2024 r. – 4330,6 tys. zł, tj. więcej o 1,9 tys. zł.

księgowe nie zostały wprowadzone do użytku w sposób określony w art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. *o rachunkowości*²⁸. Kwestie te opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 317-384, 608-611, 615-616, 723-734, 808-846, 1572-1573, 1579, 1605, 1611, 1653, 1658, 1664, 2852, 2856, 3770-3771, 6484)

2e. Prawidłowość i rzetelność wydatkowania środków dotacji MSiT skontrolowano na podstawie kompletu faktur dotyczących wydatków rozliczonych w 2022 r.²⁹, próby 50 faktur dotyczących wydatków rozliczonych w 2023 r.³⁰ oraz próby dziewięciu wydatków poniesionych po przeprowadzeniu postępowań o zamówienie publiczne objętych badaniem, tj. na łączną kwotę 151 849 tys. zł, tj. 54,5% dotacji.

Środki dotacji wydatkowanej w 2022 r. wykorzystano na poziomie 100% środków otrzymanych z MSiT, tj. w wysokości 22 696 tys. zł. W rozliczeniu ujęto wydatki wynikające z 15 list płac osób zatrudnionych w ramach kosztów bezpośrednich, 61 faktur dotyczących kosztów bezpośrednich, 6 list płac osób zatrudnionych w ramach kosztów pośrednich, 62 faktur dotyczących kosztów pośrednich oraz dowodów źródłowych (biletów, faktur) dotyczących podróży służbowych w ramach kosztów pośrednich. Poniesione wydatki rozliczono w następujących kategoriach kosztów: organizacja zawodów i wydarzeń sportowych (15 920,8 tys. zł), promocja Igrzysk (5063,8 tys. zł), koszty pośrednie niezbędne do obsługi zadania (1248,3 tys. zł), ceremonia otwarcia i zamknięcia Igrzysk oraz inne ceremonie (222,2 tys. zł³¹), zakup lub wynajem sprzętu IT, technicznego i sportowego (194,3 tys. zł), usługi świadczone dla uczestników i innych zaangażowanych osób (37,8 tys. zł) oraz produkcja sygnału telewizyjnego i obsługa techniczna mediów (8,8 tys. zł).

(akta kontroli str. 4509-4599, 4752-4871)

Spośród środków z budżetu państwa przekazanych w 2022 r. w ramach umowy dotacji z MSiT (21 listopada i 14 grudnia 2022 r. w łącznej kwocie 22 696 tys. zł) kwotę 20 157,1 tys. zł (88,8%) wykorzystano na zaliczki w poczet przyszłych, tj. mających miejsce w 2023 r., dostaw, a 70,3 tys. zł rozliczono za usługi wykonane przed zawarciem umowy dotacji (16 listopada 2022 r.). Wszystkie dotyczyły kosztów przygotowania i organizacji Igrzysk i mieściły się w pozycjach objętych dofinansowaniem z budżetu państwa.

W szczególności rozliczono zaliczki: za sprzęt sportowy (194,3 tys. zł), na świadczenia promocyjno-reklamowe w 2023 r. (18,5 tys. zł), na usługę reklamową (kampanię LED) na stokach narciarskich od 23 grudnia 2022 r. do 31 marca 2023 r. (88,9 tys. zł) oraz za usługę reklamową na stokach narciarskich od 13 stycznia 2023 r. do 13 kwietnia 2023 r. (131,7 tys. zł), na kampanie reklamowe w stacji radiowej od 26 grudnia 2022 r. do 15 stycznia 2023 r. (368,2 tys. zł), a także w innej stacji radiowej od 28 grudnia 2022 r. do 31 stycznia 2023 r. (49,2 tys. zł), na montaż, ekspozycję i demontaż reklamy na samolocie w okresie marzec-sierpień 2023 r. (1055,2 tys. zł), na pociągach od 1 stycznia do 31 sierpnia 2023 r. (1035 tys. zł) oraz na pojazdach komunikacji miejskiej w Krakowie od stycznia do sierpnia 2023 r. (164,1 tys. zł), na ekspozycję reklam na lotnisku od 1 lutego 2023 r. do 31 lipca 2023 r. (356,9 tys. zł), na lokowanie produktu w telewizji 12 stycznia 2023 r. (36,9 tys. zł), na przeprowadzenie kontroli antydopingowej (3000 tys. zł), za wynajem centrum kongresowego od 3 czerwca do 4 lipca 2023 r. (1187 tys. zł), na wynajem obiektów sportowych i pozasportowych (teren, infrastruktura, domy studenckie, obiekty sportowe) podczas Igrzysk (9225 tys. zł), na wynajem miejsc parkingowych od 17 czerwca 2023 r. do 4 lipca 2023 r. (153 tys. zł),

²⁸ Dz.U. z 2023 r. poz. 120, ze zm., dalej: *uor*.

²⁹ Z wyłączeniem list płac w ramach kosztów bezpośrednich i pośrednich na łączną kwotę 460,9 tys. zł.

³⁰ Wybranych losowo oraz w sposób celowy na podstawie wysokości poniesionych wydatków.

³¹ Listy płac osób zatrudnionych w 2022 r. w ramach kosztów bezpośrednich.

na wynajem obiektów sportowych i pozasportowych (zalew w Piaskach) od 15 marca 2023 r. do 30 czerwca 2023 r. (385 tys. zł), na wynajem obiektów sportowych od 5 czerwca 2023 r. do 2 lipca 2023 r. (511 tys. zł), na wynajem nieruchomości w Tarnowie od 5 czerwca 2023 r. do 5 lipca 2023 r. (295,2 tys. zł), na wynajem obiektów sportowych i pozasportowych w Zakopanem od 15 czerwca 2023 r. do 5 lipca 2023 r. (344,4 tys. zł) oraz w Krakowie stadion od 10 czerwca 2023 r. do 30 czerwca 2023 r. (241,1 tys. zł) i tor kajakowy od 25 czerwca 2023 r. do 2 lipca 2023 r. (540 tys. zł), zaliczka na wynajem powierzchni biurowych w Warszawie od 1 stycznia 2023 r. do 31 stycznia 2023 r. (8,8 tys. zł), na wynajem miejsc parkingowych w styczniu, w lutym i w marcu 2023 r. (po 12,4 tys. zł), na serwis sprząający i łącze internetowe od stycznia do maja 2023 r. (po 12,2 tys. zł), zaliczka na wynajem powierzchni biurowych i związanych z nim opłat od stycznia do marca 2023 r. (po 95,4 tys. zł), na wynajem miejsc parkingowych w kwietniu i w maju 2023 r. (16,3 tys. zł), na wynajem powierzchni biurowych i związanych z nim opłat w kwietniu i w maju 2023 r. (po 121,9 tys. zł), na opłatę eksploatacyjną od stycznia do marca 2023 r. (po 18,9 tys. zł) oraz od kwietnia do maja 2023 r. (po 25,1 tys. zł).

Rozliczone ze środków dotacji koszty usług, których rozpoczęcie nastąpiło przed zawarciem umowy dotacji i trwało również w okresie obowiązywania umowy dotacji dotyczyły:

- oznakowania reklamowego na terenie Galerii Krakowskiej w ramach akcji promocyjnej Igrzysk i wolontariatu w listopadzie 2022 r. (oklejenie dwóch par drzwi i schodów), które miało być zamontowane 2 listopada 2022 r., a zdemontowane 30 listopada 2022 r.; faktura została wystawiona 15 listopada 2022 r. na kwotę 4,9 tys. zł;
- wykonania I zadania z umowy zawartej z [...] ³² na świadczenie usług w zakresie reklamy całopojazdowej na powierzchni pojazdów komunikacji miejskiej, w skład których wchodziły: ekspozycja reklamy całopojazdowej oraz reklamy *small back*, obróbka materiałów do druku, druk i montaż reklamy całopojazdowej i reklamy *small back* oraz ich demontaż (umowa była zawarta na okres ośmiu miesięcy od dnia następnego po zakończeniu montażu reklam); ze środków dotacji z 2022 r. zapłacono obróbkę materiałów do druku i montaż na czterech tramwajach reklamy całopojazdowej oraz ośmiu autobusach reklamy *small back*, co zostało wykonane 8 listopada 2022 r. (58,3 tys. zł) i zafakturowane 21 listopada 2022 r. Wynagrodzenie z tytułu zawartej umowy z [...] ³³ miało wynieść co najmniej 163,3 tys. zł netto.

(akta kontroli str. 4509-4599, 5070-5548, 5862-5910, 6859-6861)

Zgodnie z Programem wsparcia środki z dotacji mogły być wydatkowane na zapłatę za nieopłacone zobowiązania wnioskodawcy (Spółki) niezbędne do realizacji zadania publicznego od dnia podpisania umowy dotacyjnej (pkt V.8). Termin realizacji zadań obejmował okres od dnia podpisania umowy dotacyjnej do 30 września 2023 r. (pkt VI.1). Dotacja mogła być wykorzystana wyłącznie na dofinansowanie faktycznie ponoszonych wydatków kwalifikowalnych, których szczegółowy zakres określał Katalog kosztów, stanowiący załącznik do Programu (pkt VI.2). Szczegółowe warunki dofinansowania i rozliczania zadań regulowała umowa zawarta między Ministrem Sportu i Turystyki a zleceńbiorcą (pkt VIII.1).

³² Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r. poz. 902) oraz art. 11 ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz. U. z 2022 r. poz. 1233) wyłączono jawność informacji w zakresie danych przedsiębiorcy. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy, który oznaczył tę informację jako tajemnicę przedsiębiorstwa.

³³ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r. poz. 902) oraz art. 11 ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz. U. z 2022 r. poz. 1233) wyłączono jawność informacji w zakresie danych przedsiębiorcy. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy, który oznaczył tę informację jako tajemnicę przedsiębiorstwa.

Zgodnie z § 3 ust. 1 i 5 umowy dotacji z MSiT (nr 2022/1325/2177/UDot/DIE z 16 listopada 2022 r.) zleceniobiorca zobowiązany był wykorzystać przyznane środki (22 696 tys. zł) poprzez zapłatę za zrealizowane zadanie, od dnia podpisania umowy do 31 grudnia 2022 r. Zleceniobiorca ze środków tych mógł dokonywać wydatków wyłącznie za nieopłacone zobowiązania służące realizacji zadania (*Dofinansowanie przygotowania i organizacji Igrzysk*).

Prezes wyjaśnił, że postanowienia Programu wsparcia i zapisy umowy nie wykluczają i nie zabraniały wydatkowania środków dotacji na sfinansowanie zaliczek za dostawy czy usługi, które były bezpośrednio związane z przygotowaniem i organizacją imprezy, oraz że w ocenie Spółki wydatki z dotacji zostały finalnie wykorzystane przez zapłatę za zrealizowane zadanie. Prezes wskazał również, że zaliczkowanie w 2022 r. wydatków w poczet organizacji Igrzysk w 2023 r. było akceptowane przez DIE w MSiT. Na potwierdzenie akceptacji zaliczek ze strony MSiT przywołał informację Ministra Sportu i Turystyki o przyjęciu rozliczenia. Wskazał, że Spółka uzyskała od MSiT interpretację i akceptację możliwości zaliczkowania w 2022 r. wydatków w poczet organizacji Igrzysk i ich rozliczenia ze środków dotacji MSiT. Prezes podał także, że AGH bez zaliczki nie podpisałoby umowy ze Spółką. Na okoliczność potwierdzenia takiego wymagania ze strony AGH lub innych podmiotów nie okazano żadnych dokumentów.

Były wiceprezes Zarządu wyjaśnił, że zamiarem Spółki było wydatkowanie środków z dotacji przekazanych w 2022 r. w formie zaliczek. Dyrektor Administracyjno-Ekonomiczny (były wiceprezes Zarządu) wskazał, że zaliczkowanie w 2022 r. wydatków w poczet organizacji Igrzysk w 2023 r. było konsultowane z MSiT. Prokurent (były wiceprezes Zarządu) wskazał, że o rodzaju wydatków zrealizowanych w formie zaliczek decydował Zarząd. Wskazał, że środki pieniężne były dostępne późno, co powodowało zagrożenie realizacji Igrzysk, oraz że samo zaliczkowanie jest zgodne z prawem. Była główna księgowa wyjaśniła, że środki z dotacji przekazanej w 2022 r. wydano na zaliczki, aby nie przepadły. Wskazała, że decyzję o tym podejmował Zarząd Spółki w uzgodnieniu z MSiT.

Spółka w październiku 2022 r. zadeklarowała MSiT możliwość wykorzystania do końca 2022 r. kwoty dotacji w wysokości 24 000 tys. zł. Prezes wskazał, że środki zostałyby utracone w przypadku ich niewydania w 2022 r., oraz że Spółka chciała je otrzymać już w czerwcu 2022 r. Prezes wyjaśnił także, że nie zna przebiegu rozmów z MSiT odnośnie do podziału kwoty dotacji do wykorzystania w 2022 i 2023 roku. Wskazał, że Spółce narzucono zapisy umowy dotacji z MSiT i nie miała ona możliwości ich negocjowania.

Rozliczenie ze środków dotacji MSiT z 2022 r. trzech wydatków dotyczących zobowiązań zaciągniętych przed zawarciem umowy za usługi zrealizowane w całości przed tą datą (kampania reklamowa na Instagramie, badanie znaku towarowego i wynajmu samochodu podczas podróży służbowej) opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 1570-1571, 1575, 1652, 3718, 3722, 4120-4130, 6484-6485, 6793, 6797, 6804, 7162-7163, 7529-7530, 7721, 7724-7725, 8120-8129)

W ramach kosztów rozliczonych w 2022 r. wykazano również opracowanie kompleksowego planu organizacji zawodów badmintonu w wysokości 15 tys. zł³⁴, zawodów wspinaczki sportowej w wysokości 24,2 tys. zł³⁵, podczas gdy załącznik nr 26 *Organizacja zawodów i wydarzeń sportowych* do umowy dotacji przewidywał w zakresie przygotowania tych zawodów jedynie koszty ich obsługi technicznej. Prezes wyjaśnił, że pojęcie obsługi technicznej jest bardzo szerokie i nie należy go

³⁴ Faktury nr 7/11/2022 z 12 grudnia 2022 r. na 7,5 tys. zł i nr 4/12/2022 z 29 grudnia 2022 r. na 7,5 tys. zł.

³⁵ Faktury nr A1/11/2022 z 30 listopada 2022 r. na 12,1 tys. zł i nr A1/12/2022 z 29 grudnia 2022 r. na 12,1 tys. zł.

zawęzać, oraz że plany organizacji zawodów są jednym z elementów składowych obsługi technicznej. Z tych względów zdecydowano o pokryciu ze środków dotacji wydatków na opracowanie tych planów.

(akta kontroli str. 711-718, 735-742, 1571, 1576)

Badanie wykorzystania dotacji MSiT w 2023 r. na podstawie 50 faktur o łącznej wartości 63 993,1 tys. zł, które sfinansowano środkami dotacji celowej w łącznej kwocie 57 496,7 tys. zł wykazało, że wydatki mieściły się w katalogu kosztów określonym w Programie wsparcia i zostały zrealizowane w ramach odpowiadających im kategorii kosztów, a dokumenty stanowiące podstawę wydatkowania środków opisywano w sposób określony w umowie dotacji.

W przypadku większości usług ich wykonanie potwierdzono protokołami odbioru, protokołami przekazania, raportami sprzedaży w przypadku usług dostawcy IT. Na dokumentacji dołączonej do faktur dyrektorzy pionów potwierdzali zgodność wydatku z umową, rodzaj kosztu oraz źródło finansowania, po czym następowało zatwierdzenie do wypłaty. Prezes wskazał, że nie zawsze był wymagany osobny dokument – protokół odbioru, ale zawsze wydatek był kontrolowany merytorycznie i potwierdzany przez dyrektora pionu na *protokole* dołączonym do faktury i dopiero po tym zatwierdzany do wypłaty.

16 faktur opłacono w terminie, natomiast 34 faktury zapłacono po terminie płatności, co w przypadku 7 z nich skutkowało zapłatą odsetek za zwłokę (opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*).

(akta kontroli str. 4120-4130, 7121-7125, 8075-8119, 8510-8511, 8521, 8582-8631)

21 sierpnia 2023 r. Zarząd Spółki stwierdził, że posiada na kontach środki pieniężne w wysokości ok. 33 mln zł i postanowił o przygotowaniu założeń i wdrożeniu planu naprawczego, który miał polegać na zwróceniu się do wierzycieli o umorzenie odsetek za zwłoki w płatnościach oraz częściowej, proporcjonalnej płatności na rzecz wymagalnych wierzytelności z całości środków posiadanych przez Spółkę z wyłączeniem rezerwy na bieżącą działalność operacyjną.

(akta kontroli str. 6480, 8459-8463, 8599-8600)

Prawidłowość wykorzystania dotacji skontrolowano na próbie wybranych dziewięciu zamówień publicznych (trzech przeprowadzonych na podstawie ustawy o *wspierciu przygotowania Igrzysk* i sześciu na podstawie *upzp*), których przedmiotem było:

- wykonanie robót budowlanych wykonanych w formule *zaprojektuj i wybuduj* tymczasowych obiektów budowlanych – boisk piaszczystych przeznaczonych do piłki nożnej plażowej i do piłki ręcznej plażowej wraz z przyległą tymczasową trybuną zewnętrzną oraz z odpowiednim wyposażeniem w sprzęt sportowy i wyposażeniem technicznym (postępowanie nr 10.REG.SPORT.2022 na podstawie ustawy o *wspierciu przygotowania Igrzysk*),
- sprawowanie technicznego nadzoru generalnego i kompleksowa budowa tymczasowych obiektów budowlanych zgodnie z wymogami określonymi w projektach i założeniach koncepcyjnych oraz zasadami sztuki budowlanej wraz z ich utrzymaniem w trakcie wydarzeń w ramach Igrzysk oraz ich demontaż po zakończeniu wydarzenia (postępowanie nr 40.REG.POO.2023 na podstawie ustawy o *wspierciu przygotowania Igrzysk*),
- usługa produkcji sygnału telewizyjnego – wyłonienie wykonawcy na głównego nadawcę sygnału telewizyjnego relacji Igrzysk wraz z zamówieniem dodatkowym (postępowanie nr 14.ZP.PROD.2022 na podstawie art. 132 *upzp* i nr 14.ZP.PROD.2022/zam.dodatkowe na podstawie art. 214 ust. 1 pkt 6 i 7 *upzp*),
- kompleksowa organizacja ceremonii otwarcia i zamknięcia Igrzysk (postępowanie nr 4.ZP.PROM.2023 na podstawie art. 132 *upzp*),

- usługa wynajmu namiotów typu *turek* wraz z dostawą, montażem, obsługą serwisową i demontażem namiotów na terenie województwa małopolskiego, w związku z organizacją Igrzysk z podziałem na 6 części (postępowanie nr 33.ZP.POO.2023 na podstawie art. 132 *upzp*),
- kompleksowa budowa parku jeździeckiego *Parkuru*, wykonanego w formie *zaprojektuj i wybuduj* na terenie AWF, przy ul. Jana Pawła II 78 w Krakowie, w związku z organizacją Igrzysk (postępowanie nr 4.REG.SPORT.2023 na podstawie ustawy o wsparciu przygotowania Igrzysk),
- dostawa, montaż i demontaż wolnostojących tymczasowych namiotów, w związku z organizacją Igrzysk (postępowanie nr 21.ZP.POO.2023 na podstawie art. 132 *upzp*),
- usługa wynajmu dużych namiotów wraz z dostawą, przygotowaniem podłoża, montażem, obsługą serwisową i demontażem namiotów na terenie województwa małopolskiego, w związku z organizacją Igrzysk z podziałem na 6 części (postępowanie nr 32.ZP.POO.2023 na podstawie art. 132 *upzp*).

(akta kontroli str. 6491-6539)

Postępowanie na budowę boisk piaszczystych przeprowadzono na podstawie art. 5 ust. 1 ustawy o *wsparciu przygotowania Igrzysk*. Wartość zamówienia wyniosła 2300 tys. zł. W postępowaniu wpłynęły dwie oferty, z których zgodnie z przyjętym kryterium wyboru (100% cena), wybrano ofertę najtańszą. Wartość udzielonego zamówienia wyniosła 2643,8 tys. zł brutto (po zmianie umowy 2816 tys. zł). Ogłoszenia o zamówieniu oraz informacji o wynikach postępowania nie opublikowano na stronie BIP, co opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

14 czerwca 2023 r. wykonawcy udzielono dodatkowego zamówienia na wynajem dwóch agregatów prądotwórczych wraz z obsługą za 172,2 tys. zł brutto, pomimo że przedmiot zamówienia był realizowany w formule *zaprojektuj i wybuduj*. Agregaty stanowiły zabezpieczenie na wypadek braku możliwości podłączenia do sieci nowej trybuny. Prezes wyjaśnił, że zamawiający nie mógł przewidzieć, czy będzie możliwość zasilania obiektu z sieci elektroenergetycznej stacjonarnej, czy też niezbędnym będzie zapewnienie zasilania z wykorzystaniem agregatów prądotwórczych. Ostatecznie, w związku z niemożliwością zapewnienia zasilania z sieci stacjonarnej tymczasowych obiektów budowlanych, niezbędnym okazało się wynajęcie agregatów prądotwórczych. Konieczność udzielenia zamówienia uprzednio wybranemu wykonawcy wynikała także bezpośrednio z jego odpowiedzialności jako generalnego wykonawcy³⁶ za całość obiektu, w tym za udostępnione urządzenia elektryczne (ekrany LED, oświetlenie, nagłośnienie). Prezes wyjaśnił również, że niecelowym było w takiej sytuacji zapoznanie dodatkowego wykonawcy z miejscem zamówienia, rodzajem sprzętu zainstalowanego przez wykonawcę, schematem elektrycznym, przekrojami kabli. Wprowadzenie dodatkowego wykonawcy odpowiedzialnego za zasilanie wymagałoby dodatkowej koordynacji wykonawców przez zamawiającego, a w przypadku błędnej realizacji zamówienia czy to w zakresie wykonania instalacji elektrycznej i dostarczenia urządzeń, czy to w zakresie agregatów przez dodatkowego wykonawcę utrudnionym byłoby ustalenie podmiotu odpowiedzialnego i dochodzenie odszkodowania przez zamawiającego.

Zamówienie zostało zrealizowane, oprócz przywrócenia terenu do stanu pierwotnego, tj. usunięcia piasku i zasiania trawy, co opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*. Dokonano płatności na kwotę 2816 tys. zł.

³⁶ Wykonawca odpowiadał za całość budowy obiektu, wraz z wewnętrzną instalacją elektryczną, ekranami LED, oświetleniem i nagłośnieniem. Tym samym realizacja obiektu odbywała się zasadniczo w formule, w której wykonawca pełnił rolę generalnego wykonawcy.

(akta kontroli str. 1039-1104, 1241-1288, 1571, 1576-1577, 3757-3758, 4654-4671, 6478, 6481-6482, 6491-6494, 7054-7057, 7529)

Postępowanie na sprawowanie nadzoru i budowę tymczasowych obiektów budowlanych (instalacji elektrycznych, energetycznych, wodno-kanalizacyjnych, oświetlenia) przeprowadzono na podstawie art. 5 ust. 1 ustawy o *wspieraniu przygotowania Igrzysk*. Wartość zamówienia wyniosła 23 408,2 tys. zł. W postępowaniu wpłynęła jedna oferta, którą wybrano. Wartość udzielonego zamówienia wyniosła 29 012 tys. zł brutto (po zmianie umowy 29 087,4 tys. zł). Ogłoszenia o zamówieniu oraz informacji o wynikach postępowania nie opublikowano na stronie BIP, co opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*. Aneks z 13 września 2023 r. zmieniono zakres zamówienia poprzez rozszerzenie go o dodatkowe prace budowlane o wartości 61,3 tys. zł netto (75,4 tys. zł brutto) na stacji ul. Piastowska i stacji Kryspinów. Prace dodatkowe wynikały z konieczności zmiany na stacjach napięcia ze średniego na niskie oraz opomiarowania źródeł w celu uzyskania dużych oszczędności wynikających z zastosowania wynagrodzenia za faktyczne zużycie energii zamiast znacznie wyższego ryczałtowego. Zamówienie zostało zrealizowane (odbiór końcowy 25 lipca 2023 r.) oraz dokonano płatności na kwotę 29 087,4 tys. zł. Aneks do umowy z wykonawcą zawarto po zakończeniu jej obowiązywania. Spółka nie dysponowała protokołem odbioru robót objętych tym aneksem, co opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 2758, 6488-6490, 6495-6499)

Postępowanie na wyłonienie głównego nadawcy Igrzysk przeprowadzono na podstawie *upzp* w trybie przetargu nieograniczonego. Wartość zamówienia wyniosła 39 650 tys. zł. W postępowaniu wpłynęły cztery oferty, z których zgodnie z przyjętym kryterium wyboru (100% cena), wybrano ofertę najtańszą. Wartość udzielonego zamówienia wyniosła 33 210 tys. zł brutto (po zmianie umowy 32 841 tys. zł). Ponadto udzielono temu samemu wykonawcy zamówienia dodatkowego o wartości 14 463,5 tys. zł brutto w trybie z wolnej ręki, na podstawie art. 214 ust. 1 pkt 7 *upzp*. Zamówienie dodatkowe obejmowało transmisje skoków do wody, pływania artystycznego, kajakarstwa sprint, ceremonii zamknięcia, ceremonii otwarcia i lekkoatletyki. Zamówienie dodatkowe na realizację usługi produkcji sygnału telewizyjnego zostało przewidziane we wniosku o wszczęcie postępowania, w specyfikacji warunków zamówienia (SWZ) i w umowie dotyczącej zamówienia podstawowego. Przyczynami udzielenia zamówienia dodatkowego były niezamknięta lista dyscyplin, brak decyzji co do potrzeby realizacji telewizyjnej tych dyscyplin, brak potwierdzonego miejsca realizacji zawodów, brak przyznanego finansowania w czasie ogłaszania postępowania na zamówienie podstawowe. Ogłaszając postępowanie na zamówienie podstawowe zamawiający nie dysponował jeszcze opisem przedmiotu zamówienia w zakresie ceremonii otwarcia i zamknięcia Igrzysk, gdyż nie zostało jeszcze ogłoszone postępowanie na ich scenariusz i organizację. Uniemożliwiało to określenie potrzeb w zakresie realizacji telewizyjnej. Były wiceprezes Zarządu wskazał, że konieczność udzielenia zamówienia dodatkowego była spowodowana brakiem ostatecznej listy dyscyplin i miejsc ich rozgrywania, a także kształtu ceremonii otwarcia i zamknięcia igrzysk w czasie, gdy organizowano podstawowy przetarg na usługi nadawcy głównego Igrzysk. Zwrócił także uwagę na brak odpowiedniej komunikacji wewnątrz Spółki w tym zakresie. W SWZ nie wskazano wszystkich elementów wymaganych przez art. 134 *upzp*, co opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*. Zamówienie zostało zrealizowane, dokonano płatności na kwotę 47 304,5 tys. zł, w której zawierała się nadpłata w wysokości 3 tys. zł za niezrealizowany zakres zamówienia. Spółka wystąpiła do wykonawcy o korektę faktury i zwrot nienależnej nadpłaty.

(akta kontroli str. 3488-3494, 6500-6506)

Postępowanie na organizację ceremonii otwarcia i zamknięcia igrzysk przeprowadzono na podstawie *upzp* w trybie przetargu nieograniczonego. Wartość zamówienia wyniosła 12 195,1 tys. zł. W postępowaniu złożono dwie oferty, odrzucono ofertę wykonawcy wykluczonego, wybrano ofertę niepodlegającą odrzuceniu. Wartość udzielonego zamówienia wyniosła 22 939,5 tys. zł brutto. W SWZ nie wskazano wszystkich elementów wymaganych przez art. 134 *upzp*. Oszacowana wartość zamówienia okazała się istotnie niższa od wartości netto obydwu ofert złożonych w postępowaniu (odpowiednio 35 674,6 tys. zł i 18 650 tys. zł). W kryterium popularności głównego artysty ustalono odmienne progi uzyskania określonej liczby punktów dla artystów zagranicznych i polskich. W protokole postępowania nie wskazano wyników badania i oceny oferty oraz faktu powołania biegłego. Umowę z wykonawcą podpisano 27 kwietnia 2023 r., tj. przed wniesieniem przez niego zabezpieczenia należytego wykonania umowy. Kwestie te opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*. Zamówienie zostało zrealizowane, dokonano płatności na kwotę 22 931,4 tys. zł (po potrąceniu kary).

(akta kontroli str. 6507-6516)

Prezes wskazał, że scenariusz ceremonii zaproponowany przez wybranego wykonawcę spełniał wymóg oryginalności, ponieważ nie był *dosłowną kopią* innego wydarzenia, nie powielał wprost całych segmentów innych ceremonii otwarcia imprez sportowych. Zakładał udział młodych artystów i doświadczonych twórców. Łączył elementy historii Polski z przedstawieniem istotnych wydarzeń sportowych, co dawało efekt zwartej całości podkreślającej polską kreatywność i dziedzictwo. Koncepcja ceremonii zawierała odniesienia do ważnych historycznych postaci i kładła nacisk na promocję lokalną. W koncepcji ceremonii ujęto elementy zwiększające atrakcyjność widowiska.

Były wiceprezes Zarządu wskazał, że w jego ocenie, zamiast zlecenia organizacji całości ceremonii jednemu podmiotowi, istniała możliwość stworzenia scenariusza ceremonii własnymi siłami Spółki i zatrudnienia zewnętrznych wykonawców do realizacji poszczególnych działań w ich ramach, co nie spotkało się z aprobatą pozostałych członków Zarządu. W jego ocenie takie rozwiązanie mogło być tańsze, mimo iż nie szacowano kosztów tego alternatywnego rozwiązania. Z kolei Prezes wskazał, że Spółka nie dysponowała zasobem ludzkim umożliwiającym samodzielne opracowanie scenariusza ceremonii, zaś zlecenie jego wykonania odrębnemu podmiotowi mogło rodzić zagrożenie terminowej realizacji przedsięwzięcia na skutek konieczności przeprowadzenia kolejnego postępowania.

Dyrektor Administracyjno-Ekonomiczny (były wiceprezes Zarządu) wskazał, że głównymi problemami związanymi z wyłonieniem wykonawcy ceremonii otwarcia i zamknięcia była cena, zastrzeżenia co do wartości artystycznej oferty oraz kwalifikacji i doświadczenia wykonawcy. Zastrzegł przy tym, że są to kwestie ocenne. W jego opinii, mimo zastrzeżeń do scenariusza, ceremonia była udana. Wskazał także, że Zarząd nie analizował możliwości samodzielnego opracowania scenariusza.

Prokurent (były wiceprezes Zarządu) wskazał, że wartość artystyczna obydwu złożonych w postępowaniu ofert była wysoka, ale *w obliczu znacznej dysproporcji ceny, ona zaważyła na wyborze*.

(akta kontroli str. 1660, 3488-3494, 6476-6478, 6642, 7160, 8268-8269)

Postępowanie na wynajem namiotów typu *turek* przeprowadzono na podstawie *upzp* w trybie przetargu nieograniczonego. Wartość zamówienia wyniosła 1677 tys. zł. W postępowaniu wpłynęła jedna oferta, którą wybrano. Wartość udzielonego zamówienia wyniosła 2551,2 tys. zł brutto. W SWZ nie wskazano wszystkich elementów wymaganych przez art. 134 *upzp*. Nieterminowo przekazano informację o złożonych ofertach Prezesowi Urzędu Zamówień Publicznych (UZP) oraz

ogłoszenie o udzieleniu zamówienia do publikacji Urzędowi Publikacji UE, a także nieterminowo opublikowano w Biuletynie Zamówień Publicznych (BZP) ogłoszenie o wykonaniu umowy. W analizie potrzeb i wymagań zamawiającego wskazano brak możliwości podziału zamówienia na części, podczas gdy zamówienie to faktycznie zostało podzielone na sześć części. Prezes wyjaśnił, że analizę sporządził pion merytoryczny, natomiast po jej sporządzeniu przewodniczący komisji przetargowej zakwestionował zapis dotyczący braku możliwości podziału zamówienia, uznając że podział jest nie tylko możliwy, ale też konieczny. Zamówienia udzielono wykonawcy, który nie wykazał spełniania warunku udziału w postępowaniu (co opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*). Zamówienie zostało zrealizowane, dokonano płatności na kwotę 2551,2 tys. zł.

W trakcie odbioru demontażu namiotów stwierdzono uszkodzenia i braki na łączną kwotę 38,8 tys. zł netto. Za stwierdzone szkody wykonawca wystawił fakturę na kwotę 47,7 tys. zł, którą Spółka zapłaciła. Prezes uchylił się od wskazania szczegółowych przyczyn i okoliczności tych uszkodzeń i braków oraz od wskazania, czy stwierdzone szkody zostały zawinione przez Spółkę. Była dyrektor Pionu Operacji Obiektowych wskazała, że namiot na miasteczku studenckim został uszkodzony przez reprezentację NOC Francji. Prezes wskazał, że Spółka nie obciążyła NOC Francji za te uszkodzenia, ale należność ta nie przedawniła się i w najbliższym czasie Spółka będzie mogła przesłać stosowny dokument.

(akta kontroli str. 2493-2495, 2497-2526, 2609-2658, 2692-2752, 3755, 5549-5550, 5553, 5549, 6517-6523, 6795, 7529)

Postępowanie na budowę *parkuru* przeprowadzono na podstawie art. 5 ust. 1 ustawy o wsparciu przygotowania *Igrzysk*. Wartość zamówienia wyniosła 1400 tys. zł. W postępowaniu wpłynęła jedna oferta, którą wybrano. Wartość udzielonego zamówienia wyniosła 2260 tys. zł brutto. Ogłoszenia o zamówieniu i informacji o udzieleniu zamówienia nie opublikowano na stronie BIP. Zamówienia udzielono wykonawcy, który nie spełniał warunku udziału w postępowaniu. Kwestie te opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*. Zamówienie zostało zrealizowane, przedmiot zamówienia został odebrany 13 lipca 2013 r., przy czym stwierdzono brak przywrócenia terenu do stanu pierwotnego z uwagi na złe warunki atmosferyczne. Teren po parkurze został naprawiony przez firmę go wykonującą (wyrównano i zasadzono trawę) i w związku z tym AWF nie obciążył Spółki za powstałe szkody. Dokonano płatności na rzecz wykonawcy w wysokości 2260 tys. zł.

(akta kontroli str. 6524-6526)

Postępowanie na dostawę tymczasowych namiotów przeprowadzono na podstawie *upzp* w trybie przetargu nieograniczonego. Wartość zamówienia wyniosła 5940 tys. zł. W postępowaniu wpłynęła jedna oferta, którą wybrano. W SWZ nie wskazano wszystkich elementów wymaganych przez art. 134 *upzp*. W protokole postępowania wskazano nieprawidłową wartość zamówienia i błędną datę jej ustalenia. W dokumentach postępowania nie wskazano przyczyn niedokonania jego podziału na części. Nieterminowo przekazano informację o złożonych ofertach Prezesowi UZP, a ogłoszenie o udzieleniu zamówienia do publikacji Urzędowi Publikacji UE, a także nieterminowo opublikowano w BZP ogłoszenie o wykonaniu umowy. Kwestie te opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*. Wartość udzielonego zamówienia wyniosła 6967 tys. zł brutto, po zmianie umowy 7365 tys. zł. Zamówienie zostało zrealizowane, dokonano płatności na kwotę 6915,6 tys. zł (zamawiający nie skorzystał z prawa opcji obejmującego dostawę i montaż wykładziny do namiotów).

(akta kontroli str. 1501, 6527-6532, 8268-8269)

Postępowanie na wynajem dużych namiotów przeprowadzono na podstawie *upzp* w trybie przetargu nieograniczonego. Zamówienie podzielono na sześć części. Wartość zamówienia wyniosła 8000 tys. zł. W postępowaniu wpłynęły po dwie oferty na wszystkie części zamówienia. W częściach 1-5 najkorzystniejsza była oferta nr 1, a w części 6 – oferta nr 2. Wykonawca nr 2 polegał na zasobach innego podmiotu i w celu potwierdzenia dysponowania niezbędnymi zasobami przedstawił zobowiązanie tego podmiotu do udostępnienia zasobów (zał. 1.3 do SWZ). Podmiotem tym była firma, która złożyła ofertę nr 1 w niniejszym postępowaniu i która uchyliła się od zawarcia umowy w zakresie części 5 zamówienia. W zakresie części 1-4 najkorzystniejsza była oferta nr 1, ale podlegała odrzuceniu wskutek nieprawidłowej kalkulacji ceny. W związku z tym zamówienia na wszystkie części udzielono wykonawcy nr 2. Spółka nie złożyła zawiadomienia do Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (UOKiK) o podejrzeniu stosowania praktyk ograniczających konkurencję w tym postępowaniu. W protokole postępowania wskazano niepełne uzasadnienie wyboru najkorzystniejszej oferty. Nieterminowo przekazano Prezesowi UZP informację o złożonych ofertach oraz opublikowano w BZP ogłoszenie o wykonaniu umowy. Kwestie te opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*. Wartość udzielonego zamówienia wyniosła 9448,5 tys. zł brutto. Zamówienie zostało zrealizowane, dokonano płatności na kwotę 9448,5 tys. zł.

(akta kontroli str. 6533-6539, 8639-8648)

W pięciu postępowaniach o udzielenie zamówienia publicznego nie żądano od wykonawców wniesienia wadium ani zabezpieczenia należytego wykonania umowy. Dotyczyło to postępowania na: budowę tymczasowych boisk piaszczystych (10.REG.SPORT.2022), dostawę, montaż i demontaż tymczasowych namiotów (21.ZP.POO.2023), budowę parkuru (4.REG.SPORT.2023), dostawę, montaż i demontaż dużych namiotów (32.ZP.POO.2023), oraz wynajem namiotów typu *turek* (33.ZP.POO.2023). W postępowaniu na wyłonienie głównego nadawcy Igrzysk (14.ZP.PROD.2022) nie żądano od wykonawcy wniesienia zabezpieczenia należytego wykonania umowy. Prezes wyjaśnił, że nieżądanie wadium oraz zabezpieczenia należytego wykonania umowy było związane z obawami dotyczącymi małej liczby wykonawców zgłaszających się do postępowań, z ryzykiem konieczności odrzucenia korzystnej cenowo oferty, z koniecznością zatrudnienia dodatkowych osób w przypadku jego żądania, z ryzykiem uwikłania się w długotrwałe spory sądowe z wykonawcami. Wskazał też, że żądanie wadium czy zabezpieczenia należytego wykonania umowy jest prawem, a nie obowiązkiem zamawiającego oraz że jego żądanie generowało dodatkowe koszty dla wykonawców, ostatecznie wliczane do ceny. Były koordynator ds. zamówień publicznych wskazał, że nieżądanie wadium wynikało z braku odgórnej dyspozycji jego żądania oraz z sugestii, że jego wymóg skutkowałby wydłużeniem postępowań.

(akta kontroli str. 889-915, 1094-1104, 1119-1131, 1498-1520, 2212-2233, 2497-2518, 5582, 5586-5588, 6704-6705, 8639-8648)

NIK zwraca uwagę, że zarówno wadium, jak i zabezpieczenie należytego wykonania umowy, pomimo że nie są obowiązkowe, to są instrumentami zabezpieczającymi interes zamawiającego.

2f. Zamówienia na organizację świadczeń związanych z pobytem sędziów, członków komitetu organizacyjnego i obsługi technicznej, wolontariuszy i zawodników udzielono w wolnej ręki z uwagi na fakt, że w Małopolsce nie istniała żadna alternatywna lokalizacja mogąca spełnić warunki organizacji głównej *wioski zawodniczej* według standardów określonych przez EOC.

Zamówienia na organizację i przeprowadzenie zawodów w strzelectwie udzielono z wolnej ręki, gdyż wykonawca (Polski Związek Strzelectwa) był jedynym

dedykowanym podmiotem wskazanym przez Europejską Federację Strzelectwa do organizacji zawodów rangi mistrzostw europejskich. Był też wyłącznym zarządcą strzelnicy, która była obiektem sportowym spełniającym wymogi organizacji zawodów w strzelectwie rangi mistrzostw europejskich.

Zamówień na obsługę biletową Igrzysk wraz z usługami towarzyszącymi udzielono z wolnej ręki dostawcy IT wskazanemu przez EOC, który na podstawie umowy HCRC był jedynym partnerem Igrzysk w branży IT.

Zamówienia na wykonanie usług cateringowych w trakcie trwania wydarzeń sportowych na terenie Rzeszowa udzielono z wolnej ręki, z uwagi na brak ofert we wcześniej przeprowadzonym postępowaniu o udzielenie zamówienia w trybie przetargu przeprowadzonego na podstawie przepisów ustawy o *wspieraniu przygotowania Igrzysk* i konieczność natychmiastowego udzielenia zamówienia.

Umowy ramowe na wynajem samochodów z kierowcami na potrzeby zadań realizowanych przy organizacji Igrzysk nie zostały zrealizowane, gdyż okazało się, że posiadane zaplecze samochodów i kierowców okazało się wystarczające. Umowy te zostały zawarte dla zapewnienia samochodów dla reprezentacji narodowych, sędziów, obsługi technicznej i medialnej, mogących rezerwować trudną do określenia liczbę samochodów. Zawarcie umów ramowych miało na celu realizację zadania bez narażania Spółki na koszty w przypadku, gdyby realizacja zamówienia nie była konieczna, co faktycznie nastąpiło.

Zamówienia na wynajem kontenerów wraz z dostawą, przygotowaniem podłoża, montażem, zapewnieniem wyposażenia wnętrza, obsługą serwisową i demontażem udzielono w trybie negocjacji bez ogłoszenia z uwagi na pilną potrzebę udzielenia zamówienia, niewynikającą z przyczyn leżących po stronie zamawiającego. Na ten zakres przedmiotowy zamówienia przeprowadzono postępowanie w trybie art. 132 *upzp*, które zostało unieważnione, gdyż złożone oferty z najniższą ceną przewyższyły kwoty, które zamawiający zamierzał i mógł przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia, a ceny zaproponowane odbiegały od cen podanych przez wykonawców w ramach konsultacji rynkowych poprzedzających postępowanie.

(akta kontroli str. 1611-1625)

2g. W części postępowań doszło do złożenia ofert o znacznie wyższych wartościach niż oszacowane przez zamawiającego.

W postępowaniu na zawarcie umów ramowych na wynajem samochodów z kierowcami na potrzeby zadań realizowanych przy organizacji Igrzysk (56.ZP.TRANS.2023) wartość zamówienia oszacowano na 950 tys. zł netto (1026 tys. zł brutto), w tym 650 tys. zł netto (702 tys. zł brutto) dla części 1, 300 tys. zł netto (324 tys. zł brutto) dla części 2, natomiast złożone oferty opiewały na: 1998,8 tys. zł, 1390 tys. zł i 1937 tys. zł brutto dla części 1 oraz 547,6 tys. zł, 494 tys. zł i 387,4 tys. zł dla części 2. Z wykonawcami podpisano umowy ramowe, ale zamawiający z nich nie skorzystał (nie zostały udzielone zamówienia realizacyjne). Prezes wyjaśnił, że znacząca różnica w cenach ofertowych w stosunku do szacowanej wartości zamówienia przypuszczalnie była spowodowana krótkim terminem potencjalnego wykonania usługi oraz małą liczbą firm zdolnych ją wykonać w krótkim czasie.

(akta kontroli str. 1614, 1673-1811, 3720-3721)

W postępowaniu na wynajem kontenerów (67.ZP.POO.2023) wartość zamówienia oszacowano na 2051,3 tys. zł netto (2523,1 tys. zł brutto), z czego dla części 2: 131,6 tys. zł netto (161,8 tys. zł), a dla części 1 i od 3 do 17: 1919,7 tys. zł netto (2361,3 tys. zł), natomiast najkorzystniejsze złożone oferty opiewały odpowiednio na 412,5 tys. zł (254,9% wartości szacowanej) i 6392,6 tys. zł (270,7%). Na te kwoty

podpisano umowy z wykonawcami, tj. udzielono zamówień na łączną kwotę 6805,1 tys. zł stanowiącą 269,7% wartości szacowanej.

W przeprowadzonym wcześniej unieważnionym postępowaniu na wynajem kontenerów (16.ZP.POO.2023) wartość zamówienia oszacowano na 2760 tys. zł netto (3394,8 tys. zł brutto), z tego w poszczególnych częściach (od 1 do 6): 1855,7 tys. zł netto (2282,5 tys. zł), 247,6 tys. zł netto (304,6 tys. zł), 104 tys. zł netto (127,9 tys. zł), 114,1 tys. zł netto (140,4 tys. zł), 272,9 tys. zł netto (335,7 tys. zł) i 127 tys. zł netto (156,3 tys. zł). Złożone oferty opiewały natomiast na kwoty wyższe, tj. odpowiednio (brutto): 5455,8 tys. zł (239% wartości szacowanej) i 5190,4 tys. zł (227,4%) dla części 1, 969,5 tys. zł (318,3%) i 799,6 tys. zł (262,5%) dla części 2, 394,4 tys. zł (308,4%) i 235 tys. zł (183,7%) dla części 3, 446,3 tys. zł (317,9%) i 275,6 tys. zł (196,3%) dla części 4, 1119,2 tys. zł (333,4%) i 611,6 tys. zł (182,2%) dla części 5, 327,6 tys. zł (209,6%) i 221,5 tys. zł (141,7%) dla części 6. Oferty złożyły trzy podmioty, z czego jeden (oferujący najwyższe ceny) na wszystkie części, a pozostałe dwa podmioty (oferujące niższe ceny) na części 1-2 i 3-6. Łączna wartość najtańszych ofert złożonych w unieważnionym postępowaniu na wynajem kontenerów wyniosła 7333,6 tys. zł (216% wartości szacowanej).

Postępowanie na wynajem kontenerów (67.ZP.POO.2023) przeprowadzono na podstawie *upzp* w trybie negocjacji bez ogłoszenia z uwagi na fakt, iż poprzednio prowadzone postępowanie na ten sam przedmiot zamówienia zostało unieważnione na podstawie art. 255 pkt 3 *upzp*. Wymagany termin gotowości do użytkowania kontenerów upływał 1 czerwca 2023 r., a pierwsze postępowanie unieważniono 2 maja 2023 r. Prezes wyjaśnił, że potrzeba zamawiającego w zakresie przedmiotu zamówienia była nadal aktualna, a do rozpoczęcia Igrzysk w dniu unieważnienia poprzedniego postępowania pozostało mniej niż dwa miesiące. W tej sytuacji, z uwagi na pilną potrzebę udzielenia zamówienia, zastosowano tryb negocjacji bez ogłoszenia na podstawie art. 209 ust. 1 pkt 4 *upzp*. Nie zastosowano mniej konkurencyjnego trybu z wolnej ręki, co powodowało dopuszczenie konkurencji wykonawców i było motywowane chęcią zmniejszenia wydatków na organizację Igrzysk.

Kwestię braku zawiadomień do UOKiK o podejrzeniu zawyżenia ceny w dwóch postępowaniach na wynajem kontenerów opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 1615-1619, 1812-1918, 1959-2039, 3724-3748)

W postępowaniu na świadczenie usług na potrzeby zakwaterowania i wyżywienia reprezentacji NOC, wolontariuszy i obsługi technicznej w Krynicy-Zdroju (54.ZP.HOSP.2023) wartość udzielonego zamówienia wyniosła 821,1 tys. zł brutto i była znacznie niższa niż wartość oszacowana (2354,5 tys. zł). Zastosowano tryb z wolnej ręki, gdyż istniał tylko jeden podmiot zdolny świadczyć zamawiane usługi w Krynicy-Zdroju. W trakcie negocjacji z wykonawcą uzyskano znacznie korzystniejszą ofertę niż szacowano. Prezes wyjaśnił, że wynikało to z podziału przedmiotu zamówienia na dwa odrębne postępowania bez zmiany szacowania wartości. Podziału dokonano z uwagi na fakt, że pod koniec negocjacji wykonawca zaproszony do negocjacji stwierdził, że nie będzie w stanie wykonać tak dużego zakresu zamówienia (część restauracyjna, hotelowa i cateringowa). Do świadczenia usług cateringowych wskazał inny podmiot, z którym przeprowadzono odrębne postępowanie (55.ZP.HOSP.2023).

(akta kontroli str. 1616, 1919-1951, 3721)

2h. Regulamin udzielania zamówień publicznych o wartości powyżej 130 tys. zł i plan zamówień publicznych w Spółce zostały wprowadzone w ostatnim kwartale 2022 r., tj. około rok po powstaniu Spółki (akt założycielski z 30 listopada 2021 r.). Regulamin udzielania zamówień publicznych został wprowadzony uchwałą Zarządu nr 39/2022

z 14 października 2022 r., a plan zamówień publicznych uchwałą Zarządu nr 44/2022 z 7 grudnia 2022 r. Wcześniej w Spółce obowiązywały jedynie regulamin udzielania zamówień publicznych o wartości mniejszej niż 130 tys. zł oraz regulamin pracy komisji przetargowej wprowadzone 7 kwietnia 2022 r.

Na zbyt późne wprowadzenie planu zamówień publicznych wskazał były koordynator ds. zamówień publicznych. Prezes podał, że przed 14 października 2022 r. Spółka posiadała jedynie regulacje do zamówień o wartości poniżej 130 tys. zł i w tym czasie wnioski zakupowe trafiały bezpośrednio do Pionu Finansów i Księgowości. Następnie zorganizowano i przeprowadzono szkolenia pracowników Spółki oraz wprowadzono nowy regulamin i plan zamówień publicznych, a także wprowadzono weryfikację i ewidencję wniosków o zamówienia do kwoty 130 tys. zł. Prezes wyjaśnił, że większość osób zatrudnionych w Spółce nie miała wcześniej kontaktu z *upzp*, więc nowy regulamin musiał im dać podstawy do sporządzania wymaganych dokumentów (szacowania wartości zamówienia, analizy potrzeb i wymagań itp.). Wskazał także, że Spółka nie miała planu finansowego, a budżet był podzielony na piony, a nie kategorie kosztów, oraz że plan zamówień publicznych był niezbędny w celu prawidłowego oszacowania wartości zamówienia i ustalenia stosowanych trybów postępowania. Prezes nie wskazał od kiedy w Spółce faktycznie rozpoczęto stosowanie procedur udzielania zamówień publicznych, a jedynie, że procedury poszczególnych regulaminów były stosowane na bieżąco. Nie wskazał także, jaki wpływ tak późne wprowadzenie regulacji dot. zamówień publicznych i planu zamówień publicznych miało na udzielanie zamówień publicznych przez Spółkę.

NIK zwraca uwagę, że przyjęcie regulaminu udzielania zamówień i planu zamówień publicznych, a także faktyczne rozpoczęcie stosowania procedur zamówień publicznych na rok po rozpoczęciu działalności przez Spółkę mogło niekorzystnie wpłynąć na prowadzone przez Spółkę postępowania, zwłaszcza poprzez zawyżanie cen przez wykonawców oraz możliwe ograniczenie kręgu podmiotów zainteresowanych realizacją poszczególnych zamówień. Z uwagi na termin przeprowadzenia Igrzysk i konieczność przeprowadzenia ograniczonymi zasobami kadrowymi znacznej liczby postępowań (255 postępowań o wartości powyżej 130 tys. zł), wprowadzenie planu zamówień publicznych 7 grudnia 2022 r. mogło skutkować pośpiechem w organizacji postępowań o udzielenie zamówień publicznych i popełnionymi w związku z tym błędami w ich toku.

(akta kontroli str. 2044-2051, 2158-2161, 2194-2204, 3883-3899, 6477, 6491-6539, 6704-6705, 6710-6744, 6761-6791, 7565-7567, 7659-7673, 7720, 7723, 8268-8269)

2i. Spółka udzieliła zamówienia na *obrandowanie* autobusów w Warszawie, we Wrocławiu i w Gdańsku w formie zapytania ofertowego o wartości poniżej 130 tys. zł. Zrealizowano reklamy typu *fullback* na pięciu autobusach w Warszawie, reklamy typu *halfback* na trzech autobusach w Gdańsku i reklamy całopojazdowe na dwóch autobusach we Wrocławiu. Wartość udzielonego zamówienia wyniosła 150,3 tys. zł brutto. Dodatkowo Spółka zleciła świadczenie usług w zakresie reklamy całopojazdowej [...] ³⁷ na podstawie ustawy o wsparciu przygotowania Igrzysk (wartość umowy 214,9 tys. zł).

(akta kontroli str. 2126-2148, 2854, 7567, 8268-8269)

Ze środków dotacji MSiT zlecono kampanie reklamowe w TVP S.A. i w RMF FM. Reklamy zostały wyemitowane w grudniu 2022 r. i w styczniu 2023 r. Stanowiły świąteczną kampanię wizerunkową oraz promocję w zakresie naboru wolontariuszy

³⁷ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r. poz. 902) oraz art. 11 ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz. U. z 2022 r. poz. 1233) wyłączono jawność informacji w zakresie danych przedsiębiorcy. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy, który oznaczył tę informację jako tajemnicę przedsiębiorstwa.

Igrzysk. Wydatkowano m.in. 988,1 tys. zł na emisję reklam w TVP, 991,3 tys. zł na emisję reklam w stacji RMF FM oraz 49,2 tys. zł na emisję reklam w Radiu Kraków.
(akta kontroli str.5159-5178, 5866-5867, 7674-7719, 8071-8072)

Z tytułu świadczeń reklamowo-promocyjnych podczas *Europejskiego Festiwalu Biegowego – Dwa Beskidy* organizowanego przez *Fundację Na Ratunek*, Spółka zapłaciła na rzecz tej fundacji 150 tys. zł. Wydarzenie odbyło się od 30 czerwca do 2 lipca 2023 r. w Krynicy-Zdroju. Wydatek sfinansowano ze środków dotacji MSiT. Wartość umowy ustalono na podstawie cennika sporządzonego przez fundację. Spółka wydatkowała również 159,8 tys. zł z tytułu świadczeń promocyjno-reklamowych w związku z organizacją *Europejskiego Festiwalu Biegowego* w 2022 r. Prezes wyjaśnił, że biegi te miały charakter igrzyskowy, miały dobrą renomę. Wskazał także, że prawdopodobnie została sporządzona dokumentacja fotograficzna biegu. Wykonanie usług przez kontrahenta zostało potwierdzone odpowiednio raportem z realizacji umowy oraz protokołem odbioru.
(akta kontroli str. 7407-7427, 7533-7534, 8050-8070, 8268-8269, 8464-8508)

2j. Jeden wykonawca wziął udział w 11 postępowaniach o udzielenie zamówienia publicznego organizowanych przez Spółkę, z czego w siedmiu zostało mu udzielone zamówienie (w czterech częściowo), w trzech nie wybrano tego wykonawcy, a jedno postępowanie unieważniono.

Udzielone zamówienia dotyczyły: budowy *parkuru* (w trybie art. 5 ust. 1 ustawy o wsparciu przygotowania Igrzysk), dostawy, montażu i demontażu namiotów (w trybie przetargu nieograniczonego), wynajmu dużych namiotów (w trybie przetargu nieograniczonego), wynajmu z dostawą 24 koni (w trybie zapytania ofertowego na podstawie art. 5 ust. 1 ustawy o wsparciu przygotowania Igrzysk po unieważnieniu poprzedniego postępowania z powodu braku ofert), zaprojektowania, wykonania i dostawy podiów, ekspozytorów, puf i leżaków w jednej z trzech części (w trybie zapytania ofertowego na podstawie art. 5 ust. 1 ustawy o wsparciu przygotowania Igrzysk), wynajmu mebli z dostawą do poszczególnych lokalizacji rozgrywania zawodów na 8 części (w trybie negocjacji bez ogłoszenia i zamówienie z wolnej ręki na podstawie art. 214 ust. 1 pkt 5 *upzp*) oraz wynajmu mebli z dostawą do poszczególnych lokalizacji rozgrywania zawodów na 1 z 20 części (w trybie negocjacji bez ogłoszenia, art. 209 *upzp*). Zastosowany w ostatnim postępowaniu tryb negocjacji bez ogłoszenia przyjęto z powodu nieskutecznych starań Spółki o pozyskanie wyposażenia od gospodarzy obiektów. W Spółce nie odnaleziono dokumentów potwierdzających te starania i Prezes wyjaśnił, że w związku z liczbą zadań i presją czasu wynikającą z krótkich terminów realizacji zadań, nie każda decyzja była dokumentowana, gdyż odbywałoby się to ze szkodą dla realizacji innych działań i decyzji. Oferta wykonawcy złożona w postępowaniu w trybie negocjacji bez ogłoszenia na wynajem mebli z dostawą do poszczególnych lokalizacji rozgrywania zawodów w zakresie 8 części, na które później udzielono zamówienia z wolnej ręki na podstawie art. 214 ust. 1 pkt 5 *upzp*, opiewała na 366,8 tys. zł, natomiast w zamówieniu z wolnej ręki udzielono go w wysokości 488,1 tys. zł. Prezes wyjaśnił, że wynikało to z niewycenienia przez wykonawcę w pierwszym postępowaniu niektórych wymaganych elementów, co było powodem odrzucenia oferty. W częściach, w których wystąpił znaczny wzrost ceny między pierwszym a drugim postępowaniem, tj. obejmujących lokalizacje: Krynica-Zdrój i Stadion Miejski, ceny jednostkowe zaoferowane przez wykonawcę w drugim postępowaniu były niższe niż w pierwszym.

Nie wybrano oferty wykonawcy w trzech postępowaniach (wszystkie w trybie przetargu nieograniczonego), tj. na: wyposażenie obiektów w niezbędny sprzęt, zapewnienie personelu, oprawy muzycznej i produkcji materiałów video, dostawę gadżetów i materiałów reklamowych na potrzeby wyposażenia wolontariuszy.

Postępowanie na budowę parkuru (w trybie zapytania ofertowego na podstawie art. 5 ust. 1 ustawy o *wspieraniu przygotowania Igrzysk*) unieważniono, gdyż jedyna oferta złożona przez wykonawcę przekraczała kwotę jaką zamawiający zamierzał przeznaczyć na realizację zamówienia.

(akta kontroli str. 3301-3478, 5589-5655, 5846-5847, 5856-5857, 7169, 7171)

2k. Na zaprojektowanie, montaż i demontaż tymczasowych trybun ogłoszono dwa postępowania prowadzone na podstawie przepisów ustawy o *wspieraniu przygotowania Igrzysk* (nie prowadzono innych postępowań w tym zakresie):

- 15.REG.SPORT.2022³⁸ na zaprojektowanie, montaż i demontaż trybun przy zalewie nowohuckim, zalewie Kryspinów i w Ośrodku Sportu i Rekreacji „Kolna” (OSiR „Kolna”). Wartość zamówienia oszacowano na 1668 tys. zł netto (2051,6 tys. zł brutto). Postępowanie w trybie zapytania ofertowego opublikowano na platformie zakupowej 19 grudnia 2022 r. Wpłynęła jedna oferta za cenę 2435,4 tys. zł brutto. Ofertę błędnie sporządzono jako ofertę w postępowaniu 10.REG.SPORT.2022 na budowę boisk piaszczystych, jednak z załącznika 1.1 (kalkulacja ceny) i załączonych referencji wynikało, że dotyczy ona montażu trybun. Nie wzywano wykonawcy do poprawienia oferty, gdyż niezgodność wynikała z błędu zamawiającego – na platformie zakupowej dla przedmiotowego postępowania błędnie zamieszczono formularz ofertowy dla postępowania nr 10.REG.SPORT.2022. W związku ze zmianą zapotrzebowania zamawiający zaproponował zmniejszenie liczby trybun o jeden element (440 miejsc w OSiR „Kolna”) i zmniejszenie wynagrodzenia o 341,5 tys. zł, na co wykonawca wyraził zgodę. 26 stycznia 2023 r. zawarto umowę na 2093,9 tys. zł;
- 14.REG.POO.2023³⁹ na zaprojektowanie, montaż i demontaż trybun w lokalizacjach: stadion *Płaszowianki*, Góra Parkowa w Krynicy-Zdroju, plac targowy w Krzeszowicach, lodowisko w Nowym Targu, Akademia Nauk Stosowanych w Tarnowie. Wartość zamówienia oszacowano na 2435 tys. zł netto (2995,1 tys. zł brutto). Postępowanie w trybie zapytania ofertowego opublikowano na platformie zakupowej 17 lutego 2023 r. Wpłynęła 1 oferta (ten sam wykonawca) za cenę 2829 tys. zł brutto. 3 marca 2023 r. przeprowadzono z wykonawcą negocjacje, w wyniku których zadeklarował on obniżenie ceny o 200 tys. zł. Oferta dodatkowa z 6 marca 2023 r. opiewała jednak na 2799 tys. zł i na taką kwotę zawarto umowę 29 marca 2023 r.

Spółka nie składała zawiadomień do UOKiK w sprawie zawyżenia cen ofertowych w postępowaniu dotyczącym tymczasowych aren sportowych i zabudowy.

Była dyrektor Pionu Operacji Obiektowych wskazała, że wysokość ceny oferty złożonej w postępowaniu 15.REG.SPORT.2022 nie budziła podejrzeń co do jej zawyżenia z uwagi na trudny teren, na którym miały być posadowione trybuny, co wpływało na wysokość ceny. Była dyrektor Pionu Operacji Obiektowych nie była w stanie wskazać przebiegu negocjacji z wykonawcą w postępowaniu nr 14.REG.POO.2023. Prezes nie podał przyczyn obniżenia ceny przez wykonawcę.

(akta kontroli str. 2856, 3531-3715, 3756-3757, 6792, 6796, 8509, 8523-8524)

2l. Na dostawę znicza olimpijskiego i pochodni wraz z akcesoriami Spółka przeprowadziła postępowanie (8.ZP.PROM.2023) na podstawie *upzp*, które zostało unieważnione. Wartość tego zamówienia była oszacowana na 298,1 tys. euro, tj. 1327,8 tys. zł netto (1633,2 tys. zł brutto). Przedmiot zamówienia obejmował znicz, znicz przenośny na potrzeby sztafety igrzyskowej, 30 szt. pochodni, pojemniki z paliwem i inne akcesoria. Wartość zamówienia oszacowano na podstawie oferty branżowej firmy australijskiej, światowego lidera specjalizującego się w tego typu

³⁸ <https://platformazakupowa.pl/transakcja/707436>.

³⁹ <https://platformazakupowa.pl/transakcja/730030>.

produktach i technologii. Zastosowano tryb przetargu nieograniczonego. Ogłoszenie o zamówieniu opublikowano w dzienniku urzędowym UE 2 lutego 2023 r. Wpłynęła jedna oferta, złożona przez wykonawcę, na podstawie oferty którego oszacowano wartość zamówienia, za cenę 3581,1 tys. zł brutto (219,3% wartości szacowanej). Postępowanie unieważniono na podstawie art. 255 pkt 3 *upzp*.

Podjęto wówczas decyzję o ogłoszeniu odrębnych postępowań na zaprojektowanie i wykonanie znicza olimpijskiego oraz na dostawę pochodni.

Wartość usługi zaprojektowania i wykonania znicza olimpijskiego oszacowano na 694 tys. zł netto na podstawie konsultacji rynkowych przeprowadzonych z podmiotem zajmującym się pirotechniką i efektami specjalnymi w Polsce. Postępowanie o udzielenie zamówienia przeprowadzono na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy o wsparciu przygotowania Igrzysk. Ogłoszenia o zamówieniu nie publikowano w BIP, w którym wskazano, iż wszystkie zamówienia publiczne ogłoszone po 20 października 2022 r. znajdują się na stronie *platformazakupowa.pl*. Wpłynęło 7 ofert, z których wybrano ofertę, która uzyskała największą liczbę punktów w ocenianych kryteriach: cena (40%) i jakość wstępnej koncepcji (60%). Wybrana oferta była najtańsza spośród złożonych w postępowaniu. Oceniano 6 ofert, gdyż do jednej z nich nie dołączono koncepcji znicza. Umowę z wykonawcą podpisano 10 maja 2023 r. na 870,8 tys. zł brutto. Aneks nr 1 z 19 czerwca 2023 r. udzielono zamówienia dodatkowego w wysokości 125,5 tys. zł brutto, podwyższając całkowite wynagrodzenie do 996,3 tys. zł brutto – zmiana dotyczyła modyfikacji technologii zapalania znicza i dokonano jej na podstawie umowy z wykonawcą. Wydatki na rzecz wykonawcy z tytułu zamówienia wyniosły 968 tys. zł, gdyż zamawiający nie skorzystał z opcji o wartości 28,3 tys. zł na znicz przenośny i paliwo do niego.

Zamówienia na dostawę 80 pochodni wraz z akcesoriami na potrzeby organizacji Igrzysk udzielono z wolnej ręki na podstawie art. 214 ust. 1 pkt 1 lit. a *upzp* firmie, która jedyna złożyła ofertę w unieważnionym postępowaniu 8.ZP.PROM.2023. Wartość zamówienia oszacowano na 380 tys. zł netto. W uzasadnieniu wyboru trybu wskazano, że pochodnie musiały być bezpieczne dla nieprzeszkolonych użytkowników, zapewniać możliwość odpalenia jednej od drugiej, oraz że nie istnieje rozsądne rozwiązanie alternatywne lub zastępcze, a brak konkurencji nie jest wynikiem celowego zawężania parametrów zamówienia. Wykonanie całkowicie nowej pochodni (nowego produktu), który jest bezpieczny i spełnia wymogi zamawiającego, znacząco wydłużyłoby okres realizacji, uniemożliwiając wykorzystanie pochodni do organizacji Igrzysk.

Wynegocjowana cena wyniosła 82,2 tys. euro za 80 szt. pochodni. Była dyrektor Pionu Promocji i Marketingu wskazała, że firma, której udzielono zamówienia, była jedyną mającą doświadczenie w zakresie pochodni zapewniających bezpieczeństwo, jaką Spółka znalazła. Zawarta umowa nr 257/2023 z 31 maja 2023 r. określała wartość netto zobowiązania w wysokości 82,2 tys. euro, nie określała ceny brutto w euro, a także wskazywała, że podatki i cła zostaną opłacone przez zamawiającego. Faktycznie wystawione z tytułu dostawy pochodni faktury opiewały na 95,6 tys. euro (396,4 tys. zł), w tym cło i podatek VAT w wysokości 13,4 tys. euro. Prezes wyjaśnił, że umowę zawarto na kwotę netto, gdyż dział merytoryczny nie wiedział, jakie koszty publicznoprawne (cło, podatek poza wspólnotowym nabyciem towarów) będzie trzeba dodatkowo ponieść.

Odnosnie do liczby zamówionych pochodni Prezes wskazał, że po przygotowaniu listy osób, które powinny otrzymać pochodnię i ustaleniu liczby pochodni do obsługi ceremonii otwarcia i trasy *ognia pokoju*, oszacowano liczbę pochodni na 80 szt.

W odpowiedzi na pytanie o różnicę pomiędzy wartością zamówienia na dostawę znicza i pochodni a sumą wartości odrębnych zamówień na dostawę znicza i dostawę

poходni, była dyrektor Pionu Promocji i Marketingu wskazała, że krąg potencjalnych dostawców znicza był większy.

(akta kontroli str. 851-854, 3961-4066, 4627-4648, 5656-5832, 6830-6831, 6480, 6864-6950, 7722, 7725, 8270-8272)

Wykonawcy, któremu udzielono zamówienia na zaprojektowanie i dostawę znicza olimpijskiego, Spółka udzieliła także zamówień na zakup materiałów promocyjnych na potrzeby promocji Igrzysk (44,5 tys. zł) oraz na rozstawienie stoiska promocyjnego podczas XIX Memoriału Wagnera 17 sierpnia 2022 r. (91 tys. zł). Wybór wykonawcy uzasadniono najlepszą jakością za konkurencyjną cenę. Była dyrektor Pionu Promocji i Marketingu wskazała, że stoisko zorganizowano z powodu dużej popularności wydarzenia siatkarskiego, na którym je rozstawiono i które było pierwszym dużym wydarzeniem, na którym można było reklamować Igrzyska. Zlecenia udzielono firmie zewnętrznej, gdyż w tym czasie Spółka nie miała jeszcze własnych materiałów *eventowych* umożliwiających zorganizowanie stoiska we własnym zakresie. Wskazała również, że oceniła to stoisko jako ciekawsze od pozostałych zaproponowanych w postępowaniu, pomimo że nie było najtańsze (pozostałe oferty opiewały na 80,4 tys. zł i 114,1 tys. zł). Stoisko cieszyło się dużym zainteresowaniem, było rozbudowane i atrakcyjne.

(akta kontroli str. 3883-3914, 3915-3960, 6710-6744, 6799, 6801, 6830, 8268-8269)

21. W wyniku realizacji przez firmę *Pentagon Research* umowy z 10 maja 2023 r. wykonane zostały badania sposobu organizacji Igrzysk, świadomości i nastrojów społecznych oraz ocena infrastruktury sportowej. W ramach tych badań określono m.in. ekwiwalent reklamowy Igrzysk na poziomie 731 mln zł.

(akta kontroli str. 4685, 6543, 6829-6830, 6834, 8268-8269)

Efekty działań promocyjnych Igrzysk określone na podstawie szacunków ich wykonawców, zostały wskazane w sprawozdaniu merytorycznym końcowym z realizacji zadania objętego dotacją MSiT jako:

- dotarcie do około 100 mln odbiorców w Krakowie za pośrednictwem reklamy całopojazdowej na pojazdach komunikacji miejskiej,
- dotarcie do 62 mln odbiorców w Warszawie, w Gdańsku i we Wrocławiu za pośrednictwem reklamy całopojazdowej na pojazdach komunikacji miejskiej,
- dotarcie z kampanią reklamową w Galerii Krakowskiej w Krakowie do średnio 100 tys. osób dziennie od 1 marca do 31 lipca 2023 r.,
- dotarcie z kampanią reklamową na lotnisku Kraków-Balice do 4678,9 tys. osób.

Prezes nie podał sposobu ustalenia ww. efektów działań promocyjnych.

Była dyrektor Pionu Promocji i Marketingu wskazała, że efekty działań promocyjnych były szacowane przez ich wykonawców, a w zakresie ekwiwalentu reklamowego Igrzysk – przez wyspecjalizowaną firmę na zlecenie Spółki.

W wyniku prowadzonych działań promocyjnych spółka dotarła do szacunkowo 194,8 mln odbiorców⁴⁰. Treści publikowane w przestrzeni internetowej osiągnęły 55,1 mln wyświetleń.

(akta kontroli str. 2775, 4685, 4712-4719, 5583, 5589, 6829-6830, 8268-8269)

W wyniku wydatkowania środków dotacji MSiT uzyskano efekty w postaci:

- zapewnienia bezpieczeństwa 3762 mieszkańcom wioski zawodniczej i kibicom oraz porządku i bezpieczeństwa w czasie rozgrywania zawodów, organizacji ceremonii otwarcia i zamknięcia Igrzysk,
- unifikacji strojów osób zaangażowanych w organizację Igrzysk,

⁴⁰ Dane szacowane przez wykonawców kampanii reklamowych.

- zakwaterowania i wyżywienia 3838 uczestników Igrzysk i osób zaangażowanych w ich organizację,
- gotowości 26 obiektów sportowych oraz obiektów tymczasowych do przeprowadzenia zawodów,
- gotowości dodatkowych przestrzeni organizacyjnych (namiotów i kontenerów), miejsc świadczenia usług cateringowych, 7680 miejsc na trybunach tymczasowych, zapewnienia niezbędnej infrastruktury organizacyjnej i wyposażenia,
- nabycia sprzętu sportowego użytego do organizacji zawodów w 12 dyscyplinach,
- dotarcia z kampaniami reklamowymi do odbiorców krajowych i zagranicznych, zwiększenia rozpoznawalności marki, wykreowania symboli i wizerunku Igrzysk oraz pozytywnej atmosfery wokół wydarzenia,
- zapewnienia gotowości obszarów sportowych na obiektach i sprzętu sportowego oraz realizacji zawodów w 17 dyscyplinach, 218 ceremoniach medalowych, analizy 2186 próbek od 981 zawodników pod kątem stosowania substancji niedozwolonych,
- zaangażowania 1898 osób personelu medycznego, 11 szpitali i 480 karettek oraz reakcji w 495 przypadkach pogorszenia stanu zdrowia,
- produkcji 580 godzin sygnału telewizyjnego z 26 sportów, ceremonii otwarcia i zamknięcia Igrzysk oraz jego dystrybucji do telewizji prywatnych i publicznych,
- organizacji obsługi administracyjnej, prawnej, finansowej, kadrowej i dotyczącej postępowań przetargowych i zakupów.

(akta kontroli str. 2773-2776)

2m. Według sprawozdania merytorycznego złożonego do MSiT oszacowane przez Spółkę koszty organizacji poszczególnych zawodów, obejmujące zakup i wynajem sprzętu oraz organizację samych zawodów, sfinansowane z dotacji MSiT wyniosły: 11 110,1 tys. zł pięciobój nowoczesny, 9542,8 tys. zł szermierka, 9323,3 tys. zł triathlon, 9085,2 tys. zł kajakarstwo górskie, 9053,8 tys. zł skoki narciarskie na igielicie, 8986,7 tys. zł kajakarstwo klasyczne, 8863,5 tys. zł tenis stołowy, 8602 tys. zł łucznictwo, 8572,5 tys. zł koszykówka 3x3, 8485,4 tys. zł rugby 7, 8336,4 tys. zł *teqball*, 8362,2 tys. zł *padel*, 8273,6 tys. zł karate, 8148 tys. zł boks, 8036,3 tys. zł lekkoatletyka, 8021 tys. zł *breaking*, 7768,2 tys. zł wspinaczka sportowa, 7710,3 tys. zł judo, 7695,7 tys. zł taekwondo, 7506,3 tys. zł strzelectwo, 7497,1 tys. zł kolarstwo górskie, 6970,6 tys. zł skoki do wody, 6941,7 tys. zł badminton, 6902,3 tys. zł pływanie artystyczne, 6693,5 tys. zł piłka ręczna plażowa, 6693,5 tys. zł piłka nożna plażowa, 6368,5 tys. zł *BMX freestyle*, 6281,3 tys. zł kickboxing, 6281,3 tys. zł *Muay Thai*.

Z dotacji MSiT poniesiono także koszty *multidyscyplinarne* w wysokości 40 376,6 tys. zł i koszty pośrednie na poziomie 4328,7 tys. zł.

(akta kontroli str. 4919-4921, 5043-5044, 6857-6858)

W latach 2022–2023 Spółka zatrudniała odpowiednio 143 i 252 osoby, których koszty wynagrodzeń były zaliczane do kosztów bezpośrednich w ramach dotacji MSiT. Wydatki na wynagrodzenia tych osób wyniosły łącznie 13 426,1 tys. zł, z tego 222,2 tys. zł w 2022 r. i 13 203,9 tys. zł w 2023 r. Średnie wynagrodzenie osób zatrudnionych na podstawie umów o pracę, których wynagrodzenie zaliczono do kosztów bezpośrednich⁴¹ wyniosło 9,1 tys. zł brutto.

W latach 2022–2023 Spółka zatrudniała odpowiednio 59 i 74 osoby, których koszty wynagrodzeń były zaliczane do kosztów pośrednich w ramach dotacji MSiT. Wydatki na wynagrodzenia tych osób wyniosły łącznie 1930,7 tys. zł, z tego 238,7 tys. zł

⁴¹ W ramach dotacji MSiT nie wydzielano grup stanowisk.

w 2022 r. i 1692 tys. zł w 2023 r. Średnie wynagrodzenie osób zatrudnionych na podstawie umów o pracę, których wynagrodzenie zaliczono do kosztów pośrednich wynosiło 9,7 tys. zł brutto.

(akta kontroli str. 2758, 4872-4918, 4957-4968, 6858)

W odpowiedzi na żądanie przedłożenia dokumentacji stanowiącej podstawę przypisania wynagrodzeń osób zatrudnionych w ramach kosztów bezpośrednich do poszczególnych kategorii kosztów, Prezes wskazał, że w Spółce nie odnaleziono takiej dokumentacji. Podał, że przypisanie w rozliczeniu dotacji wynagrodzeń w ramach kosztów bezpośrednich do poszczególnych rodzajów kosztów odbyło się w drodze roboczych ustaleń z DIE w MSiT, *na zasadzie tożsamości rodzaju kosztu z zakresem działania danego pionu*, np. wynagrodzenia w Pionie Sportu ujęto w pozycji *Organizacja zawodów i wydarzeń sportowych*, wynagrodzenia w Pionie Hospitality – w pozycji *Usługi świadczone dla uczestników (...)*, itd.

Były koordynator ds. rozliczania dotacji MSiT wskazał, że dokonał przyporządkowania wynagrodzeń osób zatrudnionych w ramach kosztów bezpośrednich w łącznej wysokości 13 198,7 tys. zł do poszczególnych pozycji kosztów w sposób następujący: 6200,8 tys. zł (47%) do kosztów usług świadczonych dla uczestników i innych osób zaangażowanych w organizację i przeprowadzenie Igrzysk, 2185,9 tys. zł (16,6%) do kosztów promocji Igrzysk, 2064,5 tys. zł (15,6%) do kosztów organizacji zawodów i wydarzeń sportowych, 1391,3 tys. zł (10,5%) do kosztów ochrony fizycznej obiektów i terenów, 1032,1 tys. zł (7,8%) do kosztów produkcji sygnału telewizyjnego i obsługi technicznej mediów, a 324,1 tys. zł (2,5%) do kosztów opieki medycznej.

(akta kontroli str. 6638, 6641-6642, 6838, 6845)

2n. Sprawozdanie częściowe z wykorzystania dotacji sporządzono i przekazano MSiT 30 stycznia 2023 r. Zawierało ono załączniki wymagane na podstawie umowy dotacji. Kwota dotacji na realizację zadania w 2022 r. wyniosła 22 696 tys. zł. Spółka była zobowiązana ją wykorzystać poprzez zapłatę za zrealizowane zadanie w okresie od dnia podpisania umowy (16 listopada 2022 r.) do 31 grudnia 2022 r..

Rozliczono środki na koszty związane z organizacją zawodów i wydarzeń sportowych (15 920,8 tys. zł), promocję Igrzysk (5063,8 tys. zł), koszty pośrednie niezbędne do obsługi zadania (1248,3 tys. zł), koszty dotyczące ceremonii otwarcia i zamknięcia Igrzysk oraz inne ceremoniału (222,2 tys. zł), na zakup lub wynajem sprzętu IT, technicznego i sportowego (194,3 tys. zł), na usługi świadczone dla uczestników i innych zaangażowanych osób (37,8 tys. zł) oraz na produkcję sygnału telewizyjnego i obsługę techniczną mediów (8,8 tys. zł).

(akta kontroli str. 481, 722, 4509-4599)

Sprawozdanie końcowe z wykorzystania dotacji sporządzono i przekazano MSiT 30 października 2023 r. Zwrotu niewykorzystanej dotacji (1751,5 tys. zł) dokonano odpowiednio: 13 października 2023 r. w wysokości 1707 tys. zł, 30 października 2023 r. w kwocie 16,2 tys. zł i 31 października 2023 r. w wysokości 17,2 tys. zł. Dodatkowo 20 marca 2024 r. Spółka zwróciła na rachunek MSiT środki w wysokości 11,9 tys. zł, stanowiące środki przekazane z MSiT na pokrycie kosztów pośrednich (11,3 tys. zł) oraz odsetki z tytułu nieterminowego zwrotu tych środków (0,6 tys. zł). Kwestię tę przedstawiono w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

Sprawozdanie zawierało załączniki wymagane na podstawie umowy dotacji, tj. zestawienie zbiorcze kosztów, koszty organizacyjne w poszczególnych sportach, usługi świadczone dla uczestników i innych osób, zakup lub wynajem sprzętu IT technicznego i sportowego, promocja, organizacja zawodów i wydarzeń sportowych, koszty pośrednie, wynagrodzenia w kosztach pośrednich, wykaz osób zatrudnionych w ramach kosztów bezpośrednich, zestawienie faktur i rachunków oraz sprawozdanie merytoryczne końcowe z realizacji zadania publicznego.

Odrębnie sporządzono rozliczenie końcowe dotacji dla środków przyznanych na podstawie aneksów nr 4 i nr 5 do umowy dotacji. Obejmowało ono rozliczenie podstawowej części dotacji (nie sporządzono załącznika dotyczącego kosztów pośrednich, gdyż aneksy te nie wprowadzały żadnych zmian w tym zakresie).

Kwota dotacji na realizację zadania w 2023 r. wyniosła 255 873,6 tys. zł, z tego 171 070,6 tys. zł stanowiło kwotę dotacji wynikającą z pierwotnej umowy, 38 740,2 tys. zł środki przyznane na podstawie aneksu nr 4, a 46 062,8 tys. zł środki przyznane na podstawie aneksu nr 5. Kwotę tę zleceniobiorca był obowiązany wykorzystać poprzez zapłatę za zrealizowane zadanie w okresie od 1 stycznia do 30 września 2023 r.

Rozliczono środki w łącznej wysokości 276 818,1 tys. zł, z tego: 84 684,7 tys. zł na usługi świadczone dla uczestników i innych zaangażowanych osób, 47 621,8 tys. zł na produkcję sygnału telewizyjnego i obsługę techniczną mediów, 46 155 tys. zł na tymczasowe areny sportowe i zabudowę, 29 328,7 tys. zł na organizację zawodów i wydarzeń sportowych, 20 065 tys. zł na ceremonie otwarcia i zamknięcia Igrzysk oraz inne ceremonie, 17 549,6 tys. zł na ochronę fizyczną obiektów i terenów, 14 536,9 tys. zł na promocję Igrzysk, 4755,6 tys. zł na opiekę medyczną, 4328,7 tys. zł na koszty pośrednie niezbędne do obsługi zadania, 4115,8 tys. zł na zakup oficjalnych strojów, 3646,4 tys. zł na zakup lub wynajem sprzętu IT, technicznego i sportowego i usługi porządkowe, 30 tys. zł na sprzątanie i odbiór odpadów.

(akta kontroli str. 719-721, 4680-4969, 4752-4753, 5043-5044, 6803, 6820, 6862-6863, 8276)

W dokumentacji rozliczeniowej dotacji MSiT stwierdzono nieścisłości pomiędzy załącznikami z rozliczenia końcowego, a wykazami faktur wskazanych w rozliczeniu częściowym za 2022 r. i w załączniku do rozliczenia końcowego, który obejmował wykaz faktur za 2023 r. W złożonych w ramach rozliczenia dotacji MSiT wykazach faktur za 2022 r. (zał. nr 10) i za 2023 r. (zał. nr 24) wykazano sfinansowanie ze środków dotacji MSiT zakup sprzętu sportowego w wysokości odpowiednio 194,3 tys. zł i 3480,7 tys. zł, tj. łącznie 3675 tys. zł, podczas gdy w rozliczeniu końcowym (zał. nr 21) koszty zakupu lub wynajmu sprzętu IT, technicznego i sportowego sfinansowane ze środków dotacji MSiT wyniosły 3646,4 tys. zł, tj. mniej o 28,6 tys. zł. Z kolei w złożonych w ramach rozliczenia dotacji MSiT załącznikach dotyczących kosztów pośrednich, tj. w wykazie osób zatrudnionych w 2023 r. i w zestawieniu rachunków za 2022 i 2023 r. wykazano sfinansowanie ze środków dotacji MSiT kosztów pośrednich w wysokości odpowiednio 1692 tys. zł, 1248,3 tys. zł i 1406,8 tys. zł, tj. łącznie 4347,1 tys. zł, podczas gdy w rozliczeniu końcowym (zał. nr 21) koszty pośrednie sfinansowane ze środków dotacji MSiT wyniosły 4328,7 tys. zł, tj. mniej o 18,4 tys. zł. Prezes wyjaśnił, że w Spółce nie odnaleziono dokumentów pozwalających wyjaśnić powyższe rozbieżności.

W ramach rozliczenia dotacji z MSiT za 2023 r. nie sporządzono załącznika nr 21 (zestawienie zbiorcze z realizacji zadania publicznego) dla kosztów rozliczonych w 2023 r. w ramach umowy. Sporządzono natomiast takie załączniki odrębnie dla aneksów nr 4 i nr 5 oraz dla całości zadania (tj. za lata 2022–2023). Prezes wyjaśnił, że wynikało to z zapisów umowy dotacji, która nie przewidywała złożenia rozliczenia za 2023 r.

(akta kontroli str. 4072, 4125, 4528, 4557-4566, 4752-4753, 4775-4777, 4791-4807, 4839, 4957-4968, 4979-4980, 5043-5044, 6800, 6803, 7314-7315, 7429-7430)

Rozliczenie dotacji MSiT za 2022 r. zostało przyjęte w zakresie rzeczowym i finansowym 28 lutego 2023 r., natomiast 30 listopada 2023 r. MSiT odmówiło zatwierdzenia rozliczenia całości zadania i rozliczenia umowy dotacji. Dyrektor DIE

zawiadomił Spółkę, że nie jest możliwe zatwierdzenie rozliczenia zadania i dokonanie rozliczenia umowy dotacji, ponieważ złożona przez Spółkę dokumentacja i wyjaśnienia są niewystarczające i wymagają uzupełnienia, a następnie pogłębionych analiz zasadności i prawidłowości ponoszonych wydatków. Uznano, że Spółka nie wywiązała się z postanowień umowy zobowiązujących ją do zwrotu podatku VAT. Spółka jako czynny płatnik VAT składała deklaracje, w których zadeklarowała organom skarbowym nadwyżkę podatku VAT naliczonego (od faktur zakupu) nad należnym (od faktur sprzedaży) do przeniesienia na okresy późniejsze, nie dokonując przy tym zwrotu VAT na rachunek MSiT (zwrotu podatku należało dokonać w terminie 14 dni od złożenia deklaracji dla podatku od towarów i usług, w której Spółka dokonała obniżenia podatku należnego). Zarówno w rozliczeniu końcowym, jak i w odpowiedzi na wezwanie MSiT Spółka nie przekazała dokumentacji dotyczącej rozliczenia VAT. W związku z powyższym Minister (z upoważnienia dyrektora DIE) w piśmie z 30 listopada 2023 r. poinformował o braku możliwości zatwierdzenia rozliczenia zadania i dokonania rozliczenia umowy. Minister uznał, że Spółka nie wywiązała się z postanowień § 9 ust. 8-10 umowy dotacji i zobowiązana jest do niezwłocznego zwrotu podatku VAT wraz z należnymi odsetkami. W związku z tym wskazał w tym piśmie, że wzywa Spółkę do niezwłocznego zwrotu na rachunek MSiT wskazany w umowie podatku VAT wraz z należnymi odsetkami. Minister podniósł, że biorąc to pod uwagę, niezbędne jest przeanalizowanie wszystkich dokumentów finansowych mających związek z udzieloną dotacją.

1 grudnia 2023 r. Spółka poinformowała MSiT, że zgodnie z umową dotacji jest zobowiązana do zwrotu VAT w sytuacji jego odzyskania ze źródeł budżetu państwa, oraz że nie otrzymała z urzędu skarbowego zwrotu VAT w wyniku obniżenia podatku należnego o naliczony przy nabyciu towarów i usług opłaconych z uzyskanego dofinansowania.

W odpowiedzi na żądanie MSiT dotyczące uzupełnienia rozliczenia dotacji o łączną kwotę VAT, przekazanie wyciągu z ewidencji księgowej wydatków poniesionych ze środków dotacji oraz przedłożenia wykazu faktur z podziałem na kwotę netto i VAT Spółka podniosła m.in., że sam fakt ujęcia w rozliczeniu deklaracyjnym Spółki wartości netto i kwoty VAT z tytułu wydatków sfinansowanych z dotacji MSiT nie powoduje zaistnienia sytuacji odzyskania kwoty podatku ze środków budżetowych, oraz że nie widzi możliwości takiego uzupełniania wykazu faktur, gdyż byłby on niezgodny z załącznikami do umowy dotacji. 27 grudnia 2023 r. MSiT ponowiło żądanie uzupełnienia rozliczenia w takim samym zakresie w terminie do 5 stycznia 2024 r. pod rygorem uznania dotacji za wykorzystaną niezgodnie z przeznaczeniem. Spółka wniosła o uwzględnienie podczas procesu rozliczania końcowego dotacji podjętej przez nią procedury wnioskowania o wydanie interpretacji indywidualnej w zakresie podatku VAT.

(akta kontroli str. 6802, 6804-6819)

Spółka miała status czynnego podatnika VAT od 25 stycznia 2022 r. i jako podmiot rozpoczynający w 2022 r. wykonywanie działalności gospodarczej, celem rozliczenia podatku od towarów i usług, na podstawie art. 86 ust. 2e ustawy o VAT wystąpiła do Naczelnika Urzędu Skarbowego Kraków-Stare Miasto o szacunkowe określenie prewspółczynnika VAT, proponując ustalenie go na podstawie danych prognostycznych dotyczących katalogu kosztów niezbędnych do poniesienia z tytułu organizacji Igrzysk. Naczelnik Urzędu Skarbowego pismami z 27 września i 7 października 2022 r. poinformował Spółkę, że przyjął wysokość szacunkowego prewspółczynnika sprzedaży na rok 2022 na poziomie 95% akceptując obraną przez Spółkę metodę.

W księgach rachunkowych 2022 r., na wniosek biegłego rewidenta badającego sprawozdanie finansowe za 2022 r., utworzono rezerwę na zwrot VAT od kosztów

poniesionych z dotacji w wysokości 3480,9 tys. zł. Rezerwa została zawiązana, gdyż zwrot miał nastąpić w kolejnym roku obrotowym.

(akta kontroli str. 223, 3771-3772, 7241-7263)

Zgodnie z § 9 ust. 8 umowy dotacji z MSiT, w przypadku gdy podatek VAT został sfinansowany/zapłacony z uzyskanego dofinansowania, a następnie zleceniobiorca odzyskał ten podatek ze środków budżetu państwa na podstawie ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług⁴², to zobowiązany był zwrócić tę kwotę w wysokości proporcjonalnej do udziału dofinansowania w sfinansowaniu podatku VAT. Zwrot ten miał nastąpić w terminie 14 dni od uzyskania zwrotu podatku VAT lub od złożenia deklaracji dla podatku od towarów i usług, w której Spółka dokonała obniżenia podatku należnego (§ 9 ust. 10). Zgodnie z § 9 ust. 9 umowy dotacji Spółka zobowiązała się do zwrotu na rachunek MSiT kwot podatku VAT, jakie otrzymał od urzędu skarbowego w wyniku obniżenia podatku należnego o kwotę podatku naliczonego przy nabyciu towarów i usług opłaconych z dofinansowania w terminie 14 dni od otrzymania zwrotu tego podatku.

Wyjaśniając, czy Spółka na podstawie ustawy o VAT odzyskała podatek VAT od zakupów rozliczonych w ramach dotacji MSiT w latach 2022–2023, Prezes wskazał, że dokonując rozliczenia podatku VAT z organem podatkowym, Spółka wykazała w złożonych plikach JPK m.in. wartości nabycia towarów i usług dla potrzeb działalności Spółki, udokumentowane fakturami sfinansowanymi ze środków dotacji. Spółka nie ubiegała się o zwrot podatku VAT z urzędu skarbowego z uwagi na to, że ostateczne rozliczenie podatku VAT i sposób jego dokonania było uzależnione od uzyskania interpretacji indywidualnej. Prezes wskazał, że dopiero takie rozliczenie miało stanowić o możliwości docelowego rozliczenia środków dotacji, by zachować obowiązujące regulacje, w tym dotyczące zakazu podwójnego finansowania wydatków obejmujących podatek VAT.

Prezes wskazał, że w kwotach rozliczonych w ramach dotacji MSiT ujęto podatek VAT od rozliczanych zakupów, który wyniósł 3481,1 tys. zł w 2022 r. i 29 328,2 tys. zł w 2023 r. W deklaracjach VAT Spółka wykazała nadwyżki podatku naliczonego nad należnym do zwrotu na rachunek rozliczeniowy podatnika w następujących wysokościach: 18,7 tys. zł za listopad 2022 r., 3481,1 tys. zł za grudzień 2022 r., 900 tys. zł za styczeń 2023 r., 4500 tys. zł za maj 2023 r. 11 000 tys. zł za czerwiec 2023 r. i 23 000 tys. zł za lipiec 2023 r.

Pismem z 11 marca 2024 r. Spółka poinformowała Ministra Sportu i Turystyki, że 11 i 12 stycznia 2024 r. Spółka złożyła jednolite pliki kontrolne dla potrzeb zadeklarowania podatku VAT za listopad i grudzień 2022 r., w których dokonała korekty rozliczenia VAT części deklaracyjnej i ewidencyjnej. 4 marca 2024 r. wpłynęły na rachunek Spółki środki pieniężne z Urzędu Skarbowego z tytułu zwrotu podatku VAT w kwotach zadeklarowanych przez Spółkę, tj. 18,7 tys. zł za listopad 2022 r. i 3481,1 tys. zł za grudzień 2022 r. Pismem z 11 marca 2024 r. Spółka poinformowała o tym Ministra Sportu i Turystyki. Zadeklarowała udział kwot odzyskanego podatku VAT sfinansowanego ze środków dotacji MSiT za listopad 2022 r. w wysokości 18,7 tys. zł, a za grudzień 2022 r. w kwocie 3462,4 tys. zł, tj. łącznie 3481,1 tys. zł. Kwotę tę zwrócono na rachunek MSiT 12 marca 2024 r.

Pismem z 13 marca 2024 r. Spółka zwróciła się do Ministra Sportu i Turystyki z prośbą o przedstawienie merytorycznego uzasadnienia zawartego w piśmie z 30 listopada 2023 r. stwierdzenia, że *niemożliwe jest rozliczenie dotacji*. Prezes wskazał, że Spółka nie otrzymała informacji o formalnym przyjęciu bądź odmowie przyjęcia przedłożonego sprawozdania z realizacji zadania publicznego. Zauważył przy tym, że pięcioosobowy zespół DIE w MSiT zajmujący się nadzorem i rozliczeniem dotacji

⁴² Dz.U. z 2024 r. poz. 361, dalej: *ustawa o VAT*.

przeznaczonej na przygotowanie i organizację Igrzysk nie powinien mieć problemów z terminowym rozliczeniem dotacji, oraz że tocząca się kontrola Departamentu Kontroli i Nadzoru MSiT nie powinna mieć wpływu na rozliczenie dotacji.

(akta kontroli str. 1604-1605, 1610-1611, 4120-4130, 6643-6644, 6654-6656, 6656-6672, 7264-7303)

5 czerwca 2023 r. Spółka wystąpiła do Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej o wydanie interpretacji indywidualnej w sprawie opodatkowania podatkiem VAT, zadając pytania:

- czy Spółka prawidłowo postąpiła nie ujmując dotychczas w podstawie opodatkowania VAT pozyskanych tytułem realizacji Igrzysk dotacji celowych z budżetu państwa na sfinansowanie opłaty licencyjnej oraz na dofinansowanie przygotowania i organizacji Igrzysk, a także dotacji od Województwa Małopolskiego (WM) i od Gminy Miejskiej Kraków (GMK) oraz nie rozliczając ich kwot w ewidencji i deklaracji dla potrzeb VAT w poszczególnych okresach rozliczeniowych;
- czy Spółka realizując Igrzysk będzie zobowiązana do stosowania prewspółczynnika VAT przy rozliczeniu wydatków związanych z Igrzyskami, finansowanych ze źródeł własnych, jak i otrzymanych dotacji celowych, czy też Spółce z uwagi na świadczenie odpłatnych usług jedynie opodatkowanych VAT (według stawki podstawowej oraz obniżonej) przysługiwać będzie pełne prawo odliczenia VAT;
- czy w sytuacji, gdy Spółce przysługiwać będzie pełne prawo odliczenia VAT z tytułu wydatków związanych z realizacją Igrzysk korekta kwoty podatku naliczonego zakończonego roku podatkowego 2022 winna zostać dokonana przez Spółkę w deklaracji podatkowej składanej za styczeń 2023 r., tj. za pierwszy okres rozliczeniowy roku następującego po roku podatkowym, za który dokonuje się korekty.

KIS pozostawiła ten wniosek bez rozpatrzenia, gdyż odpowiedź Spółki (z 28 sierpnia 2023 r.) na wezwanie KIS o doprecyzowanie stanu faktycznego i przedstawienie własnego stanowiska (z 17 sierpnia 2023 r.) zdaniem KIS nie pozwalało na wydanie interpretacji. 31 października 2023 r. Spółka wniosła zażalenie na to postanowienie, jednak 22 grudnia 2023 r. zostało ono utrzymane w mocy. 26 stycznia 2024 r. Spółka wniosła do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Krakowie skargę na postanowienie Dyrektora KIS z 22 grudnia 2023 r.

27 listopada 2023 r. Spółka ponownie złożyła wniosek o wydanie interpretacji indywidualnej, wskazując w piśmie przewodnim, że udzielenie tej interpretacji indywidualnej było niezbędne celem prawidłowego rozliczenia podatku VAT z tytułu poczynionych wydatków na organizację Igrzysk, a także rozliczenia wydatków pozyskanych przez Spółkę dotacji celowych ze środków publicznych finansujących w części te wydatki, tj. w zakresie kwalifikowalności VAT ujętego w wydatkach. W złożonym wniosku przedstawiła takie same pytania, jak we wniosku z 5 czerwca 2023 r. Na wezwanie KIS z 17 stycznia 2024 r. Spółka 30 stycznia 2024 r. uzupełniła złożony wniosek. W przedstawionym stanowisku Spółka uznała, że

- prawidłowo postąpiono nie ujmując dotychczas w podstawie opodatkowania VAT dotacji celowych pozyskanych tytułem realizacji Igrzysk,
- nie była zobowiązana do stosowania prewspółczynnika VAT przy rozliczeniu wydatków związanych z Igrzyskami finansowanych ze źródeł własnych, jak i z kwot dotacji celowych; z uwagi na świadczenie odpłatnych usług jedynie opodatkowanych VAT (według stawki podstawowej lub obniżonej) przy realizacji Igrzysk przysługiwać miało pełne prawo odliczenia VAT (przy założeniu kontynuacji wyłącznie czynności opodatkowanych VAT według stawki podstawowej i obniżonej) zarówno od wydatków ponoszonych

- w 2023 r. i dalszych, jak i z tytułu wydatków poniesionych w 2022 r. związanych z organizacją Igrzysk;
- korekta kwoty podatku naliczonego zakończonego roku podatkowego 2022 winna była być dokonana przez Spółkę w deklaracji podatkowej złożonej za styczeń 2023 r., tj. za pierwszy okres rozliczeniowy roku następującego po roku podatkowym, za który dokonywała korekty; w związku z upływem terminu złożenia deklaracji za styczeń 2023 r. Spółka miała uwzględnić korektę roczną odliczenia VAT za 2022 składając korektę deklaracji za styczeń 2023 r. w tym zakresie, natomiast w zakresie wydatków rozliczonych od stycznia 2023 r. Spółka miała korygować poszczególne ewidencje i deklaracje VAT za każdy miesiąc składając stosowne deklaracje korekty.

Dyrektor KIS w interpretacji indywidualnej z 11 marca 2024 r. wskazał, że stanowisko Spółki w sprawie nieujmowania w podstawie opodatkowania podatkiem VAT dotacji celowych uzyskanych na realizację Igrzysk było nieprawidłowe, natomiast w zakresie prawa do odliczania podatku VAT naliczonego od wydatków związanych z organizacją Igrzysk oraz korekty kwoty podatku naliczonego od wydatków poniesionych w związku z organizacją Igrzysk było prawidłowe.

9 kwietnia 2024 r. Spółka złożyła na tę interpretację skargę do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Krakowie zaskarżając ją w całości.

NIK zwraca uwagę, że w przypadku utrzymania przez Sąd interpretacji indywidualnej Dyrektora KIS z 11 marca 2024 r. dokonane przez Spółkę korekty rozliczenia i deklaracji VAT mogą w znaczący sposób wpłynąć na wysokość dotychczas ustalonej nadwyżki podatku naliczonego nad należnym do zwrotu.

NIK zauważa przy tym, że Spółka wystąpiła o interpretację indywidualną w sprawie dotyczącej podatku VAT dopiero w czerwcu 2023 r., tj. po upływie siedmiu miesięcy od zawarcia umowy dotacji z WM, ponad sześciu miesięcy od zawarcia umowy dotacji z MSiT i ponad trzech miesięcy od zawarcia umowy z GMK, w sytuacji gdy status czynnego podatnika VAT miała już od 25 stycznia 2022 r. i znany jej był od początku sposób finansowania i dofinansowania zadań związanych z przygotowaniem i organizacją Igrzysk.

(akta kontroli str. 6484, 6654-6672, 6978-7049, 7052, 7184-7240, 7313, 7316, 7530-7531)

Spółka nie przekazywała do MSiT odsetek bankowych od przekazanych środków dotacji, gdyż rachunek, na którym były one przechowywane był nieoprocentowany.

Prezes wskazał, że umowa dotacji nie nakładała obowiązku posiadania oprocentowanego rachunku, a jedynie dopuszczała taką możliwość. Wskazał także, że Spółka nie dysponowała środkami publicznymi w celu pozyskiwania z nich jakiegokolwiek przychodu.

(akta kontroli str. 6802, 7313, 7316, 7323-7325)

Prawidłowość wykorzystania środków publicznych przekazanych przez MSiT w 2022 i 2023 r. była przedmiotem kontroli MSiT. Do dnia kontroli (31 maja 2024 r.) Spółka nie otrzymała wystąpienia pokontrolnego dotyczącego środków przekazanych w 2022 ani w 2023 r. Termin ważności upoważnienia MSiT do kontroli w zakresie 2022 r. upłynął 1 grudnia 2023 r., a w zakresie 2023 r. upływał 31 maja 2024 r.

(akta kontroli str. 6802-6803)

Do dnia 9 maja 2024 r. złożone przez spółkę rozliczenie końcowe dotacji nie zostało zatwierdzone przez MSiT, a dotacja nie została uznana za wykorzystaną zgodnie bądź niezgodnie z przeznaczeniem i we właściwej wysokości.

(akta kontroli str. 7531)

Inwentaryzację zakupionego sprzętu sportowego, przechowywanego w magazynach w Modlnicze i w Zabrze przeprowadził Pion Logistyki. Miesięczny koszt wynajmu tych magazynów w lutym 2024 r. wyniósł 59,8 tys. zł. Inwentaryzację roczną (według stanu na 31 grudnia 2023 r.) sprzętu sportowego metodą spisu z natury przeprowadzono w okresie od 15 do 31 grudnia 2023 r. Oględziny wybranego sprzętu elektronicznego i sportowego (8 i 10 maja 2024 r.) wykazały, że jego stan faktyczny jest zgodny ze stanem ewidencyjnym (dwa laptopy i monitor były przekazane do użytkowania pracownikom Spółki i nie były objęte oględzinami w siedzibie Spółki).

Sprzedaż sprzętu elektronicznego, który zinwentaryzowano według stanu na 31 grudnia 2023 r., a który nie znajdował się w ewidencji Spółki na dzień przeprowadzonych oględzin, została udokumentowana fakturami bądź paragonami fiskalnymi. Prezes wskazał, że sprzedany sprzęt został zakupiony ze środków własnych Spółki. Wyprzedaże sprzętu elektronicznego w Spółce były skierowane do pracowników i obejmowały używane telefony komórkowe, komputery, telewizory, wkretarki i leżaki. Uzyskane z tego tytułu wpływy nie przekroczyły 20 tys. zł. Wskazał również, że Spółka chciała uruchomić sklep internetowy celem sprzedaży sprzętu zakupionego z dotacji, ale MSiT się na to nie zgodziło.

(akta kontroli str. 3761, 6481, 6796-6797, 7434-7494, 7507-7511, 7532-7533, 7538-7539, 7542-7564)

2o. Sprzęt sportowy, który zinwentaryzowano według stanu na 31 grudnia 2023 r., a który nie znajdował się w ewidencji Spółki na dzień przeprowadzonych oględzin, został użyczony, co było udokumentowane umowami użyczenia. Spółka rozważała bezpłatne oddanie zakupionego sprzętu sportowego do szkół, klubów sportowych. Sporządzono wstępną listę sprzętu do przekazania. Z uwagi na sytuację finansową Spółka rozważała też sprzedaż sprzętu sportowego.

Według stanu na 8 kwietnia 2024 r. Spółka użyczyła klubom i ośrodkom sportowym, związkom sportowym, szkołom sprzęt sportowy o wartości 1093,8 tys. zł, a Zarządowi Infrastruktury Sportowej w Krakowie (ZIS) sprzęt o wartości 172,1 tys. zł (kosz, klimatyzator, lodówki i zamrażarki). Żaden sprzęt nie został przez Spółkę sprzedany.

Prokurent (były wiceprezes Zarządu) wskazał, że według pierwotnych ustaleń pomiędzy Marszałkiem a Prezydentem cały sprzęt zakupiony ze środków dotacji z MSiT miał być przekazany do klubów krakowskich i klubów z Małopolski, co ustnie potwierdzili MSiT oraz PKOl. Później MSiT chciało, żeby ten sprzęt przekazać także do związków sportowych. Prokurent wskazał również, że w użyczenie oddano m.in. ringi bokserskie, matę do judo, stoły tenisowe, kurtki przeciwdeszczowe, sprzęt łuczniczy, ściankę wspinaczkową, sprzęt kajakowy.

Dyrektor Administracyjno-Ekonomiczny (były wiceprezes Zarządu) wyjaśnił, że Spółka rozważała przekazanie sprzętu sportowego organizacjom, związkom sportowym lub do szkół, albo jego sprzedaż. Wskazał, że obowiązuje 5-letni okres trwałości wymagany przez umowę dotacji (po zmianach) i Spółka podejmuje starania w celu jego zmiany. W jego ocenie przechowywanie tego sprzętu przez okres 5 lat może wpłynąć negatywnie na jego użyteczność.

Prezes wskazał, że początkowo zakładano, aby zakupiony sprzęt był wykorzystywany do rozwoju sportu, głównie w Małopolsce. Początkowe zapisy umowy dotacji MSiT (obowiązujące przed zawarciem ostatniego aneksu z 28 września 2023 r.) w zakresie okresu trwałości nie budziły zastrzeżeń Spółki.

(akta kontroli str. 3760, 6481-6482, 6796, 6951-6956, 7164, 7531, 7989-8013)

W § 7 umowy dotacji z MSiT wprowadzono zakaz zbywania przez Spółkę rzeczy zakupionych ze środków dotacji do czasu przyjęcia przez MSiT sprawozdania końcowego z realizacji zadania. Przewidziano przy tym możliwość zawarcia z ważnych przyczyn aneksu zezwalającego na zbycie rzeczy przed upływem

wskazanego terminu. Na podstawie aneksu nr 6 zawartego 28 września 2023 r. zmieniono wskazany termin, wprowadzając zakaz zbywania rzeczy przez okres 5 lat od dnia dokonania ich zakupu. Prezes wskazał, że zapis wydłużający ten termin został Spółce narzucony przez MSiT, bez konsultacji ze Spółką. Wyjaśnił, że nie zna okoliczności zmiany umowy dotacji z MSiT dokonanej 28 września 2023 r. tj. 2 dni przed terminem zakończenia realizacji zadania. Z kolei dyrektor Administracyjno-Ekonomiczny (były wiceprezes Zarządu) wskazał, że Spółka nie miała wpływu na treść umowy dotacji, a prokurent (były wiceprezes Zarządu) wyjaśnił, że przedłużenie terminu, w którym nie wolno zbywać rzeczy zakupionych za środki z dotacji wynikało najprawdopodobniej z przepisów MSiT.

Prezes wskazał, że ze względu na powyższe z wnioskiem o zbycie zakupionego sprzętu sportowego wystąpiono 22 grudnia 2023 r., tj. po realizacji zadania, w czasie wygaszania działalności Spółki. W uzasadnieniu wskazano m.in., że koszt magazynowania zakupionych rzeczy generuje znaczące koszty finansowe. Spółka planowała nieodpłatnie przekazać określone rzeczy na rzecz organizacji sportowych, a pozostałe, które nie znajdują nabywców, przeznaczyć do ogólnodostępnej sprzedaży.

MSiT wezwało Spółkę do przedstawienia dalszych informacji, w tym wykazu magazynowanego sprzętu oraz potencjalnych odbiorców. 21 marca 2024 r. Spółka poinformowała MSiT, że nie jest w stanie przekazać listy podmiotów, które miałyby nabyć sprzęt sportowy od Spółki, gdyż takie działanie mogłoby zostać potraktowane jako naruszające zasady konkurencyjności i narazić władze Spółki na odpowiedzialność z tym związaną. Spółka poinformowała także MSiT, że magazynowanie sprzętu generuje znaczne koszty.

Do dnia 9 maja 2024 r. Spółka nie otrzymała odpowiedzi z MSiT na wniosek o zbycie zakupionego sprzętu sportowego.

(akta kontroli str. 6481-6482, 6545, 6797, 6977, 7164, 7531)

3a. Na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy o wsparciu przygotowania Igrzysk Spółka zawarła z WM oraz z GMK umowy, na podstawie których powierzono Spółce zadania związane z organizacją Igrzysk oraz przygotowaniem i realizacją przedsięwzięć, a także zadania z zakresu koordynowania i kontroli. Celem obu umów było określenie podziału zadań wynikających z zobowiązań zawartych w umowie HCRC oraz doprecyzowanie ich zakresu, *mając na względzie, że część tych zobowiązań została nałożona na Strony jako ich obowiązki wspólne*, oraz że finansowanie tych zadań mogło odbywać się z różnych źródeł.

3b. Umowa o udzielenie dotacji celowej na przygotowanie i realizację oraz organizację Igrzysk oraz zlecenie zadań związanych z koordynacją i kontrolą (*umowa o powierzeniu zadań przez GMK*) została zawarta 23 lutego 2023 r. pomiędzy Spółką a GMK na czas oznaczony do 31 grudnia 2023 r.⁴³ Została zmieniona dwoma aneksami z: 28 marca 2023 r. i 16 maja 2023 r. Przedmiotem umowy było udzielenie Spółce dotacji i przekazanie do realizacji zadań związanych z organizacją Igrzysk oraz przygotowaniem i realizacją *przedsięwzięć* oraz zlecenie jej zadań z zakresu koordynowania i kontroli przygotowania i realizacji *przedsięwzięć* oraz innych działań mających na celu organizację i przeprowadzenie Igrzysk. Za *przedsięwzięcia* umowa uznawała przedsięwzięcia w zakresie projektowania, budowy, przebudowy lub remontu stadionów i innych obiektów budowlanych na terytorium RP niezbędnych do przeprowadzenia Igrzysk oraz inne przedsięwzięcia niezbędne do przeprowadzenia Igrzysk, o których była mowa w Załączniku nr 1 do umowy, z wyłączeniem zadań finansowanych przez inne miejskie jednostki organizacyjne.

(akta kontroli str. 8652-8714, 8874-8875)

⁴³ Upływ ww. terminu nie zwalniał Spółki z obowiązków wskazanych w umowie (m.in. kontroli wykonywania powierzonych zadań i odpowiedzialności Spółki za niewykonanie lub nienależyte wykonanie umowy).

Wyjaśniając, jakie były przyczyny zawarcia umowy o powierzeniu zadań przez GMK dopiero 23 lutego 2023 r., tj. na 4 miesiące przez Igrzyskami i 9 miesięcy po zawarciu umowy HCRC, Prezes wskazał, że Spółce nie są znane powody, dla których GMK tak późno zdecydowała się zawrzeć umowę i przekazać środki finansowe w formie dotacji i wynagrodzenia na organizację *tak dużej i skomplikowanej imprezy*, zwłaszcza, że Kraków był głównym miastem-gospodarzem Igrzysk. Prezes wskazał również, że późne podpisanie umowy z GMK, a w konsekwencji późne przekazanie środków finansowych Spółce, nie miało bezpośrednio negatywnego wpływu na płynność finansową Spółki.

(akta kontroli str. 9306-9336)

Umowa o powierzeniu zadań przez GMK zawierała wymagane elementy wskazane w art. 16 i art. 17 ustawy o *wspierciu przygotowania Igrzysk*, w tym zadania dla Spółki do przygotowania lub realizacji, zakres czynności wykonywanych przez Spółkę, w tym czynności w ramach działań związanych z przygotowaniem, organizacją i przeprowadzeniem Igrzysk oraz czynności powierzonych w ramach działań koordynacyjnych i kontrolnych, harmonogram działań realizowanych przez Spółkę, kwotę udzielonej dotacji oraz wynagrodzenia za koordynację i kontrolę, warunki korzystania ze znaków słowno-graficznych stanowiących logo Miasta, zasady dalszego zlecania działań i zadań (przedsiębiorcom) przez Spółkę, zasady przekazania Spółce publicznych środków finansowych w celu realizacji umowy, kontrolę wykonywania zadań powierzonych Spółce oraz postanowienia dotyczące wprowadzenia przez Spółkę systemu kontroli wewnętrznej.

W umowie nie określono: zasad nabywania własności lub innych praw do nieruchomości na rzecz jednostek samorządu terytorialnego, niezbędnych do przygotowania lub realizacji przedsięwzięć (art. 16 ust. 1 pkt 16 ustawy o *wspierciu przygotowania Igrzysk*). Prezes podał, że Spółka nie nabywała żadnych praw na rzecz GMK, a wszelkie prawa nabyte z dotacji GMK Spółka nabyła na własną rzecz.

Prezes wyjaśnił, że w toku negocjacji umowy GMK wyraźnie zaznaczyła, że umowa ta nie jest umową powierzenia zadań w rozumieniu ustawy o *wspierciu przygotowania Igrzysk* i uznała ją za umowę o udzielenie dotacji, w związku z czym GMK nie widziała potrzeby zawierania w tej umowie klauzul, które ustawa o *wspierciu przygotowania Igrzysk* przewidywała dla takiej umowy. Wskazał również, że Spółka przyjęła tę argumentację i zawarła z GMK umowę na wskazanych przez nią zasadach.

(akta kontroli str. 8652-8714, 10089-10107)

Odnosząc się do treści powyższych wyjaśnień, NIK zwraca uwagę, że twierdzenie o nieuznaniu przez GMK umowy za umowę powierzenia zadań w rozumieniu art. 15 ust. 1 ustawy o *wspierciu przygotowania Igrzysk* stoi w sprzeczności z wyjaśnieniami udzielonymi przez dyrektora Biura Nadzoru Właścicielskiego UMK w ramach kontroli przeprowadzanej przez NIK w tej jednostce. Dyrektor Biura Nadzoru Właścicielskiego UMK wskazał, że tytuł nadany umowie zawartej ze Spółką wynikał z konieczności dopełnienia przez GMK zapisów art. 126 i art. 221 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o *finansach publicznych*⁴⁴, dotyczących udzielenia z budżetu jednostki samorządu terytorialnego dotacji celowej na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji pozostałym jednostkom niezaliczanym do sektora finansów publicznych, co nie uchybiało zapisom art. 15-17 ustawy o *wspierciu przygotowania Igrzysk*, gdyż umowa powierzała Spółce organizację Igrzysk oraz przygotowanie i realizację przedsięwzięć. Należy również podkreślić, że w § 1 umowy zawarto zapisy wskazujące na jej charakter i zakres zbieżny z art. 15 i z art. 16 ustawy o *wspierciu przygotowania Igrzysk* (wykonywanie zadań powierzonych spółce celowej), tj.:

⁴⁴ Dz.U. z 2023 r. poz. 1270, ze zm., dalej: *ufp*.

- umowa została zawarta w oparciu o art. 7 ust. 2 ustawy z dnia 2 grudnia 2021 r. o wsparciu przygotowania III Igrzysk Europejskich w 2023 r. (§ 1 ust. 1 umowy);
- Spółka wskazana w ust. 4 (Spółka) jest spółką celową, o której mowa w art. 9 i artykułach następnych Ustawy (§ 1 ust. 5);
- zgodnie z Ustawą powierzenie spółce celowej działań związanych z organizacją Igrzysk oraz przygotowaniem i realizacją przedsięwzięć oraz działań z zakresu koordynowania i kontroli, o których mowa w art. 9 ust. 2 Ustawy, następuje w drodze Umowy zawartej na piśmie między spółką celową a podmiotem, który jej ww. działania zleca (§ 1 ust. 6).

(akta kontroli str. 8652-8714, 10266-10274)

W § 5 ust. 1 umowy o powierzeniu zadań przez GMK wskazano obszary, w jakich Spółka miała realizować działania związane z przygotowaniem i organizacją Igrzysk, a w załączniku nr 1 do umowy szczegółowy zakres działań Spółki wraz z harmonogramem działań związanych z przygotowaniem i realizacją Przedsięwzięć oraz organizacji i przeprowadzenia Igrzysk. Termin realizacji działań określono ostatecznie do (2023 r.): 31 maja (ekspertyzy związane z przygotowaniem obiektu do organizacji imprezy sportowej), 30 czerwca (działania związane z realizacją procedur administracyjnych, pozyskania pozwoleń i licencji oraz działania mające na celu zapewnienie infrastruktury technicznej, wyposażenia dla projektu bezpieczeństwa), 30 listopada 2023 r. (przywracanie terenu do pierwotnego stanu po inwestycjach i wydarzeniu, budowa drobnych tymczasowych konstrukcji scenicznych oraz magazynowanie, transport i obsługa dostaw i zakup wynajem sprzętu logistycznego, technicznego, obsługa fizyczna), a pozostałe działania do 30 września 2023 r.

Ostateczna realizacja przez Spółkę przedmiotu umowy miała nastąpić nie później niż do 31 grudnia 2023 r., przy czym umowa dopuszczała zmianę harmonogramu, która nie wymagała zawarcia aneksu do umowy.

GMK zleciła Spółce koordynowanie i kontrolę działań podmiotów realizujących przygotowanie do Igrzysk oraz w zakresie współpracy tych podmiotów z instytucjami lub podmiotami odpowiedzialnymi za realizację przygotowań do Igrzysk. Spółka w szczególności miała: kontaktować się ze wszystkimi podmiotami zaangażowanymi w przygotowania, uzgadniać z GMK jej pulę biletów na każde wydarzenie sportowe, uzgadniać z GMK Plan marketingowy⁴⁵, rozliczać środki otrzymane od GMK, a także od innych podmiotów, jeśli było to związane z działaniami współfinansowanymi przez GMK, a także wykonywać inne niezbędne czynności oraz podejmować inne działania mające na celu realizację umowy.

Dotacja celowa na realizację zadań z załącznika nr 1 została pierwotnie przyznana Spółce przez GMK w kwocie 67 000 tys. zł, do wypłaty w czterech ratach (ostatnia rata do 31 maja 2023 r.). Kwota dotacji oraz zasady i termin jej wypłaty zostały następnie zmienione dwukrotnie, tj.:

- aneksem nr 1 z 28 marca 2023 r. przesunięto termin płatności I raty z 28 lutego na 31 marca 2023 r., a tym samym liczbę rat zmniejszono do trzech, stopień zaangażowania przez Spółkę środków otrzymanej dotacji z 60 do 50% (warunek do wypłaty kolejnej transzy),
- aneks nr 2 z 16 maja 2023 r. zmniejszono kwotę dotacji do 65 540 tys. zł, pomniejszając płatność ostatniej transzy dotacji, poszerzono katalog wydatków niefinansowanych z dotacji o wydatki na wynajem Centrum Kongresowego ICE Kraków od 21 do 25 czerwca 2023 r.

(akta kontroli str. 8652-8718)

⁴⁵ Wskazany w pkt 29.21.1 umowy HCRC.

W sprawie przyczyn zawarcia aneksu nr 2 i zmniejszenia dotacji celowej GMK o 1460 tys. zł Prezes wskazał, że 28 lutego 2023 r. UMK zwrócił się do Spółki z wnioskiem o akceptację projektu aneksu nr 1 do umowy, który zawierał m.in. zapis o zmniejszeniu kwoty przyznanej dotacji o wskazaną kwotę. Argumentem za zmniejszeniem dotacji dla Spółki był wniosek ZIS o przesunięcie tych środków do planu finansowego ZIS w związku ze zwiększonymi kosztami realizacji budowy boiska do koszykówki 3x3. Prezes wyjaśnił również, że wobec braku zgody Zarządu Spółki na takie rozwiązanie, sprawa była przedmiotem kilkutgodniowych rozmów i uzgodnień, które służyły próbie znalezienia innego sposobu sfinansowania zwiększonych kosztów realizacji opisanego zadania GMK, jednak ostatecznie kwota dotacji została zmniejszona zgodnie z aneksem nr 2 z 16 maja 2023 r.

(akta kontroli str. 9306-9336, 10048)

Niezależnie od środków przekazanych w ramach dotacji celowej na realizację zleconych Spółce zadań oraz koordynację i kontrolę organizacji oraz przeprowadzenie Igrzysk i realizację umowy, Spółka miała otrzymać wynagrodzenie za koordynację i kontrolę działań oraz realizację umowy w wysokości 10 000 tys. zł (z 23% podatkiem VAT) z uwagi na *fakt, że część zleconych zadań Spółka będzie wykonywać samodzielnie własnymi siłami bez angażowania podmiotów zewnętrznych*. Wynagrodzenie to było płatne w 10 równych miesięcznych ratach od lutego do listopada 2023 r. po 1000 tys. zł. Na kalkulację wynagrodzenia za koordynację i kontrolę organizacji oraz przeprowadzenia Igrzysk i realizację umowy (ujętej w załączniku nr 5 do umowy) składało się 14 pozycji kosztowych, w tym najwyższe: wynagrodzenia i narzuty na administrację i finanse (5599,5 tys. zł, 56%), wynajem lokalu i sprzętu biurowego (1890 tys. zł, 18,9%), koszty oprogramowania (500 tys. zł, 5%), materiały biurowe (400 tys. zł, 4%), opłaty eksploatacyjne dotyczące najmu 374,5 tys. zł (3,7%), energia elektryczna i klimatyzacja (po 300 tys. zł, po 3%), a także szkolenia, ubezpieczenia (po 50 tys. zł, po 0,5%), podróże służbowe (40 tys. zł, 0,4%).

Wynagrodzenie to było wypłacane miesięcznie na podstawie faktury VAT wystawionej przez Spółkę oraz załączonej do niej informacji o wykorzystaniu środków na poszczególne kategorie kosztów według wzoru określonego w załączniku nr 6 do umowy *Rozliczenie wynagrodzenia za koordynację i kontrolę organizacji oraz przeprowadzenia Igrzysk i realizację umowy*. Z rozliczonych przez Spółkę kwot wynagrodzenia wynikało, że łącznie na wynagrodzenia z narzutami (administracja i finanse) wykorzystano 5648,3 tys. zł (100,9% kalkulacji z załącznika nr 5), wynajem lokalu i sprzętu biurowego 1778,1 tys. zł (94%), opłaty eksploatacyjne dotyczące najmu 209,1 tys. zł (55,8%), natomiast na podróże służbowe 904,7 tys. zł (2261,7%), ubezpieczenia 226,9 tys. zł (454%). W 4 pozycjach kalkulacji (szkolenia, usługi sprzątania, energia elektryczna, klimatyzacja) nie wykazano wydatkowania środków.

(akta kontroli str. 8652-8714, 8739-8771)

3c. Umowa o powierzeniu zadań związanych z organizacją Igrzysk pomiędzy Spółką a WM (*umowa o powierzeniu zadań przez WM*) została zawarta 3 listopada 2022 r. na czas oznaczony do 31 grudnia 2023 r.⁴⁶ Została zmieniona czterema aneksami z: 28 grudnia 2022 r., 21 lutego, 27 marca i 7 czerwca 2023 r. Na podstawie aneksu nr 3 (z 27 marca 2023 r.) przyjęto nowy tytuł umowy: *umowa o udzielenie dotacji celowej na przygotowanie i realizację oraz organizację III Igrzysk Europejskich 2023 oraz zlecenie zadań związanych z koordynacją i kontrolą*.

Przedmiotem tej umowy (po zmianach) było udzielenie Spółce dotacji oraz zlecenie jej do realizacji zadań związanych z organizacją Igrzysk oraz przygotowaniem

⁴⁶ Upływ ww. terminu nie zwalniał Spółki z obowiązków wskazanych w umowie (m.in. kontroli wykonywania powierzonych zadań i odpowiedzialności Spółki za niewykonanie lub nienależyte wykonanie umowy).

i realizacją *przedsięwzięć* oraz zlecenie Spółce zadań z zakresu koordynowania i kontroli przygotowania i realizacji *przedsięwzięć* oraz innych działań mających na celu organizację i przeprowadzenie Igrzysk. Za *przedsięwzięcia* umowa uznawała – podobnie jak w umowie o powierzenie zadań przez GMK – *przedsięwzięcia* w zakresie projektowania, budowy, przebudowy lub remontu stadionów i innych obiektów budowlanych na terytorium RP niezbędnych do przeprowadzenia Igrzysk oraz inne *przedsięwzięcia* niezbędne do przeprowadzenia Igrzysk.

Umowa o powierzeniu zadań przez WM zawierała wymagane elementy wskazane w art. 16 i w art. 17 ustawy o *wspierciu przygotowania Igrzysk*, w tym zadania dla Spółki do przygotowania lub realizacji, zakres czynności wykonywanych przez Spółkę, w tym czynności w ramach działań związanych z przygotowaniem, organizacją i przeprowadzeniem Igrzysk oraz czynności powierzonych w ramach działań koordynacyjnych i kontrolnych, harmonogram działań realizowanych przez Spółkę, kwotę udzielonej dotacji oraz wynagrodzenia za koordynację i kontrolę działań, zasady dalszego zlecania działań i zadań (przedsiębiorcom) przez Spółkę, zasady przekazania Spółce publicznych środków finansowych w celu realizacji umowy, kontrolę wykonywania zadań powierzonych Spółce oraz postanowienia dotyczące wprowadzenia przez Spółkę systemu kontroli wewnętrznej. W umowie nie określono zasad sprawozdawczości dotyczącej realizacji przez Spółkę powierzonych jej zadań w zakresie koordynacji i kontroli (art. 17 pkt. 4 ustawy o *wspierciu przygotowania Igrzysk*).

(akta kontroli str. 8772-8841, 8874-8875)

Prezes Zarządu wyjaśnił, że, analogicznie do GMK, WM uznało ostatecznie tę umowę za umowę o udzielenie dotacji, a nie o powierzeniu zadań w rozumieniu ustawy o *wspierciu przygotowania Igrzysk*, z czego wynika brak stosownych zapisów umownych. Wskazał, że poza miesięcznymi fakturami z tytułu wynagrodzenia, Spółka przedkładała WM kwartalne sprawozdania z realizacji dotacji. Dodatkowo na prośbę UMWM Spółka przygotowywała sprawozdania opisujące postęp prac nad przygotowaniem Igrzysk. WM pozostawało także w ciągłym kontakcie ze Spółką na bieżąco monitorując realizowane działania.

(akta kontroli str. 10089-10107)

Odnosząc się do treści powyższych wyjaśnień, NIK zwraca uwagę, że twierdzenie o nieuznaniu przez WM umowy za umowę powierzenia zadań w rozumieniu art. 15 ust. 1 ustawy o *wspierciu przygotowania Igrzysk* stoi w sprzeczności ze stanowiskiem przedstawionym przez dyrektora Departamentu Sportu i Igrzysk Europejskich w UMWM (DSiE UMWM) w toku kontroli przeprowadzanej przez NIK w tej jednostce. Przedstawicielka UMWM w odpowiedzi na pytanie o przyczyny zmiany nazwy z *umowa o powierzeniu zadań związanych z organizacją III Igrzysk Europejskich 2023* na *umowa o udzielenie dotacji celowej na przygotowania i realizację oraz organizację III Igrzysk Europejskich 2023* oraz *zlecenie zadań związanych z koordynacją i kontrolą* wskazała, że to Spółka wystąpiła z wnioskiem o rozważenie zmiany umowy, uzasadniając swoją prośbę negocjacjami tożsamej umowy z GMK i rozbieżnościami w zapisach ustawy o *wspierciu przygotowania Igrzysk*, w wyniku których powstały wątpliwości co do interpretacji kwestii wykonywania przez Spółkę (spółkę celową) powierzonych zadań w imieniu i na rzecz podmiotu, z którym zawarła umowę oraz nabywania własności rzeczy i praw w związku ze zlecaniem przez Spółkę prac podmiotom trzecim. Dyrektorka DSiE UMWM oświadczyła, że w celu uniknięcia wątpliwości, w wyniku rozmów pomiędzy przedstawicielami WM i Spółki, 24 lutego 2023 r. ustalono, że nazewnictwo umowy zostanie ujednolicone do tytułu umowy zawartej z GMK. Należy podkreślić, że w § 1 (*Preambuła*) umowy zawarto zapisy wskazujące na jej charakter i zakres zbieżne z art. 15 i art. 16 ustawy o *wspierciu przygotowania Igrzysk* (wykonywanie zadań powierzonych spółce celowej), tj.:

- W celu przygotowania i realizacji przedsięwzięć oraz wykonywania zadań związanych z organizacją Igrzysk Województwo Małopolskie utworzyło spółkę celową – Igrzyska Europejskie 2023 spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Krakowie,
- Spółka jest spółką celową, o której mowa w art. 9 i artykułach następnych Ustawy,
- Zgodnie z Ustawą powierzenie spółce celowej zadań związanych z organizacją Igrzysk oraz przygotowaniem i realizacją przedsięwzięć, oraz zadań z zakresu koordynowania i kontroli, o których mowa w art. 9 ust. 2 Ustawy, następuje w drodze Umowy zawartej na piśmie między spółką celową a podmiotem, który jej zadania powierza.

(akta kontroli str. 8772-8841, 10266-10274)

W § 5 ust. 1 umowy o powierzeniu zadań zawartej z WM wskazano obszary, w jakich Spółka miała realizować działania związane z przygotowaniem i organizacją Igrzysk. Szczegółowy zakres działań powierzonych Spółce wraz z harmonogramem działań realizowanych przez Spółkę określał Załącznik nr 1 do umowy o powierzeniu zadań przez WM (ustalony na podstawie aneksu nr 4 z 7 czerwca 2023 r.). Termin realizacji działań określono ostatecznie do (2023 r.): 30 czerwca (działanie: *Działania związane z realizacją procedur administracyjnych, pozyskania pozwoleń i licencji*), 31 lipca (*Ekspertyzy związane z przygotowaniem obiektu do organizacji imprezy sportowej*), 30 listopada (*Budowa drobnych tymczasowych konstrukcji scenicznych oraz Magazynowanie, transport i obsługa dostaw i zakup, wynajem sprzętu logistycznego, technicznego, obsługa fizyczna*), 30 grudnia (*Przywracanie terenu do pierwotnego stanu po inwestycjach i wydarzeniu*), a pozostałe działania do 30 września 2023 r.

Ostateczna realizacja przez Spółkę przedmiotu umowy miała nastąpić nie później niż do 31 grudnia 2023 r., przy czym umowa dopuszczała zmianę harmonogramu, która nie wymagała zawarcia aneksu do umowy.

WM zleciło Spółce koordynowanie działań podmiotów realizujących przygotowania do Igrzysk oraz współpracy tych podmiotów z instytucjami lub podmiotami odpowiedzialnymi za realizację przygotowań do Igrzysk. W ramach realizacji przedmiotu umowy Spółka w szczególności miała kontaktować się ze wszystkimi podmiotami zaangażowanymi w przygotowania, uzgadniać z WM pulę biletów na każde wydarzenie sportowe, uzgadniać z WM *Plan marketingowy*⁴⁷, rozliczać środki otrzymane od WM, a także od innych podmiotów, jeśli było to związane z działaniami współfinansowanymi przez WM, a także wykonywać inne niezbędne czynności oraz podejmować inne działania mające na celu realizację umowy, w tym wykonanie zleconych Spółce zadań i *Przedsięwzięć*.

(akta kontroli str. 8772-8840)

Dotacja celowa na realizację zadań wymienionych w załączniku nr 1 do umowy została pierwotnie przyznana w kwocie 62 945 tys. zł, do wypłaty w trzech transzach, w tym jedna transza w 2022 r. do 20 000 tys. zł oraz dwie transze w 2023 r. do łącznej kwoty 24 945 tys. zł, w terminie do 14 dnia od dnia przedłożenia przez Spółkę wniosku o uruchomienie środków finansowych. Kwota dotacji oraz zasady jej wypłaty zostały następnie zmienione:

- aneksem nr 1 z 28 grudnia 2022 r., na wniosek Spółki z 30 listopada 2022 r., przesunięto termin przekazania całości środków na 2023 r. z uwagi na prowadzone procedury zamówień publicznych, dla których płatność miała nastąpić w 2023 r., pozostawiając pierwotną kwotę dotacji oraz liczbę transz jej wypłaty,
- aneksem nr 2 z 21 lutego 2023 r. zmniejszono kwotę dotacji do 60 945 tys. zł,
- aneksem nr 4 z 7 czerwca 2023 r. zwiększono kwotę dotacji do 61 195,9 tys. zł oraz zwiększono liczbę transz jej wypłaty z dwóch do trzech.

⁴⁷ Wskazany w pkt 29.21.1 umowy HCRC.

Prezes wyjaśnił, że zawarcie aneksu nr 2, na podstawie którego zmniejszono kwotę przekazanej od WM dotacji celowej o 2000 tys. zł, wynikało z decyzji o włączeniu do programu sportowego Igrzysk dyscypliny pływanie artystyczne, która miała zostać przeprowadzona na krytej pływalni w Oświęcimiu. Miasto Oświęcim zwróciło się do WM o wsparcie finansowe w kwocie 2000 tys. zł z przeznaczeniem na poprawę układu komunikacyjnego wokół tego obiektu sportowego i wówczas UMWM zwrócił się pisemnie do Spółki 15 lutego 2023 r. z propozycją zawarcia aneksu do umowy.

W sprawie przyczyn zawarcia aneksu nr 4, na podstawie którego zwiększono kwotę dotacji od WM o 250,9 tys. zł, Prezes wyjaśnił, że wynikało to z oszczędności powstałych po przeprowadzonym powstępowaniu przetargowym na poprawę dostępności komunikacyjnej do obiektu Krytej Pływalni w Oświęcimiu. Po dokonaniu zwrotu WM zdecydowało o przeznaczeniu tych środków na koszty organizacji Igrzysk przez Spółkę.

(akta kontroli str. 8772-8840, 9306-9336, 10047)

Niezależnie od środków przekazanych w ramach dotacji celowej na realizację zleconych Spółce zadań oraz koordynację i kontrolę organizacji oraz przeprowadzenie Igrzysk i realizację umowy, Spółka miała otrzymać wynagrodzenie za koordynację i kontrolę działań oraz realizację umowy w wysokości 10 000 tys. zł (z 23% podatkiem VAT) z uwagi na *fakt, że część zleconych zadań Spółka będzie wykonywać samodzielnie własnymi siłami bez angażowania podmiotów zewnętrznych*. Wynagrodzenie to było wypłacane Spółce w 10 równych miesięcznych ratach od grudnia 2022 r. (za listopad) do września 2023 r. (za sierpień), na podstawie wystawionych przez Spółkę faktur VAT. W umowie zawartej z WM nie ujęto sposobu kalkulacji wynagrodzenia, ani nie zobowiązano Spółki do przedstawienia informacji o wykorzystaniu środków na poszczególne kategorie kosztów.

Prezes wyjaśnił, że otrzymane z tego tytułu środki były przychodem Spółki i nie były w żaden sposób odrębnie ewidencjonowane, ale zważywszy na fakt, że zgodnie ustawą o *wspieraniu przygotowania Igrzysk*, Spółka nie może zajmować się niczym innym poza przygotowaniem i organizacją Igrzysk, wszystkie przychody Spółki były przeznaczane na koszty związane z realizacją tego celu.

(akta kontroli str. 8772-8841, 8850-8875, 9306-9336)

W okresie obowiązywania umów o powierzeniu zadań zawartych z GMK i WM nie miały miejsca sytuacje dokonania zmiany wysokości wynagrodzenia za koordynację i kontrolę działań oraz realizację umowy, w wyniku wykonywania przez Spółkę zadań o zakresie przewyższającym pierwotny zakres zleconych zadań lub wykonywanie przez Spółkę mniej zadań niż określone w pierwotnym brzmieniu Załącznika Nr 1 do umowy.

(akta kontroli str. 9306-9336)

3d. GMK zleciła Spółce do zrealizowania 74 działania związane z przygotowaniem i realizacją przedsięwzięć oraz organizacją i przeprowadzeniem Igrzysk w ramach 14 obszarów⁴⁸, tj.: bezpieczeństwa (5 działań, w tym bezpieczeństwo fizyczne zawodników, widzów i innych uczestników imprez rozgrywanych podczas Igrzysk), *hospitality* (8 działań, w tym zakwaterowanie i wyżywienie w obiektach noclegowych), operacji obiektowych i infrastruktury (13 działań w tym wynajem obiektów sportowych i pozasportowych), sportu (5 działań w tym zakup i/lub wynajem sprzętu sportowego do przeprowadzenia zawodów), wolontariatu (5 działań), transportu (8 działań), *HB* i produkcji TV (4 działania, w tym działania związane z produkcją sygnału TV), mediów (3 działania), promocji i marketingu (15 działań, w tym ceremonia otwarcia i zamknięcia, przy czym 2 z tych działań nie zostały wymienione w załączniku nr 1 do

⁴⁸ Pierwotnie było 13 obszarów, a po zmianie umowy aneksem nr 1 z 28 marca 2023 r. dodano obszar systemu akredytacji.

umowy⁴⁹), systemu biletowego (1 działanie), logistyki (3 działania), opieki medycznej (2 działania, tj. koordynacja i zabezpieczenie właściwej opieki medycznej i zapewnienie infrastruktury medycznej), systemu akredytacji (1 działanie) oraz pozostałe działania (2 działania, tj. obsługa prawna Igrzysk w całym okresie działania, tłumaczenia).

Wszystkie działania miały być sfinansowane z dotacji GMK oraz współfinansowane przez UMWM (71 działań) oraz MSiT (36 działań).

(akta kontroli str. 8652-8714)

WM zleciło Spółce do przygotowania i realizacji 69 działań związanych z organizacją Igrzysk oraz przedsięwzięć, obejmujące 12 obszarów, tj.: bezpieczeństwa (5 działań, w tym bezpieczeństwo fizyczne zawodników, widzów i innych uczestników imprez rozgrywanych podczas Igrzysk), *hospitality* (6 działań, w tym zakwaterowanie i wyżywienie w obiektach noclegowych), operacji obiektowych i infrastruktury (13 działań, w tym wynajem obiektów sportowych i pozasportowych), sportu (5 działań, w tym zakup i/lub wynajem sprzętu sportowego do przeprowadzenia zawodów, wolontariatu (4 działania), transportu (8 działań), *HB* i produkcji TV (4 działania, w tym działania związane z produkcją sygnału TV), mediów (4 działania), promocji i marketingu (13 działań, w tym m.in. promocja Igrzysk oraz regionu na rynku krajowym i międzynarodowym oraz w mediach społecznościowych, organizacja wydarzeń w Miastach Partnerskich), systemu biletowego i akredytacji (1 działanie), logistyki (3 działania) oraz pozostałe działania (3 działania, tj. obsługa prawna Igrzysk w całym okresie działania, tłumaczenia, przygotowanie biur operacyjnych).

Cztery działania (2 z obszaru operacji obiektowych i infrastruktury oraz 2 z obszaru *HB* i produkcji TV) miały być współfinansowane ze środków GMK i MSiT, a pozostałe 65 działań miało być współfinansowane z GMK.

(akta kontroli str. 8772-8840)

Spółka zrealizowała zgodnie z harmonogramem wszystkie działania określone w obu umowach, z wyjątkiem dwóch działań powierzonych w ramach obszaru dotyczącego marketingu i promocji. Szerzej kwestię tę omówiono w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

Spośród 70 zrealizowanych działań określonych w umowie zawartej z GMK 41 działań zostało zrealizowanych ze środków dotacji zgodnie z dokumentacją przekazaną przez Spółkę do GMK, a 29 działań zostało sfinansowanych z innych źródeł, pomimo że w załączniku nr 1 ujęto informacje o źródłach finansowania wskazujące na przyjęcie założenia o dofinansowaniu wszystkich zleconych działań ze środków dotacji celowej udzielonej przez GMK.

Spośród 67 zrealizowanych działań określonych w umowie zawartej z WM 49 działań zostało zrealizowanych ze środków dotacji zgodnie z dokumentacją przekazaną przez Spółkę do WM, a 18 działań zostało sfinansowanych z innych źródeł, pomimo że w załączniku nr 1 ujęto informacje o źródłach finansowania wskazujące na przyjęcie założenia o dofinansowaniu wszystkich zleconych działań ze środków dotacji celowej udzielonej przez WM.

(akta kontroli str. 11-16, 2777-2837, 6827-6836, 8930-9085, 9146-9336, 9354-9661, 9980-9988, 10003-10008, 10089-10107, 10126, 10199-10202, 10301-10303)

Prezes wyjaśnił, że załączniki nr 1 do poszczególnych umów dotacyjnych były tworzone tak, aby dać Spółce możliwość finansowania jak najszerszej *palety potencjalnych kosztów*, niezbędnych do przygotowania i organizacji Igrzysk. Wskazał, że nigdy nie przyjęto założenia zobowiązującego Spółkę do zrealizowania wszystkich

⁴⁹ Dotyczy działań z § 5 ust. 1 pkt 9 ppkt a-b (przygotowanie Księgi Znaku, uwzględniającej logotyp igrzysk i organizatorów oraz używanie logo (znaku towarowego)).

zadań wymienionych w poszczególnych załącznikach nr 1 w ramach realizacji poszczególnych dotacji, a nadrzędnym celem przyznanych dotacji było współfinansowanie osiągnięcia ogólnego zadania Spółki, tj. przygotowania i organizacji Igrzysk.

(akta kontroli str. 9306-9336)

Sfinansowane ze środków dotacji GMK koszty wykonanych działań wyniosły 65 540 tys. zł (100% dotacji), z tego w obszarze⁵⁰:

- bezpieczeństwa 375,3 tys. zł (0,6%); efektem było m.in. uzyskanie zezwoleń na przeprowadzenie imprez masowych oraz pozwoleń na budowę tymczasowych obiektów budowlanych, zapewnienie ładu organizacyjnego oraz bezpieczeństwa uczestników Igrzysk dzięki spełnieniu wymagań stawianych przez PSP;
- *hospitality* 1765,5 tys. zł (2,7%); efektem było m.in. zapewnienie wyżywienia dla: osób obsługujących pracę w zlokalizowanych w Centrum Kongresowym ICE Kraków centrach (medialnym, akredytacji, wolontariatu), kasie biletowej oraz magazynie lokalnym, a także dziennikarzy i wolontariuszy przebywających w wymienionych strefach, realizacja spójnej i zgodnej z *key visual* Igrzysk koncepcji aranżacji: stref *Athlets Lounge* w obiektach sportowych, centrów mediowych, stref i biur zlokalizowanych w Centrum Kongresowym ICE Kraków, stref *EOC Family* oraz lokalnych biur operacyjnych usytuowanych w obiektach sportowych, zapewnienie funkcjonalnych przestrzeni dedykowanych uczestnikom Igrzysk;
- operacji obiektowych i infrastruktury 14 823,6 tys. zł (22,6%); efektem były m.in. infrastrukturalna i organizacyjna gotowość 26 obiektów sportowych do przeprowadzenia rywalizacji sportowej zgodnie z wymaganiami poszczególnych dyscyplin oraz gotowość 9 obiektów niesportowych niezbędnych do realizacji działań organizacyjnych w czasie Igrzysk, a także stabilne przyłącza elektryczne niezbędne do realizacji zawodów, *SPP*, transmisji TV, *timing & scoring*, realizacji zadań obsługi uczestników wydarzenia;
- sportu 3477,9 tys. zł (5,3%); efektem były m.in. zapewnienie sprzętu sportowego i oznaczenia sportowców niezbędnych do przeprowadzenia zawodów (np. piłki nożnej plażowej, rugby, skoków narciarskich, kajakarstwa, kolarstwa górskiego i innych) oraz odpowiedniej prezentacji sportowej wraz z oprawą muzyczną i artystyczną; obecność na Igrzyskach łącznie 1208 sędziów i delegatów technicznych, którzy czuwali nad przebiegiem zawodów ujętych w harmonogramie wydarzenia, a także regulaminowy przebieg zawodów (np. piłki nożnej plażowej, koszykówki 3x3, skoków narciarskich, strzelectwa, rugby i innych), realizacja 218 ceremonii medalowych zgodnie z przyjętym protokołem i koncepcją wizualną;
- transportu 545,2 tys. zł (0,8%); efektem było m.in. zapewnienie obecności delegatów technicznych przy rozgrywaniu zawodów i na etapie przygotowania do wydarzenia oraz możliwości sprawnej realizacji zadań przez pracowników Komitetu Organizacyjnego na oddalonych od siebie obiektach sportowych;
- *HB* i produkcji TV 9089,9 tys. zł (13,9%); efektem było m.in. zapewnienie infrastruktury niezbędnej do organizacji Międzynarodowego Centrum Nadawczego (*IBC*) oraz dostępu w ramach sieci lokalnej do stabilnego szerokopasmowego Internetu, w tym w systemie bezprzewodowym (WiFi);
- mediów 152,2 tys. zł (0,2%); efektem było m.in. prawidłowe przygotowanie stref dla fotografów na obiektach sportowych oraz zasad poruszania się dziennikarzy

⁵⁰ Według Rozliczenia końcowego do GMK z wykonania umowy o powierzeniu zadań związanych z organizacją Igrzysk złożonego przez Spółkę 31 stycznia 2024 r. i skorygowanego 19 kwietnia 2024 r.

w obiektach i ich kontaktu ze sportowcami oraz wydanie broszur informacyjnych dla dziennikarzy w językach polskim i angielskim;

- promocji i marketingu 8154 tys. zł (12,4%); efektem były m.in. zapewnienie stanowisk informacyjnych na lotnisku Kraków-Balice, dotarcie z kampanią promocyjną o Igrzyskach do potencjalnych kibiców, w tym pasażerów międzynarodowej linii lotniczej, polskich internautów, słuchaczy radiowych, czytelników ogólnopolskiego czasopisma sportowego, mieszkańców miast partnerskich (Tarnów, Katowice), zorganizowanie wydarzenia promującego Igrzyska (*Droga Ognia Pokoju*) oraz strefy kibica w Krakowie, realizacja ceremonii otwarcia i zamknięcia Igrzysk;
- systemu biletowego 26 015 tys. zł (39,7%), przy czym taką kwotę w tym obszarze wskazała Spółka, natomiast wynagrodzenie wykonawcy za usługę dotyczącą systemu biletowego faktycznie wyniosło 2995 tys. zł, a pozostałe wydatki do wykazanej przez Spółkę kwoty poniesiono na inne usługi niezwiązane z obszarem systemu biletowego (szerzej opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*); efektem tych wydatków było zapewnienie sprzedaży biletów na rynku polskim i międzynarodowym zgodnie z normami bezpieczeństwa i kontroli dostępu, walidacją biletów i zaproszeń VIP, zabezpieczeniem przed podrabianiem i ochroną przed nieuprawnionym dostępem, potrzebą dostosowania różnych wzorów biletów i integracją z innymi systemami np. na stadionach i halach, wraz z analizą danych i raportowaniem sprzedaży;
- logistyki 1,7 tys. zł (0,05%); efektem było zapewnienie obsługi magazynowania towarów zakupionych na etapie przygotowań do Igrzysk i terminowości dostaw;
- opieki medycznej 529,5 tys. zł (0,8%); efektem było zapewnienie bezpieczeństwa medycznego dla 586 zawodników biorących udział w zawodach rozgrywanych na terenie Tarnowa;
- systemu akredytacji 608,4 tys. zł (0,9%); efektem był sprawny przebieg udzielania dostępów oraz poruszania się po obiektach zidentyfikowanych grup uczestników, a także bezpieczeństwo uczestników wydarzenia;
- pozostałe działania (tłumaczenia) 1,7 tys. zł (0,05); efektem było zachowanie poprawności oficjalnych dokumentów, wymagających tłumaczenia na język angielski.

(akta kontroli str. 11-16, 2777-2837, 6827-6836, 8930-9085, 9229-9336, 9354-9505, 9552-9562, 9662-9665, 9980-9988, 10003-10008, 10089-10107, 10126, 10199-10202, 10301-10303)

Łączna wartość wydatków zaewidencjonowanych na kontach pozabilansowych przypisanych do dotacji GMK nie była zgodna z sumą wydatków przedstawioną w rozliczeniu końcowym z wykorzystania dotacji. Szerzej kwestię tę przedstawiono w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 9019-9051, 9057-9085, 9299-9323, 9448-9535, 9552-9665, 10301-10303)

Sfinansowane ze środków dotacji przekazanych przez WM koszty wykonanych działań wyniosły 61 195,8 tys. zł (100% dotacji), z tego w obszarze⁵¹:

- bezpieczeństwa 889 tys. zł (1,4%); efektem było m.in. przygotowanie dokumentów niezbędnych do wydania zezwoleń na przeprowadzenie masowych imprez sportowych i artystyczno-rozrywkowych oraz otrzymanie tych zgód, zapewnienie bezpieczeństwa (w tym medycznego) uczestnikom Ceremonii Otwarcia i Zamknięcia przebywających na płycie boiska w trakcie wydarzeń oraz

⁵¹ Według *Rozliczenia końcowego do UMWM z wykonania umowy o powierzeniu zadań związanych z organizacją Igrzysk* złożonego przez Spółkę 31 stycznia 2024 r.

zawodnikom, widzom i innym uczestnikom Igrzysk oraz ustandaryzowanego wyposażenia medycznego wymaganego do realizacji konkurencji (boks, judo, taekwondo);

- *hospitality* 1940,1 tys. zł (3,2%); efektem było m.in. zapewnienie strefy żywieniowej dla pracowników i wolontariuszy pracujących w wiosce zawodniczej w okresie przygotowawczym, w czasie Igrzysk i w okresie demontażu, a także na potrzeby NOC mieszkających w hotelu w Oświęcimiu oraz obsługi technicznej, wolontariuszy i przedstawicieli mediów; zorganizowanie strefy wypoczynku, integracji i rozrywki dla zawodników w wiosce zawodniczej w Krakowie; realizacja wizytacji obiektów, w czasie których tworzone harmonogram działań planowanych na obiektach, plany zagospodarowania przestrzeni oraz koncepcję rozlokowania pomieszczeń, sprzętów i infrastruktury tymczasowej; zorganizowanie spotkania z 70 przedstawicielami NOC 11-12 kwietnia 2023 r. w ramach *NOC Open Days*, realizacja spójnej i zgodnej z *key visual* Igrzysk koncepcji aranżacji stref dedykowanych uczestnikom i gościom Igrzysk;
- operacji obiektowych i infrastruktury 18 157,1 tys. zł (29,7%); efektem było m.in. zapewnienie obiektów do: ceremonii otwarcia i zamknięcia, rozgrywania zawodów (np. szermierki, triathlonu, boksu, skoków narciarskich, tenisa stołowego, rugby 7, łucznictwa), treningów zawodników rugby 7, a także dostępności Centrum Kongresowego ICE Kraków w okresie od 3 czerwca do 4 lipca 2023 r., w którym zorganizowano centralne punkty obsługi uczestników Igrzysk;
- sportu 6653,3 tys. zł (10,9%); efektem było zapewnienie m.in. niezbędnego sprzętu sportowego do rozegrania zawodów w wielu dyscyplinach (np. piłka nożna plażowa, rugby 7, kajakarstwo klasyczne, taekwondo, wspinaczka sportowa, judo, skoki do wody, kolarstwo górskie) oraz do centrum treningowego na terenie wioski zawodniczej, prezentacji sportowej wraz z oprawą muzyczną i artystyczną spełniającej wymagania techniczne i regulaminowe, a także obsługi sportowej i technicznej niektórych zawodów sportowych;
- wolontariatu 1005,3 tys. zł (1,6%); efektem było wyposażenie członków Komitetu Organizacyjnego, wolontariuszy oraz sędziów i delegatów technicznych w odpowiednie stroje oraz zgłoszenia kandydatów na wolontariuszy dzięki podjętym działaniom,
- transportu 5890 tys. zł (9,6%); efektem było m.in. wdrożenie koncepcji transportu w czasie Igrzysk, zapewnienie i utrzymanie transportu, floty samochodowej z odpowiednim oznaczeniem (brandingiem) wraz z obsługą transportową uczestników Igrzysk, delegatów, sędziów i innych osób oraz sprzętu, zapewnienie odpowiedniej koordynacji pracy kierowców podczas realizacji tej obsługi z wykorzystaniem oprogramowania komputerowego oraz otrzymanie wymaganych zezwoleń do reorganizacji ruchu drogowego;
- *HB* i produkcji TV 17 907,3 tys. zł (29,3%); efektem było zapewnienie m.in. prawidłowego przebiegu produkcji ponad 580 godzin sygnału telewizyjnego z zawodów sportowych realizowanych w czasie Igrzysk oraz jego dystrybucji do telewizji prywatnych i publicznych, pokrycie opłat wynikających z ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych⁵² chroniącej autorów oraz wykonawców artystycznych w związku z publicznym odtwarzaniem utworów muzycznych stanowiących oprawę Igrzysk;
- mediów 379,5 tys. zł (0,6%); efektem było m.in. prawidłowe przygotowanie stref dla fotografów podczas Igrzysk oraz ich wdrożenie w sprawy organizacyjne, zapewnienie informacji dla dziennikarzy o stanie przygotowań do Igrzysk, realizacja kampanii informacyjno-edukacyjnej o Igrzyskach w lokalnej telewizji

⁵² Dz.U. z 2022 r. poz. 2509.

oraz specjalna edycja wydania gazety lokalnej dedykowana mieszkańcom województwa małopolskiego; Spółka wykazała w tym obszarze jako działanie w pozycji 2) *zakup czasu antenowego* wydatek poniesiony na sprzęt niezwiązany z tą czynnością (szerzej opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*);

- promocji i marketingu 8137,6 tys. zł (13,3%); efektem było m.in. zrealizowanie kampanii reklamowych o Igrzyskach (np. na nośnikach wieloformatowych), w tym na 100 dni przed oficjalnym otwarciem wydarzenia m.in. w: Krakowie, Warszawie, Katowicach i innych miastach stanowiących Górnośląski Okręg Przemysłowy, Trójmieście, Łodzi, Poznaniu, Wrocławiu, przy drogach krajowych lub autostradach, na lotniskach (Kraków-Balice, Radom) i wśród pasażerów linii lotniczych (PLL LOT), także w telewizji i w radiu (spoty reklamowe, audycje), na portalach internetowych o Krakowie, zapewnienie promocji Igrzysk podczas wydarzeń takich jak: *Cracovia Maraton* i *Igrzyskowy Bieg Nocny na 10 km* towarzyszący maratonowi, *Święto Rodziny Krakowskiej*, *Polski Dzień* w Brukseli (7 maja 2023 r.), przygotowanie przestrzeni pod strefę kibica w Krakowie, zapewnienie animatorów do promocji w strojach oficjalnych maskotek Igrzysk oraz usług animacji w 21 strefach komercyjnych w obiektach sportowych w 10 miastach, zapewnienie gadżetów promocyjnych (np. bidon, zestaw szkolny) dla kibiców, partnerów instytucjonalnych i biznesowych, sportowców, odpowiednie przygotowanie ceremonii otwarcia i zamknięcia Igrzysk, wyposażenie członków Komitetu Organizacyjnego, wolontariuszy oraz sędziów i delegatów technicznych w odpowiednie stroje sportowe;
- systemu biletowego 228,7 tys. zł (0,4%); efektem było m.in. wyposażenie punktów sprzedaży biletów w sprzęt oraz papier potrzebne do wydruku zakupionych wejściówek, usprawnienie procesu kontroli dostępu na obiekty podczas trwania Igrzysk, przygotowanie biletów dołączanych do zaproszeń;
- logistyki 7 tys. zł (0,01%); efektem było zapewnienie obsługi magazynowania towarów zakupionych na etapie przygotowań do Igrzysk i terminowości dostaw wyposażenia niezbędnego do organizacji zawodów;
- pozostałe działania (tłumaczenia) 3 tys. zł (0,01%), co zapewniło zachowanie poprawności oficjalnych dokumentów wymagających tłumaczenia na język angielski.

(akta kontroli str. 11-16, 2777-2837, 6827-6836, 9146-9336, 9354-9363, 9506-9535, 9552-9553, 9563-9661, 9980-9988, 10003-10008, 10089-10107, 10126, 10199-10202, 10301-10303)

Łączna wartość wydatków zaewidencjonowanych na kontach pozabilansowych przypisanych do dotacji WM nie była zgodna z sumą wydatków przedstawioną w rozliczeniu końcowym z wykorzystania dotacji. Szerzej kwestię tę przedstawiono w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 9245-9336, 9354-9369, 9506-9535, 9552-9553, 9563-9665, 10301-10303)

3e. Spółka realizowała czynności w ramach powierzonych zadań z zakresu koordynowania i kontroli, które zostały określone w umowach zawartych z GMK i WM. W ramach tego obszaru zrealizowano następujące działania polegające na:

- kontaktowaniu się z podmiotami zaangażowanymi w przygotowanie Igrzysk oraz prowadzeniu czynności kontrolnych i koordynacyjnych niezbędnych dla organizacji Igrzysk, w tym w odniesieniu do miast partnerskich, w których odbywały się zawody w poszczególnych dyscyplinach, oraz z podmiotami odpowiedzialnymi za przygotowanie aren sportowych i organizację zawodów lekkoatletycznych, co było realizowane przez dyrektorów i pracowników z poszczególnych pionów operacyjnych Spółki, Dział Prawny oraz Dział IT Spółki, a od IV kwartału

2022 r. również przez pracownika zatrudnionego na stanowisku managera ds. technologicznych, do którego zadań należało m.in. koordynowanie prac zespołu zadaniowego o charakterze technologicznym i technicznym oraz wsparciem merytorycznym Zarządu w zakresie koordynacji i kontroli przedsięwzięć i innych działań podmiotów realizujących przygotowania do Igrzysk,

- uzgadnianiu z GMK i WM puli biletów przeznaczonych dla nich na każde wydarzenie sportowe, w oparciu o ich zapotrzebowanie oraz uzgadnianiu *Planu marketingowego*,
- prowadzeniu postępowań sądowych (trzy sprawy w toku według stanu na 30 kwietnia 2024 r. o łącznej wartości przedmiotu sporu wynoszącej 147,8 tys. zł, w których Spółka została pozwana przez trzy różne podmioty o zapłatę, w tym dwie sprawy na etapie złożenia przez Spółkę sprzeciwu od nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym, a jedna na etapie złożenia przez Spółkę odpowiedzi na pozew) oraz administracyjnych dotyczących spraw związanych z zadaniami zleconymi umowami zawartymi z GMK i WM (dokonywanie zgłoszeń i pozwoleń na budowę w zakresie obiektów tymczasowych),
- rozliczaniu środków otrzymanych z tytułu umów o powierzeniu zadań od GMK i WM, a także od MSiT, które współfinansowało część wydatków poniesionych na realizację działań określonych w umowach zawartych z GMK i WM.
(akta kontroli str. 8652- 8714, 8772-8840, 8930-9085, 9146-9298, 9306-9340, 9980-9988, 10003-10008, 10049-10053, 10089-10123, 10199-10202, 10301-10303)

Na podstawie umów zawartych z GMK i z WM w celu zapewnienia przejrzystości i zgodności z prawem zadań i działań podejmowanych przez Spółkę w związku z wykonaniem tych umów, Spółka została zobowiązana do wprowadzenia systemu kontroli wewnętrznej, zapewniającego co najmniej skuteczność i efektywność wykonywania zleconych działań, wiarygodność przesyłanych rozliczeń częściowych i końcowych oraz wszelkiej sprawozdawczości, w tym finansowej (umowa powierzenia zadań przez GMK) oraz wiarygodność sprawozdawczości finansowej (umowa powierzenia zadań przez WM), a także zgodność działań z przepisami prawa i regulacjami wewnętrznymi.

W ramach systemu kontroli wewnętrznej odpowiednie zadania i działania miały zostać przypisane Zarządowi Spółki, wszystkim lub części osób zatrudnionych, a także wskazano na możliwość powołania przez Spółkę w ramach swojej struktury organizacyjnej wyspecjalizowanej komórki audytu.

Przed zawarciem umów o powierzeniu zadań, na mocy uchwał Zarządu Spółki przyjęto do stosowania w spółce *Regulamin organizacyjny*, *Regulamin Zarządu* oraz podział kompetencyjny w zakresie czynności zwykłego zarządu oraz bieżącej działalności Spółki (obowiązujący do 23 listopada 2022 r.). W dokumentach tych przypisano Zarządowi oraz jego członkom działania dotyczące organizacji, nadzorowania i koordynowania działań Spółki, w tym nad bieżącą działalnością pionów przypisanych poszczególnym członkom Zarządu. Niektórym pracownikom (np. dyrektorom pionów i kierownikom wewnętrznych komórek organizacyjnych) przypisano zadania dotyczące m.in. planowania, koordynacji i nadzoru nad pracą podległych komórek organizacyjnych i jej pracowników w sposób zapewniający pełne i racjonalne wykorzystanie czasu pracy, osiąganie przez podległych pracowników wysokiej jakości pracy oraz przestrzeganie dyscypliny pracy, a także kontrolę wydatków ponoszonych w związku z realizacją zadań danej komórki. W regulaminie organizacyjnym Spółki obowiązującym od 21 czerwca 2022 r. uwzględniono w strukturze organizacyjnej Spółki samodzielne stanowisko *Inspektor kontroli wewnętrznej*, przy czym w treści tego dokumentu nie określono podstawowych zadań przypisanych do tego stanowiska oraz nie zatrudniono pracownika na tym stanowisku.

Prezes wyjaśnił, że po zwiększeniu składu osobowego Zarządu Spółki (w maju i sierpniu 2022 r.) podjęto decyzje dotyczące usystematyzowania i uporządkowania procesów zarządzania Spółką. Między innymi dokonano przeglądu wszystkich przepisów wewnętrznych Spółki i postanowiono o utworzeniu samodzielnego stanowiska Inspektora kontroli wewnętrznej (nastąpiło to na kilka miesięcy przed podpisaniem umów dotacyjnych z WM i GMK).

Stanowisko inspektora kontroli wewnętrznej zostało obsadzone 4 sierpnia 2022 r. (w wymiarze 0,5 etatu do 30 września 2022 r., a w okresie od 1 października 2022 r. do 4 maja 2023 r. w wymiarze jednego etatu), a zakres zadań przypisanych do tego stanowiska został określony w *Regulaminie organizacyjnym* przyjętym do stosowania w Spółce od 24 listopada 2022 r. Obejmował on m.in. realizację kontroli wewnętrznych ze szczególnym uwzględnieniem kontroli finansowych i prawa zamówień publicznych zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie regulacjami, opracowywanie programów kontroli wewnętrznej, sporządzanie raportów oraz formułowanie wniosków wynikających z przeprowadzonych kontroli, wskazywanie sposobów i środków umożliwiających usunięcie zaistniałych uchybień.

W wyniku prac inspektora kontroli wewnętrznej, Zarząd Spółki przyjął *Regulamin kontroli wewnętrznej*. W regulaminie tym określono m.in. cele i zadania kontroli wewnętrznej, funkcjonowanie systemu kontroli wewnętrznej na trzech poziomach (samokontrola, kontrola funkcjonalna, kontrola instytucjonalna), założenia do planowania kontroli, zasady dokumentowania kontroli. W dokumencie tym zawarto informację o przyjętym *Planie kontroli* składającym się z dwóch części, tj. części I obejmującej okres od utworzenia planu do rozpoczęcia Igrzysk (21 czerwca 2023 r.) oraz części II obejmującej przeprowadzenie Igrzysk oraz okres bezpośrednio po Igrzyskach (do końca 2023 r.). Wykaz zaplanowanych kontroli zawierający informacje o podmiocie, temacie, terminie i rodzaju kontroli zawarto w Załączniku nr 2 do zarządzenia Zarządu. Inspektor kontroli wewnętrznej nie udokumentował w formie pisemnego protokołu ustaleń z przeprowadzonych kontroli planowych ujętych w części I *Planu kontroli*, pomimo obowiązku określonego w regulaminie. Z pozostałych kontroli bieżących oraz kontroli doraźnych (*ex ante*, czynności doradcze) ujętych w części I *Planu kontroli* nie sporządzał raportów, ani innych dokumentów, przy czym zapisy regulaminu dopuszczały formę uwag zawartych w tworzonych dokumentach oraz uwag przekazywanych ustnie podczas narad wewnętrznych Spółki. Od 5 maja 2023 r. nie obsadzono tego stanowiska w Spółce, pomimo jego ujęcia w *Regulaminie organizacyjnym* Spółki oraz przyjęcia w *Regulaminie kontroli wewnętrznej* założenia o sprawowaniu kontroli instytucjonalnej przez osobę zatrudnioną na tym stanowisku i realizowaniu przez nią czterech kompleksowych kontroli wewnętrznych w II półroczu 2023 r. Szerzej kwestię tę przedstawiono w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 7953-7972, 8652-8714, 8772-8840, 9306-9336, 9341-9352, 9754-9881, 9980-9988, 10003-10008, 10054-10064, 10089-10107, 10235-10241)

3f. Spółka otrzymała środki dotacji od GMK w trzech transzach, tj. 22 333,3 tys. zł 31 marca 2023 r. na podstawie wniosku Spółki o uruchomienie środków z 28 marca 2023 r., 22 333,3 tys. zł 28 kwietnia 2023 r. na podstawie wniosku z 14 kwietnia 2023 r., do którego Spółka załączyła częściowe rozliczenie zaangażowania pierwszej transzy (91,7%), oraz 20 783,3 tys. zł 30 maja 2023 r. na podstawie wniosku z 17 maja 2023 r., do którego Spółka załączyła częściowe rozliczenie zaangażowania drugiej transzy (łączne zaangażowanie otrzymanych transz wyniosło 59,6%).

(akta kontroli str. 8715-8738)

Spółka otrzymała środki dotacji od WM w trzech transzach, tj. 50 000 tys. zł 25 stycznia 2023 r. na podstawie wniosku Spółki o uruchomienie środków z 9 stycznia 2023 r., 10 945 tys. zł 12 czerwca 2023 r. na podstawie wniosku z 25 maja

2023 r. oraz 250,9 tys. zł na podstawie wniosku z 27 czerwca 2023 r. Umowa o powierzeniu zadań przez WM nie zawierała postanowień warunkujących wypłatę kolejnych transz dotacji złożeniem częściowego rozliczenia przekazanych wcześniej środków dotacji.

(akta kontroli str. 8841-8849)

Na podstawie badanej próby 61 pozycji wydatków, z tego 39 wydatków sfinansowanych z dotacji GMK w wysokości 2016,2 tys. zł (3,1% dotacji GMK) oraz 22 wydatków sfinansowanych z dotacji WM w wysokości 1519,1 tys. zł (2,5% dotacji WM), wykazanych w złożonych przez Spółkę rozliczeniach końcowych z wykonania umów o powierzeniu zadań, stwierdzono, że:

- Spółka prowadziła wyodrębnioną ewidencję finansowo-księgową umożliwiającą rozliczenie powierzonych zadań zgodnie z obowiązkiem określonym w umowach zawartych z GMK i WM, przy czym łączna wartość wydatków zaewidencjonowanych na kontach pozabilansowych przypisanych do obu tych dotacji nie była zgodna z sumą wydatków przedstawioną w rozliczeniu końcowym z wykorzystania dotacji (szerzej opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*);
- dokumenty księgowe umożliwiające dokonanie rozliczenia dotacji były opisywane z uwzględnieniem elementów wymienionych w umowach o powierzeniu zadań przez GMK i przez WM, z wyjątkiem odpowiednio 14 i 3 przypadków niezawarcia w opisie informacji o stosowaniu ustawy *upzp* wraz z przywołaniem podstawy prawnej dla udzielonego zamówienia lub zwolnienia od niego dla wydatku (opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*);
- przekazane środki były wydatkowane na realizację zleconych działań zgodnie z warunkami zawartych umów, z wyjątkiem wydatków, które nie zostały poniesione w sposób najbardziej racjonalny, z uwzględnieniem obowiązujących w tym zakresie przepisów prawa oraz przy zastosowaniu szczególnej staranności, co dotyczyło 3 faktur za zamówione usługi/dostawy sfinansowanych z dotacji GMK (199,6 tys. zł), które zostały poniesione nieterminowo, przy czym Spółka nie zapłaciła z tego tytułu odsetek (opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*), oraz 2 przypadków wydatkowania w sposób niegospodarny środków w kwocie co najmniej 1,6 tys. zł w związku z dokonaniem przelewu zagranicznego z rachunku bankowego prowadzonego w złotych na rachunek kontrahenta w innej walucie z zastosowaniem transakcyjnego kursu wymiany walut (kurs sprzedaży banku dla transakcji z wyłączeniem obsługi kredytów), tj. kursu walutowego mniej korzystnego, niż możliwy do uzyskania z wykorzystaniem udostępnionej przez bank platformy internetowej służącej do m.in. wymiany walut w ramach transakcji negocjowanej (opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*).

(akta kontroli str. 9354-9363, 9738-9753, 9939-9988, 9996-10008, 10065-10107, 10127-10203, 10218-10234, 10242-10253, 10301-1303)

3g. Spółka wywiązywała się z określonego w umowach o powierzeniu zadań obowiązku przedstawiania GMK i WM pisemnych raportów z realizacji umowy raz na kwartał, zawierających informacje o stanie zaawansowania każdego działania wskazanego w załączniku nr 1 do umowy oraz o wysokości i terminie wydatkowania środków na każde z nich, przy czym trzy raporty (za II kwartał 2023 r. dla GMK oraz za IV kwartał 2023 r. dla GMK i WM) zostały przekazane przez Spółkę z przekroczeniem terminu określonego w umowie. Wynikało to m.in. z absencji pracowników zajmujących się przygotowaniem raportu (urlopy), z konieczności zamknięcia okresu realizacji wydarzenia i trwających w związku z tym rozliczeń podwykonawców, a także z zaangażowania ograniczonej liczby pracowników ukierunkowanych w styczniu 2024 r. na zebranie i podsumowanie dokumentacji podlegającej sprawozdaniom końcowym oraz z dużej liczby równoległych działań

sprawozdawczych i kontrolnych realizowanych w Spółce. W wyniku opóźnień w przekazywaniu raportów kwartalnych zarówno GMK, jak i WM nie zawieszały płatności wynagrodzenia należnego Spółce z tytułu zawartej umowy i nie nałożyły kar umownych.

(akta kontroli str. 8652-8714, 8772-8840, 8874-8875, 8878-8929, 9091-9145, 9306-9323, 10301-10303)

3h. Zgodnie z obowiązkiem określonym w umowach o powierzeniu zadań zawartych z GMK i z WM Spółka sporządziła i złożyła w wymaganym terminie, tj. 31 stycznia 2024 r., rozliczenia końcowe dotyczące wykorzystania środków finansowych przyznanych jako dotacja celowa na przygotowanie i realizację przedsięwzięć oraz organizację Igrzysk.

W związku ze złożeniem przez Spółkę do GMK oświadczenia z 31 stycznia 2024 r. o podatku VAT, o którym mowa w § 10 ust. 15 pkt 2 umowy o powierzeniu zadań wraz z załącznikiem nr 1 do sprawozdania, na którym brakowało podpisu Prezesa, oraz złożeniem rozliczenia końcowego niezgodnego z treścią załącznika nr 4 do umowy o powierzeniu zadań przez GMK w części dotyczącej tabeli z pkt 3 pn. *Zestawienie dokumentów księgowych* z uwagi na niezawarcie w tabeli wymaganej kolumny pn. *Oznaczenie/nr umowy/dokumentu* wraz z danymi dla poszczególnych wydatków, Biuro Nadzoru Właścicielskiego UMK pismem z 2 lutego 2024 r. zwróciło się do Spółki o uzupełnienie dokumentów w powyższych zakresie w terminie do 8 lutego 2023 r.

Spółka uzupełniła braki i przekazała GMK skorygowaną dokumentację 8 lutego 2024 r., a także poprawioną tabelę z pkt 3 w związku ze stwierdzeniem w niej błędu. Korekta skutkowała wykazaniem mniejszej sumy wydatków w kolumnie *Kwota zobowiązania ogółem* niż podano w dokumentach z 31 stycznia 2024 r. W skorygowanych przez Spółkę zestawieniach stwierdzono również inne rozbieżności. Dodatkowo w rozliczeniu końcowym Spółka wykazała wydatki na platformę do obsługi biletów w wysokości 25 731 tys. zł, podczas gdy z umów z kontrahentem i faktur za tę usługę wyniosły one 2995 tys. zł, a pozostała kwota dotyczyła innych usług świadczonych przez tego kontrahenta). Kwestie te przedstawione szerzej w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 127-128, 3845-3846, 8652-8714, 8874-8875, 8930-9090, 9306-9336, 9662-9665, 10301-10303)

Pismem Biura Nadzoru Właścicielskiego UMK z 10 kwietnia 2024 r. Spółka została poinformowana o wszczęciu kontroli rozliczenia końcowego wykorzystania dotacji celowej na podstawie umowy o powierzeniu zadań przez GMK. Następnie w wyniku korespondencji z UMK, a także zidentyfikowanych w wyniku kontroli NIK nieścisłości (błędów rachunkowych) w tabelach, o których mowa powyżej, pismem z 19 kwietnia 2024 r. Spółka poinformowała UMK m.in. o dokonaniu przeglądu i poprawieniu/uzupełnieniu dokumentów księgowych wykazanych w rozliczeniu dotacji oraz o dokonaniu i przekazaniu kolejnej korekty tabel z pkt 1 i pkt 3 uwzględnionych w części II rozliczenia końcowego *Sprawozdanie finansowe z wykonania wydatków*. Według stanu na 30 kwietnia 2024 r. GMK w dalszym ciągu sprawdzała dokumenty przedłożone przez Spółkę.

(akta kontroli str. 9370-9476, 9980-9988, 10003-10008, 10301-10303)

W przypadku *Rozliczenia końcowego z wykonania umowy o powierzeniu zadań związanych z organizacją III Igrzysk Europejskich* do WM Spółka otrzymała uwagi do złożonego rozliczenia po jego wstępnej weryfikacji. W związku z otrzymanymi uwagami Spółka 22 lutego 2024 r. złożyła do dyrektora DSiE UMWM oświadczenie o błędach w opisach stanowiących załączniki do dowodów księgowych przekazanych przez Spółkę wraz z rozliczeniem końcowym, które dotyczyły nieprawidłowego zapisu

daty zawarcia umowy o powierzeniu zadań przez WM, wraz z informacją o poprawieniu nieprawidłowych zapisów w oryginalnych dokumentach księgowych. Według stanu na 30 kwietnia 2024 r. trwało sprawdzanie przez WM dokumentów przedłożonych przez Spółkę, przesyłane były do Spółki uwagi do dokumentów księgowych i Spółka dokonywała na bieżąco ich korekt.

(akta kontroli str. 9364-9369, 9980-9988, 10003-10008, 10301-10303)

3i. W Spółce były prowadzone kontrole i wizytacje monitorujące realizację umów o powierzeniu zadań. W odniesieniu do umowy powierzenia zadań przez GMK wizyty monitorujące realizację zapisów umowy prowadzone przez Biuro Nadzoru Właścicielskiego UMK odbyły się:

- 21 – 28 kwietnia 2023 r., w wyniku których zalecono Spółce, aby wszystkie materiały, w szczególności promocyjne, informacyjne, szkoleniowe i edukacyjne zawierały logo GMK, a także, aby przesyłane do kontroli dokumenty sporządzone w języku innym niż język polski, były przedstawiane z uwierzytelnionym tłumaczeniem,
- 2 czerwca – 8 sierpnia 2023 r., w wyniku których ponownie zalecono Spółce zawieranie logo GMK na materiałach finansowanych z budżetu GMK.

Spółka uwzględniła rekomendacje pokontrolne poprzez: umieszczanie logotypu GMK w końcowym rozliczeniu finansowym faktur za materiały promocyjne, informacyjne, szkoleniowe i edukacyjne, na których znak ten nie został umieszczony, oraz dbanie, aby przekazywane do kontroli dokumenty sporządzone w języku innym niż język polski uzupełniane były uwierzytelnionym tłumaczeniem.

W Spółce prowadzone były przez pracowników UMK kontrole zdalne, polegające na kierowaniu pisemnych próśb o przekazanie dokumentów, w tym dokumentów księgowych, na które Spółka odpowiadała i przedkładała wymagane dokumenty.

(akta kontroli str. 9306-9336, 10301-10303)

W odniesieniu do umowy powierzenia zadań przez WM wizyty monitorujące realizację zapisów umowy prowadzone przez DSiE UMWM odbyły się pięciokrotnie, tj. 16 marca, 14 kwietnia, 15 maja, 28 lipca oraz 5 grudnia 2023 r. Formuła wizyt polegała na spotkaniach przedstawicieli UMWM z dyrektorami wskazanymi przez nich pionów. W czasie tych spotkań dyrektorzy indywidualnie i na bieżąco udzielali odpowiedzi na stawiane im pytania, a w późniejszym etapie osobiście odnosili się do ewentualnych próśb i zaleceń ujętych w protokołach. Prezes wyjaśnił, że zgłoszone przez UMWM zalecenia były wdrażane lub dyskutowane z przedstawicielami UMWM w celu wypracowania optymalnego sposobu ich realizacji, a także wskazał, że w związku z tym, że każdy z Dyrektorów osobiście odpowiadał za odniesienie się do przeprowadzonej wizyty monitorującej, Spółka nie ma możliwości przedstawienia ustaleń na temat sposobu realizacji zaleceń pokontrolnych lub odniesień do wniosków z wizyty. Wyjątek stanowiła korespondencja po wizycie z dnia 15 maja 2023 r., gdzie na zadane przez DSiE UMWM pytania odpowiedziała w formule zbiorczej menadżer zespołu ds. zarządzania projektami. Stało się tak z uwagi na duże natężenie pracy Dyrektorów w okresie bezpośrednio poprzedzającym Igrzyska Europejskie oraz z uwagi na międzywydziałowość podejmowanych tematów.

(akta kontroli str. 9306-9336, 10301-10303)

3j. Spółka ponosiła wydatki związane z przygotowaniem Igrzysk na rzecz jednostki organizacyjnej GMK.

Z tytułu wynajmu Tauron Areny na potrzeby organizacji Igrzysk Spółka poniosła koszty w wysokości 1500,3 tys. zł, z tego 1278,8 tys. zł na czynsz stały, 187,5 tys. zł na czynsz zmienny oraz 3,8 tys. zł na rekonfigurację trybun i montaż schodów (zamówienie dodatkowe) ze środków dotacji WM, a 30,2 tys. zł na wynajem łóż widowni ze środków własnych Spółki.

Z tytułu świadczeń reklamowo-promocyjnych podczas *Igrzyskowego Biegu Nocnego* organizowanego przez ZIS, Spółka zapłaciła na rzecz GMK 150 tys. zł. Bieg odbył się 22 kwietnia 2023 r. jako impreza towarzysząca 20. *Cracovia Maraton*. Wydatek sfinansowano ze środków dotacji WM. Wydatkowano także 50 tys. zł z tytułu świadczeń promocyjno-reklamowych w związku z organizacją w 2022 r. imprezy *Biegiem do Igrzysk*. Prezes wyjaśnił, że umowę na świadczenia reklamowo-promocyjne podczas *Igrzyskowego Biegu Nocnego* zawarto z inicjatywy wspólnej Spółki i ZIS. Wykonanie usług przez kontrahenta zostało potwierdzone odpowiednio protokołem odbioru i dokumentacją fotograficzną.

(akta kontroli str. 7359-7406, 7533, 8014-8049, 8268-8269)

4. Zasady zatrudniania pracowników Spółki zostały określone w regulaminach rekrutacji przyjętych przez Zarząd Spółki. Określono w nich obowiązek przygotowania i opublikowania ogłoszenia o rekrutacji. W pierwszej wersji regulaminu zaznaczono, że nabór na wolne stanowiska jest otwarty. Od tych zasad przewidziano katalog *wyjątkowych odstępstw*, tj. zatrudnienie osoby, która świadczyła usługi eksperckie w okresie przygotowawczym i poświadczyła wynikami pracy przydatność w projekcie, zatrudnienie osoby, której wiedza i doświadczenie są unikalne i nie ma konkurencji na rynku pracy, zatrudnienie osoby bezrobotnej, skierowanej przez urząd pracy w związku z dofinansowaniem jej zatrudnienia lub refundacją kosztów jej wynagrodzenia. Przewidziano możliwość odstąpienia od ustalonych zasad w każdym innym (obok wskazanego katalogu) *uzasadnionym przypadku* na mocy decyzji Prezesa lub Zarządu.

Pracownicy w Spółce byli zatrudniani na podstawie kontraktów menadżerskich, umów cywilnoprawnych, umów o pracę oraz umów zlecenia. Na koniec 2021 r. w Spółce były zatrudnione cztery osoby, tj. prezes Zarządu na podstawie kontraktu menadżerskiego i trzy osoby na podstawie umów cywilnoprawnych (członkowie rady nadzorczej). Na koniec 2022 r. było zatrudnionych 196 osób, z tego cztery na podstawie kontraktów menedżerskich (prezes i członkowie Zarządu), siedem osób na podstawie umów cywilnoprawnych (członkowie Rady Nadzorczej), 174 osoby (168,35 etatów) na podstawie umów o pracę oraz 11 osób na podstawie umów zlecenia. Według stanu na 30 czerwca 2023 r. zatrudnione były 592 osoby, z tego cztery na podstawie kontraktów menedżerskich (prezes i członkowie Zarządu), sześć osób na podstawie umów cywilnoprawnych (członkowie Rady Nadzorczej), 388 osób (378,6 etatów) na podstawie umów o pracę oraz 194 osoby na podstawie umów zlecenia. Według stanu na 15 września 2023 r. było zatrudnionych 118 osób, z tego cztery na podstawie kontraktów menedżerskich (prezes i członkowie Zarządu), sześć osób na podstawie umów cywilnoprawnych (członkowie Rady Nadzorczej), 86 osób (84 etaty) na podstawie umów o pracę oraz 22 osoby na podstawie umów zlecenia.

Spośród osób na stanowiskach kierowniczych w Spółce zatrudnione były dwie osoby pracujące jednocześnie w UMK i jedna w UMWM.

Prezes wskazał, że Spółka nie wymagała informacji od zatrudnianych osób o zatrudnieniu w UMK bądź w UMWM i nie prowadziła analiz na ten temat.

(akta kontroli str. 39, 53, 124, 8268-8269)

5. Na podstawie badania sprawozdania finansowego Spółki za 2022 r. biegły rewident wydał opinię z zastrzeżeniem. W części *Podstawa opinii z zastrzeżeniami* wskazano, że: *W badanym okresie Spółka otrzymała dotację celową jako dofinansowanie do przygotowania i organizacji Igrzysk Wydatki sfinansowane z dotacji wykazane są w sprawozdaniu finansowym w pozycjach: 'Zaliczki na dostawy i usługi', 'Należności z tytułu podatków, dotacji (...)', 'Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe' oraz 'Koszty działalności operacyjnej'. Zgodnie z art. 6 ust. 2 uor dla zapewnienia współmierności przychodów i związanych z nimi kosztów do pasywów danego okresu*

sprawozdawczego zalicza się przychody dotyczące przyszłych okresów. Ewidencja księgowa nie umożliwia uzgodnienia kosztów ujętych w księgach ze sprawozdaniem przedłożonym do podmiotu udzielającego dotacji. W związku z tym nie byliśmy w stanie uzyskać wystarczających i odpowiednich dowodów badania potwierdzających wysokość wykazanych w sprawozdaniu finansowym 'Pozostałych przychodów operacyjnych' oraz 'Rozliczeń międzyokresowych przychodów z tytułu otrzymanej przez Spółkę dotacji celowej'.

Z wyjątkiem powyższego, biegły rewident stwierdził, że:

- sprawozdanie przedstawiało rzetelny i jasny obraz sytuacji majątkowej i finansowej Spółki na 31 grudnia 2022 r. oraz jej wyniku finansowego i przepływów pieniężnych za rok obrotowy zakończony w tym dniu, zgodnie z przepisami *uor* oraz przyjętymi zasadami (polityką) rachunkowości,
- było zgodne co do formy i treści z obowiązującymi jednostkę przepisami prawa i postanowieniami umowy spółki,
- zostało sporządzone na podstawie prawidłowo prowadzonych ksiąg rachunkowych, zgodnie z przepisami rozdziału 2 *uor*.

(akta kontroli str. 116-120, 429-462, 1105-1109)

Na koniec 2022 r. Spółka nie posiadała aktywów trwałych netto. W 2022 r. Spółka korzystała jedynie z wynajmowanych środków trwałych, a nabyte wartości niematerialne i prawne w łącznej wysokości 212,4 tys. zł zostały w ciągu roku w całości umorzone. Na majątek Spółki składały się jedynie aktywa obrotowe o wartości 52 143,2 tys. zł, w tym 27 574,4 tys. zł stanowiły środki pieniężne w kasie i na rachunkach bankowych. Kapitał (fundusz) własny wyniósł na koniec 2022 r. 28 356,5 tys. zł, w tym 23 000 tys. zł stanowił kapitał (fundusz) podstawowy.

Na 30 czerwca 2023 r. aktywa trwałe Spółki wyniosły 113,5 tys. zł (urządzenia techniczne i maszyny oraz środki transportu), a aktywa obrotowe 338 647,9 tys. zł, w tym 200 514,9 tys. zł stanowiły środki pieniężne w kasie i na rachunkach bankowych. Kapitał (fundusz) własny wyniósł 249 032,1 tys. zł, w tym 46 000 tys. zł stanowił kapitał (fundusz) podstawowy.

(akta kontroli str. 218-229, 309-311, 1105-1109)

W 2022 r. Spółka osiągnęła przychody w wysokości 181 063,4 tys. zł, w tym z tytułu dotacji (179 000 tys. zł). Nie wystąpiły przychody z tytułu umów sponsorskich.

W 2023 r. (do 30 czerwca) Spółka osiągnęła przychody w wysokości 328 550 tys. zł, w tym z tytułu dotacji (305 381,6 tys. zł), oraz ze sprzedaży produktów obejmujące przychody z tytułu sprzedaży biletów, organizacji zawodów, sprzedaży gadżetów, wynajmu, reklamy i sponsoringu, dni otwartych dla przedstawicieli komitetów olimpijskich, wynagrodzenia UMWM i UMK za obsługę zadania, przychody z odsprzedaży produktów, przychody z zakwaterowania, przychody z tytułu dofinansowania działalności wolontariuszy (23 168,3 tys. zł). Przychody z tytułu zawartych umów sponsorskich wyniosły 6626,7 tys. zł.

(akta kontroli str. 218-229, 1105-1109, 8268-8269)

Na koniec 2022 r. Spółka miała należności krótkoterminowe w wysokości 7097,3 tys. zł i zobowiązania na kwotę 23 786,7 tys. zł, z tego rezerwy na zobowiązania, których termin wymagalności lub kwota nie są pewne (4110,2 tys. zł), zobowiązania krótkoterminowe (5873,1 tys. zł) i rozliczenia międzyokresowe – prawdopodobne zobowiązania przypadające na 2022 r. (13 803,3 tys. zł).

Na 30 czerwca 2023 r. Spółka posiadała należności krótkoterminowe w wysokości 77 443,6 tys. zł i zobowiązania na kwotę 89 729,3 tys. zł, z tego rezerwy na zobowiązania (4110,2 tys. zł), zobowiązania krótkoterminowe (71 815,7 tys. zł) oraz rozliczenia międzyokresowe krótkoterminowe (13 803,3 tys. zł).

Rezerwa na kwotę 4110,2 tys. zł obejmowała rezerwę na świadczenia urlopowe (629,3 tys. zł) oraz rezerwę związaną z rozliczeniem dotacji w 2023 r. (3480,9 tys. zł). Rezerwy te utworzono w 2022 r. i w 2023 r. (do dnia kontroli) nie uległy rozwiązaniu. Rozliczenia międzyokresowe na koniec 2022 r. i na 30 czerwca 2023 r. w wysokości 13 803,3 tys. zł wiązały się z wydatkami poniesionymi zaliczkowo w 2022 r. w poczet wynajmu obiektów sportowych i pozasportowych, promocji, usług kontroli antydopingowych i miały zostać rozliczone w ramach kwoty dotacji uzyskanej w 2023 r. po zakończeniu Igrzysk.

(akta kontroli str. 218-229, 309-314, 316, 613-614, 1105-1109)

Konta księgowe w systemie finansowo-księgowym zostały skonfigurowane w sposób uniemożliwiający uzyskanie poprawnych wydruków dotyczących *wiekowania* zobowiązań. Prezes oświadczył, że Spółka nie posiadała przeterminowanych zobowiązań na 31 grudnia 2022 r. i na 30 czerwca 2023 r. W zbadanej próbie 20 pozycji zobowiązań wg stanu na 31 grudnia 2022 r. oraz 20 pozycji zobowiązań wg stanu na 30 czerwca 2023 r. nie stwierdzono nieterminowych płatności.

(akta kontroli str. 218-229, 301-306, 309-311, 867, 872-874, 1105-1109, 4600-4602)

Spółka korzystała z siedziby przy ul. Kamiennej na podstawie umowy na usługi biurowe⁵³ obowiązującej do 31 grudnia 2023 r., którą wypowiedziano 16 sierpnia 2022 r., po uzyskaniu rekomendacji Zarządu, na podstawie art. 746 § 1 kc, tj. ważny powód w postaci zmiany sytuacji gospodarczej Spółki (reorganizacja, wzrost zatrudnienia, zwiększenie potrzeb lokalowych). Przyczyną rozwiązania było poszerzenie przez partnerów Spółki programu zawodów (zwiększenie liczby dyscyplin i związane z tym zwiększenie zatrudnienia w Spółce, i konieczność zapewnienia znacznie większej liczby stanowisk biurowych, co miało miejsce po dacie zawarcia umowy i nie było możliwe do przewidzenia na etapie jej zawarcia). Na zwiększenie liczby zatrudnionych miało wpływ także przystąpienie do spółki GMK w czerwcu 2022 r. oraz pozyskanie dodatkowych środków zewnętrznych na finansowanie projektu Igrzysk. Lokal zdano 30 września 2022 r., jednak kontrahent kontynuował wystawianie na Spółkę faktur. Łącznie wystawionych zostało 18 faktur na kwotę 1550,7 tys. zł z tytułu płatności cyklicznych, które nie zostały opłacone przez Spółkę (w tym 2 faktury na 172,8 tys. zł skompensowane z kaucją), oraz 13 faktur na łączną kwotę 124,5 tys. zł z tytułu opłat za opóźnienie w płatności.

Kontrahent wystosował do Spółki przedsądowe wezwania do zapłaty, w odpowiedzi na które Spółka w całości zakwestionowała zgłoszone roszczenie. 28 lipca 2023 r. kontrahent złożył w Sądzie Okręgowym w Krakowie pozew o zapłatę kwoty 1109,1 tys. zł wraz z odsetkami, a 21 grudnia 2023 r. Sąd wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym kwoty 1109,1 tys. zł wraz z odsetkami. Spółka wniosła sprzeciw do tego nakazu. Prezes wskazał, że zaproponowane warunki polubownego rozwiązania sporu były jednostronne i zmierzały do pełnego zaspokojenia roszczeń kontrahenta. Sąd stwierdził skuteczne wniesienie sprzeciwu Spółki i utratę mocy nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym. Do 19 marca 2024 r. nie został wyznaczony termin rozprawy.

Prezes wskazał, że wypowiedzenie umowy było poprzedzone próbami znalezienia rozwiązań dotyczących wynajmu dodatkowej powierzchni lub stanowisk pracy, jednakże właściciel budynku nie dysponował ofertą zaspokajającą potrzeby Spółki. Wskazał także, że analizowano wynajem dodatkowej powierzchni w innej lokalizacji, jednak Zarząd uznał, że prowadzenie działalności w większej liczbie lokalizacji niesie za sobą zbyt duże ryzyko zakłócenia przygotowań do Igrzysk.

⁵³ W warunkach umowy zapisano m.in., że nie prowadzi ona do ustanowienia prawa najmu, dzierżawy czy innego udziału w nieruchomości na korzyść użytkownika w odniesieniu do pomieszczenia.

(akta kontroli str. 2759-2760, 3180-3268, 3277-3300, 3847-3848, 5554-5555, 5833-5834, 6475)

Koszty poniesione na wynajem lokalu wykorzystywanego jako obecna siedziba Spółki wyniosły 2782,5 tys. zł w 2022 r. i 2117 tys. zł w 2023 r. Prezes wskazał, że koszty poniesione na wynajem lokalu w 2022 r. były wyższe od poniesionych w 2023 r., gdyż obejmowały również płatności z tytułu najmu za okres od stycznia do maja 2023 r. w wysokości 1535,8 tys. zł.

(akta kontroli str. 3161-3179, 6475)

6. W Igrzyskach wzięło udział 6382 zawodników z 48 krajów (Albania, Andora, Armenia, Austria, Azerbejdżan, Belgia, Bośnia i Hercegowina, Bułgaria, Chorwacja, Cypr, Czarnogóra, Czechy, Dania, Estonia, Finlandia, Francja, Grecja, Gruzja, Hiszpania, Holandia, Irlandia, Islandia, Litwa, Luksemburg, Łotwa, Macedonia Północna, Malta, Monako, Niemcy, Norwegia, Polska, Portugalia, Mołdawia, Rumunia, San Marino, Serbia, Słowacja, Słowenia, Szwajcaria, Szwecja, Turcja, Ukraina, Węgry, Wielka Brytania, Izrael, Kosowo, Liechtenstein i Włochy). W Igrzyskach wzięła także udział reprezentacja uchodźców.

Prezes wskazał, że w związku z Igrzyskami w Krakowie i w miastach, w których organizowane były zawody, przebywało (było zakwaterowanych) 12 198 osób, w tym sportowcy, goście z NOC, sędziowie, obsługa, wolontariusze i przedstawiciele mediów. Do Krakowa przybyło 5740 osób, na Śląsk 2159, do Krynicy 1340, do Zakopanego 839, do Wrocławia 759, do Oświęcimia 377, do Rzeszowa 317, do Bielska-Białej 253, do Tarnowa 245, a do Nowego Targu 169.

We wszystkich wydarzeniach z programu Igrzysk wzięło udział orientacyjnie 170 000 kibiców, przy oferowanej do sprzedaży liczbie miejsc 232 575. W ceremonii otwarcia wzięło udział 20 136 osób, a w ceremonii zamknięcia 18 632 osoby. Liczba osób oglądających zawody wyniosła orientacyjnie od 126,3 tys. do 131,2 tys. osób. Sprzedano 61,8 tys. biletów, a 109,8 tys. przekazano w formie *ticket invitation*.

Oglądalność ceremonii otwarcia wyniosła 1 159 216 odbiorców (szczytowa) i 893 430 odbiorców (średnia), a ceremonii zamknięcia 818 046 odbiorców (szczytowa) i 567 035 odbiorców (średnia). Średnia oglądalność wszystkich transmisji w TVP1 wyniosła 717 521 odbiorców, a w TVP Sport – 156 418 odbiorców.

(akta kontroli str. 4681-4686, 4695, 4735-4736, 6542-6543, 7171, 7318-7322, 8268-8269)

Pracownicy Spółki wyjaśnili, że dyrektorzy pionów po Igrzyskach przygotowali raporty ze zrealizowanych działań, które umieścili na dysku wspólnym Spółki. Nie zostały one jednak przedstawione na żądanie kontrolera. Prezes wskazał, że dokumenty te należy traktować jako niesformatowane notatki i wkład merytoryczny do wykorzystania przy opracowaniu raportów końcowych z realizacji dotacji udzielonych przez GMK, UMWM i MSiT oraz raportu podsumowującego do EOC.

(akta kontroli str. 7314, 7317)

7. Spółka nie składała zawiadomień do Centralnego Biura Antykorupcyjnego (CBA) w sprawie z umowy cenowej przy wynajmie przez ZIS zadaszenia boiska do koszykówki 3x3, które finalnie zostało sfinansowane ze środków GMK po pomniejszeniu wysokości dotacji przekazanej Spółce (o 1460 tys. zł). Spółka nie prowadziła żadnego postępowania o zamówienie publiczne w sprawie kupna/wynajmu tego zadaszenia.

Dyrektor Administracyjno-Ekonomiczny (były wiceprezes Zarządu) wskazał, że uzgodnienia z dyrektorem ZIS w zakresie infrastruktury do koszykówki 3x3 prowadził Prezes. Procedura zamówienia była na zaawansowanym etapie, gdy ZIS otrzymał dotację na ten cel.

Prezes wyjaśnił, że cena zadaszenia była wysoka i Spółka została poproszona przez GMK o pomniejszenie dotacji GMK dla Spółki o kwotę wynajmu zadaszenia, na co Spółka się zgodziła. Dodał, że Spółka nie mogła kupować ani wynajmować takiego zadaszenia. Wskazał również, że w związku z powyższym obniżono Spółce koszty wynajmu Stadionu Wisły. Prezes nie przedłożył jednak żadnych dokumentów dotyczących obniżenia kosztów wynajmu stadionu.

(akta kontroli str. 2758-2759, 2856, 6475, 6486, 7531, 8240-8241, 8509, 8523-8524)

8. Spółka zawarła jedną umowę barterową 10 czerwca 2022 r. na wzajemne świadczenie usług marketingowych (*marketing communication services*). Wartość barteru wyniosła 600 tys. zł. W ramach umowy barterowej kontrahent użyczał Spółce laptopy i telefony komórkowe. Prezes wskazał, że umowa ta była jedyną umową o charakterze wzajemnego świadczenia podlegającego kompensacji w formie niepieniężnej (barter). Prokurentowi (byłemu wiceprezesowi Zarządu) inne umowy barterowe również nie były znane.

(akta kontroli str. 2759, 2857, 5556, 6486, 7164, 7534-7535, 8268-8269)

Rzecznik prasowy Spółki wskazał, że elementy barterowe posiadały umowy partnerstwa medialnego zawarte [...] ⁵⁴. Barter dotyczył wzajemnego lokowania logotypów. Umowa z [...] ⁵⁵ opiewała na 980 tys. zł netto (1205,4 tys. zł brutto), z czego barterem objęto 490 tys. zł netto (602,7 tys. zł brutto). Umowa z [...] ⁵⁶ opiewała na 475 tys. zł netto (584,3 tys. zł brutto), z czego barterem objęto 300 tys. zł netto (369 tys. zł brutto).

(akta kontroli str. 8072, 8279-8326)

Były wiceprezes Zarządu wskazał, że sporządzano analizy rozdania biletów. Pion Hospitality nie sporządzał analizy rozdania (bezpłatnej dystrybucji) biletów, gdyż pion ten nie zajmował się dystrybucją biletów. Analizowano jedynie możliwości dotyczące biletów dla osób o statusie VIP. W odpowiedzi na żądanie jej przedłożenia, Prezes oświadczył, że Spółka nie dysponuje taką analizą. Wyjaśnił, że nie wie jaka była forma tej analizy i Spółka nie jest w stanie jej odnaleźć.

(akta kontroli str. 1654, 2857, 6638, 6641, 7531)

Spółka zawarła trzy umowy sponsorskie, tj. z PKN Orlen z 28 czerwca 2023 r., z Totalizatorem Sportowym z 21 czerwca 2023 r. i z Tauron Polska Energia z 21 czerwca 2023 r. odpowiednio na: [...] ⁵⁷ netto, [...] ⁵⁸ zł brutto i [...] ⁵⁹ zł netto.

⁵⁴ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r. poz. 902) oraz art. 11 ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz. U. z 2022 r. poz. 1233) wyłączono jawność informacji w zakresie danych przedsiębiorcy. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy, który oznaczył tę informację jako tajemnicę przedsiębiorstwa.

⁵⁵ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r. poz. 902) oraz art. 11 ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz. U. z 2022 r. poz. 1233) wyłączono jawność informacji w zakresie danych przedsiębiorcy. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy, który oznaczył tę informację jako tajemnicę przedsiębiorstwa.

⁵⁶ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r. poz. 902) oraz art. 11 ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz. U. z 2022 r. poz. 1233) wyłączono jawność informacji w zakresie danych przedsiębiorcy. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy, który oznaczył tę informację jako tajemnicę przedsiębiorstwa.

⁵⁷ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r. poz. 902) oraz art. 11 ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz. U. z 2022 r. poz. 1233) wyłączono jawność informacji w zakresie kwoty. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy, który oznaczył tę informację jako tajemnicę przedsiębiorstwa.

⁵⁸ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r. poz. 902) oraz art. 11 ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz. U. z 2022 r. poz. 1233) wyłączono jawność informacji w zakresie kwoty. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy, który oznaczył tę informację jako tajemnicę przedsiębiorstwa.

⁵⁹ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r. poz. 902) oraz art. 11 ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz. U. z 2022 r. poz. 1233) wyłączono jawność informacji w zakresie kwoty. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy, który oznaczył tę informację jako tajemnicę przedsiębiorstwa.

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Spółka nie dochowała należytej staranności, aby zrealizować po możliwie jak najkorzystniejszym kursie walutowym (EUR/PLN) trzy przelewy walutowe do EOC z tytułu wniesienia opłaty licencyjnej w łącznej kwocie 33 650 tys. euro, która została sfinansowana z dotacji celowej ze środków budżetu państwa na podstawie umowy nr 2022/1046/2177/UDot/DIE zawartej z MSiT 24 sierpnia 2022 r. Przy dokonywaniu transakcji Spółka nie prowadziła negocjacji w sprawie możliwych do uzyskania kursów euro, lecz zleciła je po oferowanym przez bank obsługujący Spółkę kursie sprzedaży EUR/PLN znacznie odbiegającym od kursu średniego wyliczanego i publikowanego w danym dniu przez Narodowy Bank Polski⁶⁰ oraz mniej korzystnym dla Spółki niż np. kurs sprzedaży EUR/PLN oferowany klientom detalicznym (osobom fizycznym) przez inny bank w okresie realizacji tych transakcji, niezależnie od wymienianej kwoty przy zakupie minimum pięciu jednostek waluty (5 EUR), tj.:

1) zakupu przez Spółkę 29 sierpnia 2022 r. 22 000 tys. euro po kursie 4,8720 EUR/PLN, tj. za 107 184 tys. zł, kiedy kurs średni EUR/PLN wyliczony i opublikowany przez NBP w dniu realizacji przelewu wynosił 4,7529 EUR/PLN, a kurs sprzedaży EUR/PLN dostępny dla klientów detalicznych w kantorze walutowym prowadzonym przez inny bank wynosił odpowiednio:

- 4,7706 EUR/PLN w dniu realizacji transakcji (najwyższy kurs) i biorąc pod uwagę te warunki różnica przy zakupie 1 euro wynosiła 0,1014 zł na niekorzyść Spółki, w związku z czym Spółka wydała o 2230,8 tys. zł więcej na zakup 22 000 tys. euro,
- 4,7625 EUR/PLN w momencie rozpoczęcia przez pracownika Spółki rozmowy z pracownikiem banku (dealerem)⁶¹, podczas której potwierdzono zawarcie transakcji zakupu euro przez Spółkę po zaoferowanym przez pracownika banku kursie, i biorąc pod uwagę te warunki różnica przy zakupie 1 euro wynosiła 0,1095 zł, w związku z czym Spółka wydała o 2409 tys. zł więcej na zakup 22 000 tys. euro;

2) zakupu przez Spółkę 7 października 2022 r. 10 000 tys. euro po kursie 4,9120 EUR/PLN, tj. za 49 120 tys. zł, kiedy kurs średni EUR/PLN wyliczony i opublikowany przez NBP w dniu realizacji przelewu wynosił 4,8606 EUR/PLN, a kurs sprzedaży EUR/PLN dostępny dla klientów detalicznych w kantorze walutowym prowadzonym przez inny bank wynosił odpowiednio:

- 4,9054 EUR/PLN w dniu realizacji transakcji (najwyższy kurs) i biorąc pod uwagę te warunki różnica przy zakupie 1 euro wynosiła 0,0066 zł na niekorzyść Spółki, w związku z czym Spółka wydała o 66 tys. zł więcej na zakup 10 000 tys. euro,
- 4,8775 EUR/PLN w momencie rozpoczęcia przez pracownika Spółki rozmowy z pracownikiem banku (dealerem)⁶², podczas której potwierdzono

⁶⁰ Bieżący kurs średni waluty obcej euro w złotych określony i wyliczany zgodnie z § 2 pkt 1 uchwały Nr 51/2002 Zarządu Narodowego Banku Polskiego (dalej: NBP) z dnia 23 września 2002 r. w sprawie sposobu wyliczania i ogłaszania bieżących kursów walut obcych (Dz. Urz. NBP z 2023 r. poz. 1). Źródło: <https://nbp.pl/statystyka-i-sprawozdawczosc/kursy/archiwum-kursow-srednich-tabela-a/>.

⁶¹ [...] Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r. poz. 902) oraz art. 11 ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz. U. z 2022 r. poz. 1233) wyłączono jawność informacji zawartej w przypisie w zakresie godziny prowadzenia rozmowy. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy, który oznaczył tę informację jako tajemnicę przedsiębiorstwa.

⁶² [...] Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r. poz. 902) oraz art. 11 ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz. U. z 2022 r. poz. 1233) wyłączono jawność informacji zawartej w przypisie w zakresie godziny

zawarcie transakcji zakupu euro przez Spółkę po zaoferowanym przez pracownika banku kursie, i biorąc pod uwagę te warunki różnica przy zakupie 1 euro wynosiła 0,0345 zł na niekorzyść Spółki, w związku z czym Spółka wydała o 345 tys. zł więcej na zakup 10 000 tys. euro;

3) zakupu przez Spółkę 2 maja 2023 r. 1650 tys. euro po kursie 4,7430 EUR/PLN, tj. za 7825,95 tys. zł, kiedy kurs średni EUR/PLN wyliczony i opublikowany przez NBP w dniu realizacji przelewu wynosił 4,5892 EUR/PLN, a kurs sprzedaży EUR/PLN dostępny dla klientów detalicznych w kantorze walutowym prowadzonym przez inny bank wynosił odpowiednio:

- 4,6228 EUR/PLN w dniu realizacji transakcji (najwyższy kurs) i biorąc pod uwagę te warunki różnica przy zakupie 1 euro wynosiła 0,1202 zł na niekorzyść Spółki, w związku z czym Spółka wydała o 198,3 tys. zł więcej na zakup 1650 tys. euro,
- 4,5955 EUR/PLN w momencie rozpoczęcia przez pracownika Spółki rozmowy z pracownikiem banku (dealerem)⁶³, podczas której potwierdzono zawarcie transakcji zakupu euro przez Spółkę po zaoferowanym przez pracownika banku kursie, i biorąc pod uwagę te warunki różnica przy zakupie 1 euro wynosiła 0,1475 zł na niekorzyść Spółki, w związku z czym Spółka wydała o 243,4 tys. zł więcej na zakup 1650 tys. euro.

(akta kontroli str. 11-16, 19-39, 6103-6156, 9666-9753, 9980-9995, 9998-10008, 10204-10217, 10242-10265, 10275-10293, 10301-10303, 10423-10443)

Spółka nie wykonała obowiązku określonego w § 2 ust. 13 umowy zawartej z MSiT 24 sierpnia 2022 r., zgodnie z którym Spółka, jako zleceniobiorca zadania publicznego, była zobowiązana dochować należytej staranności, aby dokonać przelewu walutowego po możliwie jak najkorzystniejszym kursie wymiany euro. Zgodnie z § 1 ust. 6 wskazanej umowy ze strony Spółki – jako zleceniobiorcy zadania publicznego – osobami uprawnionymi do nadzoru nad prawidłową realizacją umowy byli: Prezes, ówczesny wiceprezes Zarządu⁶⁴, doradca Zarządu (w którego zakresie obowiązków wskazano m.in. wsparcie Zarządu Spółki w procesach negocjacyjnych) oraz ówczesna dyrektor Pionu Finansów i Księgowości/główna księgowa.

Transakcje zakupu euro zostały zlecone telefonicznie pracownikowi (dealerowi) banku obsługującego Spółkę przez ówczesną dyrektor Pionu Finansów i Księgowości/główną księgową, która została upoważniona 5 sierpnia 2022 r. przez dwóch członków Zarządu Spółki (Prezesa i wiceprezesa Zarządu pełniącego funkcję dyrektora Administracyjno-Ekonomicznego) do zawierania w jej imieniu *negocjowanych natychmiastowych transakcji wymiany walut wymienialnych*, przy czym zakres obowiązków tego pracownika określony w załączniku do umowy o pracę nie obejmował czynności dotyczących współpracy z bankiem, w tym negocjacji i realizacji transakcji wymiany walut. Pracownik ten nie miał również wiedzy i doświadczenia w negocjacjach biznesowych, w tym negocjacjach wymiany walut na rynku finansowym.

(akta kontroli str. 6103-6144, 9666-9671, 9725-9730, 9980-9988, 9998-10046, 10204-10217, 10275-10283, 10423-10443)

prowadzenia rozmowy. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy, który oznaczył tę informację jako tajemnicę przedsiębiorstwa.

⁶³ [...] Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r. poz. 902) oraz art. 11 ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz. U. z 2022 r. poz. 1233) wyłączono jawność informacji zawartej w przypisie w zakresie godziny prowadzenia rozmowy. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy, który oznaczył tę informację jako tajemnicę przedsiębiorstwa.

⁶⁴ Pełniący funkcję Dyrektora Generalnego Spółki do 1 listopada 2022 r. oraz Dyrektora Operacyjnego Igrzysk od 2 listopada 2022 r. Odwołany z funkcji Wiceprezesa Zarządu ze skutkiem na dzień 30 listopada 2023 r.

Spółka oraz byli pracownicy Spółki, od których pobrano wyjaśnienia w sprawie realizacji tych transakcji, nie przedstawili dokumentacji potwierdzającej:

- prowadzenie rozmów z różnymi bankami na temat warunków wymiany walut (zakupu euro), co miało zagwarantować, że te przelewy zagraniczne zostaną zrealizowane po najkorzystniejszym kursie wymiany euro,
- wynegocjowanie warunków zakupu euro od innych podmiotów niż bank obsługujący Spółkę,
- dokonanie porównania kursu sprzedaży EUR/PLN oferowanego przez bank obsługujący Spółkę z kursem rynkowym (np. kursem średnim publikowanym przez NBP) oraz z kursami oferowanymi przez inne banki,

pomimo że zgodnie z wyjaśnieniami pobranymi od dyrektora generalnego w MSiT w toku kontroli przeprowadzanej przez NIK: *Prezes zarządu i główna księgowa Spółki przy każdej okazji zapewniali o rozmowach z różnymi bankami, co w konsekwencji miało zagwarantować, że przelew walutowy nastąpi po najkorzystniejszym kursie wymiany euro. DłE rekomendowało w tych rozmowach, aby Spółka posiadała pisemne lub mailowe potwierdzenia wynegocjowanych warunków od podmiotów, z którymi trwały rozmowy.*

(akta kontroli str. 9980-10008, 10204-10217, 10246-10253, 10275-10293, 10301-10302, 10423-10438)

W Spółce nie wprowadzono formalnych regulacji wewnętrznych dotyczących sposobu i zasad zawierania w imieniu Spółki transakcji skarbowych z bankami, w tym sposobu negocjowania kursów wymiany walut. Prezes wyjaśnił, że wynikało to z braku takiego wymogu w przepisach prawa powszechnie obowiązującego, a także wskazał, że Rada Nadzorcza oraz udziałowcy Spółki nie sformułowali wobec Zarządu Spółki takich wytycznych.

W odpowiedzi na pytanie o praktykę stosowaną w Spółce w związku z nieopracowaniem takich zasad, w tym czynniki brane pod uwagę przy negocjacji kursu wymiany walut, Prezes wyjaśnił, że zasadą i obowiązującą praktyką było powierzenie powyższych czynności głównej księgowej, która z racji swojego wykształcenia i doświadczenia miała w tym zakresie najlepsze kompetencje.

(akta kontroli str. 9980-10008)

Pracownicy Spółki odpowiedzialni za nadzór nad prawidłową realizacją umowy zawartej z MSiT 24 sierpnia 2022 r., w tym upoważnieni do zawarcia z bankiem w imieniu Spółki negocjowanych natychmiastowych transakcji wymiany walut wymienialnych, nie prowadzili faktycznych czynności negocjacyjnych z pracownikami banku w celu obniżenia oferowanego przez pracownika Banku kursu sprzedaży EUR/PLN, przed potwierdzeniem warunków ww. transakcji.

NIK zwraca uwagę, że zgodnie z definicją *negocjacji* ze słownika języka polskiego PWN, są to 1) *rozmowy, pertraktacje prowadzone przez upoważnionych przedstawicieli dwu lub większej liczby państw, instytucji, organizacji itp.*; 2) *targowanie się ze sprzedającym o niższą cenę lub korzystniejsze warunki zakupu*⁶⁵. Tym samym, zdaniem NIK, upoważniony do negocjacji pracownik Spółki w trakcie rozmów prowadzonych telefonicznie z pracownikiem banku powinien przedstawić argumenty za obniżeniem oferowanego przez bank kursu wymiany walut takie jak: wysoka (wielomilionowa) kwota nominalu transakcji, niższy kurs sprzedaży EUR/PLN oferowany klientom przez inne banki i instytucje płatnicze prowadzące kantory walutowe, istotnie niższy średni kurs wyliczony i opublikowany przez NBP w dniu realizacji przelewów.

⁶⁵ Źródło: <https://sjp.pwn.pl/slowniki/negocjacje> (dostęp na dzień 10.06.2024 r.).

(akta kontroli str. 11-16, 19-39, 6103-6156, 9666-9697, 9725-9728, 9980-10008, 10204-10217, 10242-10253, 10275-10293, 10301-10303, 10423-10443)

Zrealizowanie transakcji zakupu euro przez Spółkę bez prowadzenia z bankiem faktycznych czynności negocjacji wysokości kursu walutowego przez upoważnionych pracowników Spółki, w wyniku czego Spółka dokonała zakupu łącznie 33 650 tys. euro po kursie mniej korzystnym niż dostępny na rynku, tj. oferowany przez inny bank w kantorze walutowym bez konieczności jego negocjacji, było działaniem nierzetelnym i niegospodarnym, ponieważ Spółka wydatkowała na wniesienie opłaty licencyjnej do EOC łącznie odpowiednio:

- 2495,1 tys. zł więcej niż mogła wydać porównując kurs sprzedaży EUR/PLN zastosowany w transakcjach z najwyższym kursem oferowanym w dniach realizacji transakcji klientom (osobom fizycznym) w kantorze walutowym prowadzonym przez inny bank funkcjonujący na polskim rynku,
- 2997,4 tys. zł więcej niż mogła wydać porównując kurs sprzedaży EUR/PLN zastosowany w transakcjach z kursem sprzedaży EUR/PLN oferowanym klientom (osobom fizycznym) przez inny bank w momencie rozpoczęcia rozmowy pracownika Spółki z pracownikiem banku obsługującego Spółkę, podczas której potwierdzono zawarcie transakcji zakupu euro przez Spółkę po zaoferowanym przez pracownika banku kursie.

(akta kontroli str. 9980-9995, 10204-10217, 10254-10265, 10275-10293, 10301-10303, 10423-10443)

Odnosząc się do pytania o posiadaną wiedzę i doświadczenie w negocjacjach biznesowych, w tym w negocjacjach warunków transakcji wymiany walut, była dyrektor Pionu Finansów i Księgowości wyjaśniła, że taką wiedzę pozyskała podczas spotkań z przedstawicielami banku i nie zajmowała się takimi transakcjami w poprzednich miejscach zatrudnienia, ponieważ takie transakcje były zawierane poza księgowością. W sprawie przyczyn upoważnienia przez Zarząd Spółki do zawierania z bankiem *negocjowanych natychmiastowych transakcji wymiany walut wymieniających* oraz realizowania tych transakcji, pomimo braku wymienienia takich czynności w zakresie obowiązków, ówczesna dyrektor Pionu Finansów i Księgowości wyjaśniła, że ówczesny wiceprezes Zarządu (pełniący wówczas funkcję dyrektora generalnego) wskazał ją do realizacji tych zadań podczas spotkania z przedstawicielami banku w siedzibie Spółki, które dotyczyło nadania dostępu, uprawnień oraz specyfiki zawierania tych transakcji walutowych w banku. Później zostały dopełnione formalności złożenia wniosków. Była dyrektor Pionu Finansów i Księgowości wskazała, że nie ma wiedzy, czy ta kwestia była ustalana między członkami Zarządu Spółki.

Odnosząc się do sposobu realizacji transakcji zakupu euro w imieniu Spółki i przyczyn zawarcia tych transakcji po kursie EUR/PLN mniej korzystnym, niż kurs oferowany w kantorze walutowym prowadzonym przez inny bank, ówczesna dyrektor Pionu Finansów i Księgowości wyjaśniła m.in., że:

- w przypadku transakcji z 29 sierpnia 2022 r. obserwowała kurs EUR/PLN od rana na platformie walutowej banku obsługującego Spółkę oraz porównywała ten kurs z kursami na rynku, wybrała wówczas najkorzystniejszy kurs dostępny na platformie walutowej i wykonała telefon do pracownika banku celem zawarcia transakcji, a następnie przygotowała przelew dla ówczesnego wiceprezesa Zarządu do akceptacji i taka ścieżka została ustalona wcześniej z bankiem podczas spotkania. Wyjaśniła również, że transakcja ta musiała zostać zrealizowana tego dnia, ponieważ był to ostatni dzień na dokonanie zapłaty, a także wskazała, że nie chciała zawierać tych transakcji, ale wiceprezes Zarządu nalegał, aby się tym zajęła;

- w przypadku transakcji z 7 października 2022 r., podobnie jak przy pierwszej transakcji, obserwowała kształtowanie się kursu walutowego i jak zaczął rosnąć, to podjęto decyzję o zawarciu transakcji na platformie walutowej banku, wykonała telefon do pracownika banku celem potwierdzenia tych warunków transakcji i następnie po przewalutowaniu środków przelew był zatwierdzony przez wiceprezesa Zarządu;
- w przypadku transakcji z 2 maja 2023 r. procedura realizacji transakcji była podobna jak w poprzednich transakcjach zakupu euro, tj. zweryfikowała kurs przez platformę walutową banku i następnie potwierdziła telefonicznie kurs i transakcję z pracownikiem banku;
- nie ustalała, ani nie konsultowała z członkami Zarządu Spółki sposobu negocjacji kursu wymiany walut lub przyjętych strategii negocjacyjnych do zastosowania w transakcjach;
- robiła swoje zestawienia dokumentujące wykonane czynności, ale nie ma teraz do tego dostępu i nie sądzi, że te notatki są dostępne w Spółce.

(akta kontroli str. 9998-10002)

NIK zwraca uwagę, że podana przez ówczesną główną księgową informacja o dokonaniu akceptacji przelewu zagranicznego przez wiceprezesa Zarządu, po uprzednim uzgodnieniu przez nią z pracownikiem banku kursu walutowego (zakupu euro przez Spółkę) stoi w sprzeczności z dokumentami przedstawionymi w toku kontroli w Spółce, z których wynika, że wiceprezes Zarządu autoryzował przelewy zagraniczne jeszcze przed zawarciem przez pracownika Spółki transakcji zakupu euro jako *negocjowanej natychmiastowej transakcji wymiany walut*.

(akta kontroli str. 10208-10213, 10428-10436)

Wyjaśniając, czy ktoś z Zarządu lub pracowników Spółki, w tym ona jako dyrektor Pionu Finansów i Księgowości, zwrócił uwagę banku na wysokość tych przelewów w euro stanowiących wniesienie opłaty za licencję EOC i w związku z tym zażądał negocjacji korzystniejszego kursu niż dostępny na platformach walutowych banków, tj. możliwości negocjacji indywidualnej tych wysokokwotowych transakcji walutowych, wyjaśniła, że *niestety nie było takich propozycji banku w tym zakresie. Interesowałam się tym jak przeprowadzać te transakcje pod kątem technicznym, kontaktowałam się z bankiem w tej sprawie. Taka została obrana ścieżka negocjacji kursu transakcji walutowej. Nie było specjalnego traktowania przez Bank, nie było specjalnej propozycji z ich stron i byłam tym zaskoczona, ponieważ na spotkaniu z bankiem podkreślaliśmy, że to będą wysokie transze w walutach obcych. Dealer banku nie mógł podać innego kursu niż ten, których był w systemie dostępny dla Spółki. Dealer potwierdzał jedynie kurs, nie mógł negocjować indywidualnie tego kursu. Nie mam wiedzy na temat, czy po pierwszym spotkaniu z bankiem dotyczącym dostępu i obsługi platformy walutowej banku były jakieś kolejne spotkania i rozmowy członków Zarządu z bankiem w tej sprawie.*

(akta kontroli str. 9998-10002)

NIK zwraca uwagę, że zgodnie z rozdziałem 11 *Zasady zawierania transakcji skarbowych*, § 58 ust. 1 *Regulaminu rachunków bankowych dla klientów rynku korporacyjnego w PKO Banku Polskim S.A.* w wersji obowiązującej na 20 grudnia 2021 r., stanowiącego załącznik nr 1 do umowy rachunku bankowego zawartej z bankiem w tym dniu, *Bank umożliwia Posiadaczowi Rachunku zawieranie natychmiastowych transakcji wymiany walut oraz (...) na warunkach negocjowanych uzgadnianych telefonicznie z uprawnionym pracownikiem Banku lub za pomocą iPKO dealer na zasadach określonych poniżej (...).* Z kolei zgodnie z:

- § 61 ust. 2 regulaminu *posiadacz rachunku może negocjować warunki transakcji skarbowych w godzinach i dniach podanych w Komunikacie;*

- § 67 ust. 1 regulaminu strony ustalają warunki zawieranej natychmiastowej transakcji wymiany walut w sposób jednoznaczny, określając w szczególności: (...) 3) kwotę i walutę transakcji, 4) kurs wymiany walut, 5) datę waluty) (...);
- § 67 ust. 6 regulaminu w przypadku natychmiastowej transakcji wymiany walut zawieranej za pomocą iPKO dealer, jej zawarcie następuje po potwierdzeniu przez Posiadacza Rachunku, a następnie przez Bank wszystkich warunków;
- § 67 ust. 7 regulaminu Bank określa w Komunikacie waluty oraz kwoty minimalne, dla których przeprowadza natychmiastowe transakcje wymiany walut;
- komunikatem banku z 7 listopada 2022 r. Szczególne warunki współpracy z Klientami PKO Banku Polskiego S.A. w zakresie produktów skarbowych na rynku finansowym upoważniony pracownik Spółki miał możliwość zawarcia telefonicznie ww. negocjowanych natychmiastowych transakcji zakupu euro, ponieważ kwoty przelewów zagranicznych do EOC przekraczały równowartość kwoty 25 tys. USD, tj. minimalnej kwoty transakcji negocjowanej indywidualnie.

Transakcje zakupu euro przez Spółkę nie zostały zrealizowane za pośrednictwem platformy walutowej, lecz po kursie sprzedaży EUR/PLN zaoferowanym przez pracownika banku bezpośrednio podczas rozmowy telefonicznej, i w żadnej z rozmów pracownik banku (dealer) nie poinformował pracownika Spółki o braku możliwości podania innego kursu niż ten, który był dostępny w platformie walutowej banku.

NIK zwraca uwagę, że w procesie negocjacji kursu walutowego w interesie dealera walutowego banku było oferowanie przedstawicielowi Spółki jak najwyższego kursu sprzedaży EUR/PLN, ponieważ celem pracownika banku zatrudnionego na tym stanowisku jest wypracowanie w wyniku transakcji zysków na rzecz zatrudniającej go instytucji finansowej⁶⁶.

(akta kontroli str. 9666-9697, 9980-9988, 10003-10008, 10204-10217, 10275-10293, 10423-10438)

NIK zwraca uwagę, że zgodnie z informacjami zawartymi w ogólnodostępnym poradniku dla przedsiębiorstw wydanym w 2012 r. przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości pn. *Ryzyko walutowe w działalności małych i średnich polskich przedsiębiorstw eksportowych*⁶⁷:

- *Od kilku lat na krajowym rynku walutowym widzimy rosnącą konkurencję pomiędzy podmiotami finansowymi oferującymi osobom fizycznym oraz przedsiębiorstwom możliwość wymiany jednej waluty na drugą;*
- *Banki natomiast często oferują różny kurs wymiany w zależności od nominalu transakcji. Zwykle im większy nominal transakcji, tym lepszy kurs wymiany dla klienta;*
- koszt transakcyjny wymiany waluty obowiązujący w 2012 r. – definiowany jako tak zwany *spread*, czyli różnica pomiędzy kursem kupna i sprzedaży oferowanym przez dany podmiot finansowy – dla transakcji o nominale 10 000 waluty bazowej (np. 10 000 EUR wymieniane na PLN lub odwrotnie) wynosił nie więcej niż 0,3 grosza na każdej jednostce waluty bazowej – czyli 30 pipsów⁶⁸;
- *Można więc przyjąć, iż koszt transakcyjny wymiany waluty na poziomie zbliżonym do 30 pips jest kosztem rynkowym, czyli biorąc pod uwagę rynkowe kursy średnie publikowane przez NBP w dniach zawarcia transakcji i doliczeniu do nich połowy kosztu transakcyjnego (0,0015 zł za 1 euro) dla kursu sprzedaży EUR/PLN oferowanego przez Bank, Bank naliczył w opisywanych transakcjach swoją marżę*

⁶⁶ Źródło: <https://www.karierawfinansach.pl/baza-wiedzy/opisy-stanowisk/dealer-walutowy-opis-stanowiska-zakres-obowiazkow-wynagrodzenie> (data dostępu: 10 czerwca 2024 r.).

⁶⁷ Autor: Jacek Maliszewski, str. 9-15. Źródło: <https://www.parp.gov.pl/publikacje/publication/ryzyko-walutowe-w-dzialalnosci-malych-i-srednich-polskich-przedsiębiorstw-eksportowych> (data dostępu: 29 kwietnia 2024 r.).

⁶⁸ 1 pips = 0,01 gr (jedna setna grosza).

za 1 euro sprzedane Spółce wynoszącą odpowiednio: 0,1176 zł (2,47%) 29 sierpnia 2022 r., 0,0499 zł (1,03%) 7 października 2022 r. oraz 0,1523 zł (3,32%) 2 maja 2023 r.;

- *Jeśli jednak koszty transakcyjne są wygórowane przez bank, należy domagać się ich obniżenia. Gdy nie przynosi to oczekiwanego skutku (bank upiera się przy swoich stawkach kosztów transakcyjnych), należy poszukać innego banku albo brokera, który zaoferuje stawki rynkowe.*

Biorąc pod uwagę powyższe, a także brak informacji (w obowiązującym komunikacie banku obsługującego Spółkę) o uwzględnianiu przez obsługujący Spółkę bank marży w ramach kwotowania *negocjowanej natychmiastowej transakcji wymiany walut wymiennalnych (FX spot)*, upoważniony pracownik Spółki miał możliwość negocjować telefonicznie indywidualny kurs zakupu euro i uzyskać lepsze warunki w banku obsługującym Spółkę lub w innym banku, tj. niższy kurs zakupu euro przez Spółkę, uwzględniając wysokie kwoty realizowanych przelewów zagranicznych oraz kurs sprzedaży EUR/PLN oferowany w tym czasie np. przez inne banki i instytucje płatnicze działające na polskim rynku finansowym.

(akta kontroli str. 9989-9995, 10208-10213, 10254-10265, 10275-10293, 10301-10303, 10423-10438)

W sprawie przyczyn polecenia byłej dyrektor Pionu Finansów i Księgowości wykonania transakcji wymiany walut, pomimo niewymienienia tych czynności w jej zakresie obowiązków i nieposiadania przez nią wówczas wiedzy i doświadczenia w tym zakresie, były wiceprezes Zarządu, który dokonał autoryzacji przelewów zagranicznych do EOC oraz podpisał, jako jeden z dwóch reprezentantów Spółki, umowę zawartą z MSiT, wyjaśnił, że nie pamięta, czy to było jego polecenie czy Prezesa oraz jaka była forma tego polecenia. Wskazał przy tym, że nie było to forma pisemna, ale prowadzono korespondencję mailową z Prezesem w kwestii podjęcia decyzji o realizacji przelewu po danym kursie i taka korespondencja powinna być dostępna w Spółce. Wskazał również, że jako dyrektor operacyjny, będąc jednocześnie wiceprezesem Zarządu, miał za zadanie przygotowanie Igrzysk od strony operacyjnej, oraz że nie ma doświadczenia w sprawach finansowych i nie miał kompetencji oraz wiedzy, aby uczestniczyć w negocjacjach z bankiem w sprawie zakupu walut, podobnie jak Prezes. Wskazał przy tym, że na początku Pion Finansów był przypisany do jego nadzoru, a potem odpowiedzialność za ten pion przejął Prezes.

Odnosząc się do kwestii dokonywania kontroli działań głównej księgowej w zakresie negocjacji kursu zakupu euro przez Spółkę przed autoryzacją przelewu, były wiceprezes Zarządu wyjaśnił, że nie robił tego i nie zna się na tym, a jedynie zatwierdzał tylko fizycznie realizację przelewu po uprzedniej decyzji Prezesa, ponieważ był jedynym pracownikiem Spółki, który miał uprawnienia do autoryzacji przelewów. Wskazał, że Prezes do czasu zakończenia Igrzysk nie wystąpił do banku o uruchomienie aplikacji do zatwierdzania przelewów⁶⁹. Wyjaśnił, że główna księgowa uzgadniała przeprowadzenie transakcji z Prezesem, a on jako zatwierdzający przelew przyjmował założenie o zawarciu transakcji po najniższym kursie, który mogła Spółka osiągnąć. Podał, że gdyby nie zatwierdził przelewu, to wówczas skutkowałoby to konsekwencjami ze strony MSiT oraz w stosunku do niego jako pracownika Spółki, w związku z opłaceniem I transzy opłaty do EOC w ostatnim możliwym terminie.

(akta kontroli str. 10244-10253, 10294-10300)

Prezes, który nadzorował bieżącą działalność Pionu Finansów i Księgowości w okresie od 21 czerwca do 23 listopada 2022 r.⁷⁰, tj. w okresie zawarcia dwóch

⁶⁹ Zgodnie z oświadczeniem Prezesa jego dostęp do autoryzacji przelewów był aktywny od 22 sierpnia 2023 r.

⁷⁰ Na mocy Uchwały nr 19/2022 Zarządu Spółki z dnia 21 czerwca 2022 r. w sprawie ustalenia podziału kompetencyjnego w zakresie zwykłego zarządu, która utraciła moc obowiązującą w dniu 24 listopada

transakcji zakupu euro przez Spółkę celem wniesienia opłaty licencyjnej do EOC, oraz jako jeden z dwóch reprezentantów Spółki podpisał umowę dotacji z MSiT, wyjaśnił, że:

- negocjacje kursu przewalutowania środków otrzymanych od MSiT w złotych na euro celem wniesienia opłaty licencyjnej odbywały się według zasad i wytycznych banku zawartych m.in. w *Regulaminie rachunków bankowych dla klientów rynku korporacyjnego w (...)* i były prowadzone w systemie bankowym oraz telefonicznie z dedykowaną do tego osobą w banku;
- podane przykłady nie dają się jednoznacznie odnieść do działań Spółki wskazując przy tym, że kwestią najistotniejszą z punktu Spółki był sposób i tryb prawidłowego wykorzystania dotacji przekazanej przez MSiT, a wskazana umowa z MSiT zobowiązywała Spółkę do dokonania płatności za faktury, wyrażone w kwocie w euro, w złotych ze wskazanego w umowie rachunku bankowego na rachunek walutowy EOC prowadzony w euro, czego skutkiem był brak możliwości i podstaw prawnych do dokonywania zakupu walut w innych bankach, czy też instytucjach parabankowych;
- obowiązkiem ówczesnej dyrektorki Pionu Finansów i Księgowości było negocjowanie i zakup walut z zachowaniem najwyższej staranności i w ocenie Spółki dokumenty bankowe dotyczące potwierdzenia zawarcia negocjowanej transakcji wymiany walut stanowią dowód na wynegocjowanie kwot zakupu walut w owym czasie po najkorzystniejszych z możliwych kursach, jakie mogła uzyskać Spółka;
- w ocenie Spółki ówczesna dyrektorka Pionu Finansów i Księgowości posiadała dostateczną wiedzę i kompetencje do negocjowania z bankiem kursu wymiany walut. *Biorąc pod uwagę jej doświadczenie i kompetencje, Spółka zdecydowała, że osoba ta będzie w tamtym czasie najlepszym wyborem do negocjowania transakcji wymiany walut wymienialnych w imieniu Spółki, a także wskazała na brak przepisów prawa powszechnie obowiązującego, które nakazywałyby Spółce wprost wpisywać w zakres obowiązków pracownika czynności dotyczących współpracy z bankiem, w tym negocjacji i realizacji transakcji wymiany walut oraz przypisanie zadań dotyczących współpracy z bankami do Pionu Finansów i Księgowości, którym zarządzał wskazany pracownik;*
- ówczesna dyrektorka Pionu Finansów i Księgowości *informowała na bieżąco Zarząd o prowadzonych negocjacjach i sposobie ich finalizacji. Wskazać bowiem należy, że zakupy dużej ilości walut są wielowymiarowe i zależą od wielu czynników. W szczególności dotyczy to różnego traktowania klienta indywidualnego oraz biznesowego, jak i ilości zamawianej waluty. Na marginesie tylko dodam, że okres w jakim dokonywana była największa płatność, tj. sierpień 2022 r. cechował się dużymi wahaniami kursów co było wywołane toczącą się wojną na Ukrainie. Dlatego też podjęte działania i prowadzone negocjacje z bankiem miały zabezpieczyć Spółkę przed niebezpieczeństwem wzrostów kursu walut. W naszej ocenie podjęte działania zabezpieczały odpowiednio interes Spółki.*

W sprawie przyczyn nieupoważnienia do negocjowania kursu wymiany walut pracownika zatrudnionego na stanowisku doradcy Zarządu, który został wymieniony w § 1 ust. 6 umowy zawartej z MSiT jako jedna z osób uprawnionych do nadzoru nad jej prawidłową realizacją i w którego zakresie obowiązków wymieniono *wsparcie Zarządu w procesach negocjacyjnych* oraz ewentualnego udziału tego pracownika w procesie negocjacji kursu zakupu euro z bankiem, Prezes wyjaśnił, że pracownik

ten nie wspierał Spółki w tym procesie, a wskazany w jego zakresie zadań udział w procesach negocjacyjnych obejmował inne obszary niezwiązane z zakupem walut.
(akta kontroli str. 9980-9988, 10275-10283)

NIK nie podziela stanowiska przedstawionego w wyjaśnieniach, ponieważ:

- osoba upoważniona przez Zarząd Spółki do zawierania z bankiem negocjowanych natychmiastowych transakcji wymiany walut wymienialnych nie prowadziła czynności negocjacyjnych, tj. nie przedstawiła kontroferty dla przedstawionej przez pracownika banku oferowanej stawki kursu sprzedaży EUR/PLN oraz przytoczonych powyżej argumentów za obniżeniem kursu walutowego, tj. oferty innego banku na rynku oraz wysokiej wartości transakcji zakupu euro przez Spółkę,
- w okresie od dnia uzyskania możliwości zawierania negocjowanych transakcji wymiany walut w banku obsługującym Spółkę i upoważnienia wybranych pracowników Spółki do ich realizacji (5 sierpnia 2022 r.) do dnia złożenia do MSiT oferty realizacji zadania publicznego ze środków budżetu państwa dot. dokonania opłaty do EOC w ramach organizacji Igrzysk i zawarcia umowy w tym zakresie (24 sierpnia 2022 r.) Spółka miała możliwość dokonania porównania kursów sprzedaży EUR/PLN oferowanych przez inne banki i instytucje płatnicze prowadzące kantory walutowe, a także złożenia zapytań o ofertę innych banków, otwarcia rachunku bankowego wraz z obsługą walutową w innym banku oferującym korzystniejsze dla Spółki (niższe) stawki kursu sprzedaży EUR/PLN, a następnie podania w ofercie i umowie z MSiT nr rachunku bankowego otworzonego w banku oferującym Spółce najkorzystniejszy kurs sprzedaży EUR/PLN, celem spełnienia deklaracji Spółki zawartej w pkt II Oferta ppkt 4) oferty złożonej do MSiT oraz realizacji obowiązku określonego w § 2 ust. 13 umowy zawartej z MSiT;
- w toku kontroli nie przedstawiono dokumentów ani innych dowodów potwierdzających treść wyjaśnienia Prezesa o faktycznym negocjowaniu przez upoważnionego pracownika Spółki wysokości kursu walutowego (sprzedaży EUR/PLN) oferowanego przez Bank i realizacji trzech transakcji zakupu euro z zachowaniem najwyższej staranności;
- wyjaśnienie Prezesa o posiadaniu przez byłą dyrektora Pionu Finansów i Księgowości/Główną Księgową dostatecznej wiedzy i kompetencji do negocjowania z bankiem kursu wymiany walut nie znajduje potwierdzenia w wyjaśnieniach tego pracownika oraz w dokumentacji z akt osobowych. Pracownik ten uczestniczył w kursie *Kontroler finansowy* zorganizowanym w okresie od 1 października do 11 grudnia 2022 r., uzyskując w ostatnim dniu kursu certyfikat potwierdzający uczestnictwo, tj. po zrealizowaniu dwóch z trzech transakcji, a w programie tego kursu ujęto m.in. zagadnienia dotyczące pieniądza i jego wartości w czasie i współpracę oraz pozyskiwanie funduszy na rynkach finansowych, jednak nie zawarto w nim tematu negocjowania warunków i zawierania z bankiem transakcji skarbowych, w tym negocjowania transakcji wymiany walut;
- w odniesieniu do wyjaśnienia Prezesa Zarządu o braku przepisów prawa powszechnie obowiązującego, które nakazywałyby Spółce wprost wpisywać w zakres obowiązków pracownika czynności dotyczących współpracy z bankiem, w tym negocjacji i realizacji transakcji wymiany walut oraz przypisaniu zadań dotyczących współpracy z bankami do Pionu Finansów i Księgowości, którym zarządzał wskazany pracownik, NIK zwraca uwagę, że zgodnie z art. 94 pkt

1 i 2 Kodeksu pracy⁷¹, pracodawca jest obowiązany zaznajamiać pracowników podejmujących pracę z zakresem ich obowiązków, sposobem wykonywania pracy na wyznaczonych stanowiskach oraz ich podstawowymi uprawnieniami oraz organizować pracę w sposób zapewniający pełne wykorzystanie czasu pracy, jak również osiąganie przez pracowników, przy wykorzystaniu ich uzdolnień i kwalifikacji, wysokiej wydajności i należytej jakości pracy. Zakres obowiązków tego pracownika stanowił integralny załącznik do umowy o pracę zawartej z tym pracownikiem. W *Regulaminie organizacyjnym* Spółki obowiązującym w momencie zawarcia umowy o pracę z byłą dyrektorką Pionu Finansów i Księgowości (1 lipca 2022 r.)⁷², jak i w *Regulaminie organizacyjnym* obowiązującym w momencie udzielenia jej pełnomocnictwa do zawierania w imieniu Spółki *negocjowanych natychmiastowych transakcji wymiany walut* (5 sierpnia 2022 r.) i zawarcia dwóch z trzech transakcji (29 sierpnia i 7 października 2022 r.)⁷³, do zadań Pionu Finansów i Księgowości nie przypisano spraw w zakresie: dokonywania płatności, zarządzania środkami pieniężnymi znajdującymi się w dyspozycji Spółki oraz współpracy z bankami w zakresie obsługi rachunków bankowych Spółki, które zostały przypisane do zadań tego pionu w *Regulaminie organizacyjnym* obowiązującym od 24 listopada 2022 r.⁷⁴;

- argument przedstawiony przez Prezesa o wielowymiarowości transakcji zakupu dużej ilości walut i zależności od wielu czynników, w tym różnego traktowania klienta indywidualnego i biznesowego oraz ilości zamawianej waluty, powinien zostać przedstawiony podczas negocjacji kursu walutowego z pracownikiem banku jako przesłanka do obniżenia przez bank kursu sprzedaży EUR/PLN, w szczególności informacja o wysokich kwotach zawieranych transakcji zakupu euro (22 mln euro, 10 mln euro oraz 1,65 mln euro) oraz status klienta rynku korporacyjnego w banku, ponieważ jak już wskazano powyżej w przypadku transakcji o wysokim nominale banki oferują lepszy kurs wymiany dla klienta niż w przypadku transakcji wymiany walut o niskim nominale, a Spółka zrealizowała wskazane transakcje po kursach walutowych mniej korzystnych niż oferowane klientom detalicznym (osobom fizycznym) przez inny bank, niezależnie od wartości transakcji;
- wyjaśnienie Prezesa o podjętych działaniach i prowadzonych negocjacjach z bankiem zabezpieczających Spółkę przed niebezpieczeństwem wzrostów kursu walut w związku z dużymi wahaniami kursów walutowych w sierpniu 2022 r. stoi w sprzeczności z faktycznie zrealizowanymi działaniami, ponieważ – jak już wskazano powyżej – upoważniony pracownik Spółki nie prowadził faktycznych czynności negocjacyjnych zarówno przy realizacji transakcji zakupu 22 mln euro 29 sierpnia 2022 r., jak i przy pozostałych dwóch transakcjach, a Spółka zawarła *negocjowaną natychmiastową transakcję wymiany walut wymiennalnych (FX spot)*, tj. transakcję rozliczoną po aktualnie obowiązującej cenie waluty oferowanej przez bank. Tym samym Spółka nie zawarła z bankiem transakcji zabezpieczającej przez wzrostem kursu EUR/PLN, np. negocjowanej terminowej transakcji wymiany walut wymiennalnych (*FX forward*) ani innych transakcji pochodnych w tym celu, co oznacza, że nie zostały podjęte działania zabezpieczające odpowiednio interes Spółki przed wzrostem kursu walutowego.

⁷¹ Dz.U. z 2023 r. poz. 1465, ze zm.

⁷² Regulamin organizacyjny obowiązujący od 21 czerwca 2022 r. podstawie Uchwały nr 18/2022 Zarządu Spółki z dnia 21 czerwca 2022 r.

⁷³ Regulamin organizacyjny obowiązujący od 3 sierpnia 2022 r. na podstawie Uchwały nr 26/2022 Zarządu Spółki z dnia 3 sierpnia 2022 r., zmieniony Uchwałą nr 33/2022 Zarządu Spółki z 31 sierpnia 2022 r.

⁷⁴ Przyjęty na podstawie Uchwały nr 43/2022 Zarządu Spółki z dnia 24 listopada 2022 r.

(akta kontroli str. 6103-6156, 7953-7972, 9804-9827, 9980-9995, 9998-10046, 10204-10217, 10254-10265, 10275-10303, 10423-10443)

2. Postępowanie o udzielenie zamówienia na obsługę biletową III Igrzysk Europejskich 2023 wraz z usługami towarzyszącymi (postępowanie nr 25.ZP.TIC.2022), przeprowadzone na podstawie *upzp*, w części dotyczącej zakupu sprzętu IT i usług powiązanych zostało przeprowadzone nierzetelnie, gdyż zamawiający nie skorzystał z możliwości udzielenia zamówienia w częściach. W efekcie udzielił zamówienia w trybie niekonkurencyjnym, tj. z wolnej ręki, czym naruszył zasady zachowania uczciwej konkurencji i równego traktowania wykonawców.

Zamówienie na dostarczenie sprzętu IT było jednym z elementów umowy obsługi biletowej III Igrzysk Europejskich 2023 wraz z usługami towarzyszącymi, na którą składały się: usługi lokalnej sprzedaży biletów, usługi telekomunikacyjne na potrzeby Igrzysk, dostarczenie sprzętu i usług powiązanych, usługi streamingowe, o łącznej wartości 20 716,4 tys. zł. Stosownie do załącznika nr 3 umowy sprzęt IT obejmował m.in. laptopy, komputery stacjonarne, monitory, laminatory, tablety, *pendrivy*, kable sieciowe, kamery USB i internetowe, radia *walky-talky*, telefony komórkowe, anteny telewizyjne. Wartość tego sprzętu została ustalona w umowie na kwotę 2237,7 tys. zł, tj. o wartości wyższej niż progi unijne w rozumieniu art. 3 *upzp*. Całość zamówienia została udzielona na podstawie art. 214 ust. 1 pkt 1 lit. a *upzp*, tj. z wolnej ręki. Zgodnie z art. 214 ust. 1 pkt 1 lit. a *upzp* zamawiający może udzielić zamówienia z wolnej ręki, jeżeli zachodzi co najmniej jedna z następujących okoliczności: dostawy, usługi lub roboty budowlane mogą być świadczone tylko przez jednego wykonawcę z przyczyn technicznych o obiektywnym charakterze.

Stosownie do art. 91 ust. 1 *upzp* zamawiający może udzielić zamówienia w częściach, z których każda stanowi przedmiot odrębnego postępowania o udzielenie zamówienia. Zamówiony sprzęt IT miał charakter standardowy i brak było przesłanek technicznych o obiektywnym charakterze, wykluczających możliwość jego dostawy przez innego wykonawcę. Według art. 16 pkt 1 *upzp* zamawiający przygotowuje i przeprowadza postępowanie o udzielenie zamówienia w sposób zapewniający zachowanie uczciwej konkurencji oraz równe traktowanie wykonawców. Na podstawie art. 17 ust. 1 pkt 2 *upzp* zamawiający ma obowiązek udzielenia zamówienia w sposób zapewniający uzyskanie najlepszych efektów zamówienia w stosunku do poniesionych nakładów.

(akta kontroli str. 463-480, 482-607, 747-756, 807)

Prezes wskazał, że zakupiony sprzęt musiał spełniać wymogi bezpieczeństwa, w tym posiadać oprogramowanie, które zabezpieczało przed działaniami hackerskimi oraz umożliwiać wykorzystywanie danych urządzeń tylko przez określone osoby. Powodowało to konieczność zamówienia sprzętu spełniającego parametry techniczne określone przez dostawcę IT.

Dyrektor Administracyjno-Ekonomiczny (były wiceprezes Zarządu) nie wskazał przyczyn udzielenia przedmiotowego zamówienia w trybie z wolnej ręki. Wskazał, że jego rola ograniczała się do podpisania dokumentów, oraz że dostawca IT był wskazany przez EOC, a zakupiony sprzęt był elementem większej całości, która musiała być spójna i powiązana z innymi elementami.

Były wiceprezes Zarządu wskazał, że udzielił przedmiotowego zamówienia z wolnej ręki po konsultacji z działem zamówień publicznych i radcami prawnymi, a także na podstawie opinii kierownika działu IT i rozeznania rynku, na podstawie którego stwierdzono, że sprzęt dostarczony przez dostawcę IT będzie najtańszy.

(akta kontroli str. 847-850, 3488-3494, 6477-6488)

Zdaniem NIK wymóg spełniania przez zakupiony sprzęt wymogów technicznych określonych przez dostawcę usług nie przesądzał o tym, że sprzęt ten może być zamówiony wyłącznie u tego dostawcy. Można bowiem było dla tej części zamówienia zastosować konkurencyjny tryb udzielenia zamówienia, zapewniający udział większej liczby wykonawców, a tym samym dający szansę uzyskania korzystniejszej ceny, w którym zostałby sformułowany wymóg dostawy sprzętu spełniającego wymogi techniczne określone przez dostawcę IT. NIK zwraca uwagę, że tryb zamówienia z wolnej ręki jest trybem szczególnym, którego istota przesądza o dopuszczalnym (legalnym) ograniczeniu konkurencyjności wyłącznie w ściśle określonych przypadkach. W przypadku dostawy sprzętu IT wykonawca usług związanych z obsługą biletową nie był jedynym wykonawcą, który był w stanie dostarczyć wymagany sprzęt.

3. W postępowaniu o udzielenie zamówienia na obsługę biletową III Igrzysk Europejskich 2023 wraz z usługami towarzyszącymi (postępowanie nr 25.ZP.TIC.2022), przeprowadzonego na podstawie *upzp*, w części dotyczącej zakupu sprzętu IT i usług powiązanych dokonano istotnej zmiany zawartej umowy bez przeprowadzenia nowego postępowania o udzielenie zamówienia, co było niezgodne z art. 454 ust. 1 w związku z art. 454 ust. 2 pkt 3 *upzp*.

Wartość sprzętu IT została ustalona w umowie na kwotę 2237,7 tys. zł. Aneksem z dnia 4 maja 2023 r. zwiększono ilość sprzętu IT o wartości 5 396,1 tys. zł, tj. o 241% więcej. Kolejnym aneksem z dnia 12 czerwca 2023 r. ponownie zwiększono ilość sprzętu IT o wartości 284 tys. zł. W efekcie poprzez dwukrotną zmianę umowy wartość sprzętu IT wzrosła o 254%.

Stosownie do art. 454 ust. 1 *upzp* istotna zmiana zawartej umowy wymaga przeprowadzenia nowego postępowania o udzielenie zamówienia. Według art. 454 ust. 2 pkt 3 *upzp* zmiana umowy jest istotna, jeżeli powoduje, że charakter umowy zmienia się w sposób istotny w stosunku do pierwotnej umowy, w szczególności jeżeli zmiana w sposób znaczny rozszerza albo zmniejsza zakres świadczeń i zobowiązań wynikający z umowy. Zmiana zakresu świadczenia o 254% była istotną zmianą umowy.

Dyrektor Administracyjno-Ekonomiczny (były wiceprezes Zarządu) wyjaśnił, że jego rola ograniczała się do podpisania dokumentów. Nie zgodził się ze stwierdzeniem, że był to sprzęt standardowy. Dostawca IT był wskazany przez EOC i to był element większej całości, która musiała być spójna i powiązana z innymi elementami. Gdyby poszczególne elementy traktować osobno, to może byłoby zasadne stwierdzenie, że jest to wyposażenie standardowe, ale tu chodziło o spięcie całości przedsięwzięcia, które kończyło się na przekazie telewizyjnym i nie wiadomo, czy gdyby któryś element nie zadziałał, to wszystko by wyszło jak należy.

Były wiceprezes Zarządu wskazał, że każdy aneks był konsultowany z działem zamówień publicznych i z prawnikami. Stwierdzili, że *skoro jest obsługa IT wykonywana przez jedną firmę, to możemy tej firmie to zlecić. Robiliśmy rozeznanie rynku, ale i tak dostawca IT miał ten sprzęt i był on najtańszy. Taka opinia powinna być dostępna w spółce. Opinię wystawiła kierownik działu IT.*

Kierownik działu IT w mailu skierowanym do wiceprezesa Zarządu stwierdziła, że *ceny zaproponowane przez dostawcę IT wydają się bardzo realne i nawet niższe od tych, które można uzyskać w przetargu.* Do maila załączono zestawienie sprzętu bez określenia jego szczegółowych parametrów np. tablet, smartphone, laptop, o wartości brutto ogółem 2488,6 tys. zł. W zestawieniu nie wskazano czy są to ceny zaproponowane przez dostawcę IT, czy przykładowe ceny funkcjonujące na rynku. Zwróciła także uwagę na jego niekompletność i częściowe niedoszacowanie.

(akta kontroli str. 490-575, 747-756, 477-480, 3491-3492, 6477-6478)

4. Do zakończenia kontroli (14 czerwca 2023 r.) Spółka nie sporządziła i nie opublikowała raportu końcowego, a w terminie 6 miesięcy od ceremonii zakończenia Igrzysk – studium przypadku Igrzysk, do czego była zobowiązana umową HCRC.

Zgodnie z pkt 25.1 umowy HCRC po zakończeniu Igrzysk, nie później niż do 31 grudnia 2023 r., Komitet Organizacyjny (Spółka) miał opublikować raport końcowy w formacie, który powinien zostać dostarczony przez EOC na rok przed Igrzyskami. Spółka była zobowiązana do bezpłatnego przekazania 50 egzemplarzy raportu końcowego dla EOC po publikacji, po 1 egzemplarzu dla wszystkich NOC i federacji olimpijskich uczestniczących w Igrzyskach oraz 1 egzemplarz dla EOC w formacie elektronicznym określonym przez EOC dla celów archiwalnych (pkt 25.2).

Zgodnie z pkt 25.3 umowy HCRC nie później niż na 6 miesięcy po ceremonii zamknięcia Komitet Organizacyjny (Spółka) miała przedłożyć EOC w pełni udokumentowane studium przypadku Igrzysk (w języku angielskim), zawierające informacje związane z wszystkimi programami organizacyjnymi Igrzysk wraz z analizą efektywności, w tym korzyści ekonomicznych i innych korzyści wynikających z Igrzysk, zgodnie ze strukturą określoną przez EOC.

(akta kontroli str. 1294, 7728-7952)

Prezes nie podał przyczyn niesporządzenia i nieopublikowania raportu końcowego i studium przypadku. Wskazał jedynie na niedopełnienie obowiązków przez byłego wiceprezesa Zarządu – dyrektora operacyjnego. Prezes wskazał także, że zadanie to zostało przejęte przez pełnomocnika Zarządu ds. raportowania i jego ukończenie zostało zaplanowane na koniec I kwartału 2024 r.

Do 24 kwietnia 2024 r. przedmiotowe dokumenty nie zostały sporządzone. Do zakończenia kontroli (14 czerwca 2024 r.) nie zostały one przedłożone kontrolującym.

NIK zwraca uwagę, że były wiceprezes Zarządu – dyrektora operacyjnego przestał być pracownikiem Spółki z dniem 30 listopada 2023 r.

(akta kontroli str. 1628, 1632, 1656, 7169, 7171)

5. Polityka rachunkowości funkcjonująca w Spółce od 20 grudnia 2021 r. do 23 października 2023 r. nie odpowiadała faktycznemu sposobowi prowadzenia ksiąg rachunkowych przez Spółkę. Dotyczyło to miejsca i podmiotu prowadzącego księgi rachunkowe Spółki, stosowanego systemu finansowo-księgowego, a także ewidencjonowania operacji gospodarczych na kontach nieuwjętych w zakładowym planie kont.

Polityka (zasady) rachunkowości została wprowadzona uchwałą nr 1/2021 Zarządu Spółki z 20 grudnia 2021 r. w sprawie przyjęcia *Polityki rachunkowości Spółki*. Obejmowała ona pięć załączników określających zasady ewidencji środków trwałych na kontach księgi głównej (załącznik nr 1), instrukcję kasową (załącznik nr 2), instrukcję inwentaryzacyjną (załącznik nr 3), instrukcję sporządzania, obiegu i kontroli dokumentów księgowych (załącznik nr 4) oraz instrukcję w sprawie gospodarki aktywami trwałymi oraz rzeczowymi aktywami obrotowymi (załącznik nr 5). Zasady ewidencji środków trwałych na kontach księgi głównej obejmowały zakładowy plan kont oraz zasady ewidencji zdarzeń gospodarczych na tych kontach.

1) Zgodnie z § 4 ust. 3 *Polityki rachunkowości* księgi rachunkowe Spółki były prowadzone przez obsługę zewnętrzną na podstawie zawartej umowy. Tymczasem kontrola wykazała, że Spółka korzystała z usług podmiotów zewnętrznych w zakresie prowadzenia ksiąg rachunkowych (do 30 czerwca 2022 r.) na podstawie:

- umowy z 3 stycznia 2022 r., której przedmiotem było świadczenie za wynagrodzeniem usług w zakresie prowadzenia ksiąg rachunkowych Spółki zgodnie z zasadami określonymi w uor oraz usług związanych z prowadzeniem spraw kadrowych i płacowych. Umowa ta była zawarta na

czas nieokreślony, ale nie krótszy niż 12 miesięcy i mogła być rozwiązana przez każdą ze stron z zachowaniem trzymiesięcznego okresu wypowiedzenia (§ 4 umowy z 3 stycznia 2022 r.). W dokumentacji Spółki nie odnaleziono dokumentów, na podstawie których zakończono tę współpracę. Były wiceprezes Zarządu wskazał, że umowa z 3 stycznia 2022 r. z zewnętrznym podmiotem prowadzącym księgi rachunkowe została rozwiązana, kiedy zatrudniono główną księgową. Była główna księgowa wyjaśniła, że rozwiązano tę umowę przed zawarciem umowy z kolejną firmą zewnętrzną;

- umowy z 1 marca 2022 r., której przedmiotem była współpraca w zakresie prowadzenia usług księgowych, Spółka powierzyła podmiotowi zewnętrznemu prowadzenie dokumentacji księgowej w zakresie działalności gospodarczej oraz statutowej, zgodnie z treścią uor oraz ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. W ramach tej umowy zleceniobiorca miał prowadzić następującą dokumentację finansowo-księgową Spółki: ewidencję księgową (syntetyczną i analityczną) w postaci księgi rachunkowej, na którą składały się dziennik, konta księgi głównej i ksiąg pomocniczych, zestawienie obrotów i sald kont księgi głównej i ksiąg pomocniczych, a także przygotowanie raz w roku sprawozdania finansowego (§ 1 ust. 3 umowy z 1 marca 2022 r.). Zleceniobiorca miał zapewnić utworzenie planu kont w taki sposób, by po przychodach wyodrębnić działalność nieodpłatną, odpłatną oraz gospodarczą oraz wyodrębnić koszty w zespole 4, 5 oraz po pisemnym zleceniu, pozabilansowo w zespole 9, z uwzględnieniem działalności nieodpłatnej, odpłatnej i gospodarczej (§ 1 ust. 5). W zakres przedmiotu umowy wchodziło również księgowanie dotacji, subwencji, grantów, innych środków publicznych, jednak bez rozliczeń realizowanych dotacji lub innych projektów oraz obsługi kadrowo-płacowej (§ 1 ust. 7). Zleceniobiorca był zobowiązany w szczególności do dokonywania zapisów księgowych (ewidencjonowania poszczególnych zdarzeń gospodarczych), dekretacji, tzn. oceny dokumentów księgowych zgodnie z przepisami prawa podatkowego oraz do podejmowania decyzji o sposobie ich zakwalifikowania wraz ze sposobem uwidocznienia w księdze i w ewidencjach, a także do udzielania Spółce informacji o jej zobowiązaniach podatkowych oraz o stanie realizacji zadania (§ 2 ust. 3). Spółka była zobowiązana m.in. do przekazania zleceniobiorcy wszystkich dokumentów i informacji niezbędnych dla prawidłowego i rzetelnego prowadzenia ksiąg rachunkowych raz w tygodniu, sprawdzenia dokumentów księgowych pod względem merytorycznym, co każdorazowo miało być zawarte na fakturach poprzez opis *sprawdzono pod względem merytorycznym*, a także do prowadzenia inwentaryzacji (§ 3 ust 1 lit. a, e i f). W ramach ustalonego zakresu świadczeń zleceniobiorca zobowiązał się do zapewnienia takiego zorganizowania i doskonalenia ewidencji, która miała dać gwarancję wiarygodnej informacji dla potrzeb obliczenia zobowiązań podatkowych i zarządzania (§ 4 ust. 1). Zleceniobiorca miał zapewnić Spółce personel (obsługę księgową) stanowiący minimum główną księgową odpowiedzialną za ewidencję zdarzeń gospodarczych oraz księgową (pomoc księgową). Za wykonanie przedmiotu umowy zleceniobiorcy przysługiwało wynagrodzenie ryczałtowe uzależnione od obsłużonej liczby dokumentów księgowych w danym miesiącu. Wynagrodzenie nie obejmowało finansowego rozliczania realizowanych projektów, dotacji i innych wsparć. Umowa była zawarta na czas określony od 31 lipca 2022 r. z możliwością aneksowania terminu (§ 8 ust. 1). Była główna księgowa wyjaśniła, że umowa z 1 marca 2022 r. była wypowiedziana z końcem czerwca 2022 r., a pracownicy tej firmy

prowadzący księgowość Spółki zostali zatrudnieni w Spółce od 1 lipca 2022 r. Były wiceprezes Zarządu wskazał, że była główna księgowa była wspierana przez ten podmiot zewnętrzny. Firma ta miała doświadczenie w księgowości Spółek rozliczających się z administracją publiczną, wydawała opinie w zakresie księgowości dla głównej księgowej. Wskazał również, że pracownicy tej firmy zostali zatrudnieni w Spółce jako pracownicy działu księgowości.

Od 1 lipca 2022 r. księgi rachunkowe Spółki były prowadzone w Spółce. Prowadzenie ksiąg rachunkowych powierzono od 1 lipca 2022 r. głównej księgowej, zatrudnionej na podstawie umowy o pracę. W okresie od 12 stycznia do 30 czerwca 2022 r. osoba ta była zatrudniona jako księgowa na podstawie umowy zlecenia.

Zaktualizowana polityka rachunkowości, zgodnie z którą księgi rachunkowe prowadzone są w siedzibie jednostki, została przyjęta uchwałą Zarządu Spółki nr 20/2023 z 24 października 2023 r., tj. w trakcie kontroli NIK.

- 2) Zgodnie z § 4 ust. 4 *Polityki rachunkowości* księgi rachunkowe były prowadzone w formie elektronicznej za pomocą programów komputerowych wchodzących w skład systemu obsługi zewnętrznej (biura rachunkowego), tj. w programie *Symfonia*. Tymczasem z ustaleń kontroli wynikało, że księgi rachunkowe Spółki od lipca 2022 r. były prowadzone w programie *Symfonia*, a od 1 stycznia 2023 r. w programie *Comarch ERP Optima*, na użytkowanie których Spółka wykupiła stosowne licencje. Stosowane programy finansowo-księgowe nie były jednak wprowadzone do eksploatacji w sposób określony w art. 10 ust. 2 *uor*, tj. w formie pisemnej.

Prezes nie podał przyczyn prowadzenia ksiąg rachunkowych w Spółce z wykorzystaniem programów finansowo-księgowych zamiast korzystania z usług biura rachunkowego. Wyjaśnił, że zmiana oprogramowania wynikała z większych możliwości i funkcjonalności programu *Comarch ERP Optima*. Wskazał także, że program *Symfonia* był użytkowany od lipca 2022 r. i wówczas zapisy polityki rachunkowości powinny były być zaktualizowane i dostosowane do sytuacji faktycznej. W sprawie niewprowadzenia programów finansowych do eksploatacji w formie pisemnej Prezes wyjaśnił, że było to spowodowane błędem pracowników zaangażowanych w zakup i wdrażanie oprogramowania, którzy nie zasygnalizowali Zarządowi Spółki konieczności aktualizacji polityki rachunkowości w tym zakresie.

Była główna księgowa wyjaśniła, że nie wnioskowała o zmianę zapisów polityki rachunkowości z uwagi na dużą ilość obowiązków.

(akta kontroli str. 156-217, 252-308, 317-384, 401-428, 608, 611, 615-616, 723-734, 1223-1240, 1652, 2852, 2855-2856, 2858-2868, 3771, 3781, 6483-6484, 8268-8269)

- 3) W 2022 r. i w 2023 (do 24 października) w ewidencji księgowej Spółki stosowano konta nieujęte w planie kont określonym w załączniku nr 1 do obowiązującej wówczas polityki rachunkowości Spółki, wprowadzonej uchwałą nr 1/2021 Zarządu Spółki z 20 grudnia 2021 r. W 2022 r. były to konta 242 *Rozrachunki od wynagrodzeń* i 506 *Koszty z nierozliczonego VAT-u*, a w 2023 r. konta: 012 *Ulepszenia środków trwałych istniejących*, 090 *Środki trwałe w likwidacji*, 091 *Środki trwałe obce*, 205 *Pozostałe rozrachunki*, 206 *Rozrachunki z tytułu otrzymanych dotacji*, 208 *BO rozrach.*, zagr., 224 *Korekta naliczonego VAT*, 232 *Rozrachunki z tytułu ZFŚS*, 233 *Rozrachunki z tytułu umów cywilnoprawnych*, 235 *Rozrachunki z tytułu kart płatniczych*, 236 *Rozrachunki z tytułu wynagrodzeń Zarząd*, 237 *Rozrachunki z Zarządem*, 242 *Rozrachunki dotyczące potrąceń*

z wynagrodzeń, 243 240 do BO, 246 Rozliczenie niedoborów, szkód i nadwyżek, 302 Rozliczenia zakupu – zaliczki zapłacone, 311 Magazyn sprzętu sportowego, 392 Niskocenne przedmioty w użytkowaniu, 504 Koszty pośrednie, 506 Koszty z nierozliczonego VAT-u, 807 Kapitał z aktualizacji wyceny, 840 Pozostałe rezerwy, 861 Wynik finansowy lat ubiegłych, 904 Dotacja WYDATKI, 905 Dotacja FAKTURY.

Zaktualizowana polityka rachunkowości została przyjęta uchwałą Zarządu nr 20/2023 z 24 października 2023 r.

Wyjaśniając przyczyny stosowania w ewidencji księgowej kont nieujętych w planie kont, Prezes podał, że wynikało to z braku aktualizacji załącznika nr 1 do obowiązującej polityki rachunkowości.

Była główna księgowa wyjaśniła, że stosowanie w ewidencji księgowej Spółki kont nieujętych w planie kont wynikało z przeoczenia z powodu nadmiaru pracy.

(akta kontroli str. 156-217, 252-306, 382-384, 3770, 9306-9323, 9477-9665, 9949-9979, 10130-10157)

6. Płatności z tytułu zaciągniętych zobowiązań na łączną kwotę 78 648,2 tys. zł zostały dokonane po terminie ich płatności wynikającym z faktur i zawartych umów. Odsetki z tytułu nieterminowych płatności w wysokości 96,8 tys. zł zapłacono tylko od zobowiązań z tytułu usług cateringowych (7906,1 tys. zł). Dotyczyło to:

1) płatności z tytułu usług cateringowych świadczonych na podstawie umowy:

- nr 232/2023 z 5 czerwca 2023 r. w wysokości 1286,3 tys. zł, co skutkowało zapłatą odsetek w kwocie 24,7 tys. zł,
- nr 190/2023 z 29 maja 2023 r. i nr 231/2023 z 7 czerwca 2023 r. w wysokości 2240,9 tys. zł, co skutkowało zapłatą odsetek w kwocie 17,2 tys. zł,
- nr 329/2023 z 7 czerwca 2023 r. w wysokości 804,2 tys. zł, co skutkowało zapłatą odsetek w kwocie 11,7 tys. zł,
- nr 149/2023 z 22 maja 2023 r. w wysokości 3574,7 tys. zł, co skutkowało zapłatą odsetek w kwocie 43,1 tys. zł.

Prezes wyjaśnił, że spółka regulowała zobowiązania w miarę posiadanych środków finansowych. Wskazał przy tym *na opóźnienie w przyznaniu Spółce dodatkowych środków finansowych ze strony MSiT*.

(akta kontroli str. 2869-3038, 5583, 5589, 7071-7120, 8430-8458)

2) części płatności z tytułu usługi głównego nadawcy sygnału telewizyjnego Igrzysk w wysokości 20 tys. zł (z kwoty ogółem 32 841 tys. zł), która została uregulowana 20 września 2023 r., tj. 42 dni po terminie (9 sierpnia 2023 r.). Zgodnie z § 6 pkt 19 umowy z 2 marca 2023 r. płatność należało uregulować w terminie do 30 dni od daty otrzymania prawidłowo wystawionej faktury. Faktura wpłynęła do Spółki 10 lipca 2023 r.

Prezes wyjaśnił, że wynikało to z popełnionego błędu w rozliczeniu wadium. Wskazał, że Spółka nie płaciła odsetek z tytułu opóźnienia w zapłacie części wynagrodzenia wykonawcy.

(akta kontroli str. 856, 861, 925-969, 6500-6506)

3) części płatności z tytułu usług dodatkowych nadawcy głównego Igrzysk, wynikającej z faktury nr FS 1/07/2023 z 10 lipca 2023 r. (data wpływu 11 lipca 2023 r.) na kwotę 7231,8 tys. zł, która została uregulowana po upływie od 15 do 41 dni od terminu płatności (10 sierpnia 2023 r.), tj. 25 sierpnia 2023 r. (15 dni po terminie) zapłacono 2169,5 tys. zł, 8 września 2023 r. (29) zapłacono 2604,3 tys. zł, a 20 września 2023 r. (41) zapłacono 2457,9 tys. zł. Zgodnie § 6 pkt 10 umowy z 19 czerwca 2023 r. płatność należało uregulować w terminie do 30 dni od daty otrzymania prawidłowo wystawionej faktury.

(akta kontroli str., 970-1026, 6500-6506)

- 4) płatności z tytułu budowy parku jeździeckiego (parkuru) na terenie AWF wynikającej z faktury nr PDR/07/23/00037 z 14 lipca 2023 r. na kwotę 2260,8 tys. zł (data wpływu 14 lipca 2023 r.), która została uregulowana po upływie od 12 do 38 dni po terminie płatności (13 sierpnia 2023 r.), tj. 25 sierpnia 2023 r. (12 dni po terminie) zapłacono 678,2 tys. zł, 8 września 2023 r. (26) zapłacono 814,2 tys. zł, 20 września 2023 r. (38) zapłacono 768,4 tys. zł. Zgodnie z § 14 pkt 12 umowy nr 77/2023 z 14 marca 2023 r. płatność należało uregulować w terminie do 30 dni od daty otrzymania prawidłowo wystawionej faktury.

(akta kontroli str. 1169-1218, 6524-6526)

- 5) części płatności z tytułu dostaw i usług świadczonych przez dostawcę IT wynikającej z faktury nr 57744003994 z 29 czerwca 2023 r. (data wpływu 5 lipca 2023 r.) w wysokości 2312 tys. zł, która została uregulowana przelewami z: 25 sierpnia 2023 r., 8 września 2023 r. i 20 września 2023 r., tj. po upływie odpowiednio 49, 63 i 75 dni od terminu płatności ustalonego na 7 lipca 2023 r.

Płatność wynikająca z faktury nr 5774004021 z 12 lipca 2023 r. na 15 772 tys. zł z natychmiastowym terminem płatności (data wpływu 28 lipca 2023 r.) została uregulowana przelewami z: 25 sierpnia 2023 r., 8 września 2023 r. i 20 września 2023 r., tj. po upływie odpowiednio 28, 42 i 54 dni od terminu płatności.

(akta kontroli str. 585-603, 651-654)

- 6) płatności z tytułu dostawy, montażu i demontażu wolnostojących tymczasowych namiotów w związku z organizacją Igrzysk wynikającej z faktury nr PDR/07/23/00038 z 14 lipca 2023 r. na 6915,6 tys. zł (data wpływu 14 lipca 2023 r.), która została uregulowana po upływie od 12 do 38 dni od terminu płatności (13 sierpnia 2023 r.), tj. 25 sierpnia 2023 r. (12 dni po terminie) zapłacono 2074,7 tys. zł, 8 września 2023 r. (26) zapłacono 2490,4 tys. zł i 20 września 2023 r. (38) zapłacono 2350,5 tys. zł. Zgodnie z § 14 pkt 12 umowy nr 116/2023 z 27 kwietnia 2023 r. płatność należało uregulować do 30 dni od daty otrzymania prawidłowo wystawionej faktury.

(akta kontroli str. 1526-1555, 1581-1603, 6527-6532)

- 7) płatności z tytułu dostawy, montażu i demontażu namiotów typu *turek* wynikającej z faktury nr FA/344/2023 z 14 lipca 2023 r. na 2040,9 tys. zł, (data wpływu 17 lipca 2023 r.), która została uregulowana po upływie od 9 do 35 dni po terminie płatności (16 sierpnia 2023 r.), tj. 25 sierpnia 2023 r. (9 dni po terminie) zapłacono 612,3 tys. zł, 8 września 2023 r. (23) zapłacono 735 tys. zł i 20 września 2023 r. (35) zapłacono 693,7 tys. zł. Zgodnie z § 14 pkt 11 umowy nr 164/2023 z 18 maja 2023 r. płatność należało uregulować do 30 dni od daty otrzymania prawidłowo wystawionej faktury. Płatność z tytułu szkód i braków w namiotach wynikającą z faktury nr FA/380/2023 z 2 sierpnia 2023 r. na 47,7 tys. zł (data wpływu 2 sierpnia 2023 r.) zapłacono przelewami 8 września 2023 r. (24,5 tys. zł) i 20 września 2023 r. (23,2 tys. zł), tj. po upływie odpowiednio 7 i 19 dni od terminu płatności wynikającego z ww. umowy.

(akta kontroli str. 2621-2658, 2692-2752, 6517-6523)

- 8) płatności z tytułu wynajmu dużych namiotów wynikającej z faktury nr PDR/07/23/00039 z 14 lipca 2023 r. na 9448,5 tys. zł (data wpływu 14 lipca 2023 r.), która została uregulowana po upływie od 12 do 38 dni po terminie płatności (13 sierpnia 2023 r.), tj. 25 sierpnia 2023 r. (12 dni po terminie) zapłacono 2834,5 tys. zł, 8 września 2023 r. (26) zapłacono 3402,6 tys. zł i 20 września 2023 r. (38) zapłacono 3211,4 tys. zł. Zgodnie z § 14 pkt 12 umowy nr 209/2023 z 1 czerwca 2023 r. płatność należało uregulować do 30 dni od daty otrzymania prawidłowo wystawionej faktury.

(akta kontroli str. 2369-2416, 6533-6539)

W sprawie przyczyn nieterminowych płatności wskazanych powyżej w pkt 3-8 Prezes wyjaśnił, że zostały one uregulowane w momencie, gdy Spółka posiadała środki na kontach bankowych. Wskazał, że Spółka nie płaciła z tytułu tych nieterminowych płatności odsetek za zwłokę.

(akta kontroli str. 856, 861, 1570, 1573, 1574, 1579, 1604, 1610, 3719, 3723)

- 9) płatności sfinansowanych z dotacji celowej GMK w kwocie 199,6 tys. zł z tytułu:
- dostaw roślin, torfu i dokonania nasadzeń wynikających z faktury nr FRR/1/2023 z 9 czerwca 2023 r. na 35,6 tys. zł (data wpływu 19 czerwca 2023 r.), która została uregulowana 26 czerwca 2023 r. w wysokości 33,3 tys. zł i 13 lipca 2023 r. kwocie 2,3 tys. zł (dopłata VAT), tj. po upływie 3 i 20 dni od terminu płatności (23 czerwca 2023 r.), oraz z faktury nr FRR/2/2023 z 18 czerwca 2023 r. na 21,6 tys. zł (data wpływu 20 czerwca 2023 r.), której część w kwocie 1,4 tys. zł (dopłata VAT) została uregulowana 7 lipca 2023 r., tj. 5 dni od terminu płatności (2 lipca 2023 r.). Zgodnie z § 5 pkt 5 umowy nr 235/2023 z 26 maja 2023 r. płatność należało uregulować do 14 dni od daty wystawienia faktury;
 - kosztu obsługi sędziów i delegatów oraz kosztu przejazdu sędziów wynikających z noty nr PZLA/2023/08/1 z 17 sierpnia 2023 r. na 162,6 tys. zł (data wpływu 17 sierpnia 2023 r.), która została uregulowana po upływie 8 i 20 dni po terminie płatności (31 sierpnia 2023 r.), tj. 8 września 2023 r. w wysokości 83,6 tys. zł i 20 września 2023 r. w kwocie 79 tys. zł. Zgodnie z pkt 3 ppkt 3.4. porozumienia zawartego z Polskim Związkiem Lekkiej Atletyki płatność należało uregulować do 14 dni od daty doręczenia prawidłowo wystawionej noty;

Prezes wskazał, że nie zapłacono z tego tytułu odsetek za zwłokę oraz przedstawił stanowisko Spółki, że przeterminowane płatności wynikają ze zwłoki ze strony MSiT w podpisaniu aneksów do umowy dotacyjnej. Zarząd Spółki był zmuszony wdrażać program naprawczy w zakresie spłaty zobowiązań.

(akta kontroli str. 3719, 3723, 10127-10198)

10) płatności objętych dofinansowanych z dotacji celowej MSiT w łącznej wysokości 24 540,9 tys. zł z tytułu wynajmu kontenerów, przewozu osób, zakwaterowania, usług gastronomicznych i wynajmu pomieszczeń, zabezpieczenia imprez masowych, projektu i wdrożenia tymczasowej organizacji ruchu, obsługi zawodów i wynajmu sprzętu sportowego, budowy toru regatowego do kajakarstwa klasycznego, wykonania podium i wyposażenia aren sportowych, usług telekomunikacyjnych, zabezpieczenia medycznego, emisji reklam, cateringu, wynajmu obiektów na miasteczku studenckim AGH, kampanii reklamowej na autobusach i organizacji wystawy plenerowej poświęconej Igrzyskom.

Spółka prezentowała stanowisko, że nieterminowe płatności z tych tytułów wynikały ze zwłoki ze strony MSiT w podpisaniu aneksów do umowy dotacyjnej, a co za tym idzie opóźnieniami w przekazaniu środków dotacji do Spółki.

(akta kontroli str. 8582-8597)

Były wiceprezes Zarządu wskazał, że na koniec 2022 r. nie było problemów z płynnością. Pojawiły się one w I połowie 2023 r., kiedy to wstrzymano płatności dla kontrahentów i zabezpieczono tylko środki na wynagrodzenia. Z większością kontrahentów udało się wynegocjować przesunięcia płatności, oprócz firm cateringowych, na rzecz których Spółka musiała zapłacić odsetki. Z niewiadomych mu przyczyn, MSiT wstrzymywało przekazanie Spółce środków finansowych.

(akta kontroli str. 1653-1654)

7. Ze środków dotacji MSiT na przygotowanie i organizację Igrzysk przekazanych w 2022 r. rozliczono usługi (7,1 tys. zł), na realizację których zobowiązania zaciągnięto przed datą zawarcia umowy dotacji (16 listopada 2022 r.) i które w całości zostały wykonane przed tym dniem, co było niezgodne z postanowieniami Programu wsparcia oraz umowy dotacji z MSiT. Dotyczyło to:

- kampanii reklamowej na Instagramie, która się odbyła w okresie od 25 października do 1 listopada 2022 r.; faktura na kwotę 3 tys. zł została wystawiona 18 listopada 2022 r. i zapłacona 20 listopada 2022 r.,
- obsługi prawnej – badania znaku towarowego, co zostało wykonane 31 października 2022 r.; faktura na kwotę 5,5 tys. zł została wystawiona 14 listopada 2022 r. i została sfinansowana ze środków dotacji MSiT w wysokości 2,8 tys. zł (zapłata nastąpiła 2 grudnia 2022 r.),
- wynajmu samochodu podczas podróży służbowej na okres od 10 do 13 listopada 2022 r.; faktura na kwotę 1,3 tys. zł została wystawiona 14 listopada 2022 r. i zapłacona 19 grudnia 2022 r.

Wydatkowane na te usługi środki dotacji w łącznej wysokości 7,1 tys. zł stanowiły dotację wykorzystaną niezgodnie z przeznaczeniem.

Zgodnie z Programem wsparcia środki z dotacji mogły być wydatkowane na zapłatę za nieopłacone zobowiązania wnioskodawcy (Spółki) niezbędne do realizacji zadania publicznego od dnia podpisania umowy dotacyjnej (pkt V.8). Termin realizacji zadań obejmował okres od dnia podpisania umowy dotacyjnej do 30 września 2023 r. (pkt VI.1). Dotacja mogła być wykorzystana wyłącznie na dofinansowanie faktycznie ponoszonych wydatków kwalifikowalnych, których szczegółowy zakres określał Katalog kosztów, stanowiący załącznik do Programu (pkt VI.2). Szczegółowe warunki dofinansowania i rozliczania zadań regulowała umowa zawarta między Ministrem Sportu i Turystyki a zleceniobiorcą (pkt VIII.1).

Zgodnie z § 3 ust. 1 i 5 umowy dotacji z MSiT (nr 2022/1325/2177/UDot/DIE z 16 listopada 2022 r.) zleceniobiorca zobowiązany był wykorzystać przyznane środki (22 696 tys. zł) poprzez zapłatę za zrealizowane zadanie, od dnia podpisania umowy do 31 grudnia 2022 r. Zleceniobiorca ze środków tych mógł dokonywać wydatków wyłącznie za nieopłacone zobowiązania służące realizacji zadania (*Dofinansowanie przygotowania i organizacji Igrzysk*).

Prezes wyjaśnił, że zapis umowy dotacji z MSiT został zinterpretowany jako możliwość wydatkowania środków na zadania niezapłacone przed dniem podpisania umowy.

(akta kontroli str. 1571, 1575, 4120-4130, 4509-4599, 5130-5133, 5466-5479, 5540-5548, 5907-5910, 8120-8129)

8. W przypadku wszystkich czterech skontrolowanych postępowań o udzielenie zamówienia publicznego, przeprowadzonych na podstawie ustawy o wsparciu przygotowania Igrzysk, tj. na:

- 1) wykonanie robót budowlanych wykonanych w formule *zaprojektuj i wybuduj* tymczasowych obiektów budowlanych – boisk piaszczystych przeznaczonych do piłki nożnej plażowej i do piłki ręcznej plażowej wraz z przyległą tymczasową trybuną zewnętrzną oraz z odpowiednim wyposażeniem w sprzęt sportowy i wyposażeniem technicznym (postępowanie nr 10.REG.SPORT.2022),
- 2) kompleksową budowę parku jeździeckiego Parkuru wykonanego w formule *zaprojektuj i wybuduj* na terenie AWF (postępowanie nr 4.REG.SPORT.2023),
- 3) sprawowanie technicznego nadzoru generalnego i kompleksową budowę tymczasowych obiektów budowlanych zgodnie z wymogami określonymi w projektach i założeniach koncepcyjnych oraz zasadami sztuki budowlanej

- wraz z ich utrzymaniem w trakcie wydarzeń w ramach Igrzysk oraz ich demontaż po zakończeniu wydarzenia (postępowanie nr 40.REG.POO.2023),
- 4) zaprojektowanie i wykonanie znicza olimpijskiego (postępowanie nr 59.REG.PROM.2023),

na stronie BIP Spółki nie opublikowano ogłoszeń o zamówieniu i informacji o udzieleniu zamówienia, a jedynie zamieszczono na nich ogólny odnośnik do strony *platformazakupowa.pl*. Dla postępowania nr 40.REG.POO.2023 ogłoszenie nie zostało sporządzone. Obowiązek publikacji na stronie BIP ogłoszenia wynikał z art. 5 ust. 2 pkt 1 ustawy o wsparciu przygotowania Igrzysk, a informacji o udzieleniu zamówienia – z art. 5 ust. 2 pkt 5 tej ustawy.

(akta kontroli str. 851-854, 1039-1073, 1169-1218, 2040-2125, 2757, 3483-3484, 3961-4066, 6491-6499, 6524-6526)

Prezes wyjaśnił m.in., że zamawiający zrealizował obowiązek, o którym mowa w art. 5 ust. 2 pkt 1 i 5 ustawy o wsparciu przygotowania Igrzysk w ten sposób, że na stronie BIP opublikował odnośnik do komercyjnej platformy zakupowej, na której znajdowały się wszystkie postępowania, także te objęte ustawą o wsparciu przygotowania Igrzysk. Wskazał także, że obowiązek ustawowy nie określał w art. 5 ust. 2 pkt 1 wzoru ogłoszenia, ani nawet zakresu informacji o postępowaniu, która powinna znaleźć się na stronie BIP Zamawiającego, zatem informacja o postępowaniach miała być dostępna z poziomu BIP. Prezes Zarządu wskazał ponadto, że wartość informacji w zakresie obowiązku, o którym mowa w art. 5 ust. 2 pkt 5 specustawy ma znaczenie jedynie w kontekście dostępu do informacji publicznej i przejrzystości prowadzenia postępowań post factum. Zakres przedmiotowej informacji jest bowiem bardzo ograniczony, gdyż ustawodawca w art. 5 ust. 2 pkt 5 specustawy wymagał jedynie publikacji firmy wykonawcy i to już po zawarciu umowy o realizację zamówienia. Na czynność udzielenia zamówienia w trybie specustawy nie przysługiwało bowiem odwołanie do KIO lub skarga do sądu o unieważnienie zawartej umowy. W tym kontekście bezpośrednio odesłanie z poziomu BIP do przedmiotowej informacji zawartej na profesjonalnej platformie zakupowej, na której ogłoszenie o udzieleniu zamówienia publikowane jest wraz z wszystkimi dokumentami postępowania, pytaniami i odpowiedziami Zamawiającego – realizuje cel i ustawowy obowiązek publikacji takiej informacji, w sposób pełniejszy niż wymagany.

(akta kontroli str. 1572, 1577-1579)

Prowadzący postępowania nr 10.REG.SPORT.2022 i nr 4.REG.SPORT.2023 były manager ds. zamówień publicznych – radca prawny wyjaśnił, że praktyka publikowania ogłoszeń jedynie na platformie zakupowej była przyjęta w Spółce i w ocenie Spółki była wystarczająca i spełniała cele ustawy o wsparciu przygotowania Igrzysk. Nie wskazał przy tym, kto podjął taką decyzję.

Prowadząca postępowanie nr 40.REG.POO.2023 była dyrektor Pionu Operacji Obiektowych nie była w stanie wskazać przyczyn nieopublikowania ogłoszenia o zamówieniu i informacji o udzieleniu zamówienia w BIP.

W sprawie postępowania nr 40.REG.POO.2023 Prezes wskazał, że ogłoszenie o zamówieniu w rozumieniu upzp nie zostało sporządzone, oraz że postępowanie prowadzono na podstawie ustawy o wsparciu przygotowania Igrzysk. Odnośnie do postępowania na zaprojektowanie i wykonanie znicza olimpijskiego, Prezes wyjaśnił, że na stronie BIP Spółki znajdowała się informacja o zamieszczeniu zamówień publicznych ogłoszonych po 20 października 2022 r. na stronie *platformazakupowa.pl*.

(akta kontroli str. 2753, 2757, 3485-3487, 3756, 6799, 6801)

9. Spółka odebrała całość robót wykonanych w ramach umowy nr 12/2023 z 26 stycznia 2023 r. na budowę tymczasowych obiektów budowlanych – boisk

piaszczystych przeznaczonych do piłki nożnej plażowej i do piłki ręcznej plażowej w Tarnowie (podzielonych na siedem etapów), w tym roboty wskazane w etapie VII obejmujące demontaż tymczasowych obiektów budowlanych i przywrócenie terenu do stanu pierwotnego, podczas gdy piasek wysypany na płyty boisk nie został usunięty przez wykonawcę. Było to działanie niegospodarne i nierzetelne.

Za całość prac wykonawca miał otrzymać wynagrodzenie ryczałtowe w wysokości 2643,8 tys. zł, które zwiększono do 2816 tys. zł w związku z zawarciem aneksu z 14 czerwca 2023 r. na udzielenie dodatkowego zamówienia na wynajem dwóch agregatów prądotwórczych wraz z obsługą. Za realizację zamówienia zapłacono wykonawcy pełną kwotę. Zgodnie z *Programem funkcjonalno-użytkowym* dołączonym do SWZ przewidywany zakres prac obejmował przywrócenie terenu do stanu pierwotnego, wywiezienie ziemi z boisk, renowację terenu z posiewem trawy. Zgodnie z umową demontaż tymczasowych obiektów budowlanych po przeprowadzonych Igrzyskach miał nastąpić nie później niż do 31 lipca 2023 r. W protokole odbioru dostawy/usługi z 7 lipca 2023 r. pracownicy Spółki (Pionu Operacji Obiektowych) potwierdzili wykonanie etapu VII zamówienia, tj. demontaż TOB i przywrócenie terenu do stanu pierwotnego. Tymczasem z ustaleń kontroli przeprowadzonej w Urzędzie Miasta Tarnowa wynikało, że piasek z tymczasowych boisk pozostał na terenie, na którym one powstały.

Z informacji uzyskanych od dyrektora Tarnowskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji w Tarnowie (TOSiR) wynikało, że po demontażu przez Spółkę elementów infrastruktury boisk piaszczystych pozostał jedynie piasek wysypany na płyty boisk, oraz że decyzja o jego pozostawieniu została przekazana ustnie przez kierownictwo Spółki. Dyrektor TOSiR nie miał wiedzy o ilości pozostawionego piasku na obiekcie. Z tytułu pozostawionego piasku TOSiR nie poniósł żadnych kosztów. Dyrektor TOSiR wskazał, że pozostawienie piasku zostało potraktowane jako wypełnienie zapisów umowy najmu obiektu (zawartej między TOSiR a Spółką) dotyczących zwrotu obiektu w stanie niepogorszonym, ponieważ trudno uznać pozostawienie piasku jako element pogarszający stan tego terenu. Fakt pozostawienia piasku nie został odnotowany w protokole przekazania terenu z 5 lipca 2023 r., uznano jedynie stan terenów jako *dobry*. Dyrektor TOSiR wskazał, że do czasu zrealizowania II etapu budowy boiska głównego pozostawiony przez Spółkę piasek jest i będzie wykorzystywany przez TOSiR do realizacji bezpłatnych zawodów sportowych w dyscyplinach piaszczystych.

Na podstawie istniejącej dokumentacji (formularza ofertowego) koszt niewykonanej usługi wynosił 39,4 tys. zł.

Była dyrektor Pionu Operacji Obiektowych wskazała, że 7 lipca 2023 r. teren, na którym zlokalizowano boisk piaszczyste, został przywrócony do stanu pierwotnego i nie jest jej wiadome, by nie doszło do usunięcia z niego piasku. Nie były jej znane żadne inne uzgodnienia w tym zakresie z TOSiR niż wynikające z umowy najmu obiektu sportowego. Dyrektor Administracyjno-Ekonomiczny (były wiceprezes Zarządu) wskazał, że były prowadzone rozmowy z Prezydentem Tarnowa na temat wykorzystania piasku, ale nie była mu znana ostateczna decyzja w tej kwestii. Prezes wyjaśnił, że nie prowadził rozmów z Prezydentem Tarnowa na temat wykorzystania piasku po boiskach piaszczystych, nie miał wiedzy na temat przyczyn nieusunięcia piasku oraz ewentualnych dodatkowych kosztów jego usunięcia.

(akta kontroli str. 1039-1104, 1241-1288, 3758, 4654-4671, 6491-6494, 7054-7057, 7138-7157, 7529, 7973-7988)

10. W postępowaniu na sprawowanie technicznego nadzoru generalnego i kompleksową budowę tymczasowych obiektów budowlanych zgodnie z wymogami określonymi w projektach i założeniach koncepcyjnych oraz zasadami sztuki budowlanej wraz z ich utrzymaniem w trakcie wydarzeń w ramach Igrzysk oraz ich

demontaż po zakończeniu wydarzenia (40.REG.POO.2023), przeprowadzonym na podstawie ustawy o wsparciu przygotowania Igrzysk:

- umowa nr 127/2023 z 21 kwietnia 2023 r. została zmieniona 13 września 2023 r. (aneks nr 1), tj. dwa miesiące po terminie obowiązywania umowy (do 15 lipca 2023 r.), co było działaniem nierzetelnym. Na podstawie aneksu dokonano zmian zakresu przedmiotu umowy poprzez rozszerzenie go o dodatkowe prace budowlane na łączną kwotę 61,3 tys. zł netto;
- Spółka nie dysponowała protokołem odbioru robót dodatkowych objętych aneksem nr 1, za wykonanie których wystawiono fakturę nr FA/33/09/2023 na 75,4 tys. zł, co stanowiło naruszenie § 10 pkt 8 umowy nr 127/2023 z 21 kwietnia 2023 r., zgodnie z którym odbioru przedmiotu umowy dokonywano protokołem odbioru i przekazania do eksploatacji (zapis nie został zmieniony aneksem nr 1).

Prezes wyjaśnił, że aneks nie zawierał zapisów dotyczących protokołu odbioru robót dodatkowych objętych tym aneksem. Nie wskazał, w jaki sposób Spółka potwierdziła wykonanie robót dodatkowych. Podał, że aneks najprawdopodobniej stanowił późniejsze pisemne potwierdzenie wykonanych i odebranych robót i był podstawą do zmiany wynagrodzenia wykonawcy.

(akta kontroli str. 1952-1957, 2052-2125, 3717, 3721, 3814-3843, 7169-7170, 7172)

11. W postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego na sprawowanie technicznego nadzoru generalnego i kompleksową budowę tymczasowych obiektów budowlanych zgodnie z wymogami określonymi w projektach i założeniach koncepcyjnych oraz zasadami sztuki budowlanej wraz z ich utrzymaniem w trakcie wydarzeń w ramach Igrzysk oraz ich demontaż po zakończeniu wydarzenia (40.REG.POO.2023), przeprowadzonego na podstawie ustawy o wsparciu przygotowania Igrzysk, warunek udziału w postępowaniu dotyczący zdolności technicznej lub zawodowej wykonawcy ustalono w sposób nierzetelny.

Przedmiotem zamówienia była przede wszystkim budowa tymczasowych instalacji elektrycznych i energetycznych oraz instalacji wod-kan. Wartość zamówienia w tym postępowaniu została ustalona na poziomie 23 408,2 tys. zł. Tymczasem zamawiający żądał, by wykonawca legitymował się wykonaniem w okresie ostatnich 5 lat przed upływem terminu składania ofert co najmniej dwóch robót budowlanych polegających na wykonaniu instalacji elektrycznej o wartości 10 tys. zł brutto każda, albo uczestniczył w dwóch procesach budowlanych jako wykonawca instalacji elektrycznych o wartości 10 tys. zł brutto każda, tj. o wartości ponad 2300 razy mniejszej niż wartość zamówienia.

Prezes Zarządu wyjaśnił, że ustalono wymóg wykonania robót o wartości 10 tys. zł, gdyż rozpoznanie rynku nie dało rezultatów, wobec czego ustalono ten wymóg na minimalnym poziomie w celu poszerzenia kręgu ewentualnych wykonawców

(akta kontroli str. 2052-2068, 2069-2123, 2753, 2757, 2761-2764)

NIK zwraca uwagę, że ustalenie nieproporcjonalnie niskich wymogów w stosunku do wartości zamówienia groziło tym, że do postępowania zgłosi się wykonawca niedysponujący potencjałem gwarantującym prawidłowe wykonanie zamówienia, a jednocześnie spełniający warunki udziału w postępowaniu. W tej sytuacji zamawiający zobligowany byłby udzielić mu zamówienia, które było jednym z kluczowych dla przeprowadzenia Igrzysk, gdyż obejmowało m.in. budowę tymczasowych sieci elektrycznych, energetycznych, wodno-kanalizacyjnych oraz tymczasowego oświetlenia na obiektach sportowych, pozasportowych i treningowych. Stosownie do art. 5 ust. 2 pkt 2 ustawy o wsparciu przygotowania Igrzysk udzielając zamówień, zamawiający miał obowiązek uwzględnić okoliczności mogące mieć wpływ na jego udzielenie.

12. W czterech postępowaniach (na sześć skontrolowanych), przeprowadzonych w trybie przetargu nieograniczonego na podstawie *upzp*, SWZ nie zawierała wszystkich informacji wskazanych w art. 134 *upzp*, tj. w postępowaniu na:

- świadczenie usług nadawcy głównego i produkcji sygnału telewizyjnego w trakcie Igrzysk (14.ZP.PROD.2022), na dostawę, montaż i demontaż wolnostojących tymczasowych namiotów, w związku z organizacją Igrzysk (21.ZP.POO.2023) oraz na wynajem namiotów typu *turek* (33.ZP.POO.2023) w SWZ nie wskazano numeru telefonu i adresu e-mail zamawiającego oraz osób uprawnionych do komunikowania się z wykonawcami, co było wymagane przez art. 134 ust. 1 pkt 1 i 12 *upzp*. W SWZ wskazano, że komunikacja zamawiającego z wykonawcami odbywa się wyłącznie przy użyciu narzędzia komercyjnego <https://platformazakupowa.pl>,
- kompleksową organizację ceremonii otwarcia i zamknięcia Igrzysk (4.ZP.PROM.2023) nie wskazano osób uprawnionych do komunikowania się z wykonawcami, co było wymagane przez art. 134 ust. 1 pkt 12 *upzp*.
(akta kontroli str. 889-924, 1377-1435, 1498-1520, 2497-2526, 6500-6523, 6527-6532)

Prezes wyjaśnił, że w postępowaniu 14.ZP.PROD.2022 w SWZ wskazano, że jedynym środkiem komunikacji pomiędzy zamawiającym a wykonawcami w postępowaniu była komunikacja prowadzona za pośrednictwem platformy zakupowej, lecz miało to charakter dodatkowy. Wskazał, że w ogłoszeniu o zamówieniu została wskazana kierownik Działu Zamówień Publicznych i został podany jej adres e-mail, a także adres strony internetowej Spółki, na której widniały wszelkie dane kontaktowe. Prezes podniósł, że wykonawcy startujący w postępowaniu byli wysokiej klasy specjalistami i brak ww. informacji nie mógł wywrzeć wpływu na postępowanie.

Prezes wyjaśnił, że w SWZ świadomie nie podano telefonu i adresu e-mail do osoby prowadzącej postępowanie, by żaden z wykonawców nie mógł się z nią skontaktować telefonicznie lub mailowo. Z kolei w postępowaniu 4.ZP.PROM.2023 w pkt 5.15 SWZ wskazano adres mailowy zawierający imię i nazwisko osoby wskazanej do kontaktu w sprawie uzyskania dostępu do dokumentów objętych klauzulą poufności.

(akta kontroli str. 859-860, 1626, 1629, 1657, 1662-1663)

NIK zwraca uwagę, że informacje wskazanych w art. 134 ust. 1 pkt 1 i 12 *upzp* są obligatoryjnymi elementami ustawowymi SWZ. SWZ jest dokumentem niezależnym od ogłoszenia o zamówieniu. W treści pkt 5.15 SWZ w postępowaniu 4.ZP.PROM.2023 podany został adres mailowy zawierający imię i nazwisko osoby, której wykonawca może przekazać oświadczenie o zachowaniu poufności. W SWZ nie było wskazania, że osoba ta była uprawniona do komunikowania się z wykonawcami, w tym np. przesłania poufnych dokumentów dotyczących stadionu, było natomiast podane, że zamawiający prześle dokumenty na wskazany adres mailowy wykonawcy.

(akta kontroli str. 1382-1383)

13. Z tytułu realizacji w 2023 r. usług dodatkowych przez nadawcę głównego produkcji sygnału telewizyjnego Spółka zapłaciła kwotę większą w porównaniu do wartości wykonanych prac o 3 tys. zł brutto. Suma wartości wystawionych przez wykonawcę faktur w ramach robót dodatkowych wyniosła 14 463,5 tys. zł. W protokole odbioru robót z 3 sierpnia 2023 r. wskazano, że wykonano prace o wartości 14 460,6 tys. zł. Stwierdzono brak pełnej realizacji produkcji (brak podnośnika kosowego), w związku z czym końcowa wartość została obniżona o 2,4 tys. zł netto (3 tys. zł brutto). Fakturę VAT nr FS 1/07/2023 z 10 lipca 2023 r. na kwotę 7231,8 tys. zł zapłacono w pełnej wysokości w trzech płatnościach: 25 sierpnia 2023 r. (2169,5 tys. zł), 8 września

2023 r. (2604,3 tys. zł) i 20 września 2023 r. (2457,9 tys. zł), pomimo że w opisie merytorycznym do faktury wskazano kwotę do zapłaty w wysokości 7228,8 tys. zł.

Prezes wyjaśnił, że wykonawca wystawił fakturę na błędną kwotę, która została przez Spółkę zapłacona. Spółka wystąpiła do wykonawcy o korektę faktury oraz zwrot nienależnej nadpłaty. Zwrot nastąpił 17 stycznia 2024 r., tj. w trakcie kontroli NIK.

(akta kontroli str. 856, 861, 970-1026, 6500-6506, 7326-7328)

14. Postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego nr 4.ZP.PROM.2023 na kompleksową organizację ceremonii otwarcia i zamknięcia Igrzysk, przeprowadzone na podstawie *upzp* w trybie przetargu nieograniczonego, zostało przygotowane w sposób nierzetelny, gdyż nie sporządzono w należyty sposób analizy potrzeb i wymagań zamawiającego, a wartość zamówienia nie została ustalona z należytą starannością, o której mowa w art. 28 *upzp*.

W dokumentacji analiz potrzeb i wymagań zamawiającego nie zostały określone potrzeby i wymagania zamawiającego odnośnie do ceremonii otwarcia i zamknięcia Igrzysk, wymagane przez art. 83 ust. 1 *upzp*. Jako jedyny wariant wyboru sposobu zaspokojenia potrzeby zamawiającego podano przetarg nieograniczony na kompleksową obsługę ceremonii. Nie wskazano orientacyjnej wartości zamówienia dla wskazanego wariantu. Jako przewidywany tryb udzielenia zamówienia zaproponowano przetarg nieograniczony. Żaden z tych punktów nie zawierał uzasadnienia. Odnośnie do ryzyk związanych z postępowaniem o udzielenie zamówienia publicznego i jego realizacją wskazano jedynie na ryzyka związane z pojawieniem się bardzo dużej liczby pytań, ryzyka wypadków przy organizacji i zmiany kosztów. Jako działania zapobiegawcze zaproponowano: wprowadzenie wymogu wadium i ubezpieczenia OC oraz przygotowanie odpowiednich zasobów ludzkich do obsługi pytań i innych procedur zamówienia. Nie odniesiono się do możliwości wyboru innego trybu udzielenia zamówienia, a także ryzyk związanych z potencjalnymi wykonawcami zamówienia lub ceną oferty.

Wartość zamówienia ustalono w dniu 9 stycznia 2023 r., tj. jeden dzień przed sporządzeniem analizy potrzeb i wymagań zamawiającego, w której wskazano wariant wyboru sposobu zaspokojenia potrzeby zamawiającego. Wartość zamówienia ustalono na podstawie rozmów telefonicznych, analizy ogólnodostępnych źródeł (np. katalogi branżowe, cenniki, sklepy internetowe) w wysokości 15 000 tys. zł brutto, tj. 12 195,1 tys. zł netto. Należy zauważyć, że przedmiotem zamówienia była kompleksowa organizacja ceremonii otwarcia i ceremonii zamknięcia Igrzysk. W SWZ wskazano, że zamawiający poszukuje wykonawcy, który zapewni jak największą atrakcyjność wydarzenia dla osób zebranych na stadionie, widzów polskiej oraz międzynarodowych telewizji zainteresowanych transmisją obu ceremonii. Przedmiot zamówienia miał być zrealizowany w oparciu o koncepcję organizacji tych ceremonii, którą wykonawca zobowiązany był doprecyzować i uszczegółowić. Ponieważ impreza sportowa o takim charakterze była organizowana w Polsce po raz pierwszy, to nie było możliwe oszacowanie wartości takiego zamówienia na podstawie rozmów telefonicznych, katalogów branżowych, cenników i sklepów internetowych, zwłaszcza w sytuacji, gdy przedmiot zamówienia nie był opisany precyzyjnie, a jedynie w formie wstępnej koncepcji.

W efekcie w złożonych oferty zaproponowano ceny netto w wysokości 18 650 tys. zł i 35 674,6 tys. zł, tj. o 52,9% oraz o 195,2% wyższe od wartości szacunkowej.

(akta kontroli str. 1295-1312, 1633-1642, 6507-6516)

Odnosząc się do rozeznania potrzeb i analizy ryzyk zamawiającego w tym zamówieniu, Prezes wyjaśnił, że w przypadku tego rodzaju przedmiotu zamówienia nie można wskazać innego wariantu realizacji, gdyż przyjęty schemat ceremonii

(część oficjalna, przemarsz sportowców, występy artystyczne) nie daje takiej możliwości. Wskazał także, że określenie ryzyk związanych z postępowaniem o udzielenie zamówienia publicznego i jego realizacją nastąpiło w oparciu o logikę realizacji tak dużych przedsięwzięć.

Wyjaśniając, jakie informacje i z jakich źródeł wzięto pod uwagę oraz w jaki sposób wyliczono wartość zamówienia, Prezes wskazał, że posłużono się w szczególności informacjami na temat zawodów World Games organizowanych przez Miasto Wrocław w 2017 r., w trakcie których zorganizowano ceremonię otwarcia, której koszt wyniósł 8000 tys. zł. Informacje te pozyskano w Internecie. Prezes nie przedstawił żadnej dokumentacji źródłowej, na podstawie której oszacowano wartość tego zamówienia.

Prokurent (były wiceprezes Zarządu) wskazał, że kwota zaplanowana na realizację ceremonii była nierealna.

(akta kontroli str. 1626-1627, 1629-1630, 7158)

NIK zwraca uwagę, że skala przedsięwzięcia, jego terminowość i prestiżowy charakter powinny skutkować pogłębioną analizą ryzyk związanych z wyłonieniem wykonawcy i przeprowadzeniem samych ceremonii. Ze względu na przedmiot zamówienia, który nie był określony w sposób jednoznaczny i wyczerpujący, można było rozważyć inne tryby udzielenia zamówienia niż przetarg nieograniczony takie jak negocjacje z ogłoszeniem lub dialog konkurencyjny ze względu na szczególne okoliczności dotyczące charakteru tego zamówienia i stopnia jego złożoności.

Określenie wartości tak dużego i unikalnego zamówienia jakim była organizacja ceremonii otwarcia i zamknięcia Igrzysk jedynie na podstawie informacji pozyskanych w Internecie było działaniem nierzetelnym i trudno dopatrywać się w tym dochowania należytej staranności.

15. W postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego na kompleksową organizację ceremonii otwarcia i zamknięcia igrzysk (4.ZP.PROM.2023), przeprowadzanego na podstawie *upzp* w trybie przetargu nieograniczonego, kryterium oceny oferty *popularność głównego artysty* zostało ustalone niezgodnie z art. 240 ust. 2 *upzp*. Stosownie do wskazanego przepisu kryteria oceny ofert i ich opis mają umożliwić weryfikację i porównanie poziomu oferowanego wykonania przedmiotu zamówienia na podstawie informacji przedstawianych w ofertach. W SWZ w tym kryterium ustalono odmienne progi uzyskania określonej liczby punktów dla artystów zagranicznych i polskich. Wykonawcy, który zadeklarował udział artysty zagranicznego, przyznawano 20 pkt za co najmniej 45 mln słuchaczy tego artysty na platformie Spotify, 10 pkt za co najmniej 20 mln słuchaczy i 5 pkt za co najmniej 8 mln słuchaczy na tej platformie, natomiast wykonawcy deklarującemu udział artysty polskiego przyznawano 20 pkt za co najmniej 1,5 mln słuchaczy, 10 pkt za co najmniej 500 tys. słuchaczy i 5 pkt za co najmniej 100 tys. słuchaczy na tej platformie. W efekcie naruszono art. 16 pkt 1 *upzp*, według którego zamawiający przygotowuje i przeprowadza postępowanie o udzielenie zamówienia w sposób zapewniający zachowanie uczciwej konkurencji oraz równe traktowanie wykonawców.

(akta kontroli str. 1377-1435, 6507-6516)

Prezes wyjaśnił, że odmienne progi uzyskania określonej liczby punktów dla artystów zagranicznych i polskich ustalono dlatego, że polscy wykonawcy uzyskują na platformie Spotify znacząco mniejsze wolumeny odbiorców niż artyści zagraniczni, zazwyczaj wykonujący utwory w języku angielskim. Ustalenie dla artystów polskich takiej samej liczby odbiorców co dla wykonawców zagranicznych mogłoby doprowadzić do sytuacji, że praktycznie niemożliwe byłoby wskazanie w ofercie artysty polskiego. Mając na uwadze, że największą część widowni ceremonii stanowili widzowie z Polski, takie rozwiązanie miałoby wpływ na wielkość frekwencji.

W przypadku zastosowania niższego progu dla artystów zagranicznych istniało zagrożenie, że wskazany w ofercie artysta nie będzie reprezentował odpowiedniego poziomu artystycznego.

Dyrektor Administracyjno-Ekonomiczny (były wiceprezes Zarządu) nie potrafił wskazać przyczyn ustalenia odmiennych progów dla artystów polskich i zagranicznych. Prokurent (były wiceprezes Zarządu) wskazał, że przyjęty sposób punktacji w ramach kryterium popularności głównego artysty wynikał z chęci pokazania polskiej kultury i muzyki.

(akta kontroli str. 1627, 1630, 6478, 7160)

NIK zwraca uwagę, że zamawiający nie miał obowiązku opisywania kryterium popularności głównego artysty poprzez odniesienie do liczby słuchaczy na platformie *Spotify*, a ta platforma nie jest jedynym serwisem strumieniowym oferującym dostęp do muzyki.

16. W przypadku pięciu postępowań (na sześć skontrolowanych), przeprowadzonych na podstawie *upzp*, protokoły postępowań o udzielenie zamówienia publicznego sporządzono nieprawidłowo, tj. w protokole postępowania o udzielenie zamówienia publicznego na:

- 1) kompleksową organizację ceremonii otwarcia i zamknięcia igrzysk (4.ZP.PROM.2023) nie wskazano wyników badania i oceny oferty, wymaganych przez art. 72 ust. 1 pkt 6 *upzp* oraz załącznik nr 1 do rozporządzenia Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii z dnia 18 grudnia 2020 r. w sprawie *protokołów postępowania oraz dokumentacji postępowania o udzielenie zamówienia publicznego*⁷⁵, natomiast wskazano, że w postępowaniu nie powołano biegłego, podczas gdy faktycznie został on powołany (na podstawie umowy zlecenia z 27 kwietnia 2023 r.).

(akta kontroli str. 1295-1305, 6507-6516, 7173-7183)

- 2) dostawę, montaż i demontaż wolnostojących tymczasowych namiotów w związku z organizacją Igrzysk (21.ZP.POO.2023) wskazano wartość zamówienia w wysokości 6133,3 tys. zł netto i datę jego ustalenia 20 lutego 2023 r., podczas gdy wartość ta została ustalona 24 lutego 2023 r. w kwocie 5940 tys. zł netto (na podstawie notatki z czynności szacowania/ustalenia wartości zamówienia).

(akta kontroli str. 1484-1497, 6527-6532)

- 3) wynajem dużych namiotów (32.ZP.POO.2023) wskazano niepełne uzasadnienie wyboru najkorzystniejszej oferty, gdyż podano w nim, że w części 5 za najkorzystniejszą uznano ofertę nr 2 wskutek uzyskania największej liczby punktów w przyjętych kryteriach oceny i porównania ofert, podczas gdy faktycznie w zakresie części 5 najkorzystniejszą była oferta nr 1 (co stwierdzono zawiadomieniem z 10 maja 2023 r.), ale wykonawca nr 1, przesyłając pismo z 17 maja 2023 r., uchylił się od zawarcia umowy, w związku z czym za najkorzystniejszą uznano ostatecznie ofertę nr 2. Błędnie podano również termin składania i otwarcia ofert, tj. 17 kwietnia 2023 r. zamiast 18 kwietnia 2023 r. Było to niezgodne z załącznikiem nr 1 do rozporządzenia w sprawie *protokołów postępowania oraz dokumentacji postępowania o udzielenie zamówienia publicznego*.

(akta kontroli str. 2245-2343, 2357-2368, 3749-3754, 6533-6539)

- 4) dostawę mebli (82.ZP.IE.2023.B) błędnie wskazano wartość udzielonego zamówienia jako 22,1 tys. zł, podczas gdy umowa z 15 czerwca 2023 r. opiewała

⁷⁵ Dz.U. poz. 2434, dalej: rozporządzenie w sprawie *protokołów postępowania oraz dokumentacji postępowania o udzielenie zamówienia publicznego*.

na 488,1 tys. zł, zaś wartość 22,1 tys. zł odpowiadała wartości zamówienia udzielonego temu samemu wykonawcy w ramach innego postępowania (80.ZP.IE.2023) na wynajem mebli z dostawą do poszczególnych lokalizacji rozgrywania zawodów, prowadzonego w trybie negocjacji bez ogłoszenia. Było to niezgodne z załącznikiem nr 7 do rozporządzenia w sprawie *protokołów postępowania oraz dokumentacji postępowania o udzielenie zamówienia publicznego*.

(akta kontroli str. 3383-3478)

- 5) dostawę pochodni (68.ZP.PROM.2023) błędnie wskazano, że zamówienia udzielono na dostawę mebli. Było to niezgodne z załącznikiem nr 7 do rozporządzenia w sprawie *protokołów postępowania oraz dokumentacji postępowania o udzielenie zamówienia publicznego*.

(akta kontroli str. 6873-6879, 6890-6897)

Prezes, Prokurent (były Wiceprezes) i Kierownik Działu Zamówień Publicznych wyjaśnili, że nieprawidłowe dane lub błędy wynikały z pomyłek osób sporządzających protokoły.

(akta kontroli str. 1627, 1631, 1659, 1664, 1669, 3376, 3718, 3722, 7162, 7528-7529)

17.W postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego na kompleksową organizację ceremonii otwarcia i zamknięcia igrzysk (4.ZP.PROM.2023), przeprowadzonego na podstawie *upzp*, umowę z wykonawcą podpisano 27 kwietnia 2023 r., tj. przed wniesieniem przez niego zabezpieczenia należytego wykonania umowy, co nastąpiło poprzez złożenie gwarancji bankowej 12 maja 2023 r. Było to niezgodne z pkt 23 SWZ, według którego w przypadku wniesienia zabezpieczenia w formie innej niż w pieniądzu, treść dokumentu gwarancji powinna być przedstawiona do akceptacji zamawiającego przed podpisaniem umowy.

Prezes wskazał, że umowa została podpisana 12 maja 2023 r. po złożeniu przez wykonawcę gwarancji bankowej.

Powyższe nie znajduje potwierdzenia w dokumentach, gdyż umowa w ogóle nie zawiera daty 12 maja 2023 r. Data zawarcia umowy 27 kwietnia 2023 r. została wskazana w protokole postępowania i później ręcznie przekreślona i poprawiona na 12 maja. Datę 27 kwietnia 2023 r. wskazano także w aneksie nr 1 z 16 maja 2023 r. do tej umowy, w opisie do faktury nr 2/07/2023 oraz w protokole odbioru z 21 lipca 2023 r. Należy zauważyć, że kwestia zmiany wysokości rat w stosunku do już zawartej umowy była przedmiotem notatki z 5 maja 2023 r., w wyniku czego sporządzono w dniu 16 maja 2023 r. aneks do umowy.

(akta kontroli str. 1295-1305, 1377-1435, 1443-1483, 1627, 1631, 3717, 3720)

18.W trzech (na sześć skontrolowanych) postępowaniach o udzielenie zamówienia publicznego, przeprowadzonych na podstawie *upzp*, informację o złożonych ofertach przekazano Prezesowi UZP nieterminowo, tj. z naruszeniem art. 81 ust. 1 *upzp*, na podstawie którego przekazanie tej informacji powinno nastąpić w terminie 7 dni od otwarcia ofert. Przekroczenia tego terminu wyniosły od 212 do 264 dni. W postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego na:

- dostawę, montaż i demontaż wolnostojących tymczasowych namiotów w związku z organizacją Igrzysk (21.ZP.POO.2023) informację o złożonych ofertach przekazano Prezesowi UZP 11 grudnia 2023 r., tj. po upływie 271 dni (ponad 9 miesięcy) od otwarcia ofert (15 marca 2023 r.),
- wynajem dużych namiotów wraz z dostawą, przygotowaniem podłoża, montażem, obsługą serwisową i demontażem (32.ZP.POO.2023) informację o złożonych ofertach przekazano Prezesowi UZP 12 grudnia 2023 r., tj. po upływie 238 dni (blisko 8 miesięcy) od otwarcia ofert (18 kwietnia 2023 r.),

- dostawę, montaż i demontaż namiotów typu *turek* (33.ZP.POO.2023) informację o złożonych ofertach przekazano Prezesowi UZP 29 listopada 2023 r., tj. po upływie 219 dni (ponad 7 miesięcy) od otwarcia ofert (24 kwietnia 2023 r.).

Prezes wyjaśnił, że zamawiający wykonał przedmiotowy obowiązek w późniejszym terminie w związku z wykonywaniem innych, ważniejszych czynności w ramach postępowań o udzielenie zamówienia publicznego.

(akta kontroli str. 1484-1493, 1526-1555, 1561-1567, 1658, 1663, 2245-2254, 2329-2330, 2344-2368, 2609-2620, 2562-2573, 3722, 6517-6523, 6527-6539)

19. W dwóch (na sześć skontrolowanych) postępowaniach o udzielenie zamówienia publicznego, tj. na dostawę, montaż i demontaż wolnostojących tymczasowych namiotów w związku z organizacją Igrzysk (21.ZP.POO.2023) oraz na dostawę, montaż i demontaż namiotów typu *turek* (33.ZP.POO.2023), przeprowadzonych na podstawie *upzp*, ogłoszenia o udzieleniu zamówienia przekazano do publikacji Urzędowi Publikacji UE z opóźnieniem 32 i 11 dni, tj. po upływie odpowiednio 62 i 41 dni od zakończenia postępowania o udzielenie zamówienia, co było niezgodne z art. 265 ust. 1 *upzp*. Stosownie do tego uregulowania zamawiający nie później niż w terminie 30 dni od dnia zakończenia postępowania o udzielenie zamówienia przekazuje do publikacji Urzędowi Publikacji Unii Europejskiej ogłoszenie o udzieleniu zamówienia zawierające informację o wynikach tego postępowania. Umowy z wykonawcami w tych postępowaniach zawarto odpowiednio 27 kwietnia 2023 r. i 18 maja 2023 r., a ogłoszenia przekazano 28 czerwca 2023 r.

Prezes wyjaśnił, że zamawiający wykonał ten obowiązek w późniejszym terminie w związku z wykonywaniem innych czynności w ramach tego i innych postępowań o udzielenie zamówienia publicznego.

(akta kontroli str. 1484-1493, 1526-1560, 1658-1659, 1663, 2621-2671, 6517-6523, 6527-6532)

20. W trzech postępowaniach (na sześć skontrolowanych), przeprowadzonych na podstawie *upzp*, ogłoszenie o wykonaniu umowy opublikowano w BZP po upływie terminu określonego w art. 448 *upzp*, tj. 30 dni od wykonania umowy. Przekroczenia tego terminu wyniosły od 44 do 62 dni. W postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego na:

- dostawę, montaż i demontaż wolnostojących tymczasowych namiotów w związku z organizacją Igrzysk (21.ZP.POO.2023) ogłoszenie o wykonaniu umowy nr 116/2023 z 27 kwietnia 2023 r. opublikowano w BZP 27 września 2023 r., tj. po upływie 74 dni od wykonania umowy (15 lipca 2023 r.),
- dostawę, montaż i demontaż namiotów typu *turek* (33.ZP.POO.2023) ogłoszenie o wykonaniu umowy nr 164/2023 z 18 maja 2023 r. opublikowano w BZP 28 września 2023 r. (dla części 1-2) i 4 października 2023 r. (dla części 3-6), tj. po upływie odpowiednio 86 i 92 dni od wykonania umowy (4 lipca 2023 r.),
- wynajmem dużych namiotów (32.ZP.POO.2023) ogłoszenie o wykonaniu umowy nr 209/2023 z 1 czerwca 2023 r. opublikowano w BZP 27 września 2023 r. (dla części 1-3) i 28 września 2023 r. (dla części 4-6), tj. po upływie odpowiednio 82 i 83 dni od wykonania umowy (7 lipca 2023 r.).

Prezes wyjaśnił, że zamawiający wykonał przedmiotowy obowiązek w późniejszym terminie w związku z wykonywaniem innych czynności w ramach tego i innych postępowań o udzielenie zamówienia publicznego.

(akta kontroli str. 1585-1603, 1658-1659, 1663, 2369-2436, 2672-2791, 3719, 3723, 6517-6523, 6527-6539)

21. W postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego na dostawę, montaż i demontaż namiotów typu *turek* (33.ZP.POO.2023), przeprowadzonego na podstawie *upzp*, udzielono zamówienia wykonawcy, który nie wykazał spełniania

warunku udziału w postępowaniu. Zamawiający żądał w tym postępowaniu od wykonawców składających oferty na wszystkie części, by posiadali doświadczenie w postaci wykonania usług wynajmu namiotów wraz z dostawą, montażem i obsługą serwisową o łącznej wartości nie mniejszej niż 545 tys. zł, przy czym wartość ta nie mogła wynikać z więcej niż 12 kontraktów. W postępowaniu wpłynęła jedna oferta na wszystkie sześć części zamówienia. Wykonawca złożył wykaz wykonanych usług, w którym wykazał wykonanie 15 usług wynajmu namiotu o łącznej wartości 326,4 tys. zł. Przedłożył także elektroniczne kopie 19 faktur potwierdzających wykonanie usług na łączną kwotę 327,4 tys. zł, przy czym część tej wartości obejmowała także koszty wynajmu wyposażenia namiotów, co nie wchodziło w skład przedmiotowego zamówienia. Pomimo niewykazania przez wykonawcę spełniania warunku udziału w postępowaniu dotyczącego posiadania niezbędnej wiedzy i doświadczenia, zamawiający nie wezwał wykonawcy do uzupełnienia podmiotowych środków dowodowych na podstawie art. 128 ust. 1 *upzp*, ani nie odrzucił jego oferty na podstawie art. 226 ust. 1 pkt 2 lit. b *upzp*, lecz udzielił mu zamówienia publicznego. (akta kontroli str. 2497-2531, 2540-2561, 2574-2658, 6517-6523, 6645-6653, 8639-8648)

Prezes Zarządu nie wskazał przyczyn udzielenia zamówienia wykonawcy, który nie wykazał spełniania warunków udziału w postępowaniu.

Były manager ds. zamówień publicznych – radca prawny nie podał przyczyn wskazania przez komisję przetargową jako najkorzystniejszej oferty wykonawcy, który nie wykazał spełniania warunków udziału w postępowaniu. Wskazał natomiast, że mimo iż był członkiem komisji, faktycznie nie brał udziału w jej pracach.

Były wiceprezes Zarządu wskazał, że udzielił przedmiotowego zamówienia bez weryfikowania prawidłowości poprzedzającego go postępowania. Dyrektor Administracyjno-Ekonomiczny (były wiceprezes Zarządu) nie potrafił wskazać przyczyn udzielenia zamówienia wykonawcy, który nie wykazał spełniania warunków udziału w postępowaniu.

Były koordynator ds. zamówień publicznych nie miał wiedzy dlaczego wybrano wykonawcę, który nie wykazał spełniania warunków udziału w postępowaniu. Podał, że został dopisany do składu komisji bez swojej wiedzy i zgody, oraz że nie dokonywał w postępowaniu oceny ofert i nie weryfikował żadnych dokumentów, a protokół podpisał wskutek przeoczenia zmiany jego treści w stosunku do pierwotnej wersji elektronicznej. Wskazał także, że według jego wiedzy wykonawcy nie wzywano do uzupełnienia podmiotowych środków dowodowych.

(akta kontroli str. 3485-3494, 5550, 5554, 6479, 6704-6705, 6750-6754, 6757-6758)

22. W postępowaniu nr 4.REG.SPORT.2023 o udzielenie zamówienia publicznego na *Kompleksową budowę parku jeździeckiego Parkuru wykonanego w formule zaprojektuj i wybuduj na terenie AWF, przy ul. Jana Pawła II 78 w Krakowie, w związku z organizacją Igrzysk*, przeprowadzonym na podstawie ustawy o wsparciu przygotowania Igrzysk, udzielono zamówienia wykonawcy, który nie wykazał spełnienia warunku udziału w postępowaniu. Zgodnie z pkt VII.2.3.2 istotnych warunków zamówienia (IWZ) wykonawca miał się legitymować wykonaniem dwóch robót budowlanych, stanowiących odrębne kontrakty, rozumianych jako pisemne umowy odpłatne, o łącznej wartości minimum 800 tys. zł. Zamawiający wymagał załączenia do oferty referencji potwierdzających bezspornie, że roboty budowlane, na których zrealizowanie wykonawca powołuje się, zostały wykonane zgodnie z zasadami sztuki budowlanej i prawidłowo ukończone, wraz z podaniem ich wartości, daty, miejsc wykonania i podmiotów, na rzecz których roboty te zostały wykonane. Zamawiający *odrębny kontrakt* rozumiał jako jedną, pisemną umowę odpłatną. Tymczasem wykonawca, który jako jedyny złożył ofertę w tym postępowaniu i został

wybrany, przedłożył wykaz dwóch wykonanych robót obejmujący roboty zrealizowane przez wykonawcę na rzecz samego siebie, a na ich potwierdzenie złożył oświadczenie dotyczące zdolności technicznej lub zawodowej wykonawcy potwierdzające realizację dwóch parkurów. Roboty wykonane na rzecz samego siebie nie były umowami odpłatnymi. Wykonawca nie przedłożył także wymaganych w IWZ referencji.

(akta kontroli str. 1119-1207, 6524-6526)

Prezes wyjaśnił, m.in., że zamawiający kierował się ustaloną praktyką na gruncie *upzp*, zgodnie z logiką co jest dozwolone na gruncie o wiele bardziej restrykcyjnej ustawy prawo zamówień publicznych, tym bardziej będzie dozwolone w przypadku specustawy. Prezes wskazał, że zamawiający zastosował wykładnię celowościową i zasadę ekonomiki postępowania oraz miał na celu sprawne przeprowadzenie Igrzysk, jako że dalsza zwłoka w udzieleniu zamówienia mogła zagrozić realizacji przedsięwzięcia, a powtórzenie postępowania nie gwarantowało niższych cen.

Byli wiceprezes Zarządu oraz dyrektor Administracyjno-Ekonomiczny (byli wiceprezes Zarządu), którzy udzielili tego zamówienia wyjaśnili, że zrobili to bez zweryfikowania prawidłowości przeprowadzenia postępowania.

(akta kontroli str. 1604, 1607-1610, 3488-3494, 6478)

NIK zwraca uwagę, że warunki jakie musi spełniać wykonawca dotyczące doświadczenia zostały ustalone przez zamawiającego.

23. W dokumentach postępowania o udzielenie zamówienia publicznego na dostawę, montaż i demontaż wolnostojących tymczasowych namiotów w związku z organizacją Igrzysk (21.ZP.POO.2023), przeprowadzonego na podstawie *upzp* w trybie przetargu nieograniczonego, nie wskazano przyczyn niedokonania jego podziału na części, stosownie do art. 91 ust. 2 *upzp*. W SWZ i ogłoszeniu o zamówieniu wskazano jedynie na fakt niedokonania podziału, bez podania przyczyn.

Zgodnie z art. 91 ust. 2 *upzp* zamawiający wskazuje w dokumentach zamówienia powody niedokonania podziału zamówienia na części.

Prezes wyjaśnił, że nieujęcie pisemnego uzasadnienia braku podziału zamówienia na części wynikało z oczywistej dla zamawiającego i wykonawców niepodzielności zamówienia i w ocenie zamawiającego nie miało to wpływu na postępowanie.

(akta kontroli str. 1484-1493-1525, 1658, 1663, 6527-6532)

24. Spółka nie skorzystała z możliwości złożenia zawiadomienia do UOKiK o podejrzeniu stosowania praktyk ograniczających konkurencję, w szczególności dotyczących zmów cenowych wykonawców startujących z przetargach ogłaszanych przez Spółkę lub narzucania nieuczciwych cen, w przypadku czterech prowadzonych postępowań o zamówienie publiczne, pomimo wystąpienia przesłanek dla takiego działania. Było to działanie nierzetelne. Zgodnie z art. 86 ust. 1 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. *o ochronie konkurencji i konsumentów*⁷⁶ każdy może zgłosić Prezesowi UOKiK na piśmie zawiadomienie dotyczące podejrzenia stosowania praktyk ograniczających konkurencję wraz z uzasadnieniem.

W szczególności dotyczyło to:

- 1) postępowania nr 32.ZP.POO.2023 na wynajem dużych namiotów, w którym jeden z dwóch wykonawców, którzy złożyli oferty (wykonawca nr 2) polegał na zasobach innego podmiotu i w celu potwierdzenia dysponowania niezbędnymi zasobami przedstawił zobowiązanie tego podmiotu do udostępnienia zasobów. Podmiotem tym był wykonawca nr 1 w tym postępowaniu, który złożył najkorzystniejsze (najtańsze) oferty na wszystkie 5 części tego zamówienia, jednak ostatecznie uchylił się od zawarcia umowy w części 5 zamówienia, a w części 1–4 jego oferta

⁷⁶ Dz.U. z 2024 r. poz. 594, dalej: *ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów*.

na podstawie art. 226 ust. 1 pkt 5 *upzp* podlegała odrzuceniu (nieprawidłowa kalkulacja ceny). W konsekwencji w zakresie części 1–5 wybrano ofertę wykonawcy nr 2.

Ceny zaoferowane przez wykonawców w poszczególnych częściach wyniosły:

- wykonawca nr 1: 7608,2 tys. zł, 208 tys. zł, 350,3 tys. zł, 218,9 tys. zł, 153,3 tys. zł i 218,9 tys. zł,
- wykonawca nr 2: 8249,8 tys. zł, 212,2 tys. zł, 364,2 tys. zł, 280,7 tys. zł, 184,8 tys. zł i 156,8 tys. zł.

Potencjalne zawyżenie ceny, obliczone jako suma różnic cen w częściach 1-5 zaoferowanych przez wykonawcę nr 2 i wykonawcę nr 1 wyniosło 753 tys. zł.

Kwestia możliwych zmów cenowych w tym postępowaniu (z udziałem wykonawcy nr 2) była przedmiotem posiedzeń Zarządu Spółki 15 lutego i 2 maja 2023 r.

Były manager ds. zamówień publicznych – radca prawny nie wskazał żadnych działań Spółki w zakresie ewentualnego zawiadomienia UOKiK o podejrzeniu zмовы cenowej. Podał, że mimo iż był członkiem komisji, faktycznie nie brał udziału w jej pracach.

Wyjaśniając dlaczego nie wezwano wykonawcy nr 1 do złożenia wyjaśnień na temat treści złożonej oferty w częściach 1–4 Prezes wskazał, że oferta zawierała błędy w obliczeniu ceny, których zamawiający nie mógł poprawić ani wyjaśnić bez wchodzenia w negocjowanie ceny, co w postępowaniu prowadzonym na podstawie art. 132 *upzp* było niedozwolone. Formularz wyliczenia ceny wykonawcy nr 1 dla części 1–4 zawierał błędy, których nie dało się potraktować jako omyłkę pisarską lub inną omyłkę, i nie podlegał uzupełnieniu, co zostało wskazane w SWZ.

Były koordynator ds. zamówień publicznych nie miał wiedzy na temat okoliczności, w jakich wykonawca nr 2 polegał w przedmiotowym postępowaniu na zasobach wykonawcy nr 1.

Wyjaśniając, dlaczego Spółka nie wystosowała zawiadomienia do UOKiK o podejrzeniu zмовы cenowej i zawyżenia ceny w tym postępowaniu Prezes wskazał, że nie dysponowano dowodami uprawdopodobniającymi takie praktyki. (akta kontroli str. 2158-2160, 2194-2204, 2212-2436, 3485-3487, 6533-6539, 6642, 6704-6705, 8639-8648)

- 2) postępowania nr 26.ZP.SPORT.2022 na wykonanie kontroli antydopingowych, w którym wartość zamówienia oszacowano na 2000 tys. zł brutto, a złożona oferta opiewała na 3942,5 tys. zł, tj. 197,1% wartości szacowanej.

Postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego było prowadzone w procedurze otwartej unijnej, jednakże zgłosił się tylko jeden wykonawca.

Na fakt zawyżenia ceny przez oferenta, który jest monopolistą na rynku polskim, wskazał były wiceprezes Zarządu.

Wyjaśniając, dlaczego Spółka nie wystosowała zawiadomienia do UOKiK o podejrzeniu zмовы cenowej i zawyżenia ceny w tym postępowaniu Prezes wskazał, że Spółka nie dysponowała dowodami uprawdopodobniającymi takie praktyki. Wskazał także, że odczynniki do badań podrożały, wskutek czego szacunki Spółki były niedostateczne.

Prezes wyjaśnił, że Spółka nie rozważała unieważnienia tego postępowania i udzielenia zamówienia w trybie negocjacji z ogłoszeniem, gdyż w przetargu zgłosił się tylko jeden wykonawca i *nie było kogo zaprosić* do ewentualnych negocjacji. Spółce nie były znane inne podmioty, do których mogłaby się zwrócić w tej sprawie. Prezes podał również, że Spółka nie stwierdziła oczywistego zawyżenia ceny.

Dyrektor Administracyjno-Ekonomiczny (były wiceprezes Zarządu) wskazał, że Spółka informowała MSiT, że zaoferowana cena odbiegała znacznie od wartości szacowanej.

(akta kontroli str. 2855, 3269-3276, 3488-3530, 3765-3768, 6486, 6638-6639, 6642, 6792, 6795, 7531-7532)

- 3) postępowań na wynajem kontenerów, tj. rozstrzygniętego i poprzedniego unieważnionego. W postępowaniu nr 67.ZP.POO.2023 na wynajem kontenerów wartość zamówienia oszacowano na 2051,3 tys. zł netto (2523,1 tys. zł brutto), z tego 131,6 tys. zł netto (161,8 tys. zł) dla części 2 oraz 1919,7 tys. zł netto (2361,3 tys. zł) dla części 1 i 3-17, natomiast najkorzystniejsze złożone oferty opiewały odpowiednio na 412,5 tys. zł (254,9% wartości szacunkowej) dla części 2 i 6392,6 tys. zł (270,7%) dla części 1 i 3-17. Na takie kwoty zawarto umowy z wykonawcami.
- 4) unieważnionego postępowania nr 16.ZP.POO.2023 na wynajem kontenerów, w którym wartość zamówienia oszacowano na 2760 tys. zł netto (3394,8 tys. zł brutto), z tego w poszczególnych częściach w wysokości 1855,7 tys. zł netto (2282,5 tys. zł brutto) dla części 1, 247,6 tys. zł netto (304,6 tys. zł brutto) dla części 2, 104 tys. zł netto (127,9 tys. zł brutto) dla części 3, 114,1 tys. zł netto (140,4 tys. zł brutto) dla części 4, 272,9 tys. zł netto (335,7 tys. zł brutto) dla części 5, 127 tys. zł netto (156,3 tys. zł brutto) dla części 6. Złożone oferty opiewały natomiast na kwoty wyższe, tj. odpowiednio (brutto) 5455,8 tys. zł i 5190,4 tys. zł (239% i 227,4% wartości szacowanej) dla części 1; 969,5 tys. zł i 799,6 tys. zł (318,3% i 262,5%) dla części 2, 394,4 tys. zł i 235 tys. zł (308,3% i 183,7%) dla części 3, 446,3 tys. zł i 275,6 tys. zł (317,9% i 196,3%) dla części 4, 1119,2 tys. zł i 611,6 tys. zł (333,4% i 182,2%) dla części 5, 327,6 tys. zł i 221,5 tys. zł (209,6% i 141,7%) dla części 6. Oferty złożyły trzy podmioty, z czego jeden (oferujący najwyższe ceny) na wszystkie części, a pozostałe dwa podmioty (oferujące niższe ceny) odpowiednio na części: 1-2 i 3-6. Postępowanie unieważniono w związku z okolicznościami wypełniającymi dyspozycję art. 255 pkt 3 *upzp*.

Prezes wskazał, że Spółka nie dysponowała dowodami na zawyżenie ceny w postępowaniach na wynajem kontenerów.

Była dyrektor Pionu Operacji Obiektowych wskazała, że szacowania wartości dokonano na podstawie cen podanych przez firmy biorące udział w konsultacjach rynkowych. Nie posiadała natomiast wiedzy na temat przyczyn wzrostu cen. Wskazała ponadto, że nie powtarzano szacowania wartości z uwagi na brak czasu, i w drugim postępowaniu Zarząd zaakceptował proponowane kwoty.

(akta kontroli str. 1615-1619, 1812-1918, 1959-2025, 3724-3748, 4067-4070, 6793-6794, 6798)

Ceny jednostkowe zaproponowane w ramach konsultacji rynkowych przeprowadzonych we wrześniu i w listopadzie 2022 r., poprzedzających postępowanie nr 16.ZP.POO.2023, wyniosły m.in. 5 tys. zł netto (6,2 tys. zł brutto) za wynajem kontenera standardowego, 7 tys. zł netto (8,6 tys. zł brutto) za wynajem kontenera z przeszkleniem, 7 tys. zł netto (8,6 tys. zł brutto) za wynajem kontenera kasowego, 9 tys. zł netto (11,1 tys. zł brutto) za wynajem kontenera sanitarnego ze zbiornikiem, 7 tys. zł netto (8,6 tys. zł brutto) za wynajem kontenera sanitarnego bez zbiornika, za kontenery połączone cena podwójna.

Zaproponowane w postępowaniu ceny jednostkowe wyniosły (brutto):

- wykonawca nr 1: 22,9-24,6 tys. zł za wynajem kontenera standardowego, 24,1-25,8 tys. zł za wynajem kontenera z przeszkleniem, 24,1-25,8 tys. zł za wynajem kontenera kasowego, 37,3-38,3 tys. zł za wynajem kontenera

sanitarnego ze zbiornikiem, 26,8-27,3 tys. zł za wynajem kontenera sanitarnego bez zbiornika, za kontenery połączone cena potrójna;

- wykonawca nr 2: 13,3-16,1 tys. zł za wynajem kontenera standardowego, 13,3-40,9 tys. zł za wynajem kontenera kasowego, 13,1-20,2 tys. zł za wynajem kontenera sanitarnego ze zbiornikiem, 15 tys. zł za wynajem kontenera sanitarnego bez zbiornika, 38,9 tys. zł za kontenery połączone;
- wykonawca nr 3: 19,7 tys. zł za wynajem kontenera standardowego, 35,7 tys. zł za wynajem kontenera z przeszkleniem, 16 tys. zł za wynajem kontenera kasowego, 47,5 tys. zł za wynajem kontenera sanitarnego ze zbiornikiem, 31,3 tys. zł za wynajem kontenera sanitarnego bez zbiornika, za kontenery połączone cena 44,3 tys. zł (x 2,25).

(akta kontroli str. 2000-2002, 3725-3748)

Prezes wskazał, że Spółka nie kierowała zawiadomień do CBA ani innych organów w sprawie zmów cenowych, natomiast przedstawiciel Spółki odbył nieformalne spotkanie z kierownikiem Delegatury CBA w Krakowie w innej sprawie, tj. wynajmu boiska do koszykówki 3x3. Wskazał również, że art. 86 ust. 1 ustawy o *ochronie konkurencji i konsumentów* dotyczy możliwości zawiadomienia Prezesa UOKiK, a nie obowiązku prawnego. Podał, że przesłanki do złożenia zawiadomienia nie były jednoznaczne.

Były wiceprezes Zarządu wyjaśnił, że sporządzał pismo w sprawie zawyżonych kosztów, ale nie był pewien kiedy i do jakiej instytucji.

Dyrektor Administracyjno-Ekonomiczny (były wiceprezes Zarządu) nie potrafił wskazać przyczyn braku zawiadomienia UOKiK o podejrzeniu zmów cenowych. Przyznał jednocześnie, że zawyżanie cen miało charakter wielokrotny.

(akta kontroli str. 1648, 2755, 2758-2759, 5551, 5555, 5582-5583, 5588, 6480, 6486, 7534, 8459-8463)

NIK zwraca uwagę, że wprowadzie składanie zawiadomień o podejrzeniu zawyżania cen co do zasady nie jest obowiązkowe, to jednak w sytuacji, gdy Spółka gospodarowała środkami publicznymi, zobowiązana była do dochowania należytej staranności i adekwatnego reagowania w sytuacji powzięcia podejrzenia stosowania takich praktyk. Takim działaniem byłoby zawiadomienie właściwego organu w celu zbadania zaistniałych sytuacji.

25. W przypadku umowy nr 12/2023 z 26 stycznia 2023 r. na budowę boisk piaszczystych o wartości 2643,8 tys. zł brutto (2149,4 tys. zł netto) Spółka zaciągnęła zobowiązanie o wartości powyżej 1 mln zł bez uzyskania uprzedniej zgody Rady Nadzorczej Spółki, co stanowiło naruszenie art. 18 ustawy o *wspieraniu przygotowania Igrzysk*. Zgoda Rady Nadzorczej została wyrażona w uchwale nr II/007/2023 z 13 lutego 2023 r., tj. po upływie 17 dni od zawarcia umowy.

Zgodnie z art. 18 ustawy o *wspieraniu przygotowania Igrzysk* powierzenie, o którym mowa w art. 16 ust. 1 pkt 7 tej ustawy, wymaga uprzedniej zgody rady nadzorczej spółki celowej, jeżeli wartość zobowiązania przekracza 1000 tys. zł bez podatku od towarów i usług. Art. 16 ust. 1 pkt 7 stanowi, że w umowie, w której powierzono spółce celowej zadania związane z przygotowaniem lub realizacją przedsięwzięć, określa się w szczególności zakres czynności, jakie spółka celowa może powierzyć, w drodze umowy, do wykonania właściwym przedsiębiorcom i warunki tego powierzenia.

(akta kontroli str. 757-761, 1039-1073, 2838-2847, 5557-5581)

Prezes wyjaśnił, że w przypadku umowy nr 12/2023 oraz umów z dostawcą IT zastosowanie miał art. 14 ustawy o *wspierciu przygotowania Igrzysk* w związku z art. 17 ust. 2 *ksh*⁷⁷.

Były wiceprezes Zarządu wskazał, że brak było czasu na uzyskiwania zgody Rady Nadzorczej na zaciągnięcie zobowiązania, oraz że często informacje do Rady Nadzorczej były wysyłane po zaciągnięciu zobowiązania.

Z kolei dyrektor Administracyjno-Ekonomiczny (były wiceprezes Zarządu) wskazał, że według niego zgoda na podstawie ustawy o *wspierciu przygotowania Igrzysk* nie była wymagana, a wydatki powyżej 5 mln zł były opiniowane przez Radę Nadzorczą. Wskazał także, że Spółka działała również w reżimie *ksh*, który dopuszczał wyrażenie zgody po fakcie.

(akta kontroli str. 3488-3494, 5551, 5555, 5557-5581, 6479-6480)

26. Spółka zaciągała zobowiązania o wyższej wartości niż szacunkowe, maksymalne wartości, na które wyraziło zgodę Zgromadzenie Wspólników w uchwale nr 5 Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników Spółki Igrzyska Europejskie 2023 Sp. z o.o. z 16 stycznia 2023 r. w przedmiocie *zaciągnięcia przez Spółkę zobowiązań o wartości przekraczającej 5 000 000 zł* oraz w uchwale nr 3 z dnia 26 kwietnia 2023 r.

Dotyczyło to następujących zamówień:

- a) na nadzór i budowę tymczasowych obiektów budowlanych (umowa nr 127/2023 z 21 kwietnia 2023 r. oraz aneks nr 1 z 13 września 2023 r.) – wysokość zobowiązania wynosiła 29 087,4 tys. zł brutto (23 648,3 tys. zł netto), tj. o 14 087,4 tys. zł więcej niż zgoda Zgromadzenia Wspólników, która dotyczyła zaciągnięcia tego zobowiązania w kwocie 15 000 tys. zł,
- b) na usługi głównego nadawcy Igrzysk (umowa z 2 marca 2023 r., aneks bez daty oraz umowa z 19 czerwca 2023 r. na zamówienie dodatkowe) – wysokość zobowiązania wynosiła 47 304,5 tys. zł brutto (38 459 tys. zł netto), tj. o 7804,5 tys. zł więcej niż zgoda Zgromadzenia Wspólników, która dotyczyła zaciągnięcia tego zobowiązania w kwocie 39 500 tys. zł,
- c) na organizację ceremonii otwarcia i zamknięcia Igrzysk (umowa nr 118/2023 z 27 kwietnia 2023 r.) – wysokość zobowiązania wynosiła 22 939,5 tys. zł brutto (18 650 tys. zł netto), tj. o 5053,3 tys. zł więcej niż zgoda Zgromadzenia Wspólników, która dotyczyła zaciągnięcia tego zobowiązania w kwocie 17 886,2 tys. zł,
- d) na usługi IT i dostawę sprzętu IT (umowy z 27 lutego 2023 r. oraz z 23 czerwca 2023 r. i aneksy z 4 maja 2023 r., 12 czerwca 2023 r. i 29 czerwca 2023 r.) – wysokość zobowiązania wynosiła 49 569,4 tys. zł, tj. o 28 853 tys. zł więcej niż zgoda Zgromadzenia Wspólników, która dotyczyła zaciągnięcia tego zobowiązania w kwocie 20 716,4 tys. zł.

(akta kontroli str. 490-575, 617-642, 747-761, 925-961, 970-1014, 1443-1469, 2093-2125, 2369-2383, 2621-2658, 2838-2847, 5557-5581)

Prezes w wyjaśnieniach wskazał na uchwały Rady Nadzorczej nr II/004/2023 z 4 stycznia 2023 r. i nr II/011/2023 z 7 marca 2023 r.

Z kolei dyrektor Administracyjno-Ekonomiczny (były wiceprezes Zarządu) wskazał, że według niego zgoda na podstawie ustawy o *wspierciu przygotowania Igrzysk* nie była wymagana, a wydatki powyżej 5 mln zł były opiniowane przez Radę Nadzorczą. Wskazał także, że Spółka działała również w reżimie *ksh*, który dopuszczał wyrażenie zgody po fakcie.

⁷⁷ Zgodnie z tym przepisem zgoda może być wyrażona przed złożeniem oświadczenia przez spółkę albo po jego złożeniu, nie później jednak niż w terminie dwóch miesięcy od dnia złożenia oświadczenia przez spółkę. Potwierdzenie wyrażone po złożeniu oświadczenia ma moc wsteczną od chwili dokonania czynności prawnej.

(akta kontroli str. 2754, 2758, 3488-3494, 5551, 5555, 5557-5581, 6479-6480)

Wskazane przez Prezesa uchwały Rady Nadzorczej dotyczyły pozytywnego zaopiniowania projektów uchwał Zgromadzenia Wspólników, które później zostały podjęte przez Zgromadzenie Wspólników jako uchwały nr 5 z dnia 16 stycznia 2023 r. oraz nr 3 z dnia 26 kwietnia 2023 r.

27. W postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego na dostawę, montaż i demontaż namiotów typu *turek* (33.ZP.POO.2023), przeprowadzonym na podstawie *upzp*, merytorycznej oceny ofert, w tym potwierdzenia spełniania przez wykonawcę warunków udziału w postępowaniu, dokonali pracownicy (manager ds. zakupów oraz manager ds. infrastruktury), którzy nie zostali powołani w skład komisji przetargowej do przeprowadzenia tego postępowania. Było to niezgodne z art. 54 ust. 1 *upzp*, który stanowi, że komisja przetargowa jest zespołem pomocniczym kierownika zamawiającego, powoływanym do oceny ofert. Stosownie do § 4 ust. 2 pkt 2 Regulaminu prac komisji przetargowej badanie i ocena ofert należały do zadań komisji przetargowej. Osoby te złożyły oświadczenia wymagane art. 56 ust. 4 *upzp*.

Prezes wyjaśnił, że osoby te nie były powołane w skład komisji, ale mogły dokonywać pomocniczych czynności związanych z postępowaniem z racji zajmowanych stanowisk.

NIK zauważyła, że ocena spełniania przez wykonawcę warunków udziału w postępowaniu nie jest czynnością pomocniczą, ale czynnością o zasadniczym znaczeniu przy dokonywaniu wyboru wykonawcy w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego, mającą wpływ na jego wynik.

(akta kontroli str. 2490-2492, 2609-2620, 6706-6749, 6759-6760, 7720, 7723, 7726-7727)

28. Umowa nr 150/2023 zawarta 5 maja 2023 r. na zaprojektowanie i wykonanie znicza olimpijskiego została zmieniona w sposób niezgodny z § 13 ust. 1 lit. i tiret drugie tej umowy.

Umowa z wykonawcą opiewała na kwotę 870,8 tys. zł brutto (708 tys. zł netto), a w wyniku zmiany aneksem nr 1 z 19 czerwca 2023 r. całkowite wynagrodzenie wyniosło 996,3 tys. zł brutto. Zmiany umowy dokonano w związku z modyfikacją technologii zapalania znicza, powołując się na § 13 ust. 1 lit. i tiret drugie umowy nr 150/2023.

Zgodnie z § 13 ust. 1 lit. i tiret drugie umowy nr 150/2023 umowa mogła być zmieniona w przypadku uzasadnionej przyczynami technicznymi konieczności zmiany zakresu przedmiotu umowy w obszarze wymagań funkcjonalnych lub nefunkcjonalnych, jeżeli wprowadzenie nowego wymagania, rezygnacja z danego wymagania lub zastąpienie go innym spowoduje zoptymalizowanie, dopasowania przedmiotu umowy do potrzeb zamawiającego, w szczególności polegające na modyfikacji wymagań zamawiającego lub zmianie sposobu ich realizacji. Uzasadnioną zmianę wynagrodzenia wykonawcy przewidywał § 13 ust. 2 umowy.

W aneksie nr 1 z 19 czerwca 2023 r. wskazano, że nowe rozwiązanie techniczne jest podyktowane ryzykiem niekorzystnych warunków atmosferycznych, co zagraża zgaszeniem płomienia, ułatnianiem gazu i wybuchem. Zakres rozwiązań technicznych wprowadzonych aneksem został opisany w projekcie konstrukcyjnym znicza z 13 czerwca 2023 r.

Tymczasem już w opisie przedmiotu zamówienia, stanowiącym załącznik do IWZ, wymagano, by znicz był dostosowany do warunków zewnętrznych, tj. był odporny na wiatr, deszcz, grad oraz inne zjawiska atmosferyczne, które nie mogły mieć wpływu na pracę znicza.

(akta kontroli str. 3968-3982, 4028-4050, 4644-4645, 8268-8269)

Były koordynator ds. projektów w Pionie Marketingu i Promocji wskazał, że zmiana systemu zapalania znicza wynikała z kwestii bezpieczeństwa. Nie brał on jednak udziału w całości postępowania, gdyż złożył w drodze mailowej rezygnację z pracy w komisji na ręce kierownik Działu Zamówień Publicznych.

Kierownik Działu Zamówień Publicznych nie odnalazła jednak e-maila zawierającego rezygnację koordynatora ds. projektów w Pionie Marketingu i Promocji z pracy w komisji.

Prezes wskazał, że zmodyfikowana została technologia zapalania znicza. Wyjaśnił, że początkowo przewidywano jeden palnik i odpalenie przez jedną osobę, co w przypadku zgaszenia płomienia mogłoby spowodować ulatnianie gazu i wybuch. Zmodyfikowana technologia wymuszała zapalenie znicza przez trzy osoby oraz ulatnianie gazu na zewnątrz po ewentualnym zgaszeniu palnika, co pozwalało na uniknięcie ryzyka pogodowego.

Były wiceprezes Zarządu oraz Prezes Zarządu nie potrafili wskazać, dlaczego odpowiedniego rozwiązania nie przewidziano wcześniej.

(akta kontroli str. 6480, 6799, 6801-6802, 7523-7524, 8327-8328)

29. Niewykorzystane środki dotacji MSiT przeznaczone na pokrycie kosztów pośrednich w wysokości 11,3 tys. zł zwrócono na rachunek MSiT 20 marca 2024 r., tj. ponad pięć miesięcy (157 dni) po terminie ustalonym w § 9 ust. 1 pkt 2 umowy o dotację nr 2022/1325/2177/UDot/DIE z 16 listopada 2022 r. oraz ponad cztery miesiące (124 dni) od zweryfikowania rozliczenia złożonego MSiT w tym zakresie.

13 listopada 2023 r. MSiT weryfikując rozliczenie zakwestionowało koszty pośrednie (oprogramowanie i odnowienie subskrypcji) w wysokości 11,3 tys. zł jako dotyczące okresu po 30 września 2023 r. Spółka zweryfikowała te koszty pismem z 17 listopada 2023 r. Zwrotu tych środków na rachunek MSiT dokonała dopiero 20 marca 2024 r. Wraz ze zwrotem środków zapłacono odsetki z tytułu nieterminowego zwrotu środków w wysokości 0,6 tys. zł.

Zgodnie z § 9 ust. 1 pkt 2 umowy dotacja w części niewykorzystanej z transz przekazanych w 2023 r. podlega zwrotowi w terminie do 15 dni od dnia wskazanego w § 2 ust. 1 umowy jako termin końcowy wykonania zadania (30 września 2023 r.), a zatem zwrot miał nastąpić do 15 października 2023 r.

Prezes wyjaśnił, że zwrot części środków dotacji był wynikiem uzgodnień kwot dotacji otrzymanej z kwotami wydatkowanymi w ramach dotacji, poczynionych w trakcie kontroli NIK. Prezes wskazał, że MSiT nie wzywał Spółki do zwrotu tej kwoty.

(akta kontroli str. 4072, 4120-4130, 4752-4753, 5039-5044, 6800, 6803, 6820, 7313, 7429)

30. Spółka nie zrealizowała dwóch działań związanych z przygotowaniem i realizacją przedsięwzięć oraz organizacją i przeprowadzeniem Igrzysk w obszarze promocji i marketingu dotyczących *organizacji wydarzeń w Miastach Partnerskich* oraz *działań związanych z wdrożeniem programu Ambasadorów*, które zostały przekazane Spółce do realizacji na podstawie § 5 ust. 1 pkt 9 lit. h i lit. i umowy o powierzeniu zadań przez GMK oraz § 5 ust. 1 pkt 9 lit. f i lit. g umowy o powierzeniu zadań przez WM. Spółka nie poinformowała GMK i WM o braku możliwości realizacji tych działań i konieczności dokonania zmiany harmonogramu.

Szczegółowy zakres oraz termin realizacji zleconych działań został określony w załączniku nr 1 do obu umów i dotyczył:

- w ramach *organizacji wydarzeń w Miastach Partnerskich* – oficjalnego powitania trenerów/oficjeli federacji sportowych po przyjeździe do miast partnerskich wraz z materiałami komunikacyjnymi i wizerunkowymi oraz komunikacji – do zrealizowania do 30 września 2023 r.,

- w ramach działań związanych z wdrożeniem programu Ambasadorów – wykorzystania popularnych osób o dużym wpływie na wybrane grupy docelowe w celu promocyjnym, kosztów współpracy, działań promocyjnych w mediach społecznościowych, kosztu ich uczestnictwa w oficjalnych wydarzeniach Igrzysk.

Realizacja przez Spółkę działań wymienionych w § 5 ust. 1 obu umów o powierzeniu zadań stanowiła ich przedmiot, na realizację czego Spółce przekazano publiczne środki finansowe w formie dotacji celowej (§ 10 ust. 1 obu umów).

Zgodnie z § 8 ust. 3 umów o powierzeniu zadań zawartych z GMK i WM, w przypadku zasadności zmiany harmonogramu działań stanowiącego załącznik nr 1 do umowy, Spółka powinna przesłać do GMK i WM propozycję zmiany harmonogramu, zaś zmiana harmonogramu – w przypadku akceptacji drugiej strony umowy – nie wymagała zawarcia aneksu do umowy. Spółka została zobowiązana do bieżącego informowania GMK i WM o wszystkich trudnościach mogących mieć wpływ na należyłą, terminową realizację działań objętych umową (§ 8 ust. 5 obu umów).

(akta kontroli str. 11-16, 2777-2837, 6827-6836, 8930-9085, 9146-9336, 9354-9661, 9980-9988, 10003-10008, 10089-10107, 10126, 10199-10202, 10301-10303)

Była dyrektor Pionu Promocji i Marketingu wyjaśniła, że nie były organizowane przez Spółkę wydarzenia w miastach partnerskich Igrzysk, a promocja była realizowana w ramach samych wydarzeń odbywających się w tych miastach. Wskazała, że Spółka ponosiła raczej koszty administracyjne w tym zakresie, a te działania nie zwiększały żadnych innych kosztów. Była dyrektor Pionu Promocji i Marketingu podała, że program Ambasadorów nie był realizowany ze względu na brak środków.

Prezes wyjaśnił, że Spółka zrealizowała te zadania, co wynika w sposób bezpośredni lub pośredni z kwartalnych i końcowych raportów merytorycznych oraz finansowych złożonych do instytucji finansujących (MSiT, UMWM, GMK). Wskazał, że w związku z tym, że działania wyszczególnione w zakresie dot. organizacji wydarzeń w Miastach Partnerskich stanowią szeroki katalog, a koszty poniesione na te działania są niejednokrotnie częścią innych przedsięwzięć trudno jednoznacznie wskazać źródło finansowania tych działań. Niemniej jednak na terenie miast partnerskich: I. Spółka realizowała spotkania związane z przekazaniem flagi Igrzysk i zawarciem umowy partnerskiej. II. Spółka współorganizowała lub była obecna na wydarzeniach sportowych innych realizowanych w miastach partnerskich w okresie poprzedzającym Igrzyska: (...), III. W miastach partnerskich realizowane były kampanie promocyjne i komunikacyjne na temat Igrzysk (...). Prezes wyjaśnił również, że z uwagi na deficyt czasu niezbędnego do zrealizowania programu Ambasadorskiego oraz z powodu ograniczeń budżetowych, Spółka ostatecznie nie wdrożyła programu/planu Ambasadorów. Niemniej jednak, w toku realizacji działań promocyjnych Spółka współpracowała z uznanymi Polskimi sportowcami: (...), którzy w sposób nieformalny angażowali się w działania promocyjne i wizerunkowe Spółki. (...) w ramach tej współpracy: odbierali z Rzymu Ogień Pokoju, w czasie Ceremonii Otwarcia odpalali Znicz Olimpijski, byli bohaterami postów na socialmediach, (...) pełnił funkcję mera Głównej Wioski Zawodniczej. Spółka lub podmioty realizujące zadania promocyjne na jej zlecenie, angażowali w działania promocyjne przedstawicieli świata sportu np. (...), która wzięła udział w spocie promocyjnym Igrzysk oraz sportowców, którzy udzielali krótkich wywiadów na potrzeby realizacji kampanii w socialmediach.

Prezes wskazał również, że załączniki nr 1 do poszczególnych umów dotacyjnych były tworzone tak, aby dać Spółce możliwość finansowania jak najszerszej palety potencjalnych kosztów, niezbędnych do przygotowania i organizacji Igrzysk. Nigdy nie zakładano, iż Spółka w ramach realizacji poszczególnych dotacji będzie zobowiązana zrealizować wszystkie zadania wymienione w poszczególnych załącznikach nr 1. Katalog działań możliwych do sfinansowania ze środków dotacji był taki sam dla wszystkich źródeł finansowania, by Spółka celowa powołana do realizacji Igrzysk

mogła w sposób płynny realizować powierzone zadanie (krótki czas realizacji nie pozwalał na marnowanie go na zawieranie aneksów rozszerzających katalog kosztów). W złożonych wyjaśnieniach Prezes nie odniósł się do kwestii, czy w związku z niewykonaniem tego działania Spółka poinformowała GMK i WM o trudnościach mogących mieć wpływ na należyta, terminową realizację takich działań objętych umową.

(akta kontroli str. 6827-6836, 9306-9336, 9980-9988, 10003-10008, 10089-10107)

NIK zwraca uwagę, że była dyrektor Pionu Promocji i Marketingu potwierdziła niewykonanie przez Spółkę ww. działań powierzonych do realizacji przez GMK i WM, a wskazane przez Prezesa działania prowadzone w miastach partnerskich i poniesione na nie koszty nie były związane z *oficjalnymi powitaniami trenerów/oficjeli federacji sportowych po przyjeździe do miast partnerskich wraz z materiałami komunikacyjnymi i wizerunkowymi oraz komunikacją*, tj. z powierzonymi działaniami do realizacji. NIK zwraca również uwagę, że niewykonanie działań w zakresie wskazanym w załączniku nr 1 do umowy mogło wpłynąć na mniejsze zainteresowanie Igrzyskami wśród kibiców, szczególnie mieszkańców miast partnerskich, w których odbywały się zawody sportowe.

(akta kontroli str. 6827-6836, 8652-8714, 8772-8840, 8930-9085, 9146-9305, 9477-9661, 10126-10126, 10199-10202, 10301-10303)

31. Inspektor kontroli wewnętrznej nie udokumentował w formie pisemnego protokołu ustaleń z przeprowadzonych dwóch kontroli planowych ujętych w części I *Planu kontroli* stanowiącego załącznik nr 2 do zarządzenia Zarządu Spółki nr 13/2022 z 13 września 2022 r. w sprawie *Regulaminu Kontroli Wewnętrznej* tj.:

- kontroli procesu rekrutacji nowych pracowników i dokumentacji pracowniczej, która miała zostać przeprowadzona w II połowie 2022 r. w Pionie Administracji, Kadr i Obsługi Prawnej – dział HR,
- kontroli zakupów do 130 tys. zł, która miała zostać przeprowadzona w I połowie 2023 r. w Pionie Logistyki.

Było to niezgodne z § 13 ust. 4 *Regulaminu kontroli wewnętrznej* wprowadzonego do stosowania w Spółce na podstawie zarządzenia Zarządu Spółki nr 13/2022, w którym wskazano, że z kontroli kompleksowej i problemowej obligatoryjnie sporządza się protokół pisemny, którego elementy wymienione zostały w § 13 ust. 5 *Regulaminu kontroli wewnętrznej*. Nieudokumentowanie przeprowadzenia kontroli planowych i poczynionych ustaleń w toku tych kontroli w wymaganej formie było także działaniem niezetelnym i skutkowało brakiem przejrzystości działalności.

Zgodnie z umowami o powierzeniu zadań, zawartymi z GMK (§ 16 ust. 1) i WM (§ 16 ust. 1) Spółka była zobowiązana do wprowadzenia systemu kontroli wewnętrznej w celu zapewnienia przejrzystości i zgodności z prawem zadań i działań podejmowanych przez Spółkę w związku z wykonaniem tych umów. Zarząd Spółki zatwierdził *Regulamin organizacyjny* i *Regulamin Kontroli Wewnętrznej*, w których określono obowiązek realizacji przez Inspektora kontroli wewnętrznej ww. działań.

(akta kontroli str. 7953-7972, 8652-8714, 8772-8840, 9306-9336, 9341-9352, 9754-9881, 9980-9988, 10003-10008, 10054-10064, 10089-10107, 10235-10241)

Prezes wyjaśnił, że, w związku z dynamiką pracy i ogromną presją czasu, Zarząd Spółki postanowił, że praca inspektora kontroli wewnętrznej powinna być skoncentrowana na zadaniach wynikających z kontroli doraźnych *ex ante* oraz na czynnościach doradczych. Wskazał na wykonywanie przez tego pracownika analiz procedur wewnętrznych Spółki i inicjowanie zmiany istniejących i powstanie nowych wewnętrznych regulacji (11 regulacji). Inspektor kontroli wewnętrznej realizował zadania związane z przeglądem i zmianami form zatrudnienia poszczególnych pracowników oraz zadaniowym rozliczaniem czasu pracy, prowadził także doradztwo

związane z zawieraniem umowami dotacyjnymi z WM, MSiT oraz GMK, a w ostatnich tygodniach 2022 r. na polecenie Zarządu Spółki czynnie uczestniczył w nadzorze nad procesem wydatkowania środków z dotacji MSiT, uczestniczył z głosem doradczym w cotygodniowych spotkaniach dyrektorów pionów operacyjnych Spółki, pomagając na bieżąco rozstrzygać kwestie proceduralne oraz zagadnienia zarządcze. Prezes wskazał również, że od Inspektora kontroli wewnętrznej nie wymagano sporządzania formalnych protokołów kontroli, bowiem Zarząd Spółki miał świadomość, iż wobec dynamiki zmienności podejmowania decyzji, przedstawianie takich dokumentów wiele tygodni po ich podjęciu mogło być nieaktualne, a należało skupić się na bieżącym rozwiązywaniu zaistniałych problemów, wskazując przy tym, że Zarząd Spółki całość działań skierował na bieżące uniknięcie błędów i uchybień, a nie ich ewentualne wtórne wykrywanie i naprawianie. Prezes podał także, że *w momencie wystąpienia krytycznej sytuacji w zarządzaniu finansami Spółki to ówczesny inspektor kontroli wewnętrznej (dzięki dogłębnej wiedzy o Spółce i jej zasobach kadrowych) zaproponował rozwiązania organizacyjne i kadrowe, które pozwoliły na skuteczne odwrócenie niekorzystnych trendów i niedopuszczenie do załamania się systemu zarządzania finansami Spółki, w tym prowadzenia ksiąg rachunkowych.*

(akta kontroli str. 9306-9336, 9980-9988, 10089-10107)

Pracownik zatrudniony na stanowisku inspektora kontroli wewnętrznej w okresie od 4 sierpnia 2022 r. do 4 maja 2023 r. wskazał, że zrealizował ww. kontrole problemowe, nie przedstawił jednak żadnych dokumentów potwierdzających realizację tych kontroli, np. dokumentów, wyjaśnień i oświadczeń, które zgodnie z § 13 ust. 2, powinny zostać zebrane w toku kontroli w celu ustalenia stanu faktycznego. Wyjaśnił, że miał być przede wszystkim wsparciem dla Zarządu Spółki w prawidłowym funkcjonowaniu Spółki, co zostało wyrażone w treści *Regulaminu kontroli wewnętrznej* dotyczącej celów i zadań kontroli wewnętrznej (§ 3 ust. 1), w której wskazano, że *ponadto celem kontroli jest udział w tworzeniu nowych regulacji w Spółce oraz czynności doradcze, celem uniknięcia błędów i znalezienia optymalnych rozwiązań*, a także w części dotyczącej planowania kontroli (§ 9 ust. 3), w której wskazano, że *zasadniczo w okresie obejmującym CZĘŚĆ I planu kontrola przyjmie formę kontroli ex ante i kontroli doraźnej oraz czynności doradcze, obejmując swoim zakresem głównie proces planowania i przygotowania Igrzysk*. Były inspektor kontroli wewnętrznej wskazał również, że w okresie ostatnich dziesięciu miesięcy przygotowań do Igrzysk miała miejsce *permanentna walka z czasem*, a Zarząd Spółki nalegał, by wszystkie zasoby kadrowe Spółki angażować w osiągnięcie podstawowego i jedynego celu działania Spółki, w związku z czym nie było czasu na prowadzenie kontroli w sposób opisany w *podręcznikach*. Wskazał przy tym, że protokół z kontroli wraz z zaleceniami, który powstałby po kilku tygodniach od przeprowadzenia czynności kontrolnych, nie miałby żadnej wartości, gdyż Spółka po tych kilku tygodniach była już w zupełnie innym miejscu i czasie.

(akta kontroli str. 10054-10064, 10235-10241)

32. Od 5 maja 2023 r. do zakończenia kontroli (14 czerwca 2024 r.) nie obsadzono w Spółce samodzielnego stanowiska inspektora kontroli wewnętrznej, pomimo:

- ujęcia tego stanowiska w strukturze organizacyjnej Spółki oraz przypisania do tego stanowiska zadań dotyczących m.in. realizacji kontroli wewnętrznych ze szczególnym uwzględnieniem kontroli finansowych i prawa zamówień publicznych zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie regulacjami (§ 3 i § 8 *Regulaminu organizacyjnego* Spółki),
- przyjęcia w § 2 *Regulaminu Kontroli Wewnętrznej* założenia o sprawowaniu przez inspektora kontroli wewnętrznej kontroli instytucjonalnej w Spółce oraz realizowaniu działań obejmujących wszystkie obszary działalności Spółki, a przez to każdy proces, na każdym etapie,

- przyjęcia w *Planie kontroli* (w części II) stanowiącym załącznik nr 2 do zarządzenia Zarządu Spółki nr 13/2022 założenia o zrealizowaniu przez pracownika zatrudnionego na tym stanowisku sześciu kontroli w II półroczu 2023 r., w tym czterech kontroli kompleksowych dotyczących przebiegu Igrzysk, zgodności wydatków Spółki z planami budżetowymi, procesu udzielania zamówień publicznych zgodnie z *upzp* oraz realizacji *master planu*, a także dwóch kontroli bieżących w zakresie realizacji procesu zmniejszania liczby pracowników Spółki i sposobu realizacji obowiązujących w Spółce procedur i regulacji wewnętrznych.

Pracownikowi zatrudnionemu na stanowisku inspektora kontroli wewnętrznej powierzono od 5 maja 2023 r. stanowisko zastępcy dyrektora Pionu Finansów i Księgowości Spółki.

(akta kontroli str. 7953-7972, 9306-9336, 9341-9352, 9804-9873, 10054-10064)

Prezes wyjaśnił, że czas od 5 maja 2023 roku stanowił ostatnie kilka tygodni przygotowań Igrzysk. W tym czasie Zarząd Spółki skupiał swoją aktywność na koordynacji końcówki przygotowań oraz rozwiązywaniu bardzo licznych wyzwań, jakie pojawiały się przed Spółką. (...) największym utrudnieniem w przygotowaniu Igrzysk był bardzo krótki czas na te działania. W ostatnich tygodniach przed rozpoczęciem Igrzysk miało szczególne znaczenie wybieranie spraw do załatwienia, które bezpośrednio zbliżały do osiągnięcia celu działania Spółki – na inne czynności nie pozostawało czasu. Prezes wskazał, że w ocenie Spółki zadający pytanie błędnie utożsamia system kontroli z osobą kontrolera wewnętrznego. W ocenie Spółki personalne wzmocnienie Pionu Finansów i Księgowości pozytywnie wpłynęło na udoskonalenie systemu kontroli wewnętrznej. Ponadto w tym czasie w Spółce odbywała się permanentna kontrola Departamentu Kontroli Wewnętrznej UMWM, która de facto zastąpiła kontrolę wewnętrzną Spółki. Prezes wyjaśnił, że Zarząd nie zdecydował się na nabór nowej osoby na to stanowisko, gdyż było mało prawdopodobne, by ktokolwiek z zewnątrz w parę tygodni poznał na tyle cały projekt i Spółkę, by jego praca wniosła wartość dodaną dla Spółki i nie stanowiła ryzyka dla realizacji całego przedsięwzięcia.

(akta kontroli str. 9306-9336, 10089-10107)

NIK zwraca uwagę, że to Zarząd Spółki podjął decyzję o utworzeniu stanowiska inspektora kontroli wewnętrznego, którego działania miały stanowić kontrolę instytucjonalną w Spółce, czyli jeden z trzech założonych poziomów systemu kontroli wewnętrznej. Zarząd Spółki przyjął także założenie o przeprowadzeniu kontroli kompleksowych po zakończeniu Igrzysk, które nie zostały zrealizowane w wyniku nieobsadzenia stanowiska inspektora kontroli wewnętrznego.

NIK zwraca również uwagę, że zgodnie z postanowieniami § 16 umów zawartych z WM i GMK wprowadzony przez Spółkę system kontroli wewnętrznej miał zapewnić m.in. wiarygodność przesyłanych rozliczeń końcowych oraz sprawozdawczości. Zadaniem NIK nieprzeprowadzenie w tym zakresie kontroli przez inspektora kontroli wewnętrznej mogło przyczynić się do powstania nieprawidłowości dotyczących braku rzetelności rozliczeń końcowych przedstawionych w pkt 32 i pkt 33 niniejszej sekcji.

(akta kontroli str. 7953-7972, 8652-8714, 8772-8840, 9306-9336, 9341-9352, 9804-9873, 10054-10064)

33. Spółka nierzetelnie sporządziła rozliczenie końcowe dotyczące wykorzystania środków finansowych przyznanych przez GMK jako dotacja celowa na przygotowanie i realizację przedsięwzięć oraz organizację Igrzysk, gdyż zawierało ono rozbieżności między wykazanymi danymi w części II *Sprawozdanie finansowe z wykonania wydatków* w tabeli z pkt 1 *Rozliczenie ze względu na koszty poniesione na dany*

obszar/rodzaj działania oraz w tabeli z pkt 3 Zestawienie dokumentów księgowych⁷⁸ oraz nieprawidłowe informacje w ww. tabelach oraz w części I Sprawozdanie merytoryczne:

- a) kwoty wykazane w tabeli z pkt 1 w obszarze IX. Działania w obszarze promocji i marketingu w szczególności: (kwota ogółem) w kolumnach Koszt całkowity działania (15 534 851,32 zł), w tym ze środków GMK (8 154 038,99 zł) oraz w tym ze środków z innych źródeł (7 380 812,33 zł) nie odpowiadały sumie kwot wykazanych dla poszczególnych działań w tym obszarze w tabeli z pkt 3 w kolumnach Koszt całkowity działania: (15 540 842,32 zł), w tym ze środków GMK (8 168 092,64 zł) oraz w tym ze środków z innych źródeł (7 170 816,89 zł).

Prezes wyjaśnił, że w arkuszach Excel błędnie sformułowano formuły i nie uaktualniały się prawidłowo zapisy w tabeli nr 1 z tabeli nr 3. Prawidłowe kwoty to: „Koszt całkowity działania” 15 534 851,32 zł, „w tym ze środków GMK” 8 154 038,99 zł i „w tym ze środków z innych źródeł” 7 380 812,33 zł.

(akta kontroli str. 9052-9085, 9299-9305, 9306-9336, 10301-10303)

- b) w tabeli z pkt 1 w poniższych obszarach w kolumnie kosztów z tego ze środków z innych źródeł wykazano 0 zł, podczas gdy z zestawienia dokumentów księgowych (tabela z pkt 3) ujętych w tych obszarach wynikała różnica pomiędzy kwotą wykazaną w kol. Kwota zobowiązania ogółem a kwotą wykazaną w kol. z tego ze środków GMK, tj.:

- w wierszu II. Działania w obszarze hospitality w szczególności w kol. z tego ze środków z innych źródeł wykazano 0 zł, natomiast według zestawienia dokumentów księgowych różnica między kwotami w kol. Kwota zobowiązania ogółem i w kol. z tego ze środków GMK wyniosła 486 135,99 zł, a w ramach tego obszaru nie wykazano kosztów z innych źródeł, pomimo niepełnego ich pokrycia z dotacji GMK dla następujących pozycji: 4) przygotowanie stref hospitality na obiektach (Athletes Lounge na obiektach, Media Center wspomagające), 5) stworzenie i wyposażenie biur wspomagających centra akredytacji w Miastach Partnerskich (stworzenie i wyposażenie biur, w tym wyposażenie specjalistyczne), 6) przygotowanie ICE VIP Center, wydarzenia specjalne (np. koncerty, wydarzenia artystyczno-kulturalne), (aranżacja głównego Centrum Akredytacji, Centrum Medialnego: stworzenie i wyposażenie biur, w tym wyposażenie specjalistyczne), 7) przygotowanie biur operacyjnych;
- w wierszu IV. Działania w obszarze sportu w szczególności w kol. z tego ze środków z innych źródeł wykazano 0 zł, natomiast według zestawienia dokumentów księgowych różnica między kwotami w kol. Kwota zobowiązania ogółem i w kol. z tego ze środków GMK wyniosła 705,44 zł, a w ramach tego obszaru nie wykazano kwot kosztów z innych źródeł, pomimo niepełnego ich pokrycia z dotacji GMK dla następujących pozycji: 3) działania niezbędne dla obsługi delegatów, sędziów (np. transport, rozławkowe), 5) zapewnienie obsługi sportowej zawodów oraz obsługi technicznej zawodów;
- w wierszu 10) realizacja stref komercyjnych na obiektach, a także strefy 'expo' ICE w obszarze IX. Działania w obszarze promocji i marketingu w kol. z tego ze środków z innych źródeł wykazano 0 zł, natomiast według zestawienia dokumentów księgowych różnica między kwotami w kol. Kwota zobowiązania ogółem i w kol. z tego ze środków GMK wyniosła 201 932,79 zł.

⁷⁸ Dotyczy korekty rozliczenia końcowego złożonego do GMK w dniu 8 lutego 2024 r.

Prezes nie wyjaśnił przyczyn tych błędów, a wskazał jedynie, że *kwoty ujęte w kolumnie „z tego ze środków z innych źródeł” nie podlegają rozliczeniu (zgodnie z umową dotacyjną) niemniej poprawiono kwoty w rozliczeniu.*

(akta kontroli str. 9052-9085, 9299-9305, 9306-9336, 10301-10303)

c) pomiędzy kwotą wykazaną w tabeli w pkt 1 a kwotą w tabeli w pkt 3 dla następujących pozycji:

- *VIII Działania w obszarze mediów w szczególności* (kwota ogółem) w tabeli w pkt 1, w kol. *Koszt całkowity działania* wykazano 172 155 zł, a w tabeli w pkt 3 w odpowiadającej pozycji wykazano 350 505 zł (różnica o 178 350 zł),
- *1) Organizacja konferencji prasowych, śniadań prasowych, obsługa mediów w obszarze VIII. Działania w obszarze mediów*, w kol. *Koszt całkowity działania* wykazano 154 980 zł, a w tabeli w pkt 3 w odpowiadającej pozycji wykazano 333 330 zł (różnica o 178 350 zł),
- *9) ceremonia otwarcia i zamknięcia w obszarze IX. Działania w obszarze promocji i marketingu*, w kolumnie w tym ze środków GMK wykazano 5 518 954 zł, a w kol. w tym ze środków z innych źródeł 5 950 796 zł, natomiast w tabeli w pkt 3 w odpowiadających pozycjach wykazano odpowiednio: 5 510 891,35 zł (mniej o 8062,65 zł) oraz 5 958 858,65 zł (więcej o 8062,65 zł).

Prezes nie wyjaśnił przyczyn tych błędów, a wskazał jedynie wartości wydatków, które należy uznać za prawidłowe w ww. pozycjach, tj. odpowiednio: 172 155 zł, 154 980 zł, 5 510 891,35 zł oraz 5 958 858,65 zł.

(akta kontroli str. 9052-9085, 9299-9305, 9306-9336, 10301-10303)

d) sumą kwot ogółem wykazanych w tabeli w pkt 1 dla poszczególnych obszarów/rodzajów działań w wysokości 88 209 101,51 zł, a odpowiadającej jej sumie kwot wykazanych w tabeli w pkt 3 w wysokości 88 387 451,51 zł (różnica 178 350 zł).

Prezes nie wyjaśnił przyczyn tego błędu, a wskazał jedynie wartość wydatków 88 209 101,51 zł, którą należy uznać za prawidłową w ww. pozycjach.

(akta kontroli str. 9052-9085, 9299-9305, 9306-9336, 10301-10303)

e) w tabeli z pkt 3 w kol. *z tego ze środków z innych źródeł* w niżej wskazanych pozycjach wykazano wydatki w kwocie 0 zł, podczas gdy kwota wykazana w kol. *z tego ze środków GMK* nie odpowiadała kwocie wykazanej w kol. *Kwota zobowiązania ogółem*, tj.:

- w wierszu *II. Działania w obszarze hospitality w szczególności* różnica między kwotami w kol. *Kwota zobowiązania ogółem* i w kol. *z tego ze środków GMK* wyniosła 486 135,99 zł, nie wykazano kosztów z innych źródeł pomimo ich niepełnego pokrycia z dotacji GMK dla pozycji: *4) przygotowanie stref hospitality na obiektach (Athletes Lounge na obiektach, Media Center wspomagające)*, *5) stworzenie i wyposażenie biur wspomagających centra akredytacji w Miastach Partnerskich (stworzenie i wyposażenie biur, w tym wyposażenie specjalistyczne)*, *6) przygotowanie ICE VIP Center, wydarzenia specjalne (np. koncerty, wydarzenia artystyczno-kulturalne)*, *(aranżacja głównego Centrum Akredytacji, Centrum Medialnego: stworzenie i wyposażenie biur, w tym wyposażenie specjalistyczne)*, *7) przygotowanie biur operacyjnych*;
- w wierszu *IV. Działania w obszarze sportu w szczególności* różnica między kwotami w kol. *Kwota zobowiązania ogółem* i w kol. *z tego ze środków GMK* wyniosła 705,44 zł; nie wykazano kosztów z innych źródeł pomimo ich niepełnego pokrycia z dotacji GMK dla pozycji: *3) działania niezbędne dla obsługi delegatów, sędziów (np. transport, rozławkowe)*, *5) zapewnienie obsługi sportowej zawodów oraz obsługi technicznej zawodów*;

- w wierszu VIII. *Działania w obszarze mediów w szczególności* w kol. z tego ze środków z innych źródeł wykazano 20 000 zł, a różnica między kwotami w kol. Kwota zobowiązania ogółem i w kol. z tego ze środków GMK wyniosła 198 350 zł (różnica o 178 350 zł); wskazaną rozbieżność stwierdzono w pozycji: 1) *Organizacja konferencji prasowych, śniadań prasowych, obsługa mediów*, w przypadku której jednym z wykazanych kosztów w kolumnie Kwota zobowiązania ogółem była usługa fotograficzna w kwocie 178 350 zł, której nie ujęto ani w kolumnie z tego ze środków GMK, ani w kolumnie z tego ze środków z innych źródeł.

Prezes nie wyjaśnił przyczyn wskazanych błędów, a wskazał jedynie, że kwoty ujęte w kolumnie „z tego ze środków z innych źródeł” nie podlegają rozliczeniu (zgodnie z umową dotacyjną), niemniej poprawiono kwoty w rozliczeniu.

(akta kontroli str. 9052-9085, 9299-9305, 9306-9336, 10301-10303)

Odnosząc się do błędów i rozbieżności w wykazanych w rozliczeniu z GMK kwotach wydatków wymienionych w pkt a-e, Prezes wskazał, że należy z całą stanowczością podkreślić, iż zgodnie z umową dotacyjną rozliczeniu podlega wyłącznie kwota dotacji udzielonej przez GMK (a te kwoty w obu omawianych tabelach są prawidłowe), natomiast kolumny „z tego ze środków z innych źródeł” i „Kwota zobowiązania ogółem” należy traktować wyłącznie jako pomocnicze.

NIK zwraca uwagę, że zgodnie z wzorem tabel z pkt 1 i pkt 3 części II *Rozliczenia końcowego wykorzystania dotacji celowej udzielonej na przygotowanie i realizację Przedsięwzięć oraz organizację i przeprowadzenie Igrzysk (Sprawozdanie finansowe z wykonania wydatków)*, stanowiącego załącznik nr 4 do umowy o powierzeniu zadań przez GMK, Spółka była zobowiązana do podania powyższych danych.

19 kwietnia 2024 r., tj. w trakcie kontroli NIK, Spółka przekazała do GMK korekty tabel z pkt 1 i pkt 3 uwzględnionych w części II rozliczenia końcowego *Sprawozdanie finansowe z wykonania wydatków*, w których wykazano prawidłowe kwoty wydatków.

(akta kontroli str. 8652-8714, 9306-9336, 9432-9476, 9552-9562, 10301-10303)

- f) W części I *Sprawozdanie merytoryczne* w pkt 1.10 *Obszar biletów – opis wykonania zadania, kosztów poniesionych w ramach dotacji oraz osiągniętych rezultatów* zawarto informację o przygotowaniu, we współpracy z partnerem wydarzenia dostawcą IT, komputerowego systemu biletowego, a w pkt 1.10.2. *Opis wydatków poniesionych w ramach dotacji* zawarto informację o poniesieniu wydatków na platformę do obsługi biletów – w opisie wskazując, że wydatek dotyczy m.in. wynagrodzenia za dostęp do platformy do obsługi biletów (pięć pozycji na łączną kwotę 27 349 382,79 zł, w tym 25 730 959,30 zł sfinansowanych ze środków GMK). Kwoty te zostały także wykazane w tabelach z pkt 1 i pkt 3 *Rozliczenia końcowego* w wierszach X. *Działania w obszarze systemu biletowego w szczególności*; 1. *projekt, produkcja, obsługa systemu biletowego, obsługa techniczna systemu* w kolumnie z tego ze środków z innych źródeł” w pozycjach *Koszt całkowity działania* i w tym ze środków GMK (tabela z pkt 1) oraz *Kwota zobowiązania ogółem* i z tego, ze środków GMK (tabela z pkt 3), co nie odpowiadało faktycznie poniesionej kwocie wydatków na ten cel. Zgodnie z umową zawartą z dostawcą IT 27 lutego 2023 r. (zmienionej aneksem z 4 maja 2023 r.) oraz z wystawionymi fakturami opłaconymi przez Spółkę, wynagrodzenie za usługę pn. *obsługa bileterii* wyniosło łącznie 2 994 997 zł.

Prezes wyjaśnił, że przyczyną tej nieścisłości były najprawdopodobniej błędy pracownika i będą wymagały skorygowania.

(akta kontroli str. 127-128, 3845-3846, 8930-9085, 9306-9336, 9354-9363, 9448-9476, 9552-9562, 9662-9665, 10301-10303)

34. Spółka nierzetelnie sporządziła rozliczenie końcowe dotyczące wykorzystania środków finansowych przyznanych przez WM jako dotacja celowa na przygotowanie i realizację przedsięwzięć oraz organizację Igrzysk zawierające następujące rozbieżności między wykazanymi danymi w części II *Sprawozdanie finansowe z wykonania wydatków* w tabeli z pkt 1 *Rozliczenie ze względu na rodzaj kosztów (w zł)* oraz w tabeli z pkt 3 *Zestawienie dokumentów księgowych*)⁷⁹ oraz nieprawidłowe informacje w ww. tabelach oraz w części I *Sprawozdanie merytoryczne*:

- a) niezgodność/rozbieżność pomiędzy kwotą wykazaną w tabeli z pkt 3 w pozycji 3) *produkcja wydawnictw, gadżetów, pakietów powitalnych (obszar IX. Działania w obszarze promocji i marketingu)* w kol. *Kwota należności ogółem* w wysokości 1 324 557,25 zł, a sumą kwot wydatków przypisanych do tego działania w wysokości 1 199 362,31 zł (różnica o 125 194,94 zł), co stanowiło również rozbieżność pomiędzy:
- wykazaną w tabeli w pkt 1 i tabeli w pkt 3 kwotą w pozycji *IX. Działania w obszarze promocji i marketingu* w kol. *Kwota należności ogółem* w wysokości 8 268 514,20 zł a kwotą 8 143 319,26 zł stanowiącą sumę kwot poszczególnych wydatków (dokumentów księgowych) przypisanych do tego obszaru w tabeli nr 3,
 - wykazaną kwotą 93 974 865,85 zł w pozycji *Ogółem* w tabeli w pkt 1 w kol. *Koszt całkowity działania* oraz w tabeli w pkt 3 w kol. *Kwota należności ogółem* a kwotą 93 849 670,91 zł stanowiącej sumę kwot poszczególnych wydatków (dokumentów księgowych) wykazanych w tabeli nr 3,
 - kwotą wykazaną dla w tej pozycji w tabeli w pkt 1 i tabeli w pkt 3 w kol. *w tym ze środków z innych źródeł* w wysokości 0 zł a kwotą 125 194,94 zł stanowiącą różnicą pomiędzy kwotą wykazaną w kol. *Koszt całkowity działania* (w tabeli w pkt 1, a w tabeli w pkt 3 *Kwota należności ogółem*) i kwotą wykazaną w kol. *w tym ze środków WM*,
 - wykazaną w tabeli w pkt 1 i tabeli w pkt 3 kwotą w pozycji *IX. Działania w obszarze promocji i marketingu* w kol. *w tym ze środków z innych źródeł* w wysokości 5740 zł a kwotą 130 934,94 zł stanowiącą różnicą pomiędzy kwotą wykazaną w kol. *Koszt całkowity działania* (w tabeli w pkt 1, a w tabeli w pkt 3 *Kwota należności ogółem*) i kwotą wykazaną w kol. *w tym ze środków WM*.

Prezes nie wyjaśnił przyczyn tych błędów, a wskazał jedynie, że *należy z całą stanowczością podkreślić, iż zgodnie z umową dotacyjną rozliczeniu podlega wyłącznie kwota dotacji udzielonej przez WM (a te kwoty w obu omawianych tabelach są prawidłowe), natomiast kolumny „z tego ze środków z innych źródeł” i „Kwota zobowiązania ogółem” należy traktować wyłącznie jako pomocnicze*. Prezes wyjaśnił, że według stanu na 30 kwietnia 2024 r. cały czas trwało uzgadnianie (sprawdzanie) dokumentów przez WM.

NIK zwraca uwagę, że zgodnie z wzorem tabel z pkt 1 i pkt 3 części II *Rozliczenia końcowego z wykonania umowy o powierzeniu zadań związanych z organizacją Igrzysk (Sprawozdanie finansowe z wykonania wydatków)*, stanowiącego załącznik nr 3 do umowy o powierzeniu zadań przez WM, Spółka była zobowiązana do podania powyższych danych.

(akta kontroli str. 8772-8840, 9146-9305, 9306-9336, 9354-9363, 9980-9988, 10003-10008, 10301-10303)

- b) wykazanie w tabeli w pkt 1 tabeli w pkt 3 w obszarze VIII dotyczącym mediów w pozycji 2) *zakup czasu antenowego wydatku* w kwocie 113 885,70 zł

⁷⁹ Dotyczy Rozliczenia końcowego złożonego do UMWM w dniu 31 stycznia 2024 r.

poniesionego przez Spółkę ze środków dotacji celowej WM na zakup znaczników – kamizelek do *media packów*, zamiast w pozycji odpowiadającej merytorycznie temu wydatkowi, tj. 3) *przygotowanie materiałów promocyjnych dla mediów*.

Prezes wyjaśnił, że w zasobach Spółki nie znaleziono dokumentu pozwalającego wyjaśnić tę kwestię. Wskazał, że mogło to wynikać z błędu pracownika polegającego na pomyleniu wierszy w arkuszu kalkulacyjnym. Poinformował również, że cały czas trwa uzgadnianie (sprawdzanie) dokumentów przez WM.

(akta kontroli str. 9146-9305, 9354-9363, 9980-9988, 10003-10008, 10301-10303)

35. W Spółce nie zapewniono zgodności prowadzonej wyodrębnionej ewidencji finansowo-księgowej Spółki z danymi ujętymi w złożonych rozliczeniach końcowych wykorzystania dotacji celowych udzielonych przez GMK i WM na przygotowanie i realizację przedsięwzięć oraz organizację Igrzysk, polegającej na braku zgodności sumy wydatków ujętych w rozliczeniach końcowych z sumą wartości wydatków zaewidencjonowanych w księgach rachunkowych na kontach pozabilansowych przypisanych do dotacji:

- przyznanej przez GMK (konta analityczne: 904-02 *Dotacja WYDATKI – Dotacja z UMK* oraz 905-02 *Dotacja FAKTURY – Dotacja z UMK*), gdzie według wydruku z systemu finansowo-księgowego z 27 lutego 2024 r. łączna kwota wydatków poniesiona w 2023 r. i zewidencjonowana na tych kontach wyniosła 65 766 204,14 zł, tj. o 226 204,14 zł więcej niż suma wydatków wykazana w rozliczeniu z wykorzystania dotacji GMK z 31 stycznia 2024 r., skorygowanym 8 lutego 2024 r. (65 540 000 zł, tj. 100% kwoty przyznanej dotacji),
- przyznanej przez WM (konta analityczne: 904-03 *Dotacja WYDATKI – Dotacja z UMWM* oraz 905-03 *Dotacja FAKTURY – Dotacja z UMWM*), gdzie według wydruku z systemu finansowo-księgowego z 27 lutego 2024 r. łączna kwota wydatków poniesiona w 2023 r. i zewidencjonowana na tych kontach wyniosła 61 190 568,64 zł, tj. o 5298,36 zł mniej niż suma wydatków przedstawiona w rozliczeniu końcowym z wykorzystania dotacji WM (61 195 867 zł, tj. 100% kwoty przyznanej dotacji).

Było to działanie nierzetelne i niezgodne z § 10 ust. 15 pkt 3 umowy o powierzeniu zadań przez GMK zobowiązującego Spółkę do prowadzenia wyodrębnionej ewidencji finansowo-księgowej umożliwiającej dokonanie rozliczenia oraz z § 10 ust. 14 pkt 3 umowy o powierzeniu zadań przez WM zobowiązującego Spółkę do prowadzenia ewidencji księgowej umożliwiającej dokonanie rozliczenia.

(akta kontroli str. 8652-8714, 8772-8840, 8874-8875, 8930-9085, 9146-9305, 9354-9363, 9477-9535, 9738-9753, 10301-10303)

Prezes, na podstawie informacji uzyskanych od Pionu Finansów i Księgowości, wyjaśnił, że w przypadku dotacji UMWM stwierdzono błędy w księgowaniu czterech wydatków, które dotyczyły m.in. nieujęcia różnic kursowych oraz błędnych kwot w zestawieniu, a w przypadku dotacji GMK stwierdzono błędy w księgowaniu dziesięciu wydatków, które dotyczyły m.in. nieujęcia różnic kursowych, błędnych kwot w zestawieniu, dokonanej zmiany kwoty finansowania z dotacji, w tym zarówno zwiększenie, jak i zmniejszenie tej kwoty i pokrycie części lub całości wydatku ze środków własnych Spółki.

(akta kontroli str. 9306-9336, 9662-9665)

W toku kontroli Spółka przedstawiła wydruki z systemu finansowo-księgowego z 9 maja 2024 r. uwzględniające dokonane korekty w ewidencji na ww. kontach pozabilansowych, przy czym w dalszym ciągu łączna kwota wydatków poniesiona w 2023 r. i zewidencjonowana na tych kontach nie była zgodna z danymi ujętymi w rozliczeniach końcowych wykorzystania środków finansowych z przyznanych dotacji, ponieważ:

- w zakresie dotacji WM w wydruku *Konta syntetyczne i analityczne + BO Obroty i salda, konta pozabilansowe*, za okres od 2023-01-01 do 2023-12-31, z uwzględnieniem bufora *Konta spełniające wzorzec [90?-03-*)*, konta od [904] do [905] kwota wydatków sfinansowana ze środków dotacji przyznanej przez WM wyniosła 61 195 774 zł, tj. o 93 zł mniej, niż suma wydatków przedstawiona w rozliczeniu końcowym z wykorzystania dotacji WM,
- w zakresie dotacji GMK w wydruku *Konta syntetyczne i analityczne + BO Obroty i salda, konta pozabilansowe*, za okres od 2023-01-01 do 2023-12-31, z uwzględnieniem bufora *Konta spełniające wzorzec [90?-02-*)*, konta od [904] do [905] kwota wydatków wyniosła 65 542 656,60 zł, tj. o 2656,60 zł więcej niż suma wydatków przedstawiona w rozliczeniu z wykorzystania dotacji GMK.
(akta kontroli str. 8652-8714, 8772-8840, 8874-8875, 8930-9085, 9146-9305, 9354-9363, 9552-9661, 9738-9753, 10301-10303)

36. W opisie 17 dokumentów księgowych stanowiących podstawę wydatkowania środków z dotacji przyznanych przez GMK i WM, spośród 50 badanych, nie uwzględniono informacji o stosowaniu *upzp* wraz z przywołaniem podstawy prawnej dla udzielonego zamówienia lub zwolnienia od niego dla wydatku. Dotyczyło to:

- 14 dokumentów księgowych, z 38 badanych, potwierdzających wydatki sfinansowane z dotacji GMK, co było działaniem nierzetelnym i niezgodnym z § 10 ust. 15 pkt 4 lit. f umowy o powierzeniu zadań przez GMK,
- 3 dokumentów księgowych, z 22 badanych, potwierdzających wydatki sfinansowane z dotacji WM, co było działaniem nierzetelnym i niezgodnym z § 10 ust. 14 pkt 1 lit. a umowy o powierzeniu zadań przez WM.

Prezes wyjaśnił, że mogło to być spowodowane niedopatrzeniem pracownika. Wskazał, że w ramach procesu rozliczenia dotacji Spółka na bieżąco uzupełnia zapisy dotyczące stosowania *upzp* i informacje w tej sprawie sukcesywnie są przekazywane do właściwych urzędów, a po zakończeniu procesu rozliczania dotacji Spółka złoży zarówno do WM jak i GMK korekty całości rozliczeń w tym zakresie.

(akta kontroli str. 8652-8714, 8772-8840, 9980-9988, 10003-10008, 10127-10157)

37. W przypadku czterech badanych wydatków sfinansowanych ze środków dotacji GMK i WM za dostawę sprzętu sportowego i świadczone usługi przez kontrahentów zagranicznych ich zapłaty dokonano poprzez wykonanie przelewu zagranicznego z rachunku bankowego Spółki prowadzonego w złotych z przewalutowaniem środków pieniężnych w złotych na środki w walucie obcej po kursie transakcyjnym banku (z tabeli kursowej banku), tj. po wyższym kursie sprzedaży waluty obcej, czyli mniej korzystnym dla Spółki niż możliwy do uzyskania kurs negocjowany z bankiem za pomocą platformy internetowej banku służącej do zawierania negocjowanych natychmiastowych transakcji wymiany walut wymienialnych udostępnionej Spółce w ramach świadczonych usług bankowych⁸⁰. Wskutek tego poniesiono wydatki w łącznej wysokości większej co najmniej o 5006,38 zł, co było działaniem niegospodarnym i nierzetelnym, a także stanowiło naruszenie zapisów § 7 ust. 2 pkt 7 umowy o powierzeniu zadań przez GMK oraz § 7 ust. 2 pkt 5 umowy o powierzeniu zadań przez WM, zgodnie z którymi Spółka była zobowiązana do wydatkowania środków przeznaczonych przez te podmioty na realizację zleconych działań w sposób najbardziej racjonalny oraz przy zastosowaniu szczególnej staranności podczas wydatkowania tych środków. Dotyczyło to:

- a) wydatku poniesionego 2 lutego 2023 r. w kwocie 46 668,73 zł i wykazanego w rozliczeniu końcowym wykorzystania dotacji przyznanej przez WM w tej samej

⁸⁰ Z uwagi na brak możliwości pobrania historycznych kursów walutowych z platformy walutowej banku obsługującego Spółkę, do porównania kursów wykorzystano dane historyczne o kursach sprzedaży walut obcych oferowanych przez inny bank prowadzący platformę walutową dla klientów detalicznych.

wysokości (faktura nr FV2022036 z 15 grudnia 2022 r. na 9540 EUR za dostawę piłek do piłki nożnej plażowej), w którym Spółka kupiła euro po kursie 4,8919 EUR/PLN, podczas gdy najwyższy kurs w kantorze walutowym prowadzonym przez inny bank wyniósł w tym dniu 4,7245 EUR/PLN; w wyniku tego Spółka poniosła wydatek w kwocie wyższej co najmniej o 1597 zł.

Przelew zagraniczny został zlecony przez ówczesną dyrektorkę Pionu Finansów i Księgowości/główną księgową, która wyjaśniła, że przyczyną braku przewalutowania środków z wykorzystaniem platformy walutowej mogła być duża presja czasu, ponieważ faktura została wystawiona w grudniu 2022 r., a płatności dokonano 2 lutego 2023 r.

Zatwierdzenia przelewu dokonał ówczesny wiceprezes Zarządu, któremu powierzono pełnienie funkcji dyrektora operacyjnego, i który jako jedyny w tamtym okresie miał aktywną funkcję autoryzacji przelewów. Wyjaśnił on, że nie sprawdzał z jakiego konta były realizowane te przelewy, gdyż było ich bardzo dużo i otrzymywał paczki takich przelewów do zatwierdzenia.

(akta kontroli str. 8772-8840, 9245-9298, 9354-9363, 9666-9753, 9874-9875, 9880, 9970-9974, 9980-9988, 9996-10046, 10065-10071, 10124-10125, 10127-10157, 10199-10202, 10204-10207, 10222-10229, 10242-10253, 10284-10288, 10294-10303, 10437-10438)

- b) wydatku poniesionego 3 października 2023 r. w kwocie 1412,86 zł i wykazanego w rozliczeniu końcowym wykorzystania dotacji przyznanej przez GMK w wysokości 1321,59 zł, tj. bez uwzględnienia różnic kursowych (duplikat faktury nr KLB0019804373 z 20 września 2023 r. na 255,31 GBP za koszty przejazdu delegata technicznego tenisa stołowego), w którym Spółka zakupiła funty szterlingi po kursie 5,5339 GBP/PLN, podczas gdy najwyższy kurs w kantorze walutowym prowadzonym przez inny bank wyniósł w tym dniu 5,3640 GBP/PLN; w wyniku tego Spółka poniosła wydatek w kwocie wyższej co najmniej o 43,38 zł.

Przelew zagraniczny został zlecony 2 października 2023 r. (dzień wcześniej niż został autoryzowany) przez osobę zatrudnioną w Spółce na stanowisku specjalisty ds. budżetowania, która wyjaśniła, że nie została nigdy poinformowana o możliwości korzystania z platformy walutowej udostępnionej Spółce przez bank, ani nie otrzymała polecenia korzystania z tej platformy. Ponadto wskazała, że przy realizacji samego przelewu zagranicznego nie miała możliwości realizacji transakcji negocjowanej, ani nie otrzymywała informacji o kursie walutowym stosowanym przy tej transakcji.

Zatwierdzenia przelewu dokonał Prezes, który wyjaśnił, że to była jedna z wielu transakcji dokonywanych przez Spółkę z posiadanego rachunku bankowego, a w celu ustalenia przyczyn realizacji tego przelewu w ten sposób należy wezwać pracownicę Spółki, która przygotowała ten przelew.

NIK zwraca uwagę, że Prezes, działając jako pracownik autoryzujący przelew i upoważniony do zawierania w imieniu Spółki negocjowanych transakcji wymiany walut, powinien dokonać kontroli warunków przelewu przygotowanego przez pracownika i w przypadku stwierdzenia błędów anulować transakcję i przekazać jej przygotowanie pracownikowi uprawnionemu.

(akta kontroli str. 8652-8714, 9019-9051, 9057-9085, 9354-9363, 9666-9753, 9975-9995, 9998-10046, 10065-10071, 10089-10107, 10124-10125, 10127-10157, 10199-10207, 10218-10229, 10242-10253, 10284-10288, 10294-100303, 10437-10438)

- c) wydatku poniesionego 14 marca 2023 r. w kwocie 53 599,70 zł i wykazanego w rozliczeniu końcowym wykorzystania dotacji przyznanej przez GMK w tej samej kwocie (faktura nr MA2300007 z 2 marca 2023 r. na 11 000 EUR za usługę weryfikacji zawodników), w którym Spółka zakupiła euro po kursie

4,8727 EUR/PLN, podczas gdy najwyższy kurs w kantorze walutowym prowadzonym przez inny bank wyniósł w tym dniu 4,7242 EUR/PLN; w wyniku tego Spółka poniosła wydatek w kwocie wyższej co najmniej o 1633,50 zł.

Przelew zagraniczny został zlecony przez ówczesną dyrektorkę Pionu Finansów i Księgowości/główną księgową, a autoryzacji przelewu dokonał wiceprezes Zarządu, który jako jedyny w tamtym okresie dokonywał tej czynności. Przyczyny realizacji i autoryzacji tego przelewu zagranicznego po kursie mniej korzystnym niż dostępny kurs na platformie walutowej były takie same jak w przypadku wydatku opisanego w pkt a.

(akta kontroli str. 8652-8714, 9019-9051, 9057-9085, 9354-9363, 9666-9753, 9980-9988, 9998-10046, 10065-10071, 10089-10107, 10124-10125, 10199-10202, 10222-10229, 10242-10253, 10284-10288, 10294-100303, 10437-10438)

- d) wydatku poniesionego 14 czerwca 2023 r. w kwocie 51 288,60 zł i wykazanego w rozliczeniu końcowym wykorzystania dotacji przyznanej przez GMK w tej samej wysokości (faktura nr MA2300014 z 1 czerwca 2023 r. na 11 000 EUR za usługę weryfikacji zawodników), w którym Spółka zakupiła euro po kursie 4,6626 EUR/PLN, podczas gdy najwyższy kurs w kantorze walutowym prowadzonym przez inny bank wyniósł w tym dniu 4,5051 EUR/PLN; w wyniku tego Spółka poniosła wydatek w kwocie wyższej co najmniej o 1732,50 zł.

Przelew zagraniczny został zlecony przez dyrektorkę Pionu Finansów i Księgowości/główną księgową, która wyjaśniła, że posiadała uprawnienia do bankowości elektronicznej i nie pamięta, dlaczego nie skorzystała z tych uprawnień zlecając ten przelew zagraniczny. Wskazała, że najprawdopodobniej była to zwykła pomyłka wynikająca z natłoku pracy, ponieważ transakcja ta została dokonana tydzień przed rozpoczęciem Igrzysk, a był to czas niezwykle intensywnej pracy w Pionie Finansów i Księgowości.

Zatwierdzenia przelewu dokonał ówczesny wiceprezes Zarządu, któremu powierzono pełnienie funkcji dyrektora operacyjnego i który jako jedyny w tamtym okresie miał aktywowaną funkcję autoryzacji przelewów. Przyczyny realizacji i autoryzacji tego przelewu zagranicznego po kursie mniej korzystnym niż dostępny kurs na platformie walutowej były takie same jak w pkt a.

(akta kontroli str. 8652-8714, 9019-9051, 9057-9085, 9354-9363, 9666-9753, 9980-9988, 10003-10008, 10065-10071, 10089-10107, 10124-10125, 10199-10202, 10222-10234, 10242-10253, 10284-10288, 10294-100303, 10437-10438)

OCENA CZĄSTKOWA

Spółka wprowadziła zrealizowała zaplanowany cel w postaci organizacji Igrzysk, jednakże część zadań zostało zrealizowanych nieprawidłowo, tzn. niezgodnie z przepisami *upzp* i ustawy o *wsparciu przygotowania Igrzysk* oraz z postanowieniami umów dotacji na sfinansowanie i dofinansowanie zadań związanych z Igrzyskami oraz umowy HCRC. Ponadto Spółka nie skorzystała z możliwości zawiadomienia UOKiK o podejrzeniu praktyk ograniczających konkurencję. NIK stwierdza także przypadki niegospodarności polegające na niedochowaniu należytej staranności w dokonywaniu przelewów walutowych z tytułu opłaty licencyjnej do EOC po możliwie jak najkorzystniejszym kursie wymiany euro. Spółka wydatkowała na to zadanie łącznie co najmniej o 2495,1 tys. zł więcej niż mogła wydać, biorąc pod uwagę tylko najwyższy kurs sprzedaży EUR/PLN oferowany klientom przez inny bank w dniu realizacji transakcji.

Stwierdzono liczne nieprawidłowości w obszarze zamówień publicznych sfinansowanych z dotacji MSiT, UMK i WM, polegające w szczególności na nierzetelnym przygotowaniu zamówienia i udzieleniu zamówienia przed wniesieniem zabezpieczenia należytego wykonania umowy, udzieleniu zamówienia wykonawcy, który nie wykazał spełniania warunku udziału w postępowaniu, ustanowieniu

nieproporcjonalnie niskiego warunku udziału w postępowaniu, zawarciu aneksu do umowy po zakończeniu jej obowiązywania i realizacji. W konsekwencji problemów z płynnością finansową, które pojawiły się w I połowie 2023 r. wstrzymano płatności dla kontrahentów Spółki. Skutkowało to licznymi nieterminowymi płatnościami (78 648,2 tys. zł) oraz zapłatą odsetek za zwłokę w wysokości 96,8 tys. zł.

Spółka wywiązała się z obowiązków sprawozdawczych i rozliczeniowych względem MSiT, jednak do 6 czerwca 2024 r. rozliczenie końcowe nie zostało zatwierdzone przez MSiT. Spółka wywiązała się z obowiązków sprawozdawczych i rozliczeniowych względem GMK i WM, jednak do 28 maja 2024 r. rozliczenia końcowe nie zostały zatwierdzone przez GMK i WM. Wydatki przedstawione w tych rozliczeniach nie odpowiadały w pełni prowadzonej ewidencji pozabilansowej dla tych zadań. Przekazane środki były wydatkowane na realizację zleconych działań zgodnie z warunkami zawartych umów o powierzeniu zadań, jednak w czterech przypadkach dokonano przelewów zagranicznych w sposób niegospodarny w związku z niedokonaniem przez Spółkę samodzielnego przewalutowania przelewanych środków w złotych na waluty obce za pomocą platformy walutowej banku. W wyniku tego Spółka wydatkowała co najmniej o 5 tys. zł więcej, biorąc pod uwagę kursy sprzedaży walut obcych oferowane przez inny bank, niezależnie od kwoty przewalutowanych środków. Uwagi NIK dotyczą także rozbieżności w prezentowanych w rozliczeniach z GMK i WM danych o poniesionych wydatkach ze środków dotacji. Spółka nie złożyła w toku kontroli NIK korekty rozliczeń końcowych w związku ze stwierdzonymi przez NIK rozbieżnościami i błędami rachunkowymi. Ponadto NIK stwierdza wykorzystanie dotacji otrzymanej z MSiT niezgodnie z przeznaczeniem na realizację wydatków przed datą podpisania umowy dotacji (7,1 tys. zł). Spółka nie zrealizowała dwóch działań związanych z przygotowaniem i realizacją przedsięwzięć oraz organizacją i przeprowadzeniem Igrzysk w obszarze promocji i marketingu dotyczących *organizacji wydarzeń w Miastach Partnerskich* oraz *działań związanych z wdrożeniem programu Ambasadorów*, które zostały przekazane Spółce do realizacji przez GMK i WM i nie poinformowała o braku możliwości tych działań i konieczności zmiany harmonogramu. Zastrzeżenia NIK dotyczą również nieudokumentowania przeprowadzonych kontroli wewnętrznych w Spółce oraz nieobsadzenia od 5 maja 2023 r. stanowiska Inspektora kontroli wewnętrznej.

Igrzyska zostały przeprowadzone z poszanowaniem i propagowaniem Europejskiego Ruchu Olimpijskiego. Spółka zrealizowała działania przewidziane w jej *Planie marketingowym*, przedstawiała EOC raporty okresowe dotyczące postępów w zakresie planowania, przygotowania i organizacji igrzysk, zrealizowała *Program sportowy*, zorganizowała sprzedaż biletów zgodnie z umową HCRC, wywiązała się z obowiązków zakwaterowania uczestników igrzysk, zapewnienia im opieki medycznej oraz kontroli antydopingowej. Wywiązała się z obowiązku przeprowadzenia ceremonii otwarcia i zamknięcia igrzysk oraz zapewnienia produkcji telewizyjnej relacji z wydarzeń objętych *Programem sportowym*.

Spółka nie wywiązała się z obowiązków sprawozdawczych z przeprowadzenia Igrzysk, ponieważ nie opracowała raportu końcowego i studium przypadku Igrzysk w terminach wynikających z umowy HCRC.

IV. Uwagi i wnioski

Uwagi

Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag.

Wnioski

Mając na uwadze fakt, że Spółka w ramach zadań związanych z Igrzyskami realizuje już tylko działania rozliczeniowe i sprawozdawcze, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, formułuje następujące wnioski pokontrolne w związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami:

1. Niezwłoczne zakończenie prac związanych z opracowaniem raportu końcowego i studium przypadku Igrzysk, wymaganych umową HCRC i przekazanie ich właściwym podmiotom.
2. Dokonanie korekty rozliczenia dotacji otrzymanej z MSiT i zwrotu środków dotacji wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem w wysokości uwzględniającej dokonane rozliczenia podatku VAT.
3. Doprowadzenie do pełnej wewnętrznej zgodności dokumentacji rozliczeniowej dotacji otrzymanej z GMK dotyczącej kwoty wydatków ujętej w ewidencji pozabilansowej.
4. Dokonanie korekty rozliczenia końcowego z wykorzystania środków z dotacji celowej przyznanej przez GMK w zakresie kwoty wydatków poniesionych za *platformę do obsługi biletów* oraz za pozostałe prace i usługi zrealizowane przez tego samego kontrahenta, a ujęte w rozliczeniu łącznie jako wydatki na *platformę do obsługi biletów*.
5. Dokonanie korekty rozliczenia końcowego z wykorzystania środków z dotacji celowej przyznanej przez WM w zakresie: zbieżności kwot wydatków wykazanych w tabelach z pkt 1 i z pkt 3 w części II *Sprawozdanie finansowe z wykonania wydatków* z łączną kwotą wydatków ujętą w prowadzonej ewidencji księgowej oraz prawidłowej klasyfikacji wydatku na zakup kamizelek do *media packów*.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Krakowie. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Kraków, 26 lipca 2024 r.

Kontrolerzy

Andrzej Salwiński
specjalista kontroli państwowej

/-/

Przemysła Sala
główny specjalista kontroli
państwowej

/-/

p.o. Dyrektor

Delegatury Najwyższej Izby Kontroli
w Krakowie

z up.

p.o. Wicedyrektor

Marcin Kopeć

/-/

Zmian w wystąpieniu pokontrolnym dokonał Janusz Klimek, Dyrektor Delegatury Najwyższej Izby Kontroli w Krakowie.